

လျှပ်နှံအသံ

အခြေခံသဒ္ဒါနှင့် စကားပြော

**JAPANESE
BASIC GRAMMAR &
CONVERSATION**

စာရေးသူ

ဦးဌေးဒောင်း

B.Sc., D.T. (JAPANESE LANGUAGE)
WASEDA UNIVERSITY, TOKYO,
FORMER ASSISTANT LECTURER,
Y.U.F.L.

日本語の基礎

(Audio CD နှင့် ပူးတွဲအသံဖတ်စာများပါရှိပါသည်။)

ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ

09 789 422 340

“စတုတ္ထအကြိမ်ပြန်လည်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက်အမှာစကား”

ဤစာအုပ်ကို စတုတ္ထအကြိမ် ပြန်လည်ထုတ်ဝေနိုင်ခြင်းအတွက် အထူးပင် ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရပါသည်။

ဤစာအုပ်ကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဂျပန်စကားပြောဆိုရာ၌ များစွာ အထောက်အကူရရှိခဲ့တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ ဂျပန်ဘာသာအခြေခံကို စတင် သင်ယူနေကြသော ကျောင်းသားများကလည်း သူတို့မရှင်းလင်းတဲ့ပုံစံ၊ သဒ္ဒါတွေကို ဤစာအုပ်ဖြင့် အလွယ်တကူရှာဖွေလို့ ရတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ ဂျပန်ဘာသာအခြေခံကို သင်ကြားပေးလျက်ရှိသော ဆရာများကလည်း အခြေခံစကားပြောပုံစံတွေကို သင်ကြားရာ၌ ဤစာအုပ်ကိုလက်ကိုင်ထားပြီး သင်ကြားပေးသည့်အခါ အဆင်ပြေကြောင်းတို့ကို ကြားသိရ၍ လည်း အထူး ပင်စိတ်ကြည်နူးမှု ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ရပါသည်။

ဂျပန်ဘာသာနှင့် မြန်မာဘာသာတို့၏ သဒ္ဒါနှင့်စကားပြောပုံစံများ သည် အထူးအသို့ နေရာတော်တော်များများတွင် တူညီကြသည်ကို တွေ့ရ ပါသည်။ ဤစာအုပ်ပါပုံစံများတွင် မိမိပြောဆိုလိုသော အကြောင်းအရာများ၊ စကားလုံးများကို အစားထိုးလိုက်ခြင်းအားဖြင့် မိမိပြောဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ် နှင့် ဆိုလိုချက်များကို ဖော်ပြနိုင်မှာဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် မြန်မာ ကျောင်းသားများသည် ဂျပန်စကားကို အလွန်တိုတောင်းသော အချိန် အတွင်းမှာပင် ပြောဆိုနိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တရုတ်ဘာသာကို Roma အက္ခရာနှင့် တရုတ် Kan Ji စာလုံးတို့ ဖြင့် ရေးသားရပါသည်။ သို့ပေမယ့် ဂျပန်ဘာသာမှာတော့ Roma အက္ခရာ နှင့် Kan Ji တို့အပြင် Hiragana နှင့် Katakana အစရှိသည့် ဂျပန် အက္ခရာတွေကိုပါ အသုံးပြုထားသည့်အတွက် ဂျပန်စာကိုရေးသားရာတွင် လည်းကောင်း၊ ဖတ်ရှုရာတွင်လည်းကောင်း အထူးကြိုးစားဖို့ လိုအပ်ပါမည်။ ဤစာအုပ်သည် ဂျပန်ဘာသာ၏ အခြေခံစကားပြောပုံစံကို အဓိကထား ရေးသားဖော်ပြထားသည့်အတွက် Roma အက္ခရာတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အသုံးပြုထားပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် နှစ်စဉ်ဂျပန်စာအခြေခံနှင့်ပတ်သက်ပြီး စာအုပ်တွေအမြောက်အမြား ထုတ်ဝေလျက်ရှိပါသည်။ ထိုစာအုပ်များသည် အပြင်အဆင်ကောင်းပြီး လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြည့်စုံကြပါသည်။ သို့သော် လေ့လာသင်ယူရန် အချိန်၊ နာရီအတော်များများ ပေးရပါမည်။ ၎င်းစာအုပ် များထဲတွင်ပါရှိသော အခြေခံပုံစံများကို ဤစာအုပ်တွင် တွေ့ရှိရပါလိမ့်မည်။

ဂျပန်ဘာသာတွင် Conjugation ဆိုတဲ့ ပုံစံပြောင်းများစွာ ရှိပါသည်။ ဤအချက်သည် မြန်မာဘာသာမှာ လုံးဝမရှိပါ။ ဥပမာ- “စားသည်” ဆိုတဲ့ကြိယာတစ်လုံးကို “စားချင်တယ်၊ စားဖူးတယ်၊ စားနိုင်တယ် . . .” စသည်ဖြင့် မိမိပြောဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောင်းလဲပြောဆိုပေမယ့် “စား” ဆိုတဲ့ကြိယာကို ပုံစံပြောင်းစရာမလိုပါ။ သို့သော် ဂျပန်ဘာသာတွင် “စားသည်” ဆိုသည့်စကားလုံး “taberu” ကို မိမိဆိုလိုချင်သော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြပြောဆိုလိုသည့်အခါ ၎င်းကြိယာကို ပုံစံပြောင်းလဲမှသာ ပြောဆိုလိုသောအဓိပ္ပာယ်ကို အတိအကျဖော်ပြနိုင်မှာ ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်ဘာသာတွင် ကြိယာ(Verb) နှင့် နာမဝိသေသန (Adjective) တို့တွင် ပုံစံပြောင်းများစွာရှိပါသည်။ ၎င်းပုံစံပြောင်းများကို ဤစာအုပ်၏ နောက်ပိုင်းစာမျက်နှာများတွင် သီးသန့်စုစည်းဖော်ပြပေးထားပါသည်။

ဤစာအုပ်ပါ အခြေခံပုံစံများကို ပိုင်နိုင်သွားပြီဆိုပါက နောင်ဒီထက် ပိုခက်ခဲသော၊ ပို၍ အဆင့်မြင့်သော သဒ္ဒါများ၊ expression (စကားအသုံးအနှုန်း) များ၊ Kanji ခေါ် တရုတ်အက္ခရာများကို လေ့လာရာတွင် များစွာ အထောက်အကူရမှာဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာတစ်ခုလေ့လာရာ၌ 4 Skills ထဲမှတစ်ခုဖြစ်သော Listening အတွက် တစ်ချိန်က မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဂျပန်သံရုံးတွင် အမှုထမ်းခဲ့သော Mrs. TAKAHASHI YURI ခေါ် မယုယုလွင်က စေတနာအပြည့်ဖြင့် သူမ၏ ဂျပန်သံစစ်စစ်ဖြင့် အသံသွင်းယူထားပါသည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ဤစာအုပ်နှင့် တွဲဖက်နားထောင် လေ့လာသင်ယူနိုင်ပါက ပိုမိုကောင်းမွန်ပါလိမ့်မည်။

ဤစာအုပ်ရေးသားဖြစ်မြောက်အောင် အကြံပြုခဲ့ပြီး ဤစာအုပ်၏ စာမူကြမ်းများကို အစမှအဆုံး ဖတ်၍ ပြုပြင်ပေးခဲ့သော ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်သန်းသန်းရီ [B.Sc(IC), D.F.T., Japanese Part time 3rd Year] အား ဤစာအုပ်ဖြင့် အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းလည်း ဖော်ပြလိုပါသည်။

ဂျပန်ဘာသာကို သင်ကြားပေးခဲ့ကြသော မြန်မာပြည်နှင့် ဂျပန်ပြည်က ဆရာ၊ ဆရာမများကို ဤစာအုပ်ဖြင့် ကျေးဇူးတင် ဝါရဝပြုအပ်ပါသည်။

စာရေးသူ၊

၁၇. ၉. ၂၀၁၂

မာတိကာ

သင်ခန်းစာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

စကားချီး

ဟိရုငနနှင့်ခတခနယေားများနှင့်ရေးနည်းများ

ဂျပန်ဘာသာမိတ်ဆက်

၁

ဂျပန်စာအက္ခရာနှင့်အသံထွက်

၂

(၁) ဖြစ်သည်၊ မဖြစ်သည်တို့ကို ဖော်ပြခြင်း

၁၃

N1 wa N2 desu.

၁၅

မေးခွန်းများကို မေးမြန်းခြင်း

၁၆

(၂) mo (လည်းပဲ)၊ to (နှင့်)တို့ကို အသုံးပြုခြင်း

၁၈

(၃) "no" အကြောင်း

၂၃

(၁) N1 no N2

၂၃

(၂) "no" ပါသော စာကြောင်းများ

၂၅

(၄) နေရာကို ဖော်ပြခြင်း၊ မေးမြန်းခြင်း

၂၇

လားရာကို ဖော်ပြသောအခြေခံဝါကျပုံစံများ

၂၈

(၅) 'သက်မဲ့'ကို arimasu, arimasen တို့ဖြင့် ဖော်ပြခြင်း

၃၁

N ga arimasu

၃၂

N wa arimasen

၃၂

တည်နေရာကို ဖော်ပြခြင်း

၃၃

N1 ni N2 ga arimasu

၃၄

N1 wa N2 ni arimasu

၃၆

N1 ga N2 ni arimasu

၃၆

(၆) 'သက်ရှိ'ကို imasu, imasen တို့ဖြင့်ဖော်ပြခြင်း

၃၈

N1 ga imasu

၃၈

N1 ga N ni imasu

၃၉

N1 wa N2 ni imasu

၃၉

N1 ni N2 ga imasu

၄၀

(၇) နာမဝိသေသန (Keiyoshi) Adjective အကြောင်း ၄၁

(i) နာမဝိသေသန (၁)နှင့်(၂) တို့၏ ပုံစံများနှင့် အသုံးပြုပုံများ ၄၁

(ii) နာမဝိသေသန၏ အငြင်းပုံစံများ (Negative of Adjective) ၄၄

(iii) Amari + နာမဝိသေသန၏ အငြင်းပုံစံ Donna, ii နှင့် yoi, okina, chiisana ၄၇

(iv) နာမဝိသေသန၏ -te ပုံစံများ ၄၉

(v) နာမဝိသေသန၏ -ta ပုံစံများ ၅၀

(vi) နာမဝိသေသန၏ ရိုးရိုးပုံစံနှင့် ယဉ်ကျေးပုံစံနှိုင်းယှဉ်ချက် ၅၁

(၈) Da နှင့် Desu အကြောင်း Da ၏ ပုံစံပြောင်းများ ၅၄

(၉) ရေတွက်ပုံအကြောင်း ၅၇

(i) ဂျပန်ငွေကြေးအကြောင်း ၅၇

(ii) ဗဟုဝင် (plural)နှင့် ဧကဝင် (singular)အကြောင်း ၅၉

(iii) ကိန်းဂဏန်းနှင့် ရေတွက်နည်းအကြောင်း ၆၀

(iv) ဂဏန်းများကို ဖတ်ခြင်း ၆၃

(v) အရေအတွက်ပြအမျိုးမျိုး ၆၄

(၁၀) နေ့၊ လ၊ ရက်၊ သီတင်းပတ်၊ နာရီ၊ မိနစ်၊ စက္ကန့် ရာသီဥတု၊ နှစ်အခေါ်အဝေါ်များ အချိန်နာရီမေးခြင်း ၇၃

Ji နှင့် Jikan တို့ခြားနားပုံ ၈၂

gozen (A. M) နှင့် gogo (P. M) အကြောင်း ၈၃

- gatsu နှင့် - getsu အကြောင်း ၈၃

(၁၁) ကြိယာ (Dooshi) အကြောင်း ကြိယာများကို အုပ်စုခွဲခြင်း ၈၈

(၁၂) special verbs အထူးကြိယာများ ၈၈

(၁၃) ကြိယာ၏ -masu ပုံစံနှင့်ပြောင်းလဲနည်းများ ၈၉

(၁၄) ကြိယာ၏ -nai ပုံစံ ၉၀

သင်ခန်းစာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

* (၁၅)	ကြိယာ၏ -te ပုံစံ အငါး	၉၃
(၁၆)	ကြိယာ၏ -ta ပုံစံ အငါး	၉၅
(၁၇)	ကြိယာ၏ ပုံစံပြောင်းလဲခြင်းပြဇယား (suru)	၉၈
	ကြိယာ၏ အမေးပုံစံ	၉၉
(၁၈)	ကြိယာ၏ အသုံးပြုပုံအချို့	၁၀၀
	1. N O V	၁၀၁
	2. N ni V	၁၀၃
	3. N e V	၁၀၄
	4. N ga V	၁၀၅
	5. N de V (de = ဖြင့်)	၁၀၆
	6. N de V (de = မှာ)	၁၀၆
(၁၉)	ကြိယာဖြင့် နာမ်ကို အထူးပြုခြင်း	၁၀၇
	V (Plain Form) + N	၁၀၇
(၂၀)	ကြိယာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ပြခြင်း	၁၁၀
	1. N (လှုပ်ရှားမှုပြုနာမ်) ni Verb	၁၁၁
	2. V- (masu Form) ni Verb	၁၁၂
	ကြိယာမှ နာမ်ပြုလုပ်ခြင်း	၁၁၃
* (၂၁)	လှုပ်ရှားမှုများကို ဆက်တိုက်ဖော်ပြခြင်း	၁၁၄
	V1(te F), V2 (te F), V3 (te F), V4 (te F), V5	
(၂၂)	ကြိယာနှစ်ခုကို ပေါင်းခြင်း	၁၁၇
(၂၃)	ကြိယာ၏ -te ပုံစံသုံးနည်းအချို့	၁၁၉
	(1) ကြိယာ၏လှုပ်ရှားမှုကို ဖော်ပြခြင်း (V-ing)	
	(ကြိယာ-နေသည်)	၁၂၀
	(2) လှုပ်ရှားမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုသည် ဆက်လက်တည်ရှိနေခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း	၁၂၀
(၂၄)	Tadooshi နှင့် Jidooshi	၁၂၂
	Jidooshi နှင့် Tadooshi သုံးနည်း	၁၂၅

သင်ခန်းစာ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
(၂၅)	အမိန့်ပေးခြင်းပုံစံ (meirei suru) (order)	၁၂၉
	(I) ယဉ်ကျေးသောအမိန့်ပေးခြင်းပုံစံ	၁၂၉
	(II) အခြားအမိန့်ပေးခြင်းပုံစံ	၁၃၀
(၂၆)	ပန်ကြားခြင်း (irai) (request)	၁၃၁
(၂၇)	ကိုးကားဖော်ပြခြင်း (inyooku) (Quotation)	၁၃၄
(၂၈)	N1 wa N2 ga Adjective desu	၁၃၅
(၂၉)	ဂုဏ်သတ္တိနှစ်ခုတို့ကို ဖော်ပြခြင်းပုံစံများ	၁၃၇
	(I) - mo - shi , - mo - .	၁၃၇
	(II) - wa - ga , - wa - .	၁၃၉
(၃၀)	မိသားစု (kazoku) အခေါ်အဝေါ်များ	၁၄၁
	အသက်ရေတွက်ခြင်းနှင့် နံပါတ်စဉ်ရေတွက်ခြင်း	၁၄၄
(၃၁)	ကြိုက်သည်၊ မုန်းသည်တို့ကို ဖော်ပြခြင်း	၁၄၆
	N wa N ga <u>suki</u> desu.	၁၄၆
	<u>kirai</u>	
(၃၂)	နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း	၁၄၈
	(A) အကြောင်းအရာနှစ်ခုတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း	၁၄၈
	(I) N1 to N2 to dochira ga adj. desu ka?	၁၄၈
	(II) (1) N1 wa N2 gurai adj. desu.	၁၄၈
	(2) N1 wa N2 hodo (wa)	
	adj.-nai form desu.	၁၄၈
	(B) အကြောင်းအရာသုံးခု သို့မဟုတ် သုံးခုထက်	
	ပိုများသော အကြောင်းအရာတို့ကိုနှိုင်းယှဉ်ခြင်း	၁၅၁
	(I) N1 to N2 to N3 (no naka) de,	
	N1 ga ichiban Adj. desu	၁၅၁
	(II) အမေးအဖြေပုံစံ	၁၅၁

(III) N no naka de,	nani	ga ichiban	
	doko	Adj. desu ka?	၁၅၃
	dare		
	itsu		
	dore		

- (၃၃) ဆန္ဒ (kiboo)ကို ဖော်ပြခြင်း: ၁၅၄
- V- tai form (ကြိယာ၏ tai ပုံစံ) ပြုလုပ်ခြင်း: ၁၅၅
- V- tagaru ပုံစံပြုလုပ်ခြင်း: ၁၅၅
- (I) N1 wa N2 ga hoshii desu ၁၅၆
- (II) N1 wa N2 ga V- tai desu. ၁၅၈
- (III) N1 wa N2 O V- tagaru
V- tagatte iru ၁၅၉
- V- te miru (ကြိယာ + ကြည့်သည်) ၁၆၀
- (၃၄) စွမ်းရည် (Ability)ကို ဖော်ပြခြင်းနှင့်ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း
တို့ကို ဖော်ပြခြင်း: ၁၆၁
- kanoodooshi ခေါ် (Potential Verb) အကြောင်း: ၁၆၁
- I. N ga dekiru ၁၆၂
- II. V (D.F) koto ga dekiru
(ကြိယာ + နိုင်သည်) ၁၆၃
- Potential Verb ပုံစံ(လုပ်နိုင်စွမ်းဖော်ပြသောကြိယာပုံစံ)
ပြောင်းလဲနည်း: ၁၆၄
- (၃၅) လှုပ်ရှားမှုတို့၏ ရှေ့နောက်အစီအစဉ်ကို ဖော်ပြခြင်း: ၁၆၇
- (1) V1 -te kara, V2 .
- (2) V1 -ta ato de, V2
- (3) V2 (D. F) mae ni, V1
- (၃၆) တစ်ခါတစ်ရံ ပြုလုပ်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း: ၁၇၀

သင်ခန်းစာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- V- (D. F) koto ga aru တစ်ခါတစ်ရံ + ကြိယာ ၁၇၀
- 1. tokidoki 2. tamani 3. tamanishika + neg. ၁၇၁
- တို့၏ သုံးပုံများ: ၁၇၁
- (၃၇) အတွေ့အကြုံ (Keiken) experience ကို ဖော်ပြခြင်း ၁၇၂
- V -ta koto ga aru. ၁၇၂
- (၃၈) - toki ၏ အသုံးပြုပုံများ: ၁၇၄
- (၃၉) Particle "o" နှင့်သာ တွဲ၍သုံးရသောကြိယာများ (သို့) ၁၇၆
- ရွေးလျားမှုပြကြိယာများ ၁၇၆
- N O V (ရွေးလျားမှုပြ ကြိယာ) ၁၇၆
- (၄၀) ဆင်တူဖြစ်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း (yoo) ၁၇၈
- (1) yoo desu ၁၇၉
- (2) N1 no yoo na N ၁၈၀
- (3) N no yoo ni Verb ၁၈၀
- Adjective
- (၄၁) Tsukau နှင့် Tsukuru တို့၏ အကြောင်း ၁၈၃
- Tsukau ၏ အသုံးပြုပုံများ: ၁၈၃
- (1) N ni tsukau
- (2) V noni tsukau
- Tsukuru ၁၈၅
- (1) N kara tsukuru
- (2) N de tsukuru
- (၄၂) "-----" to iu ၏ ပုံစံများ: ၁၈၇
- (i) "-----" de nan to iimasu ka? ၁၈၇
- (ii) "-----" to iimasu ၁၈၈
- (iii) "-----" to iu Noun ၁၈၉
- (၄၃) ဖိတ်ခေါ်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း (V- mashoo) ၁၉၀
- (1) V - mashoo ပုံစံကို သုံးခြင်း ၁၉၀
- (2) V - masen ka? ၁၉၁

သင်ခန်းစာ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
(၄၄)	'စိတ်ကူး၊ ရည်ရွယ်ချက်' (ishi) (Volition) တို့ကို ဖော်ပြခြင်း Volitional Form ပြုလုပ်ခြင်း Volitional ပုံစံကို သုံးခြင်း ရည်ရွယ်ချက် (intention) ကို ဖော်ပြသည့်ပုံစံများ	၁၉၂ ၁၉၂ ၁၉၄ ၁၉၆
(၄၅)	'ပုံပေါက်သော' (rashii) ကို ဖော်ပြခြင်း (look like, appear, seem to be)	၁၉၈
(၄၆)	'ခွင့်ပြုခြင်း' နှင့် 'တားမြစ်ခြင်း' တို့ကို ဖော်ပြခြင်း၊ (kyoka to kinshi)	၂၀၁
	I. Kyoka (Permission) ခွင့်ပြုခြင်းပုံစံ	၂၀၁
	1. V- te mo ii desu kamaimasen	
	2. V- nakute mo ii desu kamaimasen	
	II. Kinshi (prohibition) တားမြစ်ခြင်းပုံစံ	၂၀၃
	V- te wa ikemasen V- nakute wa ikemasen	
(၄၇)	အလုပ်နှစ်ခုကို ပြိုင်တူပြုလုပ်ခြင်း V1 - nagara -V2	၂၀၄
(၄၈)	တာဝန် (Duty) ကို ဖော်ပြခြင်း (gimu)	၂၀၇
	(I) V - nakereba narimasen ikemasen	၂၀၇
	(II) ---- yoo ni shinakereba narimasen	၂၀၉
(၄၉)	အကြောင်းရင်း (cause) ကို ဖော်ပြခြင်း (gen' in)	၂၁၀
	1. Kara	၂၁၂
	2. Node	၂၁၃
(၅၀)	အကြံပေးခြင်း (suggestion) ကို ဖော်ပြခြင်း	၂၁၆
	V- ta hoo ga ii desu V- nai hoo ga ii desu	

သင်ခန်းစာ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
(၅၁)	Bakari အကြောင်း	၂၁၇
(၅၂)	V- te shimau အကြောင်း	၂၂၀
(၅၃)	အကြောင်းပြချက် (riyuu) reason ကို ဖော်ပြခြင်း - te (သို့) - de ပုံစံဖြင့် ဖော်ပြခြင်း N- de	၂၂၂ ၂၂၃
(၅၄)	noni (သော်လည်းပဲ) အကြောင်း	၂၂၄
(၅၅)	- kamoshiremasen (ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်) အကြောင်း	၂၂၆
(၅၆)	soo အကြောင်း	၂၂၈
	(A) Yootai (အခြေအနေ)	၂၂၈
	(B) Denbun (hearsay)	၂၃၂
(၅၇)	Passive voice (ukemi, judootai) အကြောင်း	၂၃၇
	Passive Voice ၏ စာကြောင်းပုံစံများ	၂၄၀
	(A) Transitive verb "ကံလိုသောကြိယာ" ၏ Passive ဝါကျများ	၂၄၀
	(B) Intransitive verb "ကံ မလိုသောကြိယာ" ၏ Passive ဝါကျများ	၂၄၁
(၅၈)	Causative (shieki) အကြောင်း: (ကြိယာ+ခိုင်း+သည့်)	၂၄၄
	use of causative (Causative ကို သုံးခြင်း)	၂၄၆
	causative ဝါကျများ	၂၄၇
	1. ni - causative sentence (v.o) ကို သုံးခြင်း	၂၄၇
	2. O - causative sentence (v.i) ကို သုံးခြင်း	၂၄၇
(၅၉)	- tari, - tari အကြောင်း	၂၅၀
(၆၀)	ပေးခြင်းနှင့် ရရှိခြင်းအကြောင်း (giving and receiving)	၂၅၄
	ပေးသည်။	၂၅၄
	ရရှိသည်။	၂၅၆

သင်ခန်းစာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

V-te { ageru
          { kureru
          { morau

၂၅၉

ပေးခြင်း၊ ရရှိခြင်း ဖော်ပြပုံများ

၂၆၀

(၆၁) အခြေအနေပြပုံစံ (-လျှင်)(katei no katachi)

(conditional form)

၂၆၃

1. - eba ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

၂၆၄

2. - tara ပုံစံပြောင်းလဲနည်း - L 25

၂၆၅

3. - nara ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

၂၆၅

4. - to ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

၂၆၅

အခြေအနေပြပုံစံ (၄) မျိုးတို့၏ ခြားနားချက်များ

၂၆၉

(၆၂)

(concessive form) အလျှော့ပေးခြင်း၊ ခွင့်ပြုခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း

- te mo ✓ L 25

- de mo

နောက်ဆက်တွဲများ

(က) နာမဝိသေသန၏ ပုံစံပြောင်းများ (၁)

၂၈၂

(ခ) ကြိယာ၏ ပုံစံပြောင်းများ (၁)

၂၈၅

(ဂ) နာမဝိသေသန၏ ပုံစံပြောင်းများ (၂)

၂၉၁

(ဃ) ကြိယာ၏ ပုံစံပြောင်းများ (၂)

၂၉၂

(င) အသုံးများသော စကားအသုံးအနှုန်းများ

၂၉၄

(စ) အထူးပြုဘာသာရပ်များ

၂၉၆

(ဆ) ပေါင်းစပ်စကားလုံး Compound word

၂၉၇

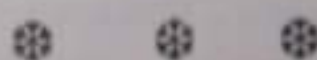
I. Compound Noun (ပေါင်းစပ်နာမ်)

၂၉၈

II. Compound Verb (ပေါင်းစပ်ကြိယာ)

၃၀၀

III. Compound Adjective (ပေါင်းစပ်နာမဝိသေသန) ၃၀၁

ကောသီ

ဤစာအုပ်သည် ဂျပန်စကားပြောဆိုရာတွင် အဓိကဖြစ်သော 'စကားပြော ပုံစံ'တို့ကို အဓိကထား၍ ပြုစု ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆရာနှင့် မသင်ကြားနိုင်သော အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ဂျပန်စာ လေ့လာသင်ယူလိုသူ များအတွက် အဓိကရည်ရွယ်၍ ရေးသားထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း ဂျပန်စာ သင်ယူနေသောကျောင်းသားများ၊ ဂျပန်စာကို သင်ကြားပြသပေးနေသောဆရာ များအတွက်လည်း ဤစာအုပ်သည် တစ်ဖက် တစ်လမ်းမှ အထောက်အကူပြု နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

စာရေးသူ၏ နိုင်ငံခြားဘာသာသိပ္ပံတွင် လက်ထောက်ကထိကဘဝဖြင့် ဆရာသက်တမ်းတစ်လျှောက် စာသင်ကြားပေးခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံများထဲမှ ကျောင်းသားများအတွက် မှတ်မိ နားလည်လွယ်သော ပုံစံများကို ထုတ်ယူ စုဆောင်းပြီး ဤစာအုပ်ကို ပြုစုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ မိမိပြောဆိုလိုသော အချက် အလက်၊ အကြောင်းအရာများကို မှန်မှန်ကန်ကန်၊ တိတိကျကျနှင့်လွယ်လွယ် ကူကူ ပြောဆိုနိုင်စေရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ပါစကားပြောပုံစံများကို လေ့လာမှတ်သားပြီး လေ့ကျင့်ထားခြင်းအားဖြင့် မိမိပြောဆိုလိုသော အချက် အလက်၊ အကြောင်းအရာတို့ကို လျင်မြန်စွာနှင့် မှန်ကန်တိကျစွာ ပြောဆိုနိုင် မည် ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

အထူးမှာကြားလိုသည်မှာ ဂျပန်အသံထွက်ကို မြန်မာအက္ခရာတို့ဖြင့် ဖော်ပြထားရာ၌ အချို့သော ဂျပန်အသံထွက်တို့ကို မြန်မာအသံဖြင့် လုံးဝ ထပ်တူဖြစ်အောင် မဖော်ပြနိုင်သောအချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဤစာအုပ်တွင် တတ်နိုင်သမျှ ဂျပန်အသံနှင့် ထပ်တူဖြစ်အောင် ကြိုးစား ဖော်ပြထားပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ပါက ဂျပန်စာကျမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များထံတွင် အသံထွက်နည်းကို လက်တွေ့လေ့ကျင့်ခြင်းသည်သာ မှန်ကန်သော ဂျပန်အသံ ကို ထွက်ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း အကြံပြုလိုပါသည်။

မှတ်ချက်

- * ဤစာအုပ်နှင့်အတူ အသင့်သွင်းပြီး တိပ်ခွေ(၃)ခွေ ပူးတွဲလေ့ကျင့် နိုင်ပါသည်။ စာရေးသူ
- * ဤစာအုပ် အဖုံးဒီဇိုင်းအတိုင်း တိပ်ခွေကာဘာပါရှိပါသည်။ ကက်ဆက်ကာဘာ ခွင့်ပြုချက် အမှတ် ၉၀/၉၄ (၂)

PRONUNCIATION NOTES

အခြေခံအသံထွက်များ

Syllables of Japanese
Vowels (သရ)

① SEI ON

a	i	u	e	o
အာ	အိ	အု	အယ်	အော၊အို

Combinations of Consonants and Vowels

ဗျည်းနှင့်သရတို့ ပေါင်းစပ်ခြင်း

k s t n h
          g z

ka က၊ ခ	ki ကိ၊ ခိ	ku ကု၊ ခု	ke ကယ်၊ ခယ်	ko ကော၊ကို ခေါ၊ ခို
sa စ	shi ရှိ	su ဆု	se စယ်	so စော၊ စို
ta တ	chi ချိ	tsu ဆု	te တယ်	to တော၊တို
na န	ni နိ	nu နု	ne နယ်	no နော၊နို
ha ဟ	hi ဟိ	fu ဖု	he ဟယ်	ho ဟော၊ဟို
ma မ	mi မိ	mu မု	me မယ်	mo မော၊မို
ya ယ		yu ယု		yo ယော
ra ရ	ri ရိ	ru ရု	re ရယ်	ro ရော၊ ရို
wa ဝ				(w)o အော၊ အို
n အဲန်				

2 DAKU ON

၂၀-၁၂၈

၂၀-၁၂၈
၅-၅
၆၈. ၂၁

ga ဂါ င	gi ငိ ဂိ	gu ဂု ဂူ	ge ငယ်ဂယ်	go ဂို ဂို ဂေါဂေါ
za ဇာ ဇ	ji ဂျိ	zu ဇု	ze ဇယ်	zo ဇော ဇို
da ဒာ ဒ	di ဒိ	du ဒု	de ဒယ်	do ဒေါ ဒို
ba ဘာ ဘ	bi ဘိ	bu ဘု	be ဘယ်	bo ဘော ဘို
pa ပါ ပ	pi ပိ	pu ပု	pe ပယ်	po ပေါ ပို

စာလုံးစာ = ဂ
အက္ခရာ = င

di = zi = ji
du = zu

-စ
-z
-d
-b
-p

di = zi (ji)
du = zu

ki + ya — kya
ki + yu — kyū
ki + yo — kyo

kya ခယ	kyu ခယု	kyo ခယော
sha ရှာ	shu ရှု	sho ရှော
cha ချာ	chu ချု	cho ချော
nya နယ	nyu နယု	nyo နယော
hya ဟယ	hyu ဟယု	hyo ဟယော
mya မြ	myu မြု	myo မြော
rya ရယ	ryu ရယု	ryo ရယော

gya ဂယ	gyu ဂယု	gyo ဂယော
Ja ဂျာ	Ju ဂျု	Jo ဂျော
bya ဘယ	byu ဘယု	byo ဘယော
pya ပယ	pyu ပယု	pyo ပယော

chín pái
HIRAGANA ဟိရဂနာ

Simple Hiragana

Chart 1

		dan				
gyoo	a あ	i い	u う	e え	o お	
	ka か	ki き	ku く	ke け	ko こ	
	sa さ	shi し	su す	se せ	so そ	
	ta た	chi ち	tsu つ	te て	to と	
	na な	ni に	nu ぬ	ne ね	no の	
	ha は	hi ひ	fu ふ	he へ	ho ほ	
	ma ま	mi み	mu む	me め	mo も	
	ya や		yu ゆ		yo よ	
	ra ら	ri り	ru る	re れ	ro ろ	
	wa わ				(w)o を	n ん

Two-dot Hiragana and small-circle Hiragana

Chart 2

		dan				
gyoo	ga が	gi ぎ	gu ぐ	ge げ	go ご	
	za ざ	ji じ	zu ず	ze ぜ	zo ぞ	
	da だ	(ji) ぢ	(zu) づ	de で	do ど	
	ba ば	bi び	bu ぶ	be べ	bo ぼ	
	pa ぱ	pi ぴ	pu ぷ	pe ぺ	po ぽ	

Hiragana which express the syllables including a palatalized consonant.

Chart 3

		dan		
gyoo	kya	kyu	kyo	
	きゃ	きゅ	きょ	
	sha	shu	sho	
	しゃ	しゅ	しょ	
	cha	chu	cho	
	ちゃ	ちゅ	ちょ	
	nya	nyu	nyo	
にゃ	にゅ	にょ		
hya	hyu	hyo		
ひゃ	ひゅ	ひょ		
mya	myu	myo		
みゃ	みゅ	みょ		
rya	ryu	ryo		
りゃ	りゅ	りょ		

		dan		
gyoo	gya	gyu	gyo	
	ぎゃ	ぎゅ	ぎょ	
	ja	ju	jo	
	じゃ	じゅ	じょ	
bya	byu	byo		
びゃ	びゅ	びょ		
pya	pyu	pyo		
ぴゃ	ぴゅ	ぴょ		

ku く   hi ひ
 shi し   he へ
 tsu つ   ru る
 te て   ro ろ
 no の   n ん

Stroke Order

a	あ	-	十	あ
i	い	丨	丨丨	
u	う	丶	う	
e	え	丶	ㄥ	え
o	お	-	お	お
ka	か	ㄩ	カ	か
ki	き	-	=	き き
ku	く	く		
ke	け	丨	丨	け
ko	こ	丶	こ	
sa	さ	-	ㄥ	さ
shi	し	丨		
su	す	-	す	
se	せ	-	十	せ
so	そ	丶	ㄥ	そ
ta	た	-	十	た た
chi	ち	-	ち	
tsu	つ	つ		
te	て	て		
to	と	丶	と	
na	な	-	十	な な
ni	に	丨	丨	に
nu	ぬ	丨	ぬ	
ne	ね	丨	ね	
no	の	の		

ha	は	丨	丨	は	
hi	ひ	ひ			
fu	ふ	丶	ふ	ふ	
he	へ	へ			
ho	ほ	丨	丨	ほ	
ma	ま	-	=	ま	
mi	み	ㄥ	み		
mu	む	-	む	む	
me	め	丨	め		
mo	も	丨	も	も	
ya	や	ㄩ	や		
yu	ゆ	ㄩ	ゆ		
yo	よ	丶	よ		
ra	ら	丶	ら		
ri	り	丨	り		
ru	る	る			
re	れ	丨	れ		
ro	ろ	ろ			
wa	わ	丨	わ		
o	を	-	を		
n	ん	ん			
ga	が	ㄩ	ガ	が	
pa	ぱ	丨	丨	ぱ	

KATAKANA

With certain exceptions the use of *katakana*, in the standard Japanese writing system, is limited to those names or words that are not Japanese or Chinese in origin.

Simple Katakana

Chart 1

		dan				
gyoo	a ア	i イ	u ウ	e エ	o オ	
	ka カ	ki キ	ku ク	ke ケ	ko コ	
	sa サ	shi シ	su ス	se セ	so ソ	
	ta タ	chi チ	tsu ツ	te テ	to ト	
	na ナ	ni ニ	nu ヌ	ne ネ	no ノ	
	ha ハ	hi ヒ	fu フ	he ヘ	ho ホ	
	ma マ	mi ミ	mu ム	me メ	mo モ	
	ya ヤ		yu ユ		yo ヨ	
	ra ラ	ri リ	ru ル	re レ	ro ロ	
	wa ワ				(w) o ヲ	

ン
シ

Two-dot Katakana and small-circle Katakana

Chart 2

	dan				
gyoo	ga ガ	gi ギ	gu グ	ge ゲ	go ゴ
	za ザ	ji ジ	zu ズ	ze ゼ	zo ゾ
	da ダ			de デ	do ド
	ba バ	bi ビ	bu ブ	be ベ	bo ボ
	pa パ	pi ピ	pu プ	pe ペ	po ポ

Katakana which express the syllables including a palatalized consonant

Chart 3

	dan				dan		
gyoo	kya キヤ	kyu キユ	kyo キョ	gyoo	gya ギヤ	gyu ギユ	gyo ギョ
	sha シャ	shu シュ	sho ショ		ja ジャ	ju ジュ	jo ジョ
	cha チャ	chu チュ	cho チョ		bya ビヤ	byu ビユ	byo ビョ
	nya ニヤ	nyu ニユ	nyo ニョ		pya ピヤ	pyu ピユ	pyo ピョ
	hya ヒヤ	hyu ヒユ	hyo ヒョ				
	mya ミヤ	myu ミユ	myo ミョ				
	rya リヤ	ryu リユ	ryo リョ				

Syllable Order

a	ア	ア	ア
i	イ	イ	イ
u	ウ	ウ	ウ
e	エ	エ	エ
o	オ	オ	オ
ka	カ	カ	カ
ki	キ	キ	キ
ku	ク	ク	ク
ke	ケ	ケ	ケ
ko	コ	コ	コ
sa	サ	サ	サ
shi	シ	シ	シ
su	ス	ス	ス
se	セ	セ	セ
so	ソ	ソ	ソ
ta	タ	タ	タ
chi	チ	チ	チ
tsu	ツ	ツ	ツ
te	テ	テ	テ
to	ト	ト	ト
na	ナ	ナ	ナ
ni	ニ	ニ	ニ
nu	ヌ	ヌ	ヌ
ne	ネ	ネ	ネ
no	ノ	ノ	ノ

ha	ハ	ハ	ハ
hi	ヒ	ヒ	ヒ
fu	フ	フ	フ
he	ヘ	ヘ	ヘ
ho	ホ	ホ	ホ
ma	マ	マ	マ
mi	ミ	ミ	ミ
mu	ム	ム	ム
me	メ	メ	メ
mo	モ	モ	モ
ya	ヤ	ヤ	ヤ
yu	ユ	ユ	ユ
yo	ヨ	ヨ	ヨ
ra	ラ	ラ	ラ
ri	リ	リ	リ
ru	ル	ル	ル
re	レ	レ	レ
ro	ロ	ロ	ロ
wa	ワ	ワ	ワ
o	ヲ	ヲ	ヲ
n	ン	ン	ン

ga	ガ	ガ	ガ
pa	パ	パ	パ

မောက်ဆက်သွဲ
အကျိုးအမြတ်ခွဲဝေပုံစံဇယား

ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း	Legacy	Content Owner	Remark
တယ်လီဖုန်းကုမ္ပဏီများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများတွင် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း	20% of Net	80% of Net	
Digital ဝန်စီဖြင့် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း (Online/Offline)	30% of Net	70% of Net	
FM Stationများတွင် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း	20% of Net	80% of Net	
TV Station များတွင် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း	20% of Net	80 % of Net	
Karaoke ဆိုင်များတွင် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း	30% of Net	70% of Net	

Content Owner များအကြား အကျိုးအမြတ်ခွဲဝေပုံစံဇယား

လုပ်ငန်း	Producer	Singer	Composer	Band	Studio
တယ်လီဖုန်းကုမ္ပဏီများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများတွင် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း	25%	25%	25%	15%	10%
Digital ဝန်စီဖြင့် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း (Online/Offline)	45%	20%	20%	10%	5%
FM Stationများတွင် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း	25%	25%	25%	15%	10%
TV Station များတွင် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း	25%	25%	25%	15%	10%
Karaoke ဆိုင်များတွင် တေးသီချင်းအသုံးပြုခြင်း	45%	20%	20%	10%	5%

မှတ်ချက် ။ Content Owner များ၏ အကြားတွင်ခွဲဝေမှုအတွက် သီးခြားသဘောတူစာချုပ်များ မရှိခဲ့ပါက အထက်ပါအတိုင်း ခွဲဝေခွားမည်ဖြစ်ပြီး သီးခြားသဘောတူစာချုပ်များရှိခဲ့ပါက အဆိုပါ သဘောတူစာချုပ်များပါ စာခိုင်နှုန်းများဖြင့် ခွဲဝေခွားမည်။

Wanki Zan
STEREO

ဂျပန်ဘာသာ မိတ်ဆက်

ဂျပန်ဘာသာကို စတင်လေ့လာသောသူတစ်ယောက်အတွက် ဂျပန်ဘာသာနှင့် ပတ်သက်၍ သိထားသင့်သော အခြေခံအချက်အလက်များကို တင်ပြပါမည်။

I. ဂျပန်စာရေးသားခြင်း

ဂျပန်ဘာသာကို ရေးသားရာ၌ အက္ခရာလေးမျိုးဖြင့် ရေးသားနိုင်၏။ ။
၎င်းတို့မှာ-

1. ROOMA JI (ရောမအက္ခရာ) a, b, c, d	} ROOMA JI HIRAGANA KATAKANA KAN JI
2. HIRAGANA (ဟိရဂန်)	
3. KATAKANA (ခတခန)	
4. KAN JI (ခန်းဂျီး)တို့ ဖြစ်ပါသည်။	

1. ROOMA JI

ယင်းမှာ အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ a, b, c, d ....တို့ကို ဆိုလိုပါသည်။ ဂျပန်စာကို အခြေခံမှ စတင်လေ့လာသော နိုင်ငံခြားသားများအတွက် အသုံးပြုပါသည်။ ဂျပန်အသံထွက်ကို a, b, c, d ....အက္ခရာတို့ဖြင့် ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်အသံထွက်ကို ROOMA JIဖြင့် ဖော်ပြရာ၌ စနစ် နှစ်မျိုး ရှိပါသည်။ တစ်မျိုးမှာ KUNREI စနစ်ခေါ် ဂျပန်ပညာရေးဌာနက သတ်မှတ်ထားသည့် စာလုံးပေါင်းနည်း ဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်မျိုးမှာ HEPBURN ဟုခေါ်သည့် စာလုံးပေါင်းနည်း ဖြစ်ပါသည်။ HEPBURN ဆိုသူမှာ အမေရိကန်လူမျိုး Mr. J. C HEPBURN ဖြစ်ပြီး ထိုသူ ရေးသားထားသည့် ဂျပန်-အင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်တွင် အသုံးပြုထားသော စာလုံးပေါင်းကို အခြေခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စာလုံးပေါင်းနည်း ဖြစ်ပါသည်။ HEPBURN စနစ်စာလုံးပေါင်း နည်းကို ယခုအခါ အဘိဓာန်များ၊ နေ့စဉ်သုံး ကေား

များတွင် အများဆုံးအသုံးပြုလျက် ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပေမည်။ ဤစာအုပ်
တွင် HEPBURN စနစ်ကို သုံးစွဲ၍ ရေးသားထားပါသည်။

HEPBURN

2. HIRAGANA ဟိရခဂ

ဤအက္ခရာမှာ တရုတ်အက္ခရာမှ ပြုပြင်ဆင်းသက်လာသော အက္ခရာ ဖြစ်ပါသည်။ ဂျပန်စကားလုံးကို ရေးသားရာတွင် အသုံးပြုပါသည်။

3. KATAKANA ခတခဂ

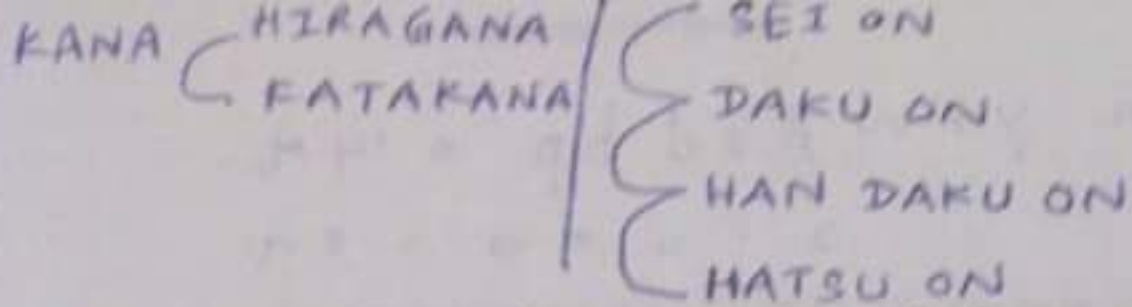
ဤအက္ခရာသည်လည်း တရုတ်အက္ခရာမှ ပြုပြင်ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ် ပါသည်။ KATAKANAကို နိုင်ငံခြားစကားလုံးများရေးသားရာ၌ အများ ဆုံး အသုံးပြုပါသည်။ ထို့ပြင် သတ္တဗေဒနှင့် ရုက္ခဗေဒအမည်တို့ကို ရေးသား ရာ၌၎င်း၊ သံကြိုးရိုက်ရာ၌ လည်းကောင်း အသုံးပြုသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

4. KAN JI 1946 1981 1850 1945 JOO YOO KAN JI

KANJI မှာ တရုတ်အက္ခရာကို ဆိုလိုပါသည်။ တရုတ်အက္ခရာများထဲမှ အက္ခရာအချို့ကို ထုတ်နုတ်ပြီး ဂျပန်ဘာသာတွင် ထည့်သွင်းသုံးနှုန်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်အစိုးရက KANJIအလုံးပေါင်း ၁၈၅၀ လုံးကို "TOO YOO KAN JI" အမည်ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် စကားလုံးအချို့တို့ကို လျှော့ပစ်ခြင်း၊ ထပ်ထည့်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ် ပြီးနောက် စာလုံးပေါင်း ၁၉၄၅ လုံးပါရှိသော "JOO YOO KAN JI" ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ သို့ပါ၍ ယခုအခါ ဂျပန်ပြည်၌ နေ့စဉ် အများသုံး KANJI မှာ "JOO YOO KAN JI" ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်စာအက္ခရာနှင့်အသံထွက်

ဂျပန်အက္ခရာကို KANAခေါ်ပါသည်။ KANAတွင် နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ တစ်မျိုးမှာ HIRAGANA ဖြစ်ပြီး၊ ကျန်တစ်မျိုးမှာ KATAKANA ဖြစ် ပါသည်။ KANAတွင် အသံထွက်လေးမျိုး ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

ဂျပန်ဘာသာ အခြေခံသဒ္ဒါနှင့်စကားပြော

အသံထွက် (၄)မျိုး

1. SEI ON (ခေါ်) voiceless sound
2. DAKU ON (ခေါ်) voiced (softened) sound,
3. HAN DAKU ON (ခေါ်) a semi-voiced sound,
4. HATSU ON (ခေါ်) The syllabic nasal sound တို့ဖြစ်ပါသည်။

1. SEI ON

SEI ON ကို အသံထွက်စည်းစနစ် အရ ၁၀ လိုင်းစဉ်ထားပြီး လိုင်းတစ်လိုင်းစီတွင် KANA ငါးလုံးရှိပါသည်။ နောက်ဆုံး တစ်လုံးဖြစ်သော HATSU ON "n" ကို ထည့်၍ စီလိုက်သောအခါ "GOJUUN ZU" သို့မဟုတ် "GOJUUN HYOO" ခေါ်သည့် 'ဂျပန်အက္ခရာစဉ်ဇယား' ကို ရရှိလာပါသည်။

၎င်းဇယားတွင်ကန့်လန့်လိုင်းကို "GYOO" ဟု ခေါ်ပြီး ထောင်လိုက် လိုင်းကို "DAN" ဟု ခေါ်ဆိုရာ၊ "GYOO" ၁၀ ခုနှင့် DAN ငါးခု ရှိပါသည်။ လိုင်း တိုင်းကို အမည်တပ်ပေးထားရာ၊ a, i, u, e, o ကို "A GYOO" ဟု ခေါ်ပြီး

Ka, Ki, Ku, Ke, Ko ကို "KA GYOO" ဟု ခေါ်ပါသည်။

A, Ka, Sa, Ta, Na, Ha, Ma, Ya, Ra, Wa ကို "A DAN" ဟုခေါ်ပြီး

I, Ki, Shi, Chi, Ni, Hi, Mi, Ri ကို "I DAN" ဟုခေါ်ပါသည်။

HATSU ON ဖြစ်သော "N" မှာ GYOO နှင့် DAN တို့၏ ပြင်ပတွင် တည်ရှိပါသည်။

၁ DAN ထောင်လိုက်လိုင်း

a DAN	i DAN	u DAN	e DAN	o DAN	
a	i	u	e	o	A GYOO
ka	ki	ku	ke	ko	ka GYOO

ဂဇယား

k s t (n) h m y r w g z d b p = 14 မျ
a i u e o = 5 မျ

၄ ဦးဌေးအောင် B. Sc., D. T. (Japanese Language)

အသံထွက် ၀ ရှိသော KANA နှစ်လုံးရှိသောကြောင့် ၎င်းဇယားတွင် လက်တွေ့အားဖြင့် KANA ၄၆ လုံးနှင့် အသံထွက် ၄၅ လုံးသာရှိလေသည်။ ဂျပန်ဘာသာတွင် သရခေါ် vowel (a, i, u, e, o) ငါးလုံးသာ ရှိပြီး ကျန်ရှိသော KANA များမှာ ဗျဉ်းခေါ် consonant, k, s, t, n, h, m, y, r, w, g, z, d, b, p နှင့် သရငါးလုံးတို့ ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ပါ၍ သရအသံငါးသံကို ပီသစွာ အသံထွက်နိုင်ဖို့ အရေးကြီးသည်။

ya, yu, yo တို့မှာ သရ i နှင့် သရ a, u, o တို့နှင့်ပေါင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပြီး wa သည် သရ u နှင့် a တို့ ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်၏။

n မှ လွဲ၍ ကျန်ရှိသော KANA များမှာ Syllable alphabet (ဝဏ္ဏအက္ခရာ) ဖြစ်ပြီး (KANA) တစ်လုံးစီသည် ဝဏ္ဏ (syllable) တစ်ခုစီကို ဖော်ပြလေသည်။

2. DAKU ON

၎င်းအသံမှာ မူလ seion တွင်ရှိ ka, sa, ta နှင့် ha တို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော အသံများဖြစ်ကြ၏။ k မှ g သို့ လည်းကောင်း၊ s မှ z သို့လည်းကောင်း၊ t မှ d သို့လည်းကောင်း၊ h မှ b သို့လည်းကောင်း၊ ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့် daku on တွင် KANA ၂၀ လုံးတိုးပွားလာသည်။ ထို ၂၀ လုံးထဲမှ di နှင့် zi (ji)၊ du နှင့် zu တို့မှာ အသံတူပြီး၊ di နှင့် du မှာ အသုံး အလွန်နည်းလေသည်။ သို့ပါ၍ zi (ji) နှင့် zu တို့ကိုသာ အဓိကထား သုံးရသည်။

3. Han - daku - on

၎င်းအသံမှာ ha မှ ပြောင်းလဲရရှိလာခြင်း ဖြစ်ပြီး သင်္ကေတ p ဖြင့် ဖော်ပြလေသည်။ p အသံရှိသော kana ငါးလုံးရှိသည်။

ထို့ကြောင့် seion, daku on, han daku on တွင်ရှိ kana ပေါင်းမှာ ၇၁ လုံးနှင့် အသံထွက် ၆၈ သံရှိလေသည်။

"tsu" အသံ $\frac{ㄗ}{ㄘ}$

ဤအသံ ရရှိရန် အပေါ်သွားနှင့် အပေါ်သွားဖုံးတို့၏အတွင်းဖက်ကို လျှာဖျားနှင့် ထိထားပြီး ထွက်လေကို ခဏအောင်ထားပြီးမှ လေကို မှုတ် ထုတ်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်သည်။ ဤအသံသည် မြန်မာအသံ၌ မရှိ၍ မြန်မာ သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြ၍ မရနိုင်ပါ။ အနီးစပ်ဆုံးအသံမှာ

'တု'နှင့် 'ဆု'တို့ကြားရှိ အသံဖြစ်သည်။

"ga gyoo" ခေါ် ga လိုင်းရှိ အသံထွက် နှစ်မျိုး။

(၁) စာလုံးအစတွင် ရှိသော g ကို 'ဂ'အသံဖြင့် ထွက်ဆိုရမည်။

gozen   geki   gaika

ဂေါ့ဇဲန်(နံနက်ပိုင်း)   ဂယ်ခီ(ပြဇာတ်)၊   ဂါးအိက (နိုင်ငံခြားငွေ)

(၂) စာလုံး၏ အလယ် သို့မဟုတ် အဆုံးနေရာတို့၌ ရှိသော g ကိုမူ 'င'

"nga" အသံဖြင့် ထွက်ဆိုရမည်။ ဥပမာ-

shigoto,	kagaku,	gogo,	arigatoo,	kaigi,	iriguchi
ရှီဂိုတို၊	ခငခု၊	ဂေါ့ဂေါ့၊	အာရီငတိုး၊	ခါးအိငိ၊	အိရီငချိ
အလုပ်အကိုင်၊	သိပ္ပံ/ဓာတုဗေဒ၊	ညနေပိုင်း၊	ကျေးဇူးတင်သည်၊	စည်းစေးပွဲ၊	ဝင်ပေါက်

'သရသံ' အသံပျောက်ခြင်း

"i, u" နှင့်တွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော Kana(အက္ခရာ)များဖြစ်ကြသည့် ki, si (shi), ti (chi), hi, pi, ku, su, tu, (tsu), hu (fu) pu တို့၏ နောက်တွင် consonantခေါ်ဗျည်း p, t, s, ts, k, နှင့် hပါသော kana များ ရှိသောအခါ၊ i နှင့် u တို့၏ အသံကို အသံပျော့ပျောင်းစွာ(အသံတိုးတိုး) (သို့) အသံကို မထွက်ဘဲ ဆိုရသည်။

ဥပမာ-

ခုစ	ဟီတို့	စုကိ	အာရိမတ်(စ်)	ခိကားအိ	(ဆု)ကုအဲ
kusa,	hito,	suki,	arimasu,	kikai	tsukue
မြက်	လူ	နှစ်သက်ခြင်း၊	ရှိသည်(သက်မဲ့)	စက်	စားပွဲ

4. "n" အသံထွက် (hatsu-on)

၎င်းသည် နှာခေါင်းသံဖြစ်ပြီး ၎င်းတစ်လုံးတည်း သီးခြား ဆို၍ မရဘဲ၊ အခြားသော Kana တို့၏နောက်တွင် တွဲ၍ အသံထွက်ရလေသည်။

"n" အသံထွက်လေးမျိုး ရှိ၏။

m	n	η	η
---	---	---	---

၁။ "m" အသံ

"n" ၏နောက်တွင် p, b, m တို့ရှိသောအခါ "n" ၏ အသံသည် ပါးစပ် ပိတ်၍ အသံထွက်ရသော "m" အသံဖြစ်လာသည်။

san <u>p</u> un	san <u>b</u> an	san <u>m</u> an	
စန်း(မ်)ပွန်	စန်း(မ်)ဘန်	စန်း(မ်)မန်	
သုံးမိနစ်	နံပါတ် (၃)	သုံးသောင်း	n + p b m
nin <u>m</u> u	san <u>p</u> o	an <u>m</u> a	
နင်း(မ်)မှ	စမ်းပို	အမ်းမ	
တာဝန်ဝတ္တရား	လမ်းလျှောက်ခြင်း	နှိပ်နယ်ခြင်း	

၂။ "n" အသံ

"n" ၏ နောက်တွင် t, d, r, n အသံတစ်ခုခုပါ ရှိနေသောအခါ "n" အသံဖြင့် ထွက်ဆိုရမည်။ လျှာဖျားကို အပေါ်သွားနှင့် အပေါ်သွားဖုံးတို့ကို ထိစေပြီး၊ လေကို နှာခေါင်းမှ တစ်ဆင့်ထွက်စေခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်သည်။

{	un <u>t</u> en	(အွန်းတဲန်း)	မောင်းနှင်ခြင်း	
	han <u>t</u> ai	(ဟန်းတိုင်း)	ဆန့်ကျင်ဘက်	
	un <u>d</u> oo	(အွန်းဒို)	အားကစား	
	ken <u>r</u> i	(ကဲန်းရိ)	အခွင့်အရေး	
	shin <u>n</u> ui	(ရှင်းရအိ)	ဆွေမျိုး	n + t d r n
	sen <u>n</u> o	(စဲန်ရှော့)	ရထားလမ်း	
	an <u>n</u> ai	(အန်းနိုင်)	လမ်းညွှန်မှု	
	kin <u>n</u> iku	(ကင်းနိခု)	ကြွက်သား	

၃။ "n" အသံ = "င" နှင့် နီးစပ်သည်။

"n" ၏ နောက်တွင် k, g, ɸ အသံတစ်ခုခု ပါရှိပါက n အသံဖြင့် ထွက်ဆိုရမည်။ လျှာ၏ အတွင်းပိုင်းကို အာခေါင်ပျော့နှင့် ထိကပ်ကာလေကို နှာခေါင်းမှ ထွက်စေခြင်းဖြင့် ဤအသံကို ရရှိနိုင်သည်။ n သည် မြန်မာအသံ 'င' နှင့် နီးစပ်သည်။

}	ginkoo	(ဂင်းခိုး)	ဘဏ်	n + k g ɸ
	tenki	(တဲန်းမိ)	ရာသီဥတု	
	kinko	(ကင်းကို)	မီးခံသေတ္တာ	
	bungaku	(ဘွန်းငခု)	စာပေ	
	ringo	(ရင်းငို)	ပန်းသီး	

၄။ "n" အသံ

လျှာ၏ အတွင်းပိုင်းကို အာခေါင်ပျော့၏ အတွင်းပိုင်းနှင့် ထိပြီး နှာခေါင်းမှ တစ်ဆင့်လေကို ထုတ်ပြီး ထွက်ဆိုခြင်းဖြင့် ဤအသံကို ရရှိနိုင်သည်။ ဤအသံကို သီးခြားဖြစ်နေသော စာလုံး၏ နောက်ဆုံးနေရာ၌ရှိ n ကို ထွက်ဆိုရာတွင် အသုံးပြုလေ၏။ ထို့ပြင် စာလုံး၏ အလယ်၌ "n" တည်ရှိပြီး ၎င်း၏ နောက်တွင် သရ(သို့) s, y စသော ဗျည်းတစ်ခုခု ပါရှိနေပါက နောက်ဆက်ပါလာသော အသံကို ရွတ်ဆိုရသော လျှာအနေအထားဖြင့် ယင်း "n" ကို ရွတ်ဆိုရမည်။

hon	(ဟောန်း)	စာအုပ်	
kin	(ကင်း)	ရွှေ	-n
Nihon	(နီဟောန်း)	ဂျပန်	-n + သရ (သို့)
pan	(ပန်း)	ပေါင်မုန့်	
kenza	(ကဲန်းစ)	စစ်ဆေးခြင်း	
onsen	(အောန်းစဲန်း)	ရေပူစခန်း	
honya	(ဟောန်းယ)	စာအုပ်ဆိုင်	

sinyuu	(ရှင်းယူး)	ရင်းနှီးသောသူငယ်ချင်း
renai	(ရဲန်းအာယိ)	ချစ်ခြင်း
tenjin	(တဲန်းအင်း)	ဆိုင်အရောင်းဈေးသည်
tenun	(တဲန်းအွန်း)	ကံကြမ္မာ
kingn	(ကင်းအဲန်း)	ဆေးလိပ်မသောက်ရ
kenon	(ကဲန်းအောန်း)	အပူချိန်တိုင်းခြင်း

"n" နှင့် အခြားသော Kana တို့ ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အသံ တို့ကို အထူးလှေကျင့်ထားရပေမည်။ ဥပမာ-

gun	(ဂွန်း)	sun	(စွန်း)	gin	(ဂင်း)
jin	(ဂျင်း)	run	(ရွန်း)	bun	(ဘွန်း)
pun	(ပွန်း)	son	(ဆောင်း)	ton	(တောင်း)
un	(အွန်း)	an	(အန်း)	tsun	(ဆွန်း)

စသည်တို့ကို လှေကျင့်ထားရပေမည်။

"အသံရှည်" long vowel (choo-on)

ဂျပန်ဘာသာတွင် a, i, u, e, o ဟူသည့် သရသံ ငါးသံကို ပုံမှန်ကြာချိန် ထက်ပို၍ အသံကို ဆိုပါက အဓိပ္ပာယ်ပြောင်းလဲသွားပါသည်။ အသံရှည် ဆိုသည်မှာ သရသံ ကို ပုံမှန်ထွက်ဆိုချိန်ထက် တစ်ဆပို၍ ထွက်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ အသံရှည်ကို သင်္ကေတအမျိုးမျိုးဖြင့် ရေးသားကြလေသည်။ အက္ခရာ ပေါ်တွင် " , ^ " ဖြင့် လည်းကောင်း၊ သရကို နှစ်ခါထပ်၍ ရေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ဖော်ပြကြသည်။

* ဥပမာ a, i, u, e, o (သို့) ā, ī, ū, ē, ō
(သို့) aa, ii, uu, ee, oo

ထို့ကြောင့် ဂျပန်ဘာသာတွင် အသံထွက်ဆိုရာ၌ ပုံမှန်နှုန်းထက် အချိန် ဆွဲ၍ ထွက်ဆိုပါက အဓိပ္ပာယ်ပြောင်းလဲသွားကြောင်းကို အထူးသတိပြုရ ပေမည်။

ဥပမာ

obasan	(အိုဘစန်:)	အဒေါ်	-	obaasan	(အိုဘားစန်)	အဘွား
ojisan	(အိုဂျီစန်:)	ဦးလေး	-	ojiisan	(အိုဂျီးစန်)	အဘိုး
suji	(စုဂျီ)	ကြွက်သား	-	suuji	(စူးဂျီ)	ဂဏန်းစာလုံး
yoji	(ယော့ဂျီ)	လေးနာရီ	-	yooji	(ယောားဂျီ)	အလုပ်ကိစ္စ
tori	(တိုရီ)	ငှက်	-	toori	(တိုးရီ)	လမ်း

"ya, yu, yo" အသံနှင့် ပေါင်းစပ်ထားသောအသံ (yoo-on) (contracted sound)

"i" လိုင်းတွင် ပါရှိသော "ki, si (shi) ti(chi), ni, hi, mi, ri, zi (ji), gi, bi နှင့် pi" တို့သည် "ya, yu, yo" အသံတို့နှင့် ပေါင်းစပ်၍ အသံထွက်ဆို နိုင်လေသည်။ ယင်းအသံ နှစ်ခုပေါင်းစပ်၍ ထွက်ပေါ်သောအသံကို ဂျပန်လို "yoo on" လို့ ခေါ်ပြီး၊ မူလအသံ နှစ်ခုနှင့် မတူဘဲ သီးသန့်အသံသစ် တစ်ခုဖြစ်ကာ ၎င်းကို ရွတ်ဆိုရသော ကြာချိန်မှာ အက္ခရာတစ်လုံးကို ရွတ်ဆိုရသောကြာချိန်နှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအသံရရှိပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- ki + ya ----- kya
- ki + yu ----- kyu
- ki + yo ----- kyo

အထက်ပါ ပေါင်းစပ်ပုံကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် i ကို ဖြုတ်၍ ကျန်ရှိသော အက္ခရာများကို စုပေါင်း၍ ရေးသားထားကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်၏။ ဤသို့ ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် အသံထွက်ပေါင်း ၃၃ ခုကို ရရှိလေသည်။

kya	kyu	kyo	mya	myu	myo
{ sya	syu	syo	rya	ryu	ryo
{ (sha)	(shu)	(sho)	gya	gyu	gyo
{ tya	tyu	tyo	{ zya	zyu	zyo
{ (cha)	(chu)	(cho)	{ (ja)	(ju)	(jo)
nya	nyu	nyo	bya	byu	byo
hya	hyu	hyo	pya	pyu	pyo

မှတ်ရန်

(၁) အထက်ဖော်ပြပါ ပေါင်းစပ်သံ တို့ကို အသံရှည်အဖြစ်လည်း ထွက်ဆိုနိုင်သည်။

ဥပမာ

kyaa	kyuu	kyoo
(ခယား)	(ခယူး)	(ခယေား)

(၂) အထက်ဖော်ပြပါ ပေါင်းစပ်သံတို့ကို ဆောင့်၍လည်း ဆိုနိုင်သည်။

ဥပမာ

shutchoo	shuppatsu
ကုမ္ပဏီကိစ္စဖြင့် ခရီးထွက်ခြင်း (ရွတ်ချော)	ထွက်ခွာခြင်း (ရွတ်ပတ်ဆု)

(၃) အထက်ဖော်ပြပါ ပေါင်းစပ်သံ၏ နောက်တွင် n ကို ထည့်၍လည်း ရွတ်ဆိုနိုင်သည်။

channeru	shun	ka shuu	too
channel (T.V ရိုလိုင်း) (ချန်နဲရ)	ရွှေဦးပေါက် (ရွန်)	နေ ဆောင်းဦးပေါက် က ရှူး	ဆောင်း တိုး)

ဗျည်းနှစ်ထပ် (သို့) ဗျည်းညွှန်ခေါ် ဆောင့်၍ ဆိုရသော အသံများ (assimilated sound)

ဤအသံမျိုးကို ဂျပန်ဘာသာဖြင့် tsumaru on (သို့) soku on ဟု ခေါ်သည်။ များသောအားဖြင့် ဗျည်းနှစ်လုံးထပ်နေသော စကားလုံးများကို အသံထွက်ဆိုရာ၌ အသုံးပြုလေသည်။ အသံကို ဆောင့်၍ ထွက်ဆိုရသော စကားလုံးတွင် ထိုသို့ ဆောင့်၍ ဆိုပြီး၊ နောက်အက္ခရာတစ်လုံး မဆိုခင်ကြားတွင် အက္ခရာတစ်လုံးစာ ကြာချိန်၊ အသက်ကို အောင့်ထားရမည်။

ဥပမာ

-ss, -pp, -tt, -kk တို့ကဲ့သို့ ဗျည်းနှစ်လုံးထပ်နေသော အသံများကို ထွက်ဆိုရာ၌ အသံကို ဆောင့်၍ ဆိုရပေမည်။ ထိုနှစ်လုံးထပ်ဗျည်း၏ ရှေ့တွင်ရှိ အသံကို ဆောင့်၍ ဆိုရပေမည်။

kippu	(ခစ်ပု)	လက်မှတ်	'၁၆-၇
nippon	(နစ်ပွန်း)	ဂျပန်	'၇၆-၄၆
kitte	(ခစ်တဲ)	တံဆိပ်ခေါင်း	
otto	(အော့တို)	ခင်ပွန်း	
kokki	(ကော့ခိ)	နိုင်ငံတော်အလံ	
zasshi	(ဇတ်ရှို)	မဂ္ဂဇင်း	
gakki	(ဂတ်ခိ)	တူရိယာ	
gakkoo	(ဂတ်ခိုး)	ကျောင်း	
issatsu	(အစ်စပ်ဆု)	(စာအုပ်) တစ်အုပ်	
kissaten	(ခစ်စပ်တဲန်း)	လက်ဖက်ရည်ဆိုင်	
nesshin	(နက်ရှင်း)	စိတ်အားထက်သန်မှု	
kesshin	(ခက်ရှင်း)	ဆုံးဖြတ်ချက်၊ သန့်ရှင်းစင်	
nettai	(နက်တိုင်း)	အပူပိုင်းဒေသ	

အောက်တွင် ရိုးရိုးအသံနှင့် ဆောင့်၍ ဆိုရသော အသံတွဲတို့ကို လေ့ကျင့်ပါ။

ရိုးရိုးအသံ   ဆောင့်ဆိုရသောအသံ

ichi	itti (itchi)
(အိချို)	(အစ်ချို)
တစ်(၁)	ကိုက်ညီမှု
saka	sakka
(ဆက)	[ဆတ်(က်)က]
ကုန်းလျှော	စာရေးဆရာ
iken	ikken
(အိကဲန်)	(အစ်ကဲန်)
ထင်မြင်ယူဆချက်	(အိမ်)တစ်အိမ်၊

kako	kakko
(ခ-ကို)	[ခတ်(က်)ကို]
အတိတ်ကာလ	ကွင်း ( )
seken	sekken
(ဆယ်ကန်း)	[ဆက် (က်) ကင်န်]
လူလောက	ဆပ်ပြာ
mati(machi)	matti (<u>matchi</u>)
(မာချီ)	(မတ်ချီ)
မြို့	မီးခြစ်

မှတ်ချက်။ ။ အထက်ဖော်ပြပါအသံထွက်အားလုံးတို့ကို မှန်ကန်စွာ ထွက်ဆိုနိုင်ရန် ဂျပန်စာကျမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များထံမေးမြန်းပြီး ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုသံကို သေချာစွာ နားထောင်ပြီး လိုက်ဆိုခြင်းဖြင့်သာ အသံကို မှန်ကန်စွာ ထွက်ဆိုနိုင်ပေမည်။

၇/၇/၂၀၁၆

+++

23.10.2013

သင်ခန်းစာ (၁)

ဖြစ်သည်၊ မဖြစ်သည်တို့ကို ဖော်ပြခြင်း

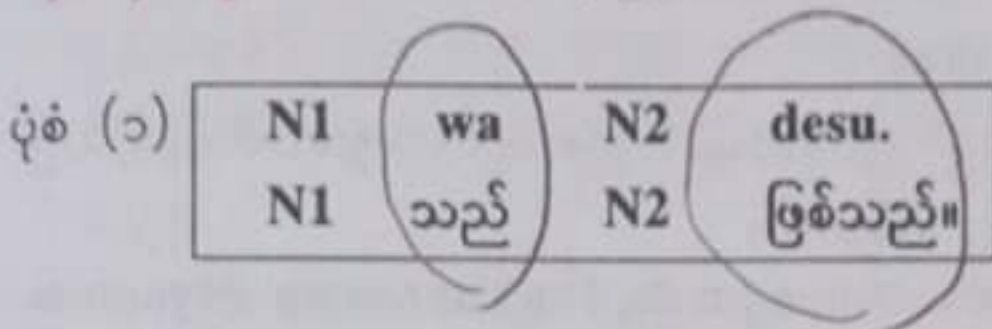
အခြေခံဝါကျပုံစံများ

1. N1 wa N2 desu.
N1 သည် N2 ဖြစ်သည်။
2. N1 wa N2 dewa arimasen.
N1 သည် N2 မဖြစ်ပါ၊ မဟုတ်ပါ။
3. N1 wa N2 de, N3 wa N4 desu.
N1 သည် N2 ဖြစ်၍ N3 သည် N4 ဖြစ်သည်။

watashi	(ဝတရှိ)	ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ
anata	(အာနတ)	ခင်ဗျား၊ သင်၊ ရင်
wa	(ဝ)	သည်
de	(ဒယ်)	ဖြစ်၍၊ ဖြစ်ပြီး
desu	(ဒဲစ်)	ဖြစ်သည်၊ ဟုတ်သည်။
dewa arimasen	(ဒဲဝါအာရိမားဆဲန့်)	မဖြစ်ပါ၊ မဟုတ်ပါ။
--san	(-စံ) (ဦး၊ ကို၊ မောင်၊ ဒေါ်၊ မ)	နာမည်
gakusei	(ဂခုဆဲး)	ကျောင်းသား/သူ
sensei	(ဆဲန့်ဆဲး)	ဆရာ/ဆရာမ
otoko	(အိုတိုကို)	ယောက်ျား
onna	(အောန်းန)	မိန်းမ
koomuin	(ခိုးမုအင်း)	ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း
kaishain	(ခါးအိရှအင်း)	ကုမ္ပဏီအမှုထမ်း
yakunin	(ယ-ခုနင်း)	အမှုထမ်း၊ အရာထမ်း
Sarariman	(ဆာရူရီပန်း)	လခစား
	ထက်ထက်အောင်စာပေ	

sarariiman	(ဆာရရိမန်း)	လခစား
kashu	(ခရှ)	အဆိုတော်
danyuu	(ဒန်းရူး)	ရုပ်ရှင်မင်းသား
joyuu	(ကျော်ရူး)	ရုပ်ရှင်မင်းသမီး
gaikoku-jin	(ဂိုင်းကိုကုဂျင်း)	နိုင်ငံခြားသား
Myanmaa-jin	(မြန်မားဂျင်း)	မြန်မာလူမျိုး
Chuugoku-jin	(ချူးငိုခုဂျင်း)	တရုတ်လူမျိုး
Nihon-jin	(နိဟွန်းဂျင်း)	ဂျပန်လူမျိုး
Amerika-jin	(အာမဲရိကဂျင်း)	အမေရိကန်လူမျိုး
kankoku-jin	(ခန်းကိုကုဂျင်း)(တောင်)ကိုရီးယားလူမျိုး	
Igirisu-jin	(အိဂိရိစုဂျင်း)	အင်္ဂလိပ်လူမျိုး
Indo-jin	(အင်ဒိုဂျင်း)	အိန္ဒိယလူမျိုး
Osutoraria-jin	(အောစတိုရီးယားဂျင်း)	သြစတြေးလီးယားလူမျိုး
Furansu-jin	(ဖရမ်းစုဂျင်း)	ပြင်သစ်လူမျိုး
Tai-jin	(ထိုင်းယိဂျင်း)	ထိုင်းလူမျိုး
nanijin	(နာနိဂျင်း)	ဘာလူမျိုးလဲ
hai	(ဟိုက်)	ဟုတ်ကဲ့၊ ကောင်းပါပြီ
iie	(အီရယု)	ဟင့်အင်း၊ မဟုတ်ပါ။
hai, soo desu	(ဟိုက်၊ စိုးဒဲစ်)	ဟုတ်ကဲ့၊ မှန်ပါသည်။ ထိုအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။
iie, soo dewa arimasen	(အီရယု၊ စိုးဒဲဝါ အာရိမားဆဲန့်)	မဟုတ်ပါ၊ မမှန်ပါ။ ထိုအတိုင်းမဟုတ်ပါ။
keisatsukan	(ခဲယိစပ်ဆုကန်)	ရဲအရာရှိ
hisho	(ဟိရှော)	အတွင်းရေးမှူး
isha	(အိရှ)	ဆရာဝန်
kangofu	(ခန်းဂေါ့ဖ)	သူနာပြုဆရာမ
ginkoojin	(ဂင်းခိုးအင်း)	ဘဏ်ဝန်ထမ်း
bengoshi	(ဘဲန်ဂေါရှီ)	ရှေ့နေ

shoobooshi	(ရှေးဘိုးရို)	မီးသတ်သမား
biyooshi	(ဘီရောရို)	အလှပြင်သမား
pairotto	(ပိုင်ရိုရောတို)	လေယာဉ်မှောင်းသူ
suchuwaadesu	(စုချူးဝါးဒဲစ်)	လေယာဉ်မယ်

1. a. Watashi wa Tanaka desu.
ကျွန်တော် သည် တနက ဖြစ်သည်။
- b. Watashi wa sensei desu.
    ကျွန်တော်သည် ဆရာ ဖြစ်သည်။
- c. Watashi wa otoko desu.
    ကျွန်တော်သည် ယောက်ျား ဖြစ်သည်။
- d. Watashi wa Nihonjin desu.
    ကျွန်တော်သည် ဂျပန်လူမျိုး ဖြစ်သည်။
2. a. Mar Mar Aye san wa kashu desu.   かしゅ
    မာမာအေးသည် အဆိုတော် ဖြစ်သည်။
- b. Mya Mya san wa onna desu.
    မမြမြ   သည် မိန်းမ ဖြစ်သည်။
- c. Mya Mya san wa Myanmaa-jin desu.
    မမြမြ   သည် မြန်မာလူမျိုး ဖြစ်သည်။
3. a. Watashi wa otoko desu. onna dewa arimasen.
    ကျွန်တော်သည် ယောက်ျား ဖြစ်သည်။ မိန်းမ မဟုတ်ပါ။
- b. Thi Da san wa Kashu desu. Joyuu dewa arimasen.   じょゆう
    မသီတာသည် အဆိုတော် ဖြစ်သည်။ ရုပ်ရှင်မင်းသမီး မဟုတ်ပါ။
- c. Watashi wa Myanmaa-jin desu. kankoku-jin dewa arimasen.
    ကျွန်တော်သည် မြန်မာလူမျိုး ဖြစ်သည်။ တောင်ကိုရီးယားလူမျိုး မဟုတ်ပါ။

- 4. a. Watashi wa sensei desu. Anata wa kaishain desu.
ကျွန်တော် သည် ဆရာ ဖြစ်သည်။ ခင်ဗျားသည် ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း
ဖြစ်သည်။
- b. Tanaka san wa Nihon-jin desu. Kimu san wa
kankoku-jin desu.
မစ္စတာတနကသည် ဂျပန်လူမျိုး ဖြစ်သည်။ မစ္စတာကင်(မ်)သည်
ကိုရီးယား လူမျိုး ဖြစ်သည်။
- 5. a. ramadasan wa Nihon-jin de, Tun Tun san wa Myanmaa-
jin desu.
မစ္စတာယာမဒသည် ဂျပန်လူမျိုးဖြစ်၍ ကိုထွန်းထွန်းသည် မြန်မာ
လူမျိုး ဖြစ်သည်။
- b. Hla Hla san wa isha de, Mya Mya san wa kangofu desu.
မလှလှသည် ဆရာဝန်ဖြစ်၍ ၊ မမြမြသည် သူနာပြုဖြစ်သည်။

ပုံစံ (၂) မေးခွန်းများကို မေးမြန်းခြင်း

အခြေခံဝါကျပုံစံများ

- 1. N1 wa N2 desu ka?
N1 သည် N2 ဖြစ်သလား၊ ဟုတ်သလား။
- 2. Hai. N1 wa N2 desu.
ဟုတ်ကဲ့၊ N1 သည် N2 ဖြစ်သည်။
Hai, soo desu.
ဟုတ်ကဲ့၊ မှန်ပါသည်။
- 3. Iie. N1 wa N2 dewa arimasen.
မဟုတ်ပါ၊ N1 သည် N2 မဖြစ်ပါ၊ မဟုတ်ပါ။
Iie, soo dewa arimasen.
မဟုတ်ပါ၊ ထိုအတိုင်း မဖြစ်ပါ၊ မဟုတ်ပါ။
- 4. N1 wa N2 desu ka, N3 desu ka?
N1 သည် N2 ဖြစ်သလား၊ N3 ဖြစ်သလား။

1. Anata wa sensei desu ka? ခင်ဗျားသည် ဆရာ ဖြစ်သလား။
Iie, watashi wa sensei. dewa arimasen. မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်
သည် ဆရာ မဖြစ်ပါ။

Watashi wa gakusei desu. ကျွန်တော်သည် ကျောင်းသားဖြစ်သည်။
(သို့မဟုတ်) Iie, soo dewa arimasen. မဟုတ်ပါ။ မမှန်ပါ။
Watashi wa gakusei desu. ကျွန်တော်သည် ကျောင်းသားဖြစ်
သည်။

2. Anata wa sensei desu ka, gakusei desu ka? ခင်ဗျားသည်ဆရာ
ဖြစ်သလား၊ ကျောင်းသားဖြစ်သလား။

Watashi wa gakusei desu. ကျွန်တော်သည် ကျောင်းသားဖြစ်သည်။

3. Anata wa Myanmaa-jin desu ka, Nihon-jin desu ka?

ခင်ဗျားသည် မြန်မာလူမျိုး ဖြစ်သလား၊ ဂျပန်လူမျိုးဖြစ်သလား။

Watashi wa Myanmaa-jin desu. ကျွန်တော်သည် မြန်မာလူမျိုး
ဖြစ်သည်။

4. Anata wa nani-jin desu ka? ခင်ဗျားသည် ဘာလူမျိုး ဖြစ်သလဲ။

Watashi wa Myanmaa-jin desu.

ကျွန်တော်သည် မြန်မာလူမျိုးဖြစ်သည်။

5. Anata wa Myanmaa-jin desu ka? ခင်ဗျားသည် မြန်မာလူမျိုး
ဖြစ်သလား။

Hai, watashi wa Myanmaa-jin desu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်သည် မြန်မာလူမျိုးဖြစ်သည်။ (သို့မဟုတ်)

Hai, soo desu. ဟုတ်ကဲ့၊ မှန်ပါသည်။

23.10.2012

သင်ခန်းစာ (၂) ← To
Mo

mo (လည်းပဲ), to (နှင့်) တို့ကို အသုံးပြုခြင်း

အခြေခံဝါကျပုံစံများ

N1	wa	N2	desu. / dewa arimasen. / desu ka?
N1	သည်	N2	ဖြစ်သည်၊ မဖြစ်ပါ၊ ဖြစ်သလား။
N3	mo	N2	desu.
N3	လည်းပဲ	N2	ဖြစ်သည်။
N1	to	N2	
N1	နှင့်	N2	

}	kore	(ခိုရယ်)	ဤဟာ	
	sore	(စိုရယ်)	ထိုဟာ	
	are	(အာရယ်)	ဟိုဟာ	
	dore	(ဒိုရယ်)	ဘယ်ဟာ	
}	kono	(ခိုနိုး)	}	ဤ + နာမ်
	sono	(စိုနိုး)		ထို + နာမ်
	ano	(အာနိုး)		ဟို + နာမ်
	dono	(ဒိုနိုး)		ဘယ် + နာမ်
hito	(ရှိတို)	လူ		
hon	(ဟောန်း)	စာအုပ်		
pen	(ပဲန်း)	ကလောင်တံ		
shinbun	(ရှင်းဘွန်း)	သတင်းစာ		
hasami	(ဟာမိ)	ကတ်ကြေး		

uchi	(အုချို)	အိမ်
nooto	(နိုးတို)	မှတ်စုစာအုပ်
naifu	(နိုင်ယိဖု)	မား
yama	(ယာမ)	~ တောင်
zasshi	(ဇတ်ရှို)	မဂ္ဂဇင်း
hagaki	(ဟခခိ)	ပို့စကတ်
fuutoo	(ဖူးတိုး)	စာအိတ်
byooin	(ဗျောအင်း)	~ ဆေးရုံ
biyooin	(ဘီရောအင်း)	အလှပြင်ဆိုင်
isu	(အိဆု)	~ ကုလားထိုင်
tokei	(တိုခဲယိ)	~ နာရီ
dentoo	(ဒဲန်းတိုး)	ဓာတ်မီး
to	(တို)	- နှင့် to ဝါး ဝါး
mo	(မိုး)	လည်း၊ လည်းပဲ၊ ကော
nan	(နမ်း)	ဘာ
koppu	(ကော့ပု)	ဖန်ခွက်
tabako	(ထဘားကို)	ဆေးလိပ်
tukue	(ဆုကုအဲ)	စားပွဲ
kuruma	(ခုရမ)	ယာဉ်၊ ကား
enpitsu	(အဲန်ပိဆု)	ခဲတံ
boorupen	(ဘေားရပဲန်)	ဘောပင်
jisho	(ဂျီရှော)	အဘိဓာန်
jibiki	(ဂျီဘိခိ)	အဘိဓာန်
jiten	(ဂျီတဲန်)	အဘိဓာန်
supuun	(ဆုပူးန်)	ဇွန်
denwa	(ဒဲန်းဝ)	တယ်လီဖုန်း
matchi	(မတ်ချို)	မီးခြစ်
jitensha	(ဂျီတဲန်းရှ)	စက်ဘီး

kamera	(ခမယ်ရ)	~ ကင်မရာ
keshigomu	(ခဲရှိဂေါမှ)	ခဲဖျက်
kasa	(ခ-ခ)	ထီး
rajio	(ရာဂျီအို)	~ ရေဒီယို
terebi	(တဲရဲဘီ)	~ တယ်လီဗီရှင်း
teepurekoodaa	(တဲပုရယ်ကောဒါး)	တိတ်(ပ်)ရယ်ကောဒါ
booshi	(ဘိုးရှီ)	ဦးထုပ်
rekoodo	(ရယ်ကောဒို)	ဓာတ်ပြား
zubon	(ခုဘောန်)	ဘောင်းဘီ
hako	(ဟနိုး)	သေတ္တာ
basu	(ဘတ်စု)	ဘတ်စ်ကား

ဝါကျပုံစံများ

(1)	N1	wa	N2	desu.
	N1	သည်	N2	ဖြစ်သည်။

- (a) Kore wa kamera desu.
ဤဟာသည် ကင်မရာ ဖြစ်သည်။
- (b) Sore wa terebi desu.
ထိုဟာသည် တယ်လီဗီရှင်း ဖြစ်သည်။
- (c) Are wa yama desu.
ဟိုဟာသည် တောင်ဖြစ်သည်။

(2)	N1	wa	<u>nan</u>	desu	ka?
	N1	သည်	<u>ဘာ</u>	ဖြစ်သလဲ	

(a) Sore wa nan des^ua ka?

ထိုဟာသည် ဘာဖြစ်သလဲ။

Kore wa rajio desu.

ဤဟာသည် ရေဒီယိုဖြစ်သည်။

(b) Kore wa nan desu ka?

ဤဟာသည် ဘာဖြစ်သလဲ။

Sore wa tokei desu.

ထိုဟာသည် နာရီဖြစ်သည်။

(c) Are wa nan desu ka?

ဟိုဟာသည် ဘာဖြစ်သလဲ။

Are wa byooiin desu.

ဟိုဟာသည် ဆေးရုံဖြစ်သည်။

(3)

N1 wa N2 desu ka?

N1 သည် N2 ဖြစ်သလား။

(a) Kore wa hon desu ka?

ဤဟာသည် စာအုပ်ဖြစ်သလား။

Hai, sore wa hon desu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ထိုဟာသည် စာအုပ်ဖြစ်သည်။

Iie, sore wa hon dewa arimasen.

မဟုတ်ပါ၊ ထိုဟာသည် စာအုပ်မဟုတ်ပါ။

(b) Sore wa isu desu ka?

ထိုဟာသည် ကုလားထိုင်ဖြစ်သလား။

Hai, kore wa isu desu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ဤဟာသည် ကုလားထိုင် ဖြစ်သည်။

Iie, kore wa isu dewa arimasen.

မဟုတ်ပါ၊ ဤဟာသည် ကုလားထိုင် မဟုတ်ပါ။

(4) **mo** (လည်းပဲ)

(a) Kono hito wa Myanmaa-jin desu
ဤလူသည် မြန်မာ လူမျိုးဖြစ်သည်။
Sonohito mo Myanmaa-jin desu.

MO

(b) Anohito wa koomu-in desu.
ဟိုလူသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်။
Anohito mo koomu-in desu.
ဟိုလူလည်းပဲ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်သည်။

(c) Kore wa nan desu ka?
ဤဟာသည် ဘာဖြစ်သလဲ။
Sore wa hon desu .
ထိုဟာသည် စာအုပ် ဖြစ်သည်။
Kore mo hon desu ka?
ဤဟာလည်းပဲ စာအုပ်ဖြစ်သလား။
Hai, sore mo hon desu.
ဟုတ်ကဲ့၊ ထိုဟာလည်းပဲ စာအုပ် ဖြစ်သည်။
lie, sore wa hon dewa arimasen.
မဟုတ်ပါ၊ ထိုဟာသည် စာအုပ်မဟုတ်ပါ။

(5) **to** (နှင့်)

TO

(a) Hla Hla san to Mya Mya san wa Myanmaa-jin desu.
မလှလှနှင့်မမြမြသည် မြန်မာလူမျိုးဖြစ်သည်။

(b) Konohito to sono hito wa kaishain desu.
ဤလူနှင့် ထိုလူသည် ကုမ္ပဏီအမှုထမ်းဖြစ်သည်။

(c) Kore to sore to are wa jisho desu.
ဤဟာနှင့် ထိုဟာနှင့် ဟိုဟာသည် အဘိဓာန်ဖြစ်သည်။

(d) Yumita san to Nagai-san wa sensei desu.
မစ္စတာ ယုမိတနှင့် မစ္စတာနဂဲအိတို့သည် ဆရာများဖြစ်သည်။

သင်ခန်းစာ (၃)

"no" အကြောင်း

၇

(၁) အခြေခံဝါကျပုံစံ

N1 no N2

ဂျပန်ဘာသာတွင် နာမ်နှင့် နာမ်တို့၏ကြားတွင် **no** ကို ထည့်၍ သုံးရပါမည်။ ထိုသို့ ထည့်ထားခြင်းအားဖြင့် နာမ်နှင့်နာမ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့်ဆက်စပ်မှုတို့ကို ဖော်ပြထားလေသည်။ အောက်ပါဥပမာများကို လေ့လာကြည့်ပါ။

အဓိပ္ပာယ်

haha	(ဟဟ)	အမေ
ane	(အ-နဲ)	အမ
ie	(အိရယ်)	အိမ်
doa	(ဒိုးအား)	တံခါး
kin	(ကင်း)	ရွှေ
yubiwa	(ယုဘိဝ)	လက်စွပ်
bara	(ဘ-ရ)	နှင်းဆီပန်း
hana	(ဟာန)	ပန်း
kuro	(ခုရော)	အမည်း၊ အမည်း(ရောင်) ✗
okusan	(အော့ခုစန်)	ဇနီး
~ kutsu	(ခုဆု)	ဖိနပ်
nihongo	(နိဟောန်းဂို)	ဂျပန်ဘာသာ
tategoto	(တာတဲဂိုတို)	ဗမာစောင်း ✗
koto	(ခိုတို)	ဂျပန်စောင်း ✗
• kuruma	(ခုရမ)	ယာဉ်၊ ကား
okyakusan,	(အိုခယုခုစန်)	ဧည့်သည်

ဥပမာများ

- (1) Watashi no hon (ပိုင်ဆိုင်မှုကိုဖော်ပြခြင်း)
ကျွန်တော်၏စာအုပ်
- (2) haha no ane (လူလူချင်း ဆက်စပ်မှု)
အမေ၏အစ်မ
- (3) ie no doa (တစ်ခုလုံးနှင့် အစိတ်အပိုင်းဆက်စပ်မှု)
အိမ် ၏ တံခါး (အိမ်) (တံခါး)
- (4) kin no yubiwa (ကုန်ကြမ်းနှင့်ကုန်ချောဆက်စပ်မှု)
ရွှေ လက်စွပ်
- (5) bara no hana (အုပ်စုသေးနှင့်အုပ်စုကြီး ဆက်စပ်မှု)
နှင်းဆီ ပန်း
- (6) kuro no kutsu (အခြေအနေ၊ ဂုဏ်သတ္တိကို ဖော်ပြခြင်း)
အမည်းရောင် ဖိနပ်
- (7) Myanmaa-jin no okusan (ဇနီးသည်ဖြစ်ခြင်းနှင့်မြန်မာလူမျိုးဖြစ်ခြင်း)
မြန်မာဇနီးသည် ကို ပြခြင်း)

နောက်ထပ်ဥပမာများ

- (1) Nihongo no hon
ဂျပန်ဘာသာစာအုပ်
- (2) Biruma no tategoto
ဗမာ့ စောင်း
- (3) Nihon no kuruma
ဂျပန် ကား
- (4) Mandalay no okyakusan
မန္တလေးက ဧည့်သည်
- (5) Watashi no tomodachi no otoosan no Nihongo no hon.
ကျွန်တော်၏သူငယ်ချင်း၏ဖခင်၏ ဂျပန်ဘာသာစာအုပ်

(၂) "no" ပါသော စာကြောင်းများ

အခြေခံဝါကျပုံစံ

- (1) N1 wa {N2 no N3} { desu.
dewa arimasen.
desu ka? }
- (2) (N1 no N2) wa N3 desu ka?

raitaa	(ရိုက်တာ)	lighter	ဓာတ်မီးခြစ်
chawan	(ချောင်း)	အကြမ်းပန်းကန်လုံး	
dare	(ဒါရယ်)	who	ဘယ်သူ၊ မည်သူ
kasa	(ခ-စ)	ထီး	
sutereo	(စုတ်ရဲအော)	စတီရီယို (stereo)	
doobutsu	(ဒိုးဘုဆု)	တိရစ္ဆာန်	
eigo	(အဲယိငို)	အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၊ အင်္ဂလိပ်စာ	

(1) Kore wa anata no raitaa desu ka?

ဤဟာသည် ခင်ဗျား၏ဓာတ်မီးခြစ် ဖြစ်သလား။

Hai, sore wa watashi no raitaa desu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ထိုဟာသည် ကျွန်တော်၏ဓာတ်မီးခြစ်ဖြစ်ပါသည်။

(2) Sore wa anata no chawan desu ka?

ထိုဟာသည် ခင်ဗျား၏ အကြမ်းပန်းကန်လုံးဖြစ်သလား။

Hai, kore wa watashi no chawan desu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ဤဟာသည် ကျွန်တော်၏(အကြမ်းပန်းကန်လုံး) ဖြစ်သည်။

(သို့မဟုတ်) Hai, kore wa watashi no desu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ဤဟာသည် ကျွန်တော်ဟာ(အကြမ်းပန်းကန်လုံး) ဖြစ်သည်။

(3) kore wa anata no kasa desu ka?

ဤဟာသည် ခင်ဗျား၏ ထီး ဖြစ်သလား။

Iie, Sore wa watashi no kasa dewa arimasen .
မဟုတ်ပါ။ ထိုဟာသည် ကျွန်တော်၏ ထီး မဟုတ်ပါ။

(4) kore wa dare no sutereo desu Ka?.

ဤဟာသည် ဘယ်သူ၏ စတီရီယို ဖြစ်သလဲ။
kore wa watashi no sutereo desu .

ဤဟာသည် ကျွန်တော်၏ စတီရီယို ဖြစ်သည်။

(5) kore wa Biruma no tabako desu Ka?.

ဤဟာသည် ဗမာ့ဆေးလိပ် ဖြစ်သလား။

Hai, kore wa Biruma no tabako desu.

ဟုတ်ကဲ့။ ဤဟာသည် ဗမာ့ဆေးလိပ် ဖြစ်သည်။

Iie, kore wa Biruma no tabako dewa arimasen.

မဟုတ်ပါ။ ဤဟာသည် ဗမာ့ဆေးလိပ် မဟုတ်ပါ။

(6) kore wa nan no hon desu ka?

ဤဟာသည် ဘာစာအုပ် ဖြစ်သလဲ။

kore wa doobutsu no hon desu.

ဤဟာသည် တိရိစ္ဆာန်စာအုပ်ဖြစ်သည်။

(7) Anata no kasa wa dore desu ka?

ခင်ဗျား၏ထီးသည် ဘယ်ဟာဖြစ်သလဲ။

watashi no kasa wa kore desu.

ကျွန်တော်၏ ထီးသည် ဤဟာဖြစ်ပါသည်။

(8) Eigo no jisho wa dore desu ka?

အင်္ဂလိပ်(ဘာသာ)အဘိဓာန်သည် ဘယ်ဟာဖြစ်သလဲ။

Eigo no jisho wa kore desu.

အင်္ဂလိပ်(ဘာသာ)အဘိဓာန်သည် ဤဟာ ဖြစ်သည်။

kore
sore
are
dore ဘယ်ဟာ
dare ဘယ်သူ

ကျေးဇူးတင်

သင်ခန်းစာ (၄)

နေရာကို ဖော်ပြခြင်း။ ဖော်ပြနေခြင်း။

အခြေခံဝါကျပုံစံများ

1. **koko wa N desu.**
2. **N wa doko desu ka?**

kyooshitsu	(ခရောင်းရိုဆု)	စာသင်ခန်း
rooka	(ရောင်းက)	စင်္ကြံ
Jimushitsu	(ဂျီမုရှိုဆု)	ရုံးခန်း
otearai	(အိုတဲအာရယိ)	~~အိမ်စား လက်ခန်းခန်း~~
koko	(ကိုကို)	ဤနေရာ
soko	(ဆိုဆို)	ထိုနေရာ
asoko	(အာဆိုဆို)	ဟိုနေရာ
doko	(ဒို.ဒို)	ဘယ်နေရာ
benjo	(ဘဲန်းဂျော)	အိမ်သာ
toire	(တိုယိရဲ.)	အိမ်သာ

ပုံစံ ၁။ **koko wa N desu.**

1. a. Koko wa kyooshitsu desu
ဤနေရာသည် စာသင်ခန်း ဖြစ်သည်။
- b. Soko wa rooka desu.
ထိုနေရာသည် စင်္ကြံ ဖြစ်သည်။
2. a. Koko wa nan desu ka?
ဤနေရာသည် ဘာဖြစ်သလဲ။

Soko wa kyooshitsu desu.
ထိုနေရာသည် စာသင်ခန်း ဖြစ်သည်။

ပုံစံ ၂။ N wa doko desu ka?

1. a. Jimushitsu wa doko desu ka?

ရုံးခန်းသည် ဘယ်နေရာဖြစ်သလဲ။
Jimushitsu wa koko desu.

ရုံးခန်းသည် ဤနေရာဖြစ်သည်။

b. Otearai wa doko desu ka?

အိမ်သာသည် ဘယ်နေရာဖြစ်သလဲ။

Otearai wa asoko desu.

အိမ်သာသည် ဟိုနေရာဖြစ်သည်။

2. Koko wa doko desu ka?

ဤနေရာသည် ဘယ်နေရာ ဖြစ်သလဲ။

Koko wa Bahan desu.

ဤနေရာသည် ဗဟန်းဖြစ်သည်။

လားရာကို ဖော်ပြသော အခြေခံဝါကျပုံစံများ

- 1. N wa kochira desu.
- 2. Dochira ga N desu ka?

Kochira	(ခိုချီရာ)	} သည်ဘက် ဟိုဘက် ဟိုးဘက် ဘယ်ဘက် ဘက်
Sochira	(စိုချီရာ)	
achira	(အာချီရာ)	
dochira	(ဒိုးချီရာ)	
ginkoo	(ဂင်ခိုး)	

shokudoo	(ရှောကုဒိုး)	စားသောက်ခန်း
yuubinkyoku	(ယူးဗင်းခရော့ကု)	စာတိုက်
higashi	(ဟိငရှိ)	အရှေ့
nishi	(နီရှိ)	အနောက်
minami	(မိနားမိ)	တောင်
kita	(ခီတ)	မြောက်

ပုံစံ ၁။

N wa kochira desu

1. a Ginkoo wa kochira desu.
ဘဏ်သည် သည်ဘက် ဖြစ်သည်။
- b. Shokudoo wa achira desu.
စားသောက်ခန်းသည် ဟိုးဘက် ဖြစ်သည်။
2. a. Yuubinkyoku wa dochira desu ka?
စာတိုက်သည် ဘယ်ဘက် ဖြစ်သလဲ။
    Yuubinkyoku wa sochira desu.
    စာတိုက်သည် ဟိုဘက် ဖြစ်သည်။
- b. Sule pagoda wa kochira desu ka?
    ဆူးလေဘုရားသည် သည်ဘက် ဖြစ်သလား။
    Sule pagoda wa sochira dewa arimasen.
    ဆူးလေဘုရားသည် ဟိုဘက် မဖြစ်ပါ။

ပုံစံ ၂။

Dochira ga N desu Ka?

Dochira ga higashi desu ka?
ဘယ်ဘက်သည် အရှေ့ဘက် ဖြစ်သလဲ။
Kochira ga higashi desu.
သည်ဘက်သည် အရှေ့ဘက်ဖြစ်သည်။

မှတ်ရန်

N	wa	D	desu	Ka?
D	ga	N	desu	ka?

D = အမေးစကားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည့်စကားလုံးဖြစ်သည်။

မှတ်ရန်

" wa " သည် အမေးစကားလုံး၏ ရှေ့တွင် ရှိပြီး
 " ga " သည် အမေးစကားလုံး၏ နောက်တွင်ရှိသည်။

ဥပမာ

Ginkoo wa dochira desu ka?
 ဘဏ်သည် ဘယ်ဘက်လဲ။
 Dochira ga ginkoo desu ka?
 ဘယ်ဘက်ဟာ ဘဏ်ဖြစ်သလဲ။

သင်ခန်းစာ (၅)

'သက်မဲ့'ကို arimasu , arimasen တို့ဖြင့် ဖော်ပြခြင်း

အခြေခံဝါကျပုံစံများ

သက်မဲ့နှင့် အရာဝတ္ထုများ ရှိခြင်းကို arimasu'ဖြင့် ဖော်ပြသည်။

N	ga	arimasu.		
N	wa	arimasen.		
N1	ni	N2	ga	arimasu.
N1	<u>wa</u>	N2	ni	arimasu.
	ga			

arimasu	(အာရိမာစ်)	ရှိသည်။
arimasen	(အာရိမာ:ဆဲန်း)	မရှိပါ။
boorupen	(ဘောရုပဲန်)	ဘောပင်
Jidoosha	(ဂျီဒိုးရှ)	ကား၊ မော်တော်ကား
chizu	(ချိဇု)	မြေပုံ
{ tsukue	(ဆုကုအဲ)	စားပွဲ
	isu	(အိဇု)
kaban	(ခဘမ်း)	လက်ကိုင်အိတ်၊ လက်ဆွဲအိတ်
kokuban	(ခိုကုဘမ်း)	ကျောက်သင်ပုန်း
okane	(အိုခဲ)	ပိုက်ဆံ၊ ငွေ
tokeiya	(တိုခဲယ)	နာရီဆိုင်
hanaya	(ဟာနယ)	ပန်းဆိုင်
binsen	(ဘင်းဆဲန်း)	စာရေးစက္ကူ
fuutoo	(ဖူးတိုး)	စာအိတ်
shindai	(ရှင်းဒိုင်း)	ခုတင်

makura	(မ-ခု-ရ)	ခေါင်းအုံး
moofu	(မိုးဖု)	စောင်
nanika	(နားနိက)	တစ်ခုခု
futon	(ဖုတုန်)	မွေ့ရာ
nani	(နားနိ)	ဘာ
eki	(အဲမိ)	ဘူတာရုံ
koppu	(ကော့ပု)	ဖန်ခွက်
soba	(စိုဘ)	နံဘေး
to	(တိုး)	- တံခါး
uchi	(အုချို)	အိမ်
undoojoo	(အွန်းဒိုးဂျော)	အားကစားကွင်း
gomibako	(ဂေါမိဘခို)	အမှိုက်ပုံး
haizara	(ဟာယိဇရ)	ပြာခွက်
rokkaa	(ရော့ကား)	ဗီဂို
zasshi	(ဇတ်ရှို)	မဂ္ဂဇင်း
ni	(နိ)	မှာ

N   ga   arimasu.
 N   wa   arimasen.

1. a. Boorupen ga arimasu.
 ဘောပင်သည် ရှိသည်။
 b. Jidoosha wa arimasen.
 ကားသည် မရှိပါ။
2. a. Jibiki ga arimasu ka?
 အဘိဓာန် ရှိသလား။
 Hai, Jibiki ga arimasu. Iie, Jibiki wa arimasen.
 ဟုတ်ကဲ့၊ အဘိဓာန်သည် ရှိသည်။ မဟုတ်ပါ၊ အဘိဓာန် မရှိပါ။

b. Nani ga arimasu ka?

ဘာရှိသလဲ။

Jibiki ga arimasu.

အဘိဓာန် ရှိသည်။

c. Nihon no chizu ga arimasu ka?

ဂျပန်မြေပုံ ရှိသလား။

Iie, Nihon no wa arimasen. Myanmaa no ga arimasu.

ဟင့်အင်း၊ ဂျပန်ဟာ မရှိပါ။ မြန်မာဟာ ရှိသည်။

3. Raitaa ga arimasu ka?

ဓာတ်မီးခြစ် ရှိသလား။

Iie, raitaa wa arimasen.

ဟင့်အင်း၊ ဓာတ်မီးခြစ် မရှိပါ။

matchi wa.

မီးခြစ်ကော၊

Matchi mo arimasen.

မီးခြစ်လည်းပဲ မရှိပါ။

တည်နေရာကို ဖော်ပြခြင်း

1.	ue, naka, shita	
	ue (အုအယ်)	အပေါ်
	naka (န-က)	အထဲ
	shita (ရှိတ)	အောက်
	tsukue no ue.	စားပွဲအပေါ်
	isu no shita.	ကုလားထိုင်အောက်
	kaban no naka.	လက်ကိုင်အိတ်အထဲ
2.	mae (မားအဲ)	အရှေ့
	ushiro (အုရှိရော)	နောက်

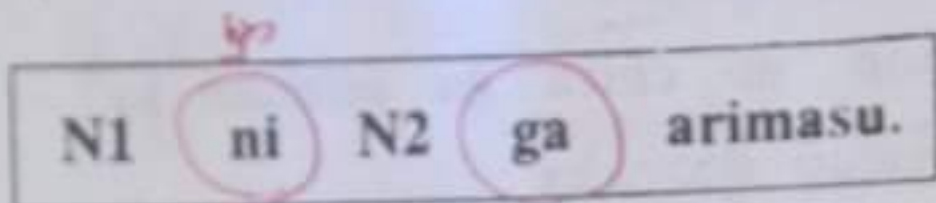

Kokuban no mae

ကျောက်သင်ပုန်းရှေ့

A san no ushiro.

မစ္စတာအဲဒါနီနောက်

1. a. Koko ni keshigomu ga arimasu.
ဤနေရာမှာ ခဲဖျက်ရှိသည်။
- b. Kaban no naka ni okane ga arimasu.
   လက်ကိုင်အိတ်ထဲမှာ ပိုက်ဆံ ရှိသည်။
2. a. Asoko ni nani ga arimasu ka?
   ဟိုးနေရာမှာ ဘာ ရှိသလဲ။
   Tokeiya to hanaya ga arimasu.
   နာရီဆိုင်နှင့် ပန်းဆိုင်ရှိသည်။
- b. Tsukue no ue ni nani ga arimasu ka?
   စားပွဲပေါ်မှာ ဘာ ရှိသလဲ။
   Tsukue no ue ni binsen ga arimasu.
   စားပွဲပေါ်မှာ စာရေးစက္ကူ ရှိသည်။
   Fuutoo mo arimasu ka?
   စာအိတ်ကော ရှိသလား။
   Iie, Fuutoo wa arimasen.
   ဟင့်အင်း၊ စာအိတ် မရှိပါ။
3. Shindai no ue ni nani ka arimasu ka?
   ခုတင်ပေါ်မှာ တစ်ခုခု ရှိသလား။
   Hai. arimasu.
   ဟုတ်ကဲ့၊ ရှိပါသည်။
   Nani ga arimasu ka?
   ဘာရှိသလဲ။

- a. Makura ya moofu ya futon nado ga arimasu.
ခေါင်းအုံးရယ်၊ စောင်ရယ်၊ မွေ့ရာ စသည်တို့ ရှိသည်။
- b. Makura to moofu to futon ga arimasu.
ခေါင်းအုံးနှင့်စောင်နှင့် မွေ့ရာရှိသည်။
- 4. Aung San undoojoo no mae ni nani ga arimasu ka?
အောင်ဆန်းအားကစားကွင်း၏ ရှေ့မှာ ဘာရှိသလဲ။
Yangon eki ga arimasu.
ရန်ကုန်ဘူတာရှိသည်။
- 5. Koppu no naka ni nani ga arimasu ka?
ဖန်ခွက်၏အထဲမှာ ဘာရှိသလဲ။
Koppu no naka ni nani mo arimasen.
ဖန်ခွက်ထဲမှာ ဘာမှ မရှိပါ။

မှတ်ရန်

- 1. N1 ya N2 ya N3 nado ga..... သည်
နာမ်များစွာထဲမှ N1, N2, N3 တို့ကိုသာ ဖော်ပြထားသည်။
ဆိုလိုသည်မှာ
N1, N2, N3 အပြင် အခြားနာမ်များရှိနေသေးသည်ကို ဖော်ပြလေ၏။
N1, N2, နှင့် N3 စသည်တို့ ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရသည်။
- 2. N1 to N2 to N3 ပုံစံမှာ N1, N2, N3 တို့သာ ရှိခြင်းကို
ဖော်ပြလေ၏။
- 3. nani ka, nani ga, nani mo,
nani ka = တစ်ခုခု (တစ်စုံတစ်ခု)
nani ga = ဘာ
nani mo = ဘာမှ + မဟုတ်ဝါကျ

"nani ka" ဖြင့်မေးပါက 'တစ်ခုခု ရှိသလား' ဟု မေးခြင်းဖြစ်ရာ
အဖြေမှာ (a.) Hai, arimasu (ဟုတ်ကဲ့၊ ရှိပါသည်) သို့မဟုတ်
(b.) Iie, arimasen (မဟုတ်ပါ၊ မရှိပါ) ဟူ၍သာ ဖြေရမည်။

"nani ga" ဖြင့်မေးပါက ရှိသည့်ပစ္စည်းကို ဖြေရမည်။ "nani mo" ကိုသုံးပါက ၎င်း၏ နောက်တွင် မဟုတ်ဝါကျသာ ရေးလေ့ရှိပါသည်။ ဘာမှ မရှိပါ ဟု သော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။

N1 wa N2 ni arimasu.

- 1. Shwe Dagon Pagoda wa doko ni arimasu ka?
ရွှေတိဂုံဘုရားသည် ဘယ်နေရာမှာ ရှိသလဲ။
Shwe Dagon Pagoda wa Myanmaa ni arimasu.
ရွှေတိဂုံဘုရားသည် မြန်မာပြည်မှာ ရှိသည်။
- 2. Kasa wa doko ni arimasu ka?
ထီးသည် ဘယ်နေရာမှာ ရှိသလဲ။
Kasa wa to no soba ni arimasu.
ထီးသည် တံခါး(၏) ဘေးမှာ ရှိသည်။
- 3. Anata no uchi wa doko ni arimasu ka?
ခင်ဗျား၏အိမ်သည် ဘယ်နေရာမှာ ရှိသလဲ။
Watashi no uchi wa Yangon ni arimasu.
ကျွန်တော်၏အိမ်သည် ရန်ကုန်မှာ ရှိသည်။
- 4. Aung Sun undoojoo wa Yangon eki no mae ni arimasu ka?
အောင်ဆန်းအားကစားကွင်းသည် ရန်ကုန်ဘူတာရှေ့မှာ ရှိသလား။
Hai, Aung Sun undoojoo wa Yangon eki no mae ni arimasu.
ဟုတ်ကဲ့၊ အောင်ဆန်းအားကစားကွင်းသည် ရန်ကုန်ဘူတာရှေ့မှာ ရှိသည်။

N1 ga N2 ni arimasu.

1. Gomibako ga tsukue no shita ni arimasu ka?

အမှိုက်ပုံးသည် စားပွဲခုံအောက်မှာ ရှိသလား။

Hai, gomibako ga tsukue no shita ni arimasu.

ဟုတ်ကဲ့၊ အမှိုက်ပုံးသည် စားပွဲခုံအောက်မှာ ရှိသည်။

2. Haizara ga isu no ue ni arimasu ka?

ပြာခွက်သည် ကုလားထိုင်၏ အပေါ်မှာ ရှိသလား။

Iie, haizara wa isu no ue niwa arimasen.

ဟင့်အင်း၊ ပြာခွက်သည် ကုလားထိုင်၏ အပေါ်မှာတော့ မရှိပါ။

3. Nani ga rokkaa no naka ni arimasu ka?

ဘာပစ္စည်းသည် ဗီရို၏ အထဲမှာ ရှိသလဲ။

Kaban ga rokkaa no naka ni arimasu.

လက်ကိုင်အိတ်သည် ဗီရို၏အထဲမှာ ရှိသည်။

4. Nihon no zasshi ga tsukue no ue ni arimasu ka?

ဂျပန်(ပြည်)က မဂ္ဂဇင်းသည် စားပွဲပေါ်မှာ ရှိသလား။

Iie, Nihon no wa tsukue no ue niwa arimasen.

ဟင့်အင်း၊ ဂျပန်ကဟာတော့ စားပွဲပေါ်မှာတော့ မရှိပါ။

Myanmaa no ga tsukue no ue ni arimasu.

မြန်မာ(ပြည်)ကဟာတော့ စားပွဲပေါ်မှာ ရှိသည်။

ရှင်းပြချက်။ ။ niwa မှာ particle များဖြစ်ကြသော "ni " နှင့် "wa" တို့ကို ပေါင်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး 'မှာတော့' ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်။

သင်ခန်းစာ (၆)

'သက်ရှိ' ကို *imasu, imasen* ဝါဒဖြင့် ဖော်ပြခြင်း၊
အခြေခံဝါကျပုံစံ

N1 ga + imasu.
N1 wa + imasen.

အဓိပ္ပာယ်

<i>imasu</i>	(အိမ်တံဆိပ်)	ရှိသည် (သက်ရှိ)
<i>imasen</i>	(အိမ်ဆဲနံ)	မရှိပါ (သက်ရှိ)
<i>oishasan</i>	(အိုအိုရုစန်)	ဆရာဝန်
<i>dare</i>	(ဒါရယ်)	ဘယ်သူ
<i>heya</i>	(ဟဲယ)	အခန်း
<i>niwa</i>	(နိဝ)	ခြံ
<i>inu</i>	(အိန)	ခွေး
<i>neko</i>	(နဲကို)	ကြောင်
<i>tonari</i>	(တိုနားရိ)	အနီးအနား
<i>ike</i>	(အိခဲ)	ရေကန်
<i>sakana</i>	(စာကန)	ငါး

1. (a) *Oishasan ga imasu ka?*

ဆရာဝန်ရှိသလား။

Hai, oishasan ga imasu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ဆရာဝန်ရှိပါသည်။

(b) *Kangofusan ga imasu ka?*

သူနာပြုဆရာမ ရှိသလား။

Iie, kangofusan wa imasen.

ဟင့်အင်း၊ သူနာပြုဆရာမ မရှိပါ။

<p>N1 ga <u>N</u> ni imasu. နေရာ</p>
---

1. (a) Sensei ga kyooshitsu ni imasu ka?
ဆရာသည် စာသင်ခန်းမှာ ရှိသလား။
Hai, sensei ga kyooshitsu ni imasu.
ဟုတ်ကဲ့၊ ဆရာသည် စာသင်ခန်းမှာ ရှိသည်။
Iie, sensei wa kyooshitsu niwa imasen.
ဟင့်အင်း၊ ဆရာသည် စာသင်ခန်းမှာတော့ မရှိပါ။

2. (a) Dare ga heya ni imasu ka?
ဘယ်သူသည် အခန်းမှာရှိသလဲ။
Tanaka san ga heya ni imasu.
မစ္စတာတနကသည် အခန်းမှာ ရှိသည်။

- (b) Nani ga niwa ni imasu ka?
ဘာ(ကောင်)သည် ခြံမှာ ရှိသလဲ။
Inu to neko ga niwa ni imasu.
ခွေးနှင့်ကြောင်သည် ခြံမှာ ရှိသည်။

to (တို့) ၃၉
to (တို့) ၁၇၅

<p>N1 wa <u>N2</u> ni imasu. နေရာ</p>
--

1. (a) Sensei wa doko ni imasu ka?
ဆရာသည် ဘယ်နေရာမှာ ရှိသလဲ။
Sensei wa kyooshitsu ni imasu.
ဆရာသည် စာသင်ခန်းမှာ ရှိသည်။
(b) A san wa B san no tonari ni imasu ka?
မစ္စတာအေသည် မစ္စတာဘီ၏ အနီးအနားမှာ ရှိသလား။

Hai, A san wa B san no tonari ni imasu.

ဟုတ်ကဲ့၊ မစ္စတာ အေသည် မစ္စတာဘီ၏ အနီးအနားမှာ ရှိသည်။

Iie, A san wa B san no tonari niwa imasen.

ဟင့်အင်။ မစ္စတာအေသည် မစ္စတာဘီ၏ အနီးအနားမှာတော့ မရှိပါ။

N1 ni N2 ga imasu.

1. Ike no naka ni nani ga imasu ka?

ရေကန်ထဲမှာ ဘာကောင် ရှိသလဲ။

Ike no naka ni sakana ga imasu.

ရေကန်ထဲမှာ ငါးရှိသည်။

2. Heya no naka ni dare ka imasu ka?

အခန်းထဲမှာ တစ်စုံတစ်ယောက် ရှိသလား။

Imasu.

ရှိသည်။

Dare ga imasu ka?

ဘယ်သူ ရှိသလဲ။

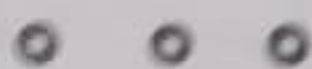
Tanaka san ga imasu.

မစ္စတာ တနက ရှိသည်။

'တည်နေရာ'ကိုဖော်ပြသော စကားလုံးများ

ue	(အုအယ်)	အပေါ်
naka	(န-က)	အထဲ
shita	(ရှိတ)	အောက်
soto	(စို့တို)	အပြင်
mae	(မားယယ်)	ရှေ့
ushiro	(အုရှိရော)	နောက်

miti	(မိတီ)	ယာ၊ ညာဘက်
tonari	(တိုနားနို)	အနီးအနား
chikaku	(ချီကာကု)	အနီးအနား (tonariထက်ပိုဝေးသည်)
hidari	(ဟီဒါရီ)	ဝဲ၊ ဘယ်ဘက်

သင်ခန်းစာ (၇)

けいようし

နာမဝိသေသန (keiyoshi) Adjective အကြောင်း

ဂျပန်ဘာသာတွင် နာမဝိသေသန (၂)မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ

(၁) နာမဝိသေသန (၁) (Adjective I) (သို့) i - keiyoshi

(၂) နာမဝိသေသန (၂) (Adjective II) (သို့) na - keiyoshi

တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

၇။ (i) နာမဝိသေသန (၁)နှင့် (၂)တို့၏ပုံစံများနှင့်အသုံးပြုပုံများ။

၁။ နာမဝိသေသန (၁) (Adjective I) (သို့) i - keiyoshi

၎င်းအုပ်စုတွင် ပါရှိသော နာမဝိသေသနများသည် (i) ဖြင့်သာ အဆုံး

သတ်ကြသည်။

(i) ဆုံး

ookii	(အေးအီးအီး)	ကြီးသော	おおきい
chiisai	(ချီးစီးအီး)	သေးငယ်သော	ちいさい
takai	(တကာအီး)	ဈေးကြီးသော၊ မြင့်သော	たかい
yasui	(ယာရူးအီး)	ဈေးပေါသော၊ လွယ်ကူသော	やすい
akai	(အကိုင်းအီး)	နီသော	あかい
aoi	(အအေးအီး)	ပြာသော	あおい
kuroi	(ခုရောအီး)	မည်းသော	くろい
shiroi	(ရှီရောအီး)	ဖြူသော	しろい

atsui	(အဆူအိ)	ပူသော၊ အိုက်သော၊ ထူသော	あつい
omoi	(အိုမိုအိ)	လေးသော	おもい
omoshiroi	(အိုမိုရှိရောအိ)	စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော	おもしろい
oishii	(အိုအိရှိအိ)	အရသာရှိသော	おいしい
yasashii	(ယာစရှိအိ)	လွယ်ကူသော၊ ကြင်နာသော	やさしい
furui	(ဖူရူအိ)	ဟောင်းသော	ふるい
atarashii	(အာတရရှိအိ)	သစ်သော	あたらしい
muzukashii	(မူဇုကရှိအိ)	ခက်ခဲသော	むずかしい
samui	(စမုအိ)	ချမ်းသော	さむい

နာမဝိသေသနဆိုသည်မှာ နာမ်ကို အထူးပြုသောပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။ သို့
 သော်လည်း နာမဝိသေသန(၁)နှင့် နာမဝိသေသန (၂)တို့၏ အသုံးပြုပုံမှာ
မတူကြပေ။

နာမဝိသေသန (၁) ၏ အသုံးပြုပုံများ

(က) စာကြောင်း၏ ကြိယာ(predicate) အဖြစ် သုံးခြင်း၊

ဥပမာ Kono ringo wa oishii desu. おいしい です။
 ဤပန်းသီးသည် အရသာရှိသည်။

(ခ) နာမဝိသေသန၏ မူလအသုံးအနှုန်းအတိုင်း နာမ်ရှေ့၌ ဆက်ပေး
 ခြင်း၊

ဥပမာ Kore wa ^{りんご} oishii ringo desu. ဤဟာသည် အရသာ
 ရှိသောပန်းသီး ဖြစ်သည်။

၂။ နာမဝိသေသန (၂) (Adjective II) (သို့) **na - keiyoshi**
 နာမဝိသေသန(၂)၏ မူလပုံစံမှာ (da) ဖြင့် အဆုံးသတ်ကြသည်။

ဥပမာ na ပုံစံ

* kirei da (ခီရယ်အိဒ)	လှပသော	kirei na
yuumei da (ယူးမဲဒ)	ကျော်ကြားသော	yuumei na

suki da	(စုခီဒ)	ကြိုက်နှစ်သက်သော	suki na
joozu da	(ဂျော့ဒုဒ)	ကျွမ်းကျင်သော	joozu na
genki da	(ဂဲနိခီဒ)	ကျန်းမာသော	genki na
nigiyaka da	(နိဂိယကာဒ)	စည်ကားသော	nigiyakana
shizuka da	(ရှီဇုကာဒ)	တိတ်ဆိတ်သော	shizuka na
heta da	(ဟယ်တဒ)	ညံ့ဖျင်းသော	heta na
*kirai da	(ခီရအိဒ)	မုန်းတီးသော	kirai na
iroiro da	(အီရောအီရောဒ)	အမျိုးမျိုးသော	iroiro na

မှတ်ရန် ။ ။ Adjective II တွင် အချို့သော နာမဝိသေသနများမှာ i ဖြင့် အဆုံးသတ်နေသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် i ဖြင့် အဆုံးသတ်ထားသော်လည်း Adjective II များသာ ဖြစ်ကြပါသည်။

နာမဝိသေသန (၂) ၏ အသုံးပြုပုံများ

(က) နာမ်ကိုအထူးပြုခြင်းဖြင့် နာမ်ရှေ့၌ ဆက်ပေးခြင်း။

သတိပြုရန်မှာ- နာမဝိသေသန (၂) ၏ နောက်တွင် "da" ကိုဖြုတ်၍ na ကို ထည့်ပေးရမည်။ သို့မဟုတ် နာမ်၏ရှေ့တွင် "na" ကို ထည့်၍သုံးရမည်။ ထို့ကြောင့် "na adjective" ဟု ခေါ်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ။ ။ Adjective II + na + noun

kirei na hana	လှပသော ပန်း
yuumei na kamera	နာမည်ကျော်သောကင်မရာ
iroiro na koto	အမျိုးမျိုးသောအကြောင်း

(ခ) စာကြောင်း၏ ကြိယာ (Predicate) အဖြစ်သုံးခြင်း

sakura wa kirei desu.
ချယ်ရီပန်းသည် လှသည်။

Li Adj + N
t₂ adj ~ t₂ + N

(၇) (ii) နာမဝိသေသန၏အကြီးဆုံးပုံများ (Negative of Adjective)

(၁) နာမဝိသေသန (၁) (အို) i - ketyooshi ၏အကြီးဆုံးပုံများ
နာမဝိသေသန (၁) ရှိစကားလုံးတို့၏ နောက်ဆုံးစကားလုံး i ကို

ဖြုတ်၍ -kunai ကို ပေါင်းထည့်ရမည်။

ooki (i) → ooki + kunai → ookikunai မကြီးသော

၁။ ookikunai Plain form (ရိုးရိုးပုံစံ)

၂။ ookikunai desu polite form (ယဉ်ကျေးသောပုံစံ)

၃။ ookiku (wa) arimasen polite form (" ")

အထက်ပါပုံစံများမှ (၂) နှင့် (၃) တို့မှာ ယဉ်ကျေးသောပုံစံများဖြစ်

ကြပါသည်။

1. nai = arimasen

(ရိုးရိုးပုံစံ) (ယဉ်ကျေးပုံစံ)

နှစ်ခုစလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ (-မရှိပါ) ဖြစ်ပါသည်။ ပုံစံ (၃) တွင် kunai အစား ku arimasen ကို သုံးသည်။

2. nai ၏ နောက်တွင် desu ကို ထည့်ပေးခြင်းဖြင့် ယဉ်ကျေးသောပုံစံ သို့ ပြောင်းလဲနိုင်သည်။

nai (ရိုးရိုးပုံစံ)

nai desu. (ယဉ်ကျေးပုံစံ)

နာမဝိသေသန (၁) ၏ အငြင်းပုံစံ ပြောင်းလဲခြင်း။

ဥပမာများ

oishii (အိုယိရှိအိ) oishikunai အရသာ မရှိသော

atsui (အဆူအိ) atsukunai မပူသော

takai (တကအိ) takakunai မမြင့်သော

muzukashii (မူဇုကရှိအိ) muzukashikunai မခက်ခဲသော

atarashii (အတရရှိအိ) atarashikunai မသစ်သော

(၂) နာမဝိသေသန (၂) (သို့) na-keiyooshi ၏ အငြင်းပုံစံများ
 ၎င်းသည် နာမ်၏အငြင်းပုံစံကဲ့သို့ ပြောင်းလဲသည်။

ဥပမာ

လှသည် { kirei (da) (plain form) (ရိုးရိုးပုံစံ)
 kirei desu. (polite form) (ယဉ်ကျေးပုံစံ)

nai → dewa nai

မလှပါ { kirei dewa nai. (plain form) (ရိုးရိုးအငြင်းပုံစံ)
 kirei dewa nai desu. (polite form)
 kirei dewa arimasen. (ယဉ်ကျေးသောအငြင်းပုံစံ)

shiroi	(ရှိရောအိ)	ဖြူသော	しろい	shiroi
kami	(ခါမိ)	စက္ကူ	かみ	kami
nagai	(နာငအိ)	ရှည်သော	ながい	nagai
enpitsu	(အဲန့်:ပိဆု)	ခဲတံ	えんぴつ	enpitsu
taoru	(တအောရု)	မျက်နှာသုတ်ပဝါ	たおる	taoru
hikui	(ဟိခုအိ)	နိမ့်သော၊ ပုသော	ひくい	hikui
shikakui	(ရှိခကုအိ)	လေးဒေါင့်ဖြစ်သော	しかくい	shikakui
kawa (gawa)	ခါဝ(ငဝ)	ချောင်း၊ မြစ်	かわ	kawa
hiroi	(ဟိရေားယိ)	ကျယ်သော	ひろい	hiroi
booru	(ဘေားရု)	ဘောလုံး	ボール	booru
ichigo	(အိချိငေါ)	စတော်ဗယ်ရီ	いちご	ichigo
keeki	(ခဲးခိ)	ကိတ်မုန့်	けえき	keeki
mazui	(မာဇုယိ)	အရသာ မရှိသော	まずい	mazui
resutoran	(ရယ်ဒုတိုရန်)	ပျော်ပွဲစားရုံ	レストラン	resutoran
taihen	(တိုင်းဟဲန်း)	အလွန်	たいへん	taihen

1. Kore wa shiroi kami desu.

ဤဟာသည် ဖြူသော စက္ကူဖြစ်သည်။

2. Kore wa nagai enpitsu desu.

ဤဟာသည် ရှည်သော ခဲတံဖြစ်သည်။

3. Kore wa kirei na taoru desu. 夕才ル

ဤဟာသည် လှပသော မျက်နှာသုတ်ပဝါဖြစ်သည်။

4. Kono kamera wa furui desu.

ဤကင်မရာသည် ဟောင်းသည်။

5. Ano tokei wa shikakui desu.

ဟိုနာရီသည် လေးထောင့်ပုံဖြစ်သည်။

6. Kono hon wa atsui desu ka?

ဤစာအုပ်သည် ထူသလား။

Hai, sono hon wa atsui desu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ထိုစာအုပ်သည် ထူသည်။

7. Ano yama wa takai desu ka?

ဟိုတောင်သည် မြင့်သလား။

Iie, ano yama wa takakunai desu. Hikui desu.

မဟုတ်ပါ၊ ဟိုတောင်သည် မမြင့်ပါ။ နိမ့်သည်။

8. Nairu gawa wa nagai desu ka?

နိုင်ငံဖြစ်သည် ရှည်သလား။

Hai, Nairu gawa wa taihen nagai desu.

taihen

ဟုတ်ကဲ့၊ နိုင်ငံဖြစ်သည် အလွန်ရှည်သည်။

9. Kono kyooshitsu wa hiroi desu ka?

ဤစာသင်ခန်းသည် ကျယ်သလား။

Iie, kono kyooshitsu wa amari hirokunai desu.

ama

မဟုတ်ပါ၊ ဤစာသင်ခန်းသည် သိပ်မကျယ်ပါ။

10.a Kore wa ookii booru desu.

ဤဟာသည် ကြီးသော ဘောလုံးဖြစ်သည်။

b. Kono booru wa ookii desu.

ဤဘောလုံးသည် ကြီးသည်။

c. Kono booru wa chiisakunai desu.

ဤဘောလုံးသည် မသေးပါ။ (ရိုးရိုးပုံစံ)

Kono booru wa chiisaku arimasen.

ဤဘောလုံးသည် မသေးပါ။ (ယဉ်ကျေးပုံစံ)

11. Ano ichigo no keeki wa mazui desu ka?

ဤစတော်ဘယ်ရီကိတ်မုန့်သည် အရသာ မရှိဘူးလား။

Iie, ano ichigo no keeki wa mazuku arimasen.

မဟုတ်ပါ။ ဟိုစတော်ဘယ်ရီကိတ်မုန့်သည် အရသာမရှိမဖြစ်ပါ။

Ano ichigo no keeki wa oishii desu.

ဟိုစတော်ဘယ်ရီကိတ်မုန့်သည် အရသာရှိသည်။

12. Shizuka na resutoran desu ka?

တိတ်ဆိတ်သော စားသောက်ဆိုင် ဟုတ်သလား။

Iie, shizuka na resutoran dewa arimasen.

မဟုတ်ပါ။ တိတ်ဆိတ်သော စားသောက်ဆိုင် မဟုတ်ပါ။

あまり

၇။ (iii) Amari + နာမဝိသေသန၏ အငြင်းပုံစံ

Amari + A I - ku nai desu. သိပ်ပြီး + မ - နာမဝိသေသန။

Amari + A II- dewa arimasen.

Kyoo wa amari samukunai desu.

ယနေ့သည် သိပ်ပြီး မအေးပါ။

Koko wa amari shizuka dewa arimasen.

ဤနေရာသည် သိပ်ပြီး မတိတ်ဆိတ်ပါ။

Donna

ドナ

၎င်းသည် အခြေအနေကို မေးမြန်းသော အမေးစကားလုံးဖြစ်သည်။

donna = မည်ကဲ့သို့သော + Noun

Donna hon desu ka? မည်ကဲ့သို့သော စာအုပ်ဖြစ်သနည်း။

Omoshiroi hon desu. စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာအုပ်ဖြစ်သည်။

နှိုင်းယှဉ်ရန်မှာ

Nan no hon desu ka?

ဘာစာအုပ်ဖြစ်သလဲ။

Nanဖြင့် မေးပါက ဘာသာရပ်၊ အလုပ်သဘောဆိုင်ရာကို မေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

Konpyuutaa no hon desu.

ကွန်ပျူတာစာအုပ် ဖြစ်သည်။

ii နှင့် yoi

ii နှင့် yoiသည် အဓိပ္ပာယ်တူညီပြီး 'ကောင်းသော'ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ၎င်းတို့ကို အခြားပုံစံများသို့ ပြောင်းသောအခါ iiသည် ပုံစံပြောင်း၍ မရဘဲ yoi ကိုသာ ပြောင်း၍ ရပါသည်။

ဥပမာ

Kono kamera wa ii desu.

ဤကင်မရာသည် ကောင်းသည်။

Kono kamera wa yokunai desu. ~~က~~ よくないです。

ဤကင်မရာသည် မကောင်းပါ။

ooki na. chiisa na

ookii နှင့် chiisaiတို့သည် နာမဝိသေသ I အုပ်စုဝင် ဖြစ်သော်လည်း na နှင့်လည်း တွဲသုံးနိုင်သည်။

ဥပမာ။

ookii machi ကြီးသောမြို့

ooki na machi

chiisai machi ငယ်သောမြို့

chiisa na machi

မှတ်ရန်။ ။ အငြင်းပုံစံလုပ်ရာတွင် kunai ပုံစံကိုသာသုံးရမည်။ Adj I ၏ အငြင်းပုံစံအတိုင်း ပြောင်းလဲသည်။

၇။ (iv) နာမဝိသေသန၏ **-te** ပုံစံများ

Kitanai	(ခိတနိုင်း)	ညစ်ပေသော
marui	(မာရုအိ)	ပိုင်းသော

1. နာမဝိသေသန(၁)၏ -te ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

နောက်ဆုံးစာလုံး i ကို ဖြုတ်၍ -kute ကို ပေါင်းရမည်။

atarashi (i) + kute	atarashikute
ooki (i)	ookikute
kitana (i)	kitanakute
furu (i)	furukute
chiisa (i)	chiisakute

2. နာမဝိသေသန(၂)၏ -te ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

နာမဝိသေသန (၂) ရှိ နောက်ဆုံးစာလုံး da ကို ဖြုတ်၍ "de" ကို ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြင့် -te ပုံစံသို့ ပြောင်းနိုင်၏။ de ကို ပေါင်းသော်လည်း de form ဟု မခေါ်ရဘဲ (te form) ဟုသာ ခေါ်ရမည်။

ဥပမာ

da → de (te)

+ de

kirei (da)	-----	kirei de
Joozu (da)	-----	joozu de
shizuka (da)	-----	shizuka de

နာမဝိသေသန၏ te form ကို အသုံးပြုခြင်း

နာမဝိသေသနကို တစ်လုံးထက်ပို၍ သုံးလိုပါက နောက်ဆုံးတစ်လုံးမှ အပ အရှေ့တွင် ရှိသော နာမဝိသေသနများအားလုံးကို te form သို့ ပြောင်းလဲပစ်ရမည်။

ဥပမာ။ (a1, a2, a3, a4 + Noun) တွင် a4 သာ အဘိဓာန်ပုံစံဖြစ်ပြီး ကျန် a1, a2, a3 တို့ကို -te form သို့ ပြောင်းလဲပစ်ရမည်။

ဥပမာ။ (kirei ookii atarashii hiroi uchi.)
kirei **de** ookikute atarashikute hiroi uchi.

ဥပမာများ

1. Kore wa ookikute atsui jisho desu.
ဤဟာသည် ကြီး၍ ထူသောအဘိဓာန်ဖြစ်သည်။
2. Kono jisho wa ookikute atsui desu.
ဤ အဘိဓာန်သည် ကြီး၍ ထူသည်။
3. Anata no udedokei wa donna udedokei desu ka?
သင်၏လက်ပတ်နာရီသည် မည်သို့သော လက်ပတ်နာရီဖြစ်သနည်း။
4. Watashi no udedokei wa marukute ookii desu.
ကျွန်တော်၏ လက်ပတ်နာရီသည် ဝိုင်း၍ ကြီးသည်။
5. Yi Yi San no uchi wa kireide atarashii desu.
မရီရီ၏အိမ်သည် လှပ၍ သစ်သည်။

၂၀.၇.၂၀၁၂

၇။ (v). နာမဝိသေသန၏ -ta ပုံစံများ။ (အတိတ်ကာလပြပုံစံ)

1. -Adjective I (i-keiyoshi) နာမဝိသေသန (၁)

နောက်ဆုံးစာလုံး (i) ကို ဖြုတ်၍ (katta) ကို ပေါင်းထည့်ရမည်။

ဥပမာ

atsu (i)	+ <u>katta</u>	atsukatta	အိုက်ခဲ့သော
samu (i)	-----	sumukatta	အေးခဲ့သော
suzushi (i)	-----	suzushikatta	အေးမြခဲ့သော

2. -Adjective II (na-keiyoshi) နာမဝိသေသန (၂)

နောက်ဆုံးစာလုံး "da" ကို ဖြုတ်၍ "datta" ကို ပေါင်းထည့်ရမည်။

ဥပမာ

kirei (da) + datta Kirei datta လှပခဲ့သော
 shizuka (da) ----- shizuka datta တိတ်ဆိတ်ခဲ့သော
 yuumei (da) ----- yuumei datta ကျော်ကြားခဲ့သော

3. နာမဝိသေသန၏ အငြင်းပုံစံ၏ အတိတ်ကာလပြပုံစံများ

Adjective I

	အငြင်းပုံစံ	အတိတ်ကာလပြပုံစံ
takai -----	takakunai -----	takakuna katta
မြင့်သော	မမြင့်သော	မမြင့်ခဲ့သော
atsui -----	atsu kunai -----	atsukuna katta
အိုက်သော	မအိုက်သော	မအိုက်ခဲ့သော

Adjective II

	အငြင်းပုံစံ	အတိတ်ကာလပြပုံစံ
kirei -----	kirei <u>dewanai</u> -----	kirei <u>dewana</u> <u>katta</u>
လှပသော	မလှပသော	မလှပခဲ့သော
joozu -----	joozu <u>dewanai</u> -----	joozu <u>dewana</u> <u>katta</u>
ကျွမ်းကျင်သော	မကျွမ်းကျင်သော	မကျွမ်းကျင်ခဲ့သော
		i → katta

ဥပမာ

1. Kyoo wa atsui desu.
ယနေ့သည် အိုက်သည်။
2. Kinoo mo atsukatta desu.
မနေ့ကလည်း အိုက်ခဲ့သည်။
3. Kyoo wa atsukunai desu.
ယနေ့ မအိုက်ပါ။
4. Kinoo mo atsukunakatta desu.
မနေ့ကလည်း မအိုက်ခဲ့ပါ။

၇. ၂၀၁၅

၇။ (vi) နာမဝိသေသန၏ ရိုးရိုးပုံစံနှင့်ယဉ်ကျေးပုံစံနှိုင်းယှဉ်ချက်

ရိုးရိုးပုံစံ

ယဉ်ကျေးပုံစံ

(က) နာမဝိသေသန (၁)

ii (yoi)	ii (yoi) desu	ကောင်းသည်။
yoku nai	yoku nai desu. yoku arimasen.	မကောင်းပါ။
yokatta	yokatta desu.	ကောင်းခဲ့သည်။
yoku nakatta	yoku nakatta desu. yoku arimasen deshita	မကောင်းခဲ့ပါ။

(ခ) နာမဝိသေသန(၂)

kirei da	kirei desu.	လှပသည်။
kirei dewa nai	kirei dewa nai desu. kirei dewa arimasen.	မလှပပါ။
kirei datta	kirei deshita.	လှပခဲ့သည်။
kirei dewa nakatta	kirei dewa <u>nakatta</u> desu. kirei dewa arimasen.deshita.	မလှပခဲ့ပါ။

nakatta なかつたです。

မှတ်ချက်

1. နာမဝိသေသန (၂)၏ ပုံစံပြောင်းသည် "da" ၏ ပုံစံပြောင်းအတိုင်းပြောင်းလဲသည်။
2. ii နှင့် yoi တို့မှာ အဓိပ္ပာယ်တူသော်လည်း ii သည် Dictionary ပုံစံတစ်မျိုးတည်းသာ သုံးနိုင်ပြီး အခြားသောပုံစံများသို့ မပြောင်းလဲနိုင်ပါ။

ဂျပန်ဘာသာအခြေခံသဒ္ဒါနှင့် ကောဏ္ဍိယ / yoku
 \ yokunai ၅၃
 \ yokunakatta

yoi ၏ ပုံစံပြောင်းများမှာ-

	te form	ta form	adv form	nai form	nai ၏ အတိတ်ပုံစံ
yoi	yokute	yokatta	yoku	yokunai	yokunakatta
ကောင်း သော	ကောင်း၍	ကောင်းခဲ့သော	ကောင်းစွာ	မကောင်း သော	မကောင်းခဲ့သော

နာမဝိသေသန (၁) ၏ ရိုးရိုးပုံစံနှင့် ယဉ်ကျေးပုံစံပြဿနာ။

Present Tense (ပစ္စုပ္ပန်ကာလ)

အဟုတ်ဝါကျ

မဟုတ်ဝါကျ

plain form ရိုးရိုးပုံစံ	yoi	<u>yokunai</u>
polite form ယဉ်ကျေးပုံစံ	yoi desu	yoku nai desu. yoku arimasen

ကောင်းသော / သည်   မကောင်းသော / ပါ

Past Tense (အတိတ်ကာလ)

အဟုတ်ဝါကျ

မဟုတ်ဝါကျ

plain form	yokatta	yokunakatta
polite form	yokatta desu	yokunakatta desu. yokuarimasen deshita

ကောင်းခဲ့သော / သည်   မကောင်းခဲ့သော / ပါ

5/10/2015

သင်ခန်းစာ (၈)

Da နှင့် Desu အကြောင်း

Daသည် အတိဓာန်ပုံစံဖြစ်ပြီး Auxiliary verb (အကူကြိယာ) ဖြစ်သည်။

ဂျပန်ဘာသာဖြင့်ဆိုပါက (Jodooshi) ဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။ (Da = ဖြစ်သည်။) Da ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ 'ဖြစ်သည်'ဟု ဆိုလိုသည်။

Da ၏ ပုံစံပြောင်းများ

(A) Plain Form (ရိုးရိုးပုံစံ)၏ ပုံစံပြောင်းများ။

- da → dewanai မဖြစ်ပါ။
- da → datta ဖြစ်ခဲ့သည်။
- dewanai → dewanakatta. မဖြစ်ခဲ့ပါ။

(B) Polite Form (ယဉ်ကျေးပုံစံ)၏ ပုံစံပြောင်းများ။

da ၏ Polite form မှာ desu ဖြစ်ပါသည်။

- desu → dewa arimasen မဖြစ်ပါ။
  - desu → deshita ဖြစ်ခဲ့သည်။
  - dewa arimasen → dewa arimasen deshita မဖြစ်ခဲ့ပါ။
- အထက်ပါ A နှင့် B တို့ကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြပါက

Present Tense (ပစ္စုပ္ပန်ကာလ)

	အဟုတ်ဝါကျ (Aff)	မဟုတ်ဝါကျ (Neg)
plain form (ရိုးရိုးပုံစံ)	da	dewanai
polite form (ယဉ်ကျေးပုံစံ)	desu	dewa arimasen

ဖြစ်သည် မဖြစ်ပါ

Past Tense (အတိတ်ကာလ)

	အဟုတ်ဝါကျ (Aff)	မဟုတ်ဝါကျ (Neg)
plain form (ရိုးရိုးပုံစံ)	datta	dewa nakatta
polite form (ယဉ်ကျေးပုံစံ)	deshita	dewa arimasen deshita

ဖြစ်ခဲ့သည်

မဖြစ်ခဲ့ပါ

မှတ်ရန်

ဂျပန်ဘာသာတွင် အနာဂတ်ကာလပြပုံစံ (Future tense) ပုံစံမရှိပါ။

သို့ပါ၍ da ၏ အနာဂတ်ကာလတွက် ပုံစံမရှိပါ။ အနာဂတ်တွက်ကို deshoo ဖြင့် ဖော်ပြကြသည်။

Deshoo (ဒယ်ရှိုး) = ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။

ဆိုလိုသည်မှာ မသေချာသောသဘောဖြင့်သာ အနာဂတ်ကို ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။

ဝေါဟာရအသစ်များ

tenki	(တဲန်နိ)	ရာသီဥတု	てんき
kyoo	(ခယေား)	ယနေ့	きよ
kinoo	(ခိနေား)	မနေ့က	きの
ashita	(အာရှိတ)	မနက်ဖြန်	あした
tabun	(ထဘွန်)	ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်	たぶん
Jugyoo	(ဂျူဂျော)	စာသင်ကြားခြင်း	じゅぎょう
resutoran	(ရဲစုတိုရန်)	ပျော်ပွဲစားရုံ	レストラン

Da ညပမာများ

မျဉ်း၏ အပေါ်ဘက်သည် ရိုးရိုးပုံစံဖြစ်ပြီး မျဉ်းအောက်ဖက်သည် ယဉ်ကျေးပုံစံ ဖြစ်သည်။

- 1. kyoo wa ii tenki **da.** (plain form)
desu. (polite form)

ယနေ့သည် ကောင်းသော ရာသီဥတုဖြစ်သည်။

- 2. Kinoo wa ii tenki **datta.**
deshita.

မနေ့ကသည် ကောင်းသော ရာသီဥတုဖြစ်ခဲ့သည်။

- 3. Kyoo wa ii tenki **dewanai.**
dewa arimasen.

ယနေ့သည် ကောင်းသော ရာသီဥတု မဖြစ်ပါ။

- 4. Kinoo wa ii tenki **dewanakatta.**
dewa arimasen deshita.

မနေ့ကသည် ကောင်းသော ရာသီဥတု မဖြစ်ခဲ့ပါ။

- 5. Ashita wa tabun ii tenki deshoo.

မနက်ဖြန်သည် ကောင်းသော ရာသီဥတု ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။

- 6. Joozu deshita ka?

ကျွမ်းကျင်ခဲ့ပြီလား။

Hai, Joozu deshita.

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွမ်းကျင်ခဲ့ပါပြီ။

Iie, Joozu dewa arimasen deshita.

ဟင့်အင်း၊ မကျွမ်းကျင်ခဲ့ပါ။

- 7. Omoshiroi jugyoo deshita ka?

စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော စာသင်ကြားခြင်း ဖြစ်ခဲ့သလား။

Hai, omoshiroii jugyoo deshita .

ဟုတ်ကဲ့၊ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော စာသင်ကြားခြင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

8. Donna resutoran deshita ka?

မည်ကဲ့သို့သော ပျော်ပွဲစားရုံဖြစ်ခဲ့သလဲ။

Shizuka na resutoran deshita.

တိတ်ဆိတ်သော ပျော်ပွဲစားရုံဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ (၉)

ရေတွက်ပုံအကြောင်း

၉။ (i) ဂျပန်ငွေကြေးအကြောင်း

မျက်မှောက် ဂျပန်ပြည်တွင် အသုံးပြုနေသောငွေများမှာ

(1) Kooka ခေT coin (ငွေအကြွေ) နှင့်

(2) shihei (သို့) satsu ခေT Note (ငွေစက္ကူ)တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

(1) kooka ခေTငွေအကြွေတွင် (a) dooka (ကြေးပြားစေ့နှင့်)

(b) ginka(ငွေပြားစေ့)တို့ရှိကြပါသည်။

5 yen စေ့ 10 yen စေ့ တို့မှာ dooka(ကြေးပြားစေ့)များ ဖြစ်ကြပြီး၊
1 yen စေ့၊ 50 yen စေ့၊ 100 yen စေ့နှင့် 500 yen စေ့တို့မှာ ginka ခေT
ငွေပြားစေ့များ ဖြစ်ကြပါသည်။

(2) shihei (သို့) satsu(ခေT) ငွေစက္ကူတွင် အောက်ပါအမျိုးအစား
လေးမျိုးရှိကြပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ

(1) 500 yen တန်ငွေစက္ကူ

(2) 1000 yen ။

(3) 5000 yen ။

(4) 10000 yen ။ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

• yen (ယမ်း)ကို ဂျပန်လို en(အဲန်းး) ဟု ဖတ်ပါသည်။

kooka	(ခိုးက)	ငွေအကြွစေ့
ginka	(ဂင်က)	ငွေပြား (ငွေဒင်္ဂါး)စေ့
dooka	(ဒိုးက)	ကြေးပြားစေ့
shihei	(ရှိဟဲး)	ငွေစက္ကူ
satsu	(ဆဆု)	ငွေစက္ကူ
en	(အဲန်း)	ယမ်း
doru	(ဒေါရ)	ဒေါ်လာ
okane	(အိုခဲနဲ)	ငွေ၊ ပိုက်ဆံ
tyatto	(ချတ်တို)	ကျပ်
pyaa	(ပြား)	ပြား

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် လက်ရှိ သုံးစွဲနေသော ငွေများ

(¥ 1)	ichi en no ginka	၁ ယမ်းတန်ငွေ(အကြွ)ပြား
(¥ 5)	go en no dooka	၅ ယမ်းတန်ကြေး(အကြွ)ပြား
(¥ 10)	Juu en no dooka	၁၀ ယမ်းတန်ကြေး(အကြွ)ပြား
(¥ 50)	go Juu en no ginka	၅၀ ယမ်းတန်ငွေ(အကြွ)ပြား
(¥ 100)	hyaku en no ginka	၁၀၀ ယမ်းတန်ငွေ(အကြွ)ပြား
(¥ 500)	gohyaku en no ginka	၅၀၀ ယမ်းတန်ငွေ (အကြွ)ပြား
(¥ 500)	gohyaku en no satsu	၅၀၀ ယမ်းတန်ငွေစက္ကူ
(¥ 1000)	sen en no satsu	၁၀၀၀ ယမ်းတန်ငွေစက္ကူ
(¥ 5000)	go sen en no satsu	၅၀၀၀ ယမ်းတန်ငွေစက္ကူ
(¥ 10000)	ichiman en no satsu	၁၀၀၀၀ ယမ်းတန်ငွေစက္ကူ

* မြန်မာနိုင်ငံသုံး ပိုက်ဆံများကို ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ထွက်ဆိုရာ၌ 'ပြား'ကို pyaa (ပြား)ဟု၎င်း၊ 'ကျပ်'ကို chatto(ချတ်တို)ဟု ၎င်း ဖတ်နိုင်၏။

ဥပမာ

၅ ပြား	go pyaa	ဂေါပြား
၁၀ ပြား	Jippyaa	ဂျစ်ပြား
၅၀ ပြား	gojippyaa	ဂေါဂျစ်ပြား
၁ ကျပ်	ichi chatto	အိချိချတ်တို
၁၀ ကျပ်	Jitchatto	ဂျစ်ချတ်တို
၁၀၀ ကျပ်	hyaku chatto	ဟိယကုချတ်တို

ဧ (ii) ဗဟုဝိ (plural) နှင့် ဧကဝိ (singular) အကြောင်း

ဂျပန်ဘာသာတွင် အချို့သော ဗဟုဝိပြစကားလုံးများမှအပ သာမန်အားဖြင့် နာမ်တစ်ခုတွင် ဗဟုဝိမရှိချေ။ ဗဟုဝိပြစကားလုံးအချို့တို့မှာ အောက်ပါတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- (1) -tachi (2) -ra (3) -domo (4) -gata တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

kimi	(ခိမိ)	သင်၊ မင်း
inu	(အိနု)	ခွေး
mushikera	(မုရှိခဲရ)	ပိုးကောင်
onoono	(အိုနိုအိုနို)	အသီးအသီး

အသုံးပြုပုံဥပမာများမှာ

(1) - tachi

watashi tachi	ကျွန်တော်တို့
kimi tachi	သင်တို့
anata tachi	သင်တို့
A san tachi	မစ္စတာအေတို့
kodomo tachi	ကလေးတို့
inu tachi	ခွေးတို့

(2) -ra

watashi ra	ကျွန်တော်တို့
kimi ra	သင်တို့
A san ra	မစ္စတာအော့တို့
kodomo ra	ကလေးတို့
sore ra	ထိုဟာတို့

(3) -domo

watashi domo	ကျွန်တော်တို့
inu domo	ခွေးတို့
mushikera domo	ပိုးကောင်တို့

(4) -gata

kimi gata	သင်တို့
anata gata	သင်တို့
onoono gata	သင်တို့(သင်တို့အသီးအသီး)

မှတ်ချက်

gata နှင့် tachi တို့သည် အဓိပ္ပာယ်တူသော်လည်း gata သည် ပို၍ ယဉ်ကျေးပါသည်။

၉။ (iii) ကိန်းကဏန်းနှင့်ရေတွက်နည်းအကြောင်း

မြန်မာဘာသာတွင် ပစ္စည်းများကို ရေတွက်ရာတွင် ပစ္စည်းအမျိုးအစားပေါ် မူတည်၍ အရေအတွက်ပြများ မတူညီကြသည်ကို တွေ့နိုင်မည်။ ဥပမာ လှ တစ်ယောက်၊ ခဲတံတစ်ချောင်း၊ စာအုပ်တစ်အုပ် စသည်ဖြင့် ကွဲပြားနေသည် ကို တွေ့နိုင်ပေမည်။

ထို့အတူ ဂျပန်ဘာသာတွင်လည်း မြန်မာဘာသာနည်းတူ ပစ္စည်းအမျိုးအစားပေါ် မူတည်ပြီး အသုံးပြုသော အရေအတွက်ပြများသည်လည်း မတူညီကြသည်ကို တွေ့နိုင်မည်။ အသုံးများသောအရေအတွက်ပြများကို အောက်တွင် ဇယားကွက်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

အရေအတွက်ပြများကိုသုံးရာတွင် အသံပြောင်းလဲမှုများရှိသည်ကို သတိထားရပေမည်။ အများဆုံးအသံပြောင်းသည့် ဂဏန်းများမှာ ၁၊ ၃၊ ၆၊ ၈၊ ၁၀ တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် h ဖြင့် စသော အရေအတွက်ပြများသည် b, p အသံတို့သို့ ပြောင်းလဲကြကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်ပေမည်။

အရေအတွက်ပြများသည် ရေတွက်မည့်ပစ္စည်းများ၏ နောက်တွင် တည်ရှိနေကြသည်ကို တွေ့နိုင်မည်။ ဥပမာ-

Hon wa issatsu ikura desu ka?

စာအုပ်တစ်အုပ် ဘယ်လောက်လဲ။

Asoko ni ringo ga mittsu arimasu.

ဟိုးနေရာမှာ ပန်းသီးသုံးလုံးရှိသည်။

ကိန်းဂဏန်းရေတွက်နည်း

၁ ၃ ၆ ၈ ၁၀
h → b, p

- 1. ichi (အိချိ)
- 2. ni (နိ)
- 3. san (စန်း)
- 4. shi, yo, yon (ရှိ၊ ယော်၊ ယောန်း)
- 5. go (ဂေါ)
- 6. roku (ရို.ခု)
- 7. shichi, nana (ရှိချိ၊ နန)
- 8. hachi, (ကချိ)
- 9. ku, kyuu (ခု၊ ခိယူး)
- 10. Juu (ဂျူး)

11. Juu-ichi	(ဂျူး: အိချိ)
12. Juu-ni	(ဂျူး: နိ)
13. Juu-san	(ဂျူး: စန်:)
14. Juu-shi (Juu-yon)	(ဂျူး: ရှိ၊ ဂျူး: ယောန်:)
15. Juu-go	(ဂျူး: ဂေါ)
16. Juu-roku	(ဂျူး: ရို. ခု)
17. Juu-shichi (Juu-nana)	(ဂျူး: ရှိချိ၊ ဂျူး: နန)
18. Juu-hachi	(ဂျူး: ဟချိ)
19. Juu-ku (Juu-Kyuu)	(ဂျူး: ခု၊ ဂျူး: ဒိယူး:)
20. ni -juu	(နိဂျူး:)
30. san-Juu	(စန်:ဂျူး:)
40. yon-Juu (shi-Juu)	(ယောန်:ဂျူး:၊ ရှိဂျူး:)
50. go-Juu	(ဂေါဂျူး:)
60. roku-Juu	(ရိုခုဂျူး:)
70. nana-Juu (Shichi-Juu)	(နနဂျူး:၊ ရှိချိဂျူး:)
80. hachi-Juu	(ဟချိဂျူး:)
90. kyuu-Juu	(ဒိယူး:ဂျူး:)
100. hyaku	(ဟိယကု)
200. ni-hyaku	(နိဟိယကု)
300. san- byaku	(စန်:ဗျကု)
400. yon-hyaku	(ယောန်:ဟိယကု)
500. go-hyaku	(ဂေါဟိယကု)
600. roppyaku	(ရိုပြကု)
700. nana-hyaku	(နနဟိယကု)
800. happyaku	(ဟပြကု)
900. kyuu-hyaku	(ဒိယူး:ဟိယကု)

1,000.	sen	(ဆဲန်း)
2,000.	ni-sen	(နိဆဲန်း)
3,000.	san-zen	(စန်းဇဲန်း)
4,000.	yon-sen	(ယောန်းဆဲန်း)
5,000.	go-sen	(ဂေ့ဆဲန်း)
6,000.	roku-sen	(ရိုခုဆဲန်း)
7,000.	nana-sen	(နနဆဲန်း)
8,000.	hassen	(ဟတ်ဆဲန်း)
9,000.	kyuu-sen	(ခိယူးဆဲန်း)
10,000.	ichi-man	(အိချိမန်း)
40,000.	yon-man	(ယောန်းမန်း)
100,000.	juu-man	(ဂျူးမန်း)
1000,000.	hyaku-man	(ဟိယကုမန်း)
10,000,000.	sen-man	(ဆဲန်းမန်း)
100,000,000.	ichi-oku	(အိချိအိုခု)
1000,000,000.	juu-oku	(ဂျူးအိုခု)
10,000,000,000.	hyaku-oku	(ဟိယကုအိုခု)
100,000,000,000.	sen-oku	(ဆဲန်းအိုခု)
1000,000,000,000.	itchoo	(အစ်ချော)

၉။ (iv) ဂဏန်းများကို ဖတ်ခြင်း

1. 13645 = ichiman sanzen roppyaku yonjuu go.
2. $\frac{1}{2}$ = hanbun = nibun no ichi (ဟန်းဘွန်း၊ နိဘွန်း နိအိချိ)
3. $\frac{1}{3}$ = sanbun no ichi (စန်းဘွန်းနိအိချိ)
4. $\frac{1}{10}$ = juu bun no ichi (ဂျူးဘွန်းနိအိချိ)
5. 0.5 = rei ten go (ရယ်းတဲန်ဂေ့)

* တပ်စဉ်ဖုန်းနံပါတ် ဖတ်ခြင်း

03 - 2345 - 6789 ---- zero san no ni san yon go no roku shichi hachi ku.

'သုည'ကို "zero, rei, maru" စသည်ဖြင့် ဖတ်နိုင်၏။ '-'ကို "no" ဟု ဖတ်ရ၏။

ဇယား (၅) အရေအတွက်ပြအမျိုးမျိုး

အရေအတွက် ပြနိုင်သော ပစ္စည်းများ	ကတိန်	ပုံသဏ္ဍာန်အတိုအကျမရှိသောပစ္စည်းများ ဥပမာ။ ။ ဖုန်းနံ၊ ခဲလုံး၊ ပန်းသီး၊ ကြက်ဥ၊ ကုလားထိုင်၊ မျက်မှန်၊ ခဲဖြတ်၊ သကြားလုံး	
		ikutsu	nan ko
		いくつ	なんこ
1	ichi	hitotsu	ikko - ひとつ
2	ni	<u>futatsu</u>	ni ko
3	san	mittsu	san ko
4	shi,yo,yon	yottsu	yon ko
5	go	itsutsu	go ko
6	roku	muttsu	rokko
7	shichi, nana	nanatsu	nanako
8	hachi	yattsu	hakko
9	ku, kyuu	kokonotsu	kyuu ko
10	juu	too	Jikko
11	juu ichi	juu ichi	juu ikko

အရေအတွက် ပြနိုင်သော ပစ္စည်းများ		<u>တိရစ္ဆာန်(ငယ်)</u> ဆွေးကြောင် ငါး၊ ပိုးကောင်	စက္ကူ၊ အင်္ကျီ ပန်းကန်ပြား၊ တံဆိပ် ခေါင်း၊ ပိတ်စ၊ဓာတ်ပုံ
အမေးစကားလုံး	nan nin, iku nin 人	nan biki	nan mai なん まい
	一人 1 hitori 2 futari 3 san nin 4 yo nin 5 go nin 6 roku nin 7 shichi nin nana nin 8 hachinin 9 ku nin kyuu nin 10 Juu nin 11 juu ichi nin	一人 1 ippiki 2 nihiki 3 san biki ✓ 4 yon hiki 5 go hiki 6 roppiki 7 nanahiki 8 happiki 9 kyuu hiki 10 juppiki jippiki 11 juu ippiki	一人 1 ichi mai 2 nimai 3 san mai 4 yon mai 5 go mai 6 rokumai 7 shichimai 8 nanamai 9 hachimai 10 ku mai kyuu mai 11 juu mai juuichi mai

အရေအတွက် ပြုနိုင်သော ပစ္စည်းများ	စာအုပ်မဂ္ဂဇင်း ပလာစာအုပ်	ငှက်ပျောသီး သစ်ပင်၊ ခဲတံ ဆေးလိပ်၊ ပုလင်း မီးချောင်း	ဖန်ခွက်၊ ပန်းကန်လုံး ဇွန်၊ ပုံး၊ စသည်တို့တွင် အပြည့်ထည့်ထားခြင်း အတွက်သုံး	အထပ် (တိုက်၊ အိမ်)
အမေးစကားလုံး	nan satsu	nan bon	nanbai	nangai
1	issatsu	ippon	ippai	ikkai
2	nisatsu	ni hon	ni hai	nikai
3	san satsu	sanbon	sanbai	sangai
4	yon satsu	yon hon	yon hai	yonkai
5	go satsu	gohon	gohai	gokai
6	rokusatsu	roppon	roppai	rokkai
7	nanasatsu	nanahon	nanahai	nanakai
8	hassatsu	happon	happai	hakkai
		hachi hon		hachikai
9	kyuusatsu	kyuuhon	kyuu hai	kyuu kai
10	jussatsu	juppon	juppai	jukkai
	jissatsu	jippon	jippai	jikkai
11	juuissatsu	juuippon	juuippai	juuikkai

အရေအတွက် ပြုနိုင်သော ပစ္စည်းများ	နာရီ (o'clock)	မိနစ် (minute)	နာရီကြာချိန် (hour)	သီတင်းပတ် (week)
အမေးစကားလုံး	nan ji	nan pun	nanjikan	nanshuu kan
1	ichi ji	ippun	ichi jikan	isshuu kan
2	ni ji	ni hun	ni jikan	ni shuukan
3	san ji	san pun	san jikan	san shuukan
4	yo ji	yon pun	yo jikan	yonshuukan
5	go ji	go hun	go jikan	goshuukan
6	roku ji	roppun	roku jikan	rokushuukan
7	shichi ji	nanahun	shichijikan	nanashuukan
	nana ji		nanajikan	
8	hachi ji	happun	hachijikan	hasshuukan
9	ku ji	kyuu hun	kujikan	kyuushuukan
10	juu ji	juppun jippun	juu jikan	jusshuukan jisshuukan

အရေအတွက် ပြန်သော ပစ္စည်းများ	လ(ကြာမြင့်သော လအတိုင်းအတာ) month	နှစ် year	နံပါတ်စဉ် 'ဗြဲဟက်'
အမေးစကားလုံး	nan kagetsu	nan nen	nanbanme
1	ikkagetsu	ichi nen	ichi banme
2	nikagetsu	ni nen	ni banme
3	san kagetsu	san nen	san banme
4	yon kagetsu	yo nen	yo banme
5	go kagetsu	go nen	go banme
6	rokkagetsu	roku nen	roku banme
7	nanakagetsu	shichi nen	shichi banme
		nana nen	nanabanme
8	hak kagetsu	hachi nen	hachibanme
9	kyuu kagetsu	ku nen	kyuubanme
10	jukkagetsu jikkagetsu	juu nen	juu banme

အရေအတွက် ပြန်သော ပစ္စည်းများ	ကာ၊ စက်ဘီး ရေခဲသေတ္တာ၊ စက် လက်နိပ်စက်	စက္ကန့်. Second	ဘာသာ
အမေးစကားလုံး	nan dai なん たい	nan byoo	nanbai
1	ichi dai	ichi byoo	ichibai
2	ni dai	ni byoo	ni bai
3	san dai	san byoo	san bai
4	yon dai	yon byoo	yon bai
5	go dai	go byoo	go bai
6	roku dai	roku byoo	roku bai
7	nana dai	nana byoo	nanabai
8	hachidai	hachibyoo	hachi bai
9	kyuu dai	kyuu byoo	kyuu bai
10	juu dai	juu byoo	juu bai

に じどうしゃ が いち たい あります。
 なく ペ ね じ

အရေအတွက် ပြုနိုင်သော ပစ္စည်းများ	အထည်	စာမျက်နှာ	ဖိနပ်၊ ခြေအိတ်
အမေးစကားလုံး	nanchaku	nan peeji	nanzoku
1	itchaku	ichi peeji	issoku
2	ni chaku	ni peeji	ni soku
3	san chaku	san peeji	san zoku
4	yon chaku	yon peeji	yon soku
5	go chaku	go peeji	go soku
6	roku chaku	roku peeji	roku soku
7	nana chaku	nana peeji	nana soku
8	hat chaku	hachi peeji happeezi	hassoku
9	kyuu chaku	kyuu peeji	kyuu soku
10	jutchaku	juppeeji	jussoku
	jit chaku	jippeeji	jissoku

အရေအတွက် ပြန်လေ့ ပစ္စည်းများ	အိမ်	တိရစ္ဆာန်ကြီး နာ၊ ဆင်၊ မြင်း။	ငှက်
အပေးကားလုံး	nan gen	nan too	nan ba nan wa
1	ikken	ittoo	ichi wa
2	ni ken	ni too	ni wa
3	san gen	san too	san ba
4	yon ken	yon too	yon wa
5	go ken	go too	go wa
6	rok ken	roku too	roku wa robba
7	nana ken	nana too	nana wa
8	hakken	hattoo	hachi wa
9	kyuu ken	kyuu too	kyuu wa
10	jukken jikken	jittoo	juu wa

いっしゅうかん に 3 かい アルバイト を します。
 one week 3 times part time job do

အခန်း (၁၀)

နေ့၊ လ၊ ရက်၊ သီတင်းပတ်၊ နာရီ၊ မိနစ်၊ စက္ကန့်၊ ရာသီဥတု၊ နှစ်
 အခေါ်အဝေါ်များ

'နေ့' အခေါ်အဝေါ်များ (Days of the week)

nichi yoobi	(နိချီယောဘိ)	တနင်္ဂနွေနေ့
getsu yoobi	(ဂယ်ဆုယောဘိ)	တနင်္လာနေ့
ka yoobi	(ခယောဘိ)	အင်္ဂါနေ့
sui yoobi	(စုအိယောဘိ)	ဗုဒ္ဓဟူးနေ့
moku yoobi	(မိုခုယောဘိ)	ကြာသပတေးနေ့
kin yoobi	(ကင်းယောဘိ)	သောကြာနေ့
do yoobi	(ဒိုယောဘိ)	စနေနေ့
nan yoobi	(နန်းယောဘိ)	ဘာနေ့
nani yoobi	(နာနိယောဘိ)	ဘယ်နေ့

'ရက်' အခေါ်အဝေါ်များ (Days of the month)

1st tsuitachi	(ဆုအိတာချိ)	တစ်ရက်
2nd futsuka	(ဖူဆုက)	နှစ်ရက်
3rd mikka	(မစ်က)	သုံးရက်
4th yokka	(ယော့က)	လေးရက်
5th itsuka	(အိစုက)	ငါးရက်
6th muika	(မုအိက)	ခြောက်ရက်
7th nanoka	(နာနောက)	ခုနစ်ရက်
8th yooka	(ယောက)	ရှစ်ရက်
9th kokonoka	(ခိုခိုနိက)	ကိုးရက်
10th tooka	(တိုးက)	၁၀ ရက်
11th Juu ichi-nichi	(ဂျူးအိချိနိချိ)	၁၁ ရက်
12th juu ni -nichi	(ဂျူးနိနိချိ)	၁၂ ရက်

13th juu san-nichi	(ဂျူးစန်းနိချိ)	၁၃ ရက်
14th juu -yokka	(ဂျူးယော့က)	၁၄ ရက်
15th juu- go-nichi	(ဂျူးဂိုနိချိ)	၁၅ ရက်
16th juu-roku nichi	(ဂျူးရော့ခုနိချိ)	၁၆ ရက်
17th juu shichi nichi	(ဂျူးရှိချိနိချိ)	၁၇ ရက်
18th juu hachi nichi	(ဂျူးဟချိနိချိ)	၁၈ ရက်
19th juu ku- nichi	(ဂျူးခုနိချိ)	၁၉ ရက်
20th hatsuka	(ဟဆုက)	၂၀ ရက်
21st nijuu- ichi nichi	(နိဂျူးအိချိနိချိ)	၂၁ ရက်
22nd nijuu- ni- nichi	(နိဂျူးနိနိချိ)	၂၂ ရက်
23rd nijuu- san- nichi	(နိဂျူးစန်းနိချိ)	၂၃ ရက်
24th nijuu - yokka	(နိဂျူးယော့က)	၂၄ ရက်
25th nijuu - go - nichi	(နိဂျူးဂိုနိချိ)	၂၅ ရက်
26th nijuu - roku- nichi	(နိဂျူးရော့ခုနိချိ)	၂၆ ရက်
27th nijuu-shichi -nichi	(နိဂျူးရှိချိနိချိ)	၂၇ ရက်
28th nijuu- hachi -nichi	(နိဂျူးဟချိနိချိ)	၂၈ ရက်
29th nijuu -ku-nichi	(နိဂျူးခုနိချိ)	၂၉ ရက်
30th san -juu - nichi	(စန်းဂျူးနိချိ)	၃၀ ရက်
31th san juuichi - nichi	(စန်းဂျူးအိချိနိချိ)	၃၁ ရက်
nan - nichi	(နန်းနိချိ)	ဘယ်ရက် (လဲ)

တစ်နှစ်တွင် ရှိ 'လ' အခေါ်အဝေါ်များ

ichi - gatsu	(အိချိဆု)	ဇန်နဝါရီလ
ni-gatsu	(နိဆု)	ဖေဖော်ဝါရီလ
san- gatsu	(စန်းဆု)	မတ်လ
shi- gatsu	(ရှိဆု)	ဧပြီလ
go-gatsu	(ဂေါဆု)	မေလ
roku-gatsu	(ရော့ခုဆု)	ဇွန်လ
shichi- gatsu	(ရှိချိဆု)	ဇူလိုင်လ
hachi- gatsu	(ဟချိဆု)	ဩဂုတ်လ

ku- gatsu	(ခုခဆု)	စက်တင်ဘာလ
juu-gatsu	(ဂျူးငဆု)	အောက်တိုဘာလ
juu-ichi-gatsu	(ဂျူးအိချိငဆု)	နိုဝင်ဘာလ
juu-ni-gatsu	(ဂျူးနိငဆု)	ဒီဇင်ဘာလ
nan-gatsu	(နန်းငဆု)	ဘာလ(လဲ)

‘လ’ ရေတွက်နည်း

Months (length of time)   ကြာမြင့်သောလ   အတိုင်းအတာ

ikkagetsu	(အစ်ကဒဲဆု)	တစ်လ
ni kagetsu	(နိကဒဲဆု)	နှစ်လ
san kagetsu	(စန်းကဒဲဆု)	သုံးလ さんかかげ
yon kagetsu	(ယောန်းကဒဲဆု)	လေးလ
go kagetsu	(ဂေါကဒဲဆု)	ငါးလ
rokkagetsu	(ရောကဒဲဆု)	ခြောက်လ
nana kagetsu	(နာနကဒဲဆု)	ခုနှစ်လ
hakkagetsu	(ဟတ်ကဒဲဆု)	ရှစ်လ
kyuukagetsu	(ခယူးကဒဲဆု)	ကိုးလ
jikkagetsu	(ဂျစ်ကဒဲဆု)	၁၀ လ
nan kagetsu	(နန်းကဒဲဆု)	ဘယ်နှစ်လ(လဲ)

‘သီတင်းပတ်’ ရေတွက်နည်း

weeks (length of time)

isshuu kan	いっしゅうかん (အစ်ရှူးကံ)	တစ်ပတ်
nishuu kan	(နိရှူးကံ)	နှစ်ပတ်
sanshuu kan	(စန်းရှူးကံ)	သုံးပတ်
yonshuu kan	(ယောန်းရှူးကံ)	လေးပတ်

goshuu kan	(ဂေါ်ရှူးကံ)	ငါးပတ်
rokushuu kan	(ရော့ရှူးကံ)	ခြောက်ပတ်
nanashuu kan	(နာနရှူးကံ)	ခုနစ်ပတ်
hasshuukan	(ဟတ်ရှူးကံ)	ရှစ်ပတ်
kyuushuu kan	(ခယူးရှူးကံ)	ကိုးပတ်
jisshuu kan	(ဂျစ်ရှူးကံ)	၁၀ ပတ်
nan-shuu kan	(နန်ရှူးကံ)	ဘယ်နှစ်ပတ်(လဲ)

နာရီရေတွက်နည်း (O' clock)

ichi ji	(အိချိဂျိ)	တစ်နာရီ
niji	(နိဂျိ)	နှစ်နာရီ
san ji	(စန်ဂျိ)	သုံးနာရီ
yo ji	(ယော်ဂျိ)	လေးနာရီ
go ji	(ဂေါ်ဂျိ)	ငါးနာရီ
roku ji	(ရော့ရှူးဂျိ)	ခြောက်နာရီ
shichiji	(ရှိချိဂျိ)	ခုနစ်နာရီ
hachiji	(ဟချိဂျိ)	ရှစ်နာရီ
ku ji	(ခုဂျိ)	ကိုးနာရီ
juu ji	(ဂျူးဂျိ)	၁၀ နာရီ
juuichi ji	(ဂျူးအိချိဂျိ)	၁၁ နာရီ
juuni ji	(ဂျူးနိဂျိ)	၁၂ နာရီ
nan ji	(နန်ဂျိ)	ဘယ်နှစ်နာရီ(လဲ)
gozen	(ဂေါ့ဇန်)	နံနက်ပိုင်း
gogo	(ဂေါ့ဂေါ့)	မွန်းလွဲပိုင်း

‘နာရီ’ (ကြာမြင့်သောကာလ) ရေတွက်နည်း
Hours (Length of time)

ichi jikan	(အိချိုဂျိကံ)	တစ်နာရီကြာ
~ nijikan	(နိဂျိကံ)	နှစ်နာရီကြာ
san jikan	(စန်းဂျိကံ)	သုံးနာရီကြာ
yo jikan	(ယော်ဂျိကံ)	လေးနာရီကြာ
go jikan	(ဂေါဂျိကံ)	ငါးနာရီကြာ
roku jikan	(ရောခုဂျိကံ)	ခြောက်နာရီကြာ
shichi jikan	(ရှိချိုဂျိကံ)	ခုနစ်နာရီကြာ
hachi jikan	(ဟချိုဂျိကံ)	ရှစ်နာရီကြာ
ku jikan	(ခုဂျိကံ)	ကိုးနာရီကြာ
~ juu jikan	(ဂျူးဂျိကံ)	၁၀ နာရီကြာ
juuichi jikan	(ဂျူးအိချိုဂျိကံ)	၁၁ နာရီကြာ
juugo jikan	(ဂျူးဂေါဂျိကံ)	၁၅ နာရီကြာ
nijuuyo jikan	(နိဂျူးယော်ဂျိကံ)	၂၄ နာရီကြာ
nan jikan	(နန်းဂျိကံ)	ဘယ်နှစ်နာရီကြာ(လဲ)

‘မိနစ်’ ရေတွက်နည်း

Minutes (Point of time and length of time)

ippun	(အစ်ပွန်)	တစ်မိနစ်
nifun	(နိပွန်)	နှစ်မိနစ်
sanpun	(စန်းပွန်)	သုံးမိနစ်
yonpun	(ယောန်းပွန်)	လေးမိနစ်
gofun	(ဂေါပွန်)	ငါးမိနစ်
roppun	(ရောပွန်)	ခြောက်မိနစ်

nanafun	(နာနပွန်)	ခုနစ်မိနစ်
happun, hachifun	(ဟတ်ပွန်၊ ဟာချိပွန်)	ရှစ်မိနစ်
kyuufun	(ယူးပွန်)	ကိုးမိနစ်
jippun	(ဂျစ်ပွန်)	၁၀ မိနစ်
juugofun	(ဂျူးဂေါပွန်)	၁၅ မိနစ်
nijippun	(နိဂျစ်ပွန်)	၂၀ မိနစ်
san jippun	(ဆန်းဂျစ်ပွန်)	၃၀ မိနစ်
yon jippun	(ယောန်းဂျစ်ပွန်)	၄၀ မိနစ်
go jippun	(ဂေါဂျစ်ပွန်)	၅၀ မိနစ်
roku jippun	(ရော့ဂျစ်ပွန်)	၆၀ မိနစ်
nan pun	(နန်းပွန်)	ဘယ်နှစ်မိနစ် (လဲ)

'စက္ကန့်' ရေတွက်နည်း

Seconds (points of time and length of time)

ichi byoo	(အိချိယော့း)	တစ်စက္ကန့်
ni byoo	(နိယော့း)	နှစ်စက္ကန့်
san byoo	(ဆန်းယော့း)	သုံးစက္ကန့်
yon byoo	(ယောန်းယော့း)	လေးစက္ကန့်
go byoo	(ဂေါယော့း)	ငါးစက္ကန့်
roku byoo	(ရော့ဂျယော့း)	ခြောက်စက္ကန့်
nana byoo	(နာနယော့း)	ခုနစ်စက္ကန့်
hachi byoo	(ဟာချိယော့း)	ရှစ်စက္ကန့်
kyuu byoo	(ယူးယော့း)	ကိုးစက္ကန့်
juu byoo	(ဂျူးယော့း)	၁၀ စက္ကန့်
ni juu byoo	(နိဂျူးယော့း)	၂၀ စက္ကန့်
san juu byoo	(ဆန်းဂျူးယော့း)	၃၀ စက္ကန့်
yon juu byoo	(ယောန်းဂျူးယော့း)	၄၀ စက္ကန့်

go juu byoo	(ဂေါ်ဂျူးပျော့)	၅၀ စက္ကန့်
roku juu byoo	(ရော့ခဂျူးပျော့)	၆၀ စက္ကန့်
nan byoo	(နန်းပျော့)	ဘယ်နှစ်စက္ကန့်(လဲ)

'နှစ်' ရေတွက်နည်း   **Years**

ichi nen	(အိချိနဲနဲ)	တစ်နှစ်
ni nen	(နိနဲနဲ)	နှစ်နှစ်
san nen	(စန်းနဲနဲ)	သုံးနှစ်
yo nen	(ယော်နဲနဲ)	လေးနှစ်
go nen	(ဂေါ်နဲနဲ)	ငါးနှစ်
juu nen	(ဂျူးနဲနဲ)	၁၀ နှစ်
hyaku nen	(ဟျကုနဲနဲ)	၁၀၀နှစ်
sen nen	(စဲန်းနဲနဲ)	၁၀၀၀ နှစ်
1948 nen (sen kyuu hyaku yon juu hachi nen)		၁၉၄၈ ခုနှစ်
1993 nen (sen kyuu hyaku kyuu juu san nen)		၁၉၉၃ ခုနှစ်
2000 nen (ni sen nen)		၂၀၀၀ နှစ်

ရာသီ၊ ဥတု အခေါ်အဝေါ်များ

kisetsu	(ခိစဲဆု)	season	ရာသီ၊ ဥတု
haru	(ဟရု)	spring	နွေဦးပေါက်ရာသီ
natsu	(နဆု)	summer	နွေရာသီ
aki	(အခိ)	autumn	ဆောင်းဦးပေါက်ရာသီ
fuyu	(ဖုယု)	winter	ဆောင်းရာသီ
uki	(အုခိ)	rainy season	မိုးရာသီ
kanki	(ခန်းခိ)	dry season	ခြောက်သွေ့သောရာသီ

ယခင်၊ ယခု၊ နောက်

Day (နေ့)

ototoi	(အိုတိုတိုအို)	တစ်နေ့က
kinoo	(ခိနိုး)	မနေ့က
kyoo	(ခယေား)	သည်နေ့
ashita	(အရှိတ)	မနက်ဖြန်
asatte	(အစတ်တဲ)	သန့်ဘက်ခါ

week (သီတင်းအပတ်)

sensenshuu	(စဲနဲးစဲနဲးရှူး)	လွန်ခဲ့သော အပတ်၏အလျင်အပတ်
senshuu	(စဲနဲးရှူး)	ယခင်အပတ်
konshuu	(ခေါနဲးရှူး)	သည်အပတ်
raishuu	(ရိုင်းရှူး)	နောက်အပတ်၊ လာမည့်အပတ်
saraishuu	(စရိုင်းရှူး)	လာမည့်အပတ်ပြီး နောက်အပတ်

Month (လ)

sensengetsu	(စဲနဲးစဲနဲးငဲ့ဆု)	လွန်ခဲ့သောလ၏ အလျင်လ
sengetsu	(စဲနဲးငဲ့ဆု)	ယခင်လ၊ လွန်ခဲ့သောလ
kongetsu	(ခေါနဲးငဲ့ဆု)	သည်လ
raigetsu	(ရိုင်းငဲ့ဆု)	နောက်လ၊ လာမည့်လ
saraigetsu	(စရိုင်းငဲ့ဆု)	လာမည့်လပြီးနောက်လ (တစ်လကျော်လ)

Year (နှစ်)

ototoshi	(အိုတိုတိုရှိ)	တစ်နှစ်က
kyonen	(ယော့နန်း)	မနှစ်က
kotoshi	(ကိုတိုရှိ)	သည်နှစ်
rainen	(ရိုင်းနန်း)	နောင်နှစ်၊ လာမည့်နှစ်
sarainen	(စရိုင်းနန်း)	လာမည့်နှစ်ပြီးနောက်နှစ် (တနှစ်ကျော်နှစ်)
han toshi	(ဟန်းတိုရှိ)	နှစ်ဝက်

အချိန်နာရီ မေးခြင်း

ji နှင့် jikan, gozen နှင့် gogo, gatsu နှင့် getsu တို့အကြောင်း

ima	(အိမ)	ယခု
choodo	(ချော့ဒို)	တိတိ
han	(ဟန်း)	တစ်ဝက်၊ ခွဲ
sugi	(စုငါ)	ကျော်လွန်ခြင်း၊ ထိုးပြီးခြင်း
mae	(မားအယ်)	ရှေ့၊ မထိုးမီ
tugi	(ဆုငါ)	နောက်
tanjoobi	(တန်းဂျော့ဘီ)	မွေးနေ့
bunka	(ဘွန်းက)	ယဉ်ကျေးမှု
doku ritsu	(ဒိုခုရိဆု)	လွတ်လပ်ရေး
syoogakkoo	(ရှော့ဂတ်ဆိုး)	မူလတန်းကျောင်း
chuugakkoo	(ချူးဂတ်ဆိုး)	အလယ်တန်းကျောင်း
kotoogakkoo	(ကိုတိုဂတ်ဆိုး)	အထက်တန်းကျောင်း
jugyooryoo	(ဂျူးဂျော့ရော့)	ကျောင်းလခ
heya dai	(ဟဲယဒိုင်း)	အခန်းခ
hoteru	(ဟောတ်ရ)	ဟိုတယ်

yasumi	(ယာစုမိ)	ပိတ်ရက်၊ အားလပ်ချိန်
kaisha	(ခိုင်းရှ)	ကုမ္ပဏီ
hiruyasumi	(ဟိရုယာစုမိ)	နေ့လယ်အားလပ်ချိန်

အချိန်နာရီ မေးခြင်း

ima nan ji desu ka? အခု ဘယ်နှစ်နာရီလဲ။

10:00 juuji, choodo juuji	၁၀ နာရီ ၊ ၁၀ နာရီတိတိ
10:30 juuji han, juuji san jippun	၁၀နာရီခွဲ၊ ၁၀ နာရီ ၃၀ မိနစ်
12:05 juuni jigofun (sugi)	၁၂ နာရီ ၅ မိနစ် (ကျော်လွန်)
12:10 juu ni ji jippun (sugi)	၁၂ နာရီ ၁၀မိနစ်(ကျော်လွန်)
12:15 juu ni ji juugo fun	၁၂ နာရီ ၁၅ မိနစ်
1:20 ichi ji ni juppun	၁ နာရီ ၂၀ မိနစ်
3:25 san ji ni juu go fun	၃ နာရီ ၂၅ မိနစ်
4:45 go ji juu gofun mae	၅ နာရီ ထိုးရန် ၁၅ မိနစ်
5:50 roku ji jippun mae	၆ နာရီထိုးရန် ၁၀ မိနစ်
6:55 shichiji go fun mae	၇ နာရီထိုးရန် ၅ မိနစ်

မှတ်ရန်

1. han အစား san jippun သုံးလည်း ရပါသည်။
2. sugi မှာ ကျော်လွန်ခြင်း၊ ထိုးပြီးခြင်းကို ဖော်ပြသည်။ sugi ကို ထည့်မသုံးလည်းဘဲ ကျော်လွန်ခြင်းကို ဖော်ပြနိုင်သည်။
3. mae မှာ မရောက်ရှိသေးခြင်း၊ မထိုးသေးခြင်း၊ ထိုးရန် လိုသေးခြင်းတို့ကို ဖော်ပြသည်။ mae ကို ထည့်မသုံးလျှင် အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံစွာ မသိရှိနိုင်သောကြောင့် mae ကို ထည့်သုံးရသည်။

Ji နှင့် Jikan တို့ခြားနားပုံ

ji မှာ o'clock (နာရီအတိအကျ) ကို ဖော်ပြပြီး jikan မှာ hour (ကြာ
သောနာရီ) ကို ဖော်ပြသည်။

ဥပမာ

ichi ji	တစ်နာရီ	one o'clock
ichi jikan	တစ်နာရီကြာ	one hour
juu ni ji	၁၂ နာရီ	twelve o'clock
juu ni jikan	၁၂ နာရီကြာ	twelve hours
ni juu yo jikan	၂၄ နာရီကြာ	twenty four hours
hyaku jikan	၁၀၀ နာရီကြာ	hundred hours

gozen (A.M) နှင့် gogo (P. M) အကြောင်း

gozen (A.M) နံနက်မှ နေ့လယ် ၁၂ နာရီအတောအတွင်းရှိ အချိန်ကို
ဖော်ပြသည်။

gogo (P. M) နေ့လယ် ၁၂ နာရီမှ ၎င်း၏နောက်ပိုင်းအချိန်ကို ဖော်
ပြသည်။

ဥပမာ

gozen roku ji	နံနက်ခြောက်နာရီ	(6 A.M)
gogo roku ji	ညနေခြောက်နာရီ	(6 P.M)

- gatsu နှင့် - getsu အကြောင်း

- gatsu မှာ တစ်နှစ်တွင်ရှိ ၁၂ လ၏ အမည်များကို ဖော်ပြရာတွင် သုံးပြီး
- getsu မှာ ကြာရှိသောလအရေအတွက်ကို ဖော်ပြလေသည်။

ichu gatsu	(January)	ဇန်နဝါရီလ
ikkagetsu	(one month)	တစ်လကြာ
juu gatsu	(October)	အောက်တိုဘာလ
jikkagetsu	(ten months)	၁၀ လကြာ

1. Nihon dewa kisetu ga yottsu arimasu.

ဂျပန်ပြည်မှာ ရာသီလေးခုရှိသည်။

Sangatsu to shigatsu to gogatsu wa haru desu.

မတ်လနှင့် ဧပြီလနှင့် မေလတို့သည် နွေဦးပေါက်ရာသီဖြစ်သည်။

Rokugatsu to shichigatsu to hachigatsu wa natsu desu.

ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်လနှင့်ဩဂုတ်လတို့သည် နွေရာသီဖြစ်သည်။

Kugatsu to juu gatsu to juu ichigatsu wa aki desu.

စက်တင်ဘာလနှင့် အောက်တိုဘာလနှင့် နိုဝင်ဘာလတို့သည် ဆောင်းဦးပေါက် ရာသီ ဖြစ်သည်။

Juuni gatsu to ichigatsu to nigatsu wa fuyu desu.

ဒီဇင်ဘာလနှင့် ဇန်နဝါရီလနှင့်ဖေဖော်ဝါရီလတို့သည် ဆောင်းရာသီဖြစ်သည်။

2. Myanmaa dewa kisetu ga mittsu arimasu.

မြန်မာပြည်မှာ ရာသီသုံးခု ရှိသည်။

Sangatsu to shigatsu to gogatsu wa natsu desu.

မတ်လနှင့်ဧပြီလနှင့် မေလတို့သည် နွေရာသီဖြစ်သည်။

Rokugatsu to shichigatsu to hachigatsu to kugatsu to juugatsu wa uki desu.

ဇွန်လနှင့်ဇူလိုင်လနှင့်ဩဂုတ်လနှင့်စက်တင်ဘာလနှင့်အောက်တိုဘာလတို့သည် မိုးရာသီဖြစ်သည်။

Juuichigatsu to juuni gatsu to ichigatsu to nigatsu wa kanki desu.

နိုဝင်ဘာလနှင့် ဒီဇင်ဘာလနှင့် ဇန်နဝါရီလနှင့်ဖေဖော်ဝါရီလတို့သည် ခြောက်သွေ့သောရာသီ (ဆောင်းရာသီ) ဖြစ်သည်။

3. Ichinen wa juuni kagetsu desu.
 တစ်နှစ်မှာ ဆယ့်နှစ်လဖြစ်ပါသည်။
 Ichinen wa sanbyaku roku juu go nichii desu.
 တစ်နှစ်မှာ သုံးရာခြောက်ဆယ့်ငါးရက်ဖြစ်ပါသည်။
 Ikkagetsu wa sanjuu nichii desu.
 တစ်လမှာ ရက် သုံးဆယ်ဖြစ်ပါသည်။
 Ikkagetsu wa yon shuukan desu.
 တစ်လမှာ လေးပတ်ဖြစ်ပါသည်။
 Isshuukan wa nanoka desu.
 တစ်ပတ်မှာ ခုနစ်ရက်ဖြစ်ပါသည်။
 Ichinichi wa nijuu yo jikan desu.
 တစ်ရက်မှာ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီဖြစ်ပါသည်။
 Ichi jikan wa roku jippun desu.
 တစ်နာရီမှာ မိနစ်ခြောက်ဆယ်ဖြစ်ပါသည်။
 Ippun wa rokujuu byoo desu.
 တစ်မိနစ်မှာ စက္ကန့်ခြောက်ဆယ် ဖြစ်ပါသည်။

4. Kyoo wa nani-yoobi desu ka?
 ဒီနေ့သည် ဘာနေ့ဖြစ်ပါသလဲ။
 Kyoo wa sui-yoobi desu.
 ဒီနေ့သည် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ဖြစ်ပါသည်။
 Ashita wa moku-yoobi desu.
 မနက်ဖြန်သည် ကြာသပတေးနေ့ဖြစ်ပါသည်။
 Asatte wa kin-yoobi desu.
 သန့်ဘက်ခါသည် သောကြာနေ့ဖြစ်ပါသည်။
 Kinoo wa ka-yoobi deshita.
 မနေ့ကသည် အင်္ဂါနေ့ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။
 Ototoi wa getsu-yoobi deshita.
 တစ်နေ့ကသည် တနင်္လာနေ့ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

Sui-yoobi no tsugi wa moku-yoobi desu.
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ရဲ့နောက်သည် ကြာသပတေးနေ့ဖြစ်ပါသည်။
Sui-yoobi no mae wa ka-yoobi desu.
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ရဲ့ရှေ့ဟာ အင်္ဂါနေ့ဖြစ်ပါသည်။

5. Kongetsu wa nangatsu desu ka?

ဒီလသည် ဘာလဖြစ်ပါသလဲ။
Kongetsu wa roku gatsu desu.
ဒီလသည် ဇွန်လဖြစ်ပါသည်။
Raigetsu wa shichi gatsu desu.
နောက်လသည် ဇူလိုင်လဖြစ်ပါသည်။

Sengetsu wa go gatsu deshita.
ယခင်လသည် မေလဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

6. Kyoo wa nan-nen, nan-gatsu, nan- nichu-nani- yoobi desu ka?

ဒီနေ့သည် ဘယ်နှစ်၊ ဘယ်လ၊ ဘယ်ရက်ဘယ်နေ့ဖြစ်ပါသလဲ။
Kyoo wa sen - kyuu - hyaku - kyuu juu - san-nen, ichi-gatsu, tsuitachi, kin-yoobi desu. (1993 -1-1, Friday).

ဒီနေ့သည် ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ၊ တစ်ရက်၊ သောကြာနေ့ဖြစ်ပါသည်။

Watashi no tanjoobi wa san- gatsu tooka desu.
ကျွန်တော့်ရဲ့မွေးနေ့ဟာ မတ်လ (၁၀)ရက်ဖြစ်ပါသည်။

Nihon no " kodomo no hi" wa go-gatsu itsuka desu.
ဂျပန်ပြည်ရဲ့ 'ကလေးများနေ့'သည် မေလ ၅ ရက်ဖြစ်ပါသည်။

Nihon no " bunka no hi" wa Juuichigatsu mikka desu.
ဂျပန် 'ယဉ်ကျေးမှုနေ့'သည် နိုဝင်ဘာလ (၃)ရက် ဖြစ်ပါသည်။

Myanmaa no "dokuritsu kinenbi" wa ichigatsu yokka desu.
မြန်မာပြည် 'လွတ်လပ်ရေးအထိမ်းအမှတ်နေ့'သည် ဇန်နဝါရီလ(၄) ရက် ဖြစ်ပါသည်။

7. Kyoo wa nan nichu desu ka?

ဒီနေ့သည် ဘယ်ရက်ဖြစ်ပါသလဲ။

Kyoo wa tooka desu.

ဒီနေ့သည် ၁၀ ရက်ဖြစ်ပါသည်။

Ashita wa juu ichi- nichi desu.

မနက်ဖြန်သည် ၁၁ ရက် ဖြစ်ပါသည်။

Kinoo wa kokonoka deshita.

မနေ့ကသည် ၉ ရက်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

8. **Myanmaa no shoogakkoo wa gonen de, Chuu gakkoo wa yonen de, Kootoogakkoo wa ninen desu.**

မြန်မာပြည်၏ မူလတန်းကျောင်းသည် ၅ နှစ်၊ အလယ်တန်းကျောင်းသည် ၄ နှစ်၊ အထက်တန်းကျောင်းသည် ၂ နှစ် ဖြစ်ပါသည်။

Kono gakkoo no Jugyooryoo wa ichinen 300 chatto desu.

ဒီကျောင်းရဲ့ကျောင်းလခသည် တစ်နှစ် ၃၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။

Kono heya no heyadai wa ikkagetsu 600 chatto desu.

ဒီအခန်းရဲ့ အခန်းလခသည် တစ်လ ၆၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။

Ano hoteru wa ichinichi 100 chatto desu.

ဟိုတယ်သည် တစ်ရက် ၁၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။

Nihon no natsu yasumi wa nikagetsu desu.

ဂျပန်ပြည်ရဲ့ နွေရာသီပိတ်ရက်သည် ၂ လဖြစ်ပါသည်။

Nihon no kaisha no hiru yasumi wa ichijikan desu.

ဂျပန်ပြည်ရှိ ကုမ္ပဏီရဲ့ နေ့လယ်အားလပ်ချိန်သည် တစ်နာရီကြာ ဖြစ်ပါသည်။

သင်ခန်းစာ ၁၁

ကြိယာ (Dooshi) အကြောင်း

ဂျပန်စာတွင် ကြိယာအုပ်စု သုံးမျိုး ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့ကို အဆုံးသတ် စကားလုံးပေါ်မူတည်ပြီး အောက်ပါအတိုင်း ခွဲထားပါသည်။

ကြိယာအုပ်စု (၁) (verb I) (godan dooshi)

အဆုံးသတ်စကားလုံးများ

kaku	(ခခု)	ရေးသည်	-ku
oyogu	(အိုယောဂ)	ရေကူးသည်	-gu
hanasu	(ဟာနခု)	စကားပြောသည်	-su
asobu	(အာစောဘု)	ကစားသည်	-bu
nomu	(နော့မု)	သောက်သည်	-mu
shinu	(ရှိန)	သေသည်	-nu
matu(tsu)	(မတ်ဆု)	စောင့်သည်	-tu(tsu)
uru	(အုရ)	ရောင်းသည်	-ru
kau	(ခခု)	ဝယ်သည်	-u

ကြိယာအုပ်စု (၂) (verb II) (ichidan dooshi)

miru	(မိရ)	ကြည့်သည်	-iru
taberu	(တာဘဲရ)	စားသည်	-eru

ကြိယာအုပ်စု (၃) (verb III) irregular Verb (Fukisokuna dooshi)

kuru	(ခုရ)	လာသည်
suru	(စုရ)	လုပ်သည်

မှတ်ရန်

(၁) အချို့သော လှုပ်ရှားမှုပြုစားတို့၏ မောက်တွင် suru ကို တွဲသုံးခြင်းဖြင့် ကြိယာဖြစ်လာသည်။ $N + suru = Verb$

ဥပမာ benkyoo (ဘဲန်းယော) ပညာသင်ခြင်း၊ စာကျက်ခြင်း၊ ^{〜ん*}
benkyoo suru စာကျက်သည်၊ ပညာသင်သည်။

(၂) အုပ်စု(၃)တွင် ကြိယာနှစ်လုံးသာ ရှိပြီး ၎င်းတို့တွင် သတ်မှတ်ပုံစံ မရှိသောကြောင့် Irregular verbs ဟုလည်း ခေါ်ဆိုကြသည်။

(၃) အုပ်စု (၁)နှင့်(၂)တို့ရှိ အဆုံးသတ်စကားလုံးများကို မှတ်သားထားခြင်း ဖြင့် အုပ်စုကို ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ -yu ..... , -iru, -eru

သင်ခန်းစာ ၁၂

Special Verbs အထူးကြိယာများ

1. အောက်ပါကြိယာ သုံးခုတို့သည် ကြိယာ (၁)နှင့်ကြိယာ(၂) နှစ်မျိုးစလုံး ဖြစ်နိုင်ကြသည်။ အဓိပ္ပာယ်လည်း ကွဲပြားကြပါသည်။

၎င်းတို့မှာ-

{	iru (VI)	(အိရ)	လိုအပ်သည်	need
	iru (VII)	^{irimasu} (အိရ)	ရှိသည်	be
{	kiru (VI)	(ခိရ)	လှီးသည်	cut
	kiru (VII)	(ခိရ)	ဝတ်ဆင်သည်	wear
{	kaeru (VI)	(ခါအဲရ)	ပြန်သည်	return
	kaeru (VII)	(ခါအဲရ)	လဲလှယ်သည်	exchange

2. ကြိယာအုပ်စု (၂) ပုံစံရှိသော်လည်း ကြိယာအုပ်စု (၁) ဖြစ်နေသော ကြိယာအချို့။

- 1. shiru (ရှိရ) သိသည်
- 2. hashiru (ဟာရှိရ) ပြေးသည်
- 3. hairu ဟာယိရ ဝင်သည်
- 4. suberu စုဘိရ ^{ထက်ထက်အောင်စာပေ} ချော့ကြသည်။ ချော့ကြသည်။

3. hairu (ဟာယိရု) ဝင်သည်
 4. suberu (စုဘဲရု) ချော်ကြသည်၊ လျှောက်သည်။

• • •

သင်ခန်းစာ ၁၃

ကြိယာစင်္ကြာ - masu ပုံစံနှင့်ပြောင်းလဲနည်းများ

ကြိယာစင်္ကြာ - masu ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

Verb I ကြိယာ၏ နောက်ဆုံးစာလုံး u ကို ဖြုတ်ပြီး (-imasu) ကို ပေါင်းရမည်။

kaku	+ imasu	→	kakimasu	ကျ
oyogu	"		oyogimasu	ကျဂျိ
hanasu	"		hanasimasu (hanashimasu)	စကားပြော
asobu	"		asobimasu	ကစား
nomu	"		nomimasu	သောက်
shinu	"		shinimasu	သေ
matu (tsu)	"		matimasu(machimasu)	စောင့်
uru	"		urimasu	ရှောင်
kau	"		kaimasu	ဝယ်

Verb II ကြိယာ၏ နောက်ဆုံးတွင်ရှိ ru ကို ဖြုတ်ပြီး (-masu) ကို ပေါင်းရမည်။

miru	+masu	→	mimasu	ကြည့်
taberu	"		tabemasu	စား

Verb III အုပ်စု(၃)ရှိ ကြိယာ ၂ ခုသည် မူသေပုံစံ မရှိပါ။ အလွတ်ကျက်မှတ်ရပါမည်။

kuru	→	kimasu	ကျလာသည်
suru	→	simasu(shimasu)	ကျသည်

မှတ်ချက်။ ။ အဘိဓာန်ပုံစံ (Dictionary Form) ကို Plain Form (ရိုးရိုးပုံစံ) ဟုခေါ်ပြီး (-masu Form) ကို (Polite Form) (ယဉ်ကျေးသောပုံစံ) ဟု ခေါ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာမူ မပြောင်းပါ။

ကြိယာ စဉ်း

သင်ခန်းစာ ၁၄

ကြိယာ၏ - nai ပုံစံ

ကြိယာ၏ - nai ပုံစံပြောင်းလဲနည်းများ (မဟုတ်ပါကျပုံစံပြောင်းလဲနည်း)

Verb I. ကြိယာ၏ နောက်ဆုံးစာလုံး u ကို ဖြုတ်ပြီး (-anai) ကို ပေါင်းရမည်။

kaku	+anai	kakanai	မရေးပါ။
oyogu	→	oyoganai	ရေမကူးပါ။
hanasu	→	hanasanai	မပြောပါ။
asobu	→	asobanai	မကစားပါ။
nomu	→	nomanai	မသောက်ပါ။
shinu	→	shinanai	မသေပါ။
matu(tsu)	→	matanai	မစောင့်ပါ။
uru	→	uranai	မရောင်းပါ။
kau	→	kawanai	မဝယ်ပါ။

မှတ်ရန်

aru → nai

- (1) "u" တစ်လုံးဖြင့်သာ ဆုံးသော စာလုံးများ(ဥပမာ kau, warau, iu) ကို -nai form ပြောင်းရာတွင် -anai အစား (-wanai) ကို ပေါင်းရ၏။
- (2) (aru) ၏ -nai form မှာ -aranai မဟုတ်ဘဲ "nai" သာ ဖြစ်ပါသည်။

Verb II. ကြိယာ၏ နောက်ဆုံးစာလုံး -ru ကို ဖြုတ်ပြီး (-nai) ကို ပေါင်းရမည်။

miru	+nai	minai	မကြည့်ပါ။
taberu	→	tabenai	မစားပါ။

Verb III.

kuru	→	konai	မလာပါ။
suru	→	sinai	မလုပ်ပါ။

kaku →	kakimasu →	kakimasen	} pol for
hanasu →	hanashimasu →	hanashimasen	
kau →	kaimasu →	kaimasen	

ထက်ထက်အောင်စာပေ

မှတ်ရန်

ကြိယာကို မဟုတ်ဝါကျသို့ ပြောင်းလဲရာတွင် နည်းနှစ်နည်းရှိပါသည်။

- (1) ပထမနည်းမှာ ကြိယာ၏ အဘိဓာန်ပုံစံမှ -nai form ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်ပြီး ရရှိသော -nai ပုံစံမှာ plain form (ရိုးရိုးပုံစံ) ဖြစ်ပါသည်။
- (1) ဒုတိယနည်းမှာ ကြိယာ၏ -masu ပုံစံမှ -su ကို -sen သို့ ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့် ရရှိလာသော -masen ပုံစံ ဖြစ်ပါသည်။
-masen မှာ polite form (ယဉ်ကျေးပုံစံ) ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ

kaku → kakimas(u) +en → kakimasen မရေးပါ။
 hanasu → hanashimas(u) → hanashimasen မပြောပါ။
 kau → kaimas(u) → kaimasen မဝယ်ပါ။

(3) -nai နှင့် -masen တို့မှာ အဓိပ္ပာယ်တူပြီး ရိုးရိုးပုံစံနှင့် ယဉ်ကျေးပုံစံသာ ကွာခြားပါသည်။

8/10/20/3

<u>Dic</u> ✓	polite ✓	(-)	(-) polite
taberu	tabemasu	tabenai	tabemasen

သင်ခန်းစာ ၁၅

ကြိယာ၏ -te ပုံ

ကြိယာ၏ -te ပုံ ပြောင်းလဲနည်းများ

Verb I အုပ်စု (၁) ရှိ ကြိယာများကို -te ပုံ ပြောင်းလဲရာ၌ မျိုးကွဲ (၅) မျိုး အဖြစ် တွေ့ရသည်။ ကွင်းခတ်ထားသော နောက်ဆုံးစာလုံးများကို ဖြုတ်၍ -te ပုံ ပြောင်းရမည်။

မျိုးကွဲများ

- 1. ^{ကေ}ka (ku) ----- +ite → ----- kaite   kakimasu.
- 2. ^{အိုဂျ}oyo (gu) ----- +ide → ----- oyoide
- 3. ^{ဟနား}hanas (u) ----- +ite → ----- hanasite
- 4. aso (bu) ----- asonde
- no (mu) } ^{နောမု} +nde → ----- nonde   nomimasu
- shi (nu) } ^{ဆဲ}
- 5. ma (tu) } ^{matsu = မာဆု}   matte
- u (ru) } ^{ရျုး} +tte → ----- utte
- ka (u) } ^{ကာ}   katte
- ✕ i (ku) ----- +tte → ----- itte   ikimasu

✕

မှတ်ရန်

- (၁) iku (အိခု)သည် -ku ပုံစံဖြစ်သော်လည်း -ite မပေါင်းရဘဲ -tte ကို ပေါင်းထည့်ရသည်။ ကျန် -ku ပုံစံများသည် -ite ကို ပေါင်းရသည်။
- (၂) နောက်ဆုံးစာလုံး -bu, -mu, -nu (၃) မျိုး၏ ပြောင်းလဲပုံမှာ တူညီကြပြီး -nde ကို ပေါင်းရသည်။
- (၃) နောက်ဆုံးစာလုံး -tu, -ru, -u (၃) မျိုး၏ ပြောင်းလဲပုံမှာ တူညီကြပြီး -tte ကို ပေါင်းရသည်။
- (၄) နောက်ဆုံးစာလုံး -ku, -su, တို့တွက် -ite ကို ပေါင်းသော်လည်း -su မှာမူ -u တစ်လုံးကိုသာ ဖြုတ်ပစ်ရသည်။

Verb II (နောက်ဆုံးစာလုံး -ru ကို ဖြုတ်၍ -te ကို ပေါင်းရမည်။)

mi (ru)	-----	+te	→	-----	mite
tabe(ru)	-----		→	-----	tabete

Verb III

kuru	-----	→	-----	kite
suru	-----	→	-----	site (shite)

မှတ်ရန်

- (၁) ကြိယာအုပ်စု (၁) ရှိ -ru ဖြင့် ဆုံးသော ကြိယာများ၏ အရှေ့တွင် ရှိသော သရများမှာ a, o, u တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဥပမာ - aru, -oru, -uru, kakaru, tukuru, okoru
- (၂) ကြိယာအုပ်စု (၂) ရှိ -ru ဖြင့် ဆုံးသော ကြိယာများ၏ အရှေ့တွင် ရှိသော သရများမှာ i, နှင့် e တို့သာ ဖြစ်ကြသည်။ ဥပမာ - iru, -eru, ...
- (၃) ကြိယာ၏ -te ပုံစံသည် နောက်ဆက်ပုံစံအမျိုးမျိုးတို့နှင့် တွဲပြီး အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြနိုင်သည်။
- (၄) အချို့ ကြိယာများသည် -de ပုံစံသို့ ပြောင်းလဲ သွားသော်လည်း -de form ဟု မခေါ်ဘဲ -te form ဟုသာ ခေါ်ရမည်။

-te

သင်ခန်းစာ ၁၆

ကြိယာ -ta ပုံစံ

ကြိယာ၏ -ta ပုံစံမှာ ကြိယာ၏ အတိတ်ကာလပြပုံစံ ဖြစ်ပါသည်။

(1) ကြိယာ၏အတိတ်ကာလပြပုံစံပြောင်းလဲခြင်း
(plain form) ရိုးရိုးပုံစံ

(plain form) (ရိုးရိုးပုံစံ)၏ -ta ပုံစံပြောင်းလဲနည်းမှာကြိယာ၏ အဘိဓာန်ပုံစံကို -te ပုံစံသို့ပြောင်းပြီး -te (de) ပုံစံရှိ -e ကို ဖြုတ်ကာ -a ကို ထည့်ခြင်းဖြင့် -ta (da) ပုံစံကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ plain form → te → ta

Verb I ကြိယာအုပ်စု (၁) ပြောင်းနည်း

	-te ပုံစံ	-ta ပုံစံ
kaku	kait (k) +a	kait <u>a</u>
iku	itte	itt <u>a</u>
oyagu	oyoide	oyoid <u>a</u>
hanasu	hanashite	hanashit <u>a</u>
tatu	tatte	tatt <u>a</u>
shinu	shinde	shind <u>a</u>
asobu	asonde	asond <u>a</u>
nomu	nonde	nond <u>a</u>
hashiru	hashitte	hashitt <u>a</u>

Verb II ကြိယာအုပ်စု (၂) ပြောင်းနည်း

		-te ပုံစံ		-ta ပုံစံ	
iru	→	it (e)	+a →	ita	ရှိခဲ့သည်၊ ဖြစ်ခဲ့သည်
miru	-----	mite	-----	mita	ကြည့်ခဲ့သည်။
taberu	-----	tabete	-----	tabeta	စားခဲ့သည်။
okiru	-----	okite	-----	okita	အိပ်ရာထခဲ့သည်။
neru	-----	nete	-----	neta	အိပ်ခဲ့သည်။

Verb III ကြိယာအုပ်စု (၃) ပြောင်းနည်း

		-te ပုံစံ		-ta ပုံစံ	
kuru	→	kite	→	kita	လာခဲ့သည်။
suru	-----	shite	-----	shita	လုပ်ခဲ့သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ -ta form သည် အဟုတ်ဝါကျတွင်ရှိ ကြိယာတို့၏ အတိတ်ကာလပြပုံစံများ ဖြစ်ကြပါသည်။ မဟုတ်ဝါကျတွင်ရှိ ကြိယာတို့၏ အတိတ်ကာလပြပုံစံ ပြောင်းလဲပုံကို အောက်တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။ ထိုနည်းမှာ ကြိယာကို -nai ပုံစံသို့ ပြောင်းပြီးနောက် i ကို ဖြုတ်၍ katta ပေါင်းထည့်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ -nai မှာ i ဖြင့် ဆုံး၍ နာမဝိသေသအုပ်စု (၁) ဖြစ်သောကြောင့် နာမဝိသေသအုပ်စု (၁) ၏ -ta ပုံစံပြောင်းလဲခြင်းအတိုင်း ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

kaku	→	kakana (i)	+ katta →	kakanakatta	မရေးခဲ့ပါ။
taberu		tabena(i)		tabenakatta	မစားခဲ့ပါ။
suru		sina(i)		sinakatta	မလုပ်ခဲ့ပါ။

အထက်ဖော်ပြပါ -ta ပုံစံများမှာ plain form (ရိုးရိုးပုံစံ) များ ဖြစ်ကြပါသည်။

(2) ကြိယာ၏ အတိတ်ကာလပြပုံစံပြောင်းလဲခြင်း
(polite form) ယဉ်ကျေးပုံစံ

(A) အဟုတ်ဝါကျရှိ ကြိယာ၏ အတိတ်ကာလပြပုံစံပြောင်းလဲနည်း။
(Affirmative)။ ထိုနည်းမှာ ကြိယာ၏ -masu ပုံစံရှိ -su ကို shita သို့ ပြောင်းလဲခြင်းနည်း ဖြစ်ပါသည်။

kaku	→	kakimasu	→	kakimashita	ရေးခဲ့သည်။
taberu		tabemasu		tabemashita	စားခဲ့သည်။
suru		shimasu		shimashita	လုပ်ခဲ့သည်။

(B) မဟုတ်ဝါကျတွင်ရှိ ကြိယာ၏ အတိတ်ကာလပြပုံစံပြောင်းလဲနည်း။
(Negative) ။ ထိုနည်းမှာ ကြိယာ၏ -masen ပုံစံနောက်တွင် deshita ကိုပေါင်းထည့်ခြင်းနည်း ဖြစ်ပါသည်။

kakimasu	→	kakimasen	→	kakimasen deshita	မရေးခဲ့ပါ။
tabemasu		tabemasen		tabemasen deshita	မစားခဲ့ပါ။
shimasu		shimasen		shimasendeshita	မလုပ်ခဲ့ပါ။

အထက်ဖော်ပြပါကြိယာများ၏ -ta ပုံစံများမှာ polite form (ယဉ်ကျေးပုံစံ) များဖြစ်ကြပါသည်။

* * *

သင်ခန်းစာ ၁၇

ကြယာန် ပုံစံပြောင်းလဲခြင်းပြဿနာ (Suru)

Suru = する

(A) Present tense (ဟူပူနိကာလ)

အဟုတ်ဝါကျ (Aff:)   မဟုတ်ဝါကျ (Neg:)

Plain form ရိုးရိုးပုံစံ	1. suru	3. shinai
Polite form ယဉ်ကျေးပုံစံ	2. shimasu	4. shimasen

လုပ်သည်

မလုပ်ပါ။

(B) Past tense (အတိတ်ကာလ)

အဟုတ်ဝါကျ (Aff:)   မဟုတ်ဝါကျ (Neg:)

Plain form ရိုးရိုးပုံစံ	5. shita	7. shinakatta
Polite form ယဉ်ကျေးပုံစံ	6. shimashita	8. shimasen deshita

လုပ်ခဲ့သည်

မလုပ်ခဲ့ပါ။

အထက်ပါပုံစံပြောင်းများကို ကြည့်ခြင်းဖြင့်

ရိုးရိုးပုံစံတွင် No. 1, 3, 5, 7 လေးမျိုးပါဝင်ပြီး ယဉ်ကျေးပုံစံတွင် No. 2, 4, 6, 8 လေးမျိုးတို့ ပါဝင်ပါသည်။

အထက် ဖော်ပြပါ suru ၏ ပုံစံပြောင်းများကို အခြားသောကြိယာများ အတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ No. (1) ဖြစ်သော suru သည်သာ အဘိဓာန် ပုံစံဖြစ်သည်။ မည်သည့်နိပါတ်ကို သုံးရမည်ဆိုသည်မှာ (1) tense (2) form (3) Aff : / Neg: စသော အချက် သုံးချက်အပေါ်တွင် မူတည်နေသည်။

ကြိယာ၏အမေးပုံစံ

ကြိယာ၏ အမေးပုံစံပြုလုပ်ခြင်း

ပစ္စုပ္ပန်ကာလဝါကျ (Present tense)

- 1. -masu   →   masu ka?
- 2. -masen   →   masen ka ?

ဥပမာ

- kakimasu   →   kakimasu ka?
- ရေးသည်   ရေးမလား
- kakimaseu   →   kakimaseu ka?
- မရေးပါ   မရေးဘူးလား

ဂျပန်ဘာသာ၏ အမေးဝါကျပုံစံတွင် သင်္ကေတ ? ကို မသုံးပါ။ အမေးဝါကျမှန်းသိရအောင် ဝါကျအဆုံးသတ်နေရာ၌ ka ကို ထည့်ရ၏။ အချို့စာအုပ်များတွင် အမေးဝါကျမှန်း သိသာရန် ka နောက်တွင် ? ကို သုံးထားသည်။

ဖတ်ရာ၌ ka ကို အသံမြင့်၍ ဆိုရမည်။

'အတိတ်ကာလဝါကျ' ကို အမေးပုံစံပြုလုပ်လိုပါက အထက်ပါအတိုင်း ဝါကျ၏အဆုံးသတ်နေရာ၌ ka ကို ထည့်ပေးရသည်။

24.9.2013

သင်ခန်းစာ ၁၈

ကြိယာစာ အသုံးပြုပုံအချို့

အဓိပ္ပာယ်			
nomu	(နော်မု)	သောက်သည်	のむ
ringo	(ရင်းငေါ့)	ပန်းသီး	りんご
doa	(ဒိုးအ)	တံခါး	ドア
akeru	(အာခဲရ)	ဖွင့်သည်	あける
mado	(မဒို)	ပြတင်းပေါက်	まど
wain	(ဝိုင်း)	ဝိုင်အရက်	ワイン
aka	(အ-က)	အနီ	あか
shiro	(ရှိုရော့)	အဖြူ	しろ
shashin	(ရှရှင်း)	ဓာတ်ပုံ	しゃしん
• kaaten	(ကာ:တဲန်)	လိုက်ကာ	
shimeru	(ရှီမဲရ)	ပိတ်သည်	しめる
kariru	(ခါရီရ)	ချေးယူသည်	かりる
uchi	(ဥချို)	အိမ်	うち
apaato	(အာပါ:တို)	အခန်း	アパート
tenisu	(တဲနီစု)	တင်းနစ်	テニス
sentaku	(စဲန်းတခု)	လျှော်ဖွပ်ခြင်း	せんたく
okiru	(အော်ခိရ)	အိပ်ရာထသည်	おきる
suwaru	(စုဝရ)	ထိုင်သည်	すわる
• kissaten	(ခစ်စတဲန်)	လက်ဖက်ရည်ဆိုင်	

tsuku	(ဆုကု)	ဆိုက်ရောက်သည်	赴 つく
takushii	(တကူရှီး)	အငှားယာဉ်	タクシー
noru	(နော်ရု)	စီးသည်	のる
kankoku	(ခန်းကိုကု)	ကိုရီးယား	韓国
tomodachi	(တိုမိုဒါချိ)	သူငယ်ချင်း	ともだち

(I) N O V

を を を を を を を

O = を = ဝါ

ဥပမာ

1. Nomimasu ka? のみます か。
 သောက်မလား။ はい、のみます。

Hai, nomimasu.

ဟုတ်ကဲ့၊ သောက်ပါမယ်။

Iie, nomimasen. いいえ、のみません。

ဟင့်အင်း၊ မသောက်ပါ။

2. Ringo o tabemasu Ka.

ပန်းသီးကို စားမလား။

Hai, ringo o tabemasu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ပန်းသီးကို စားပါမယ်။

Iie, ringo wa tabemasen.

ဟင့်အင်း၊ ပန်းသီးကို မစားပါ။

3. Mado o akemasu ka?

ပြတင်းပေါက်ကို ဖွင့်ရမလား။

Hai, mado o akemasu ~~ka?~~

ဟုတ်ကဲ့ ပြတင်းပေါက်ကို ဖွင့်ပါမယ်။

4. Doa o akemasu ka?

တံခါးကို ဖွင့်ရမလား။

Doa wa akemasen.

တံခါးကို မဖွင့်ပါ။

5. Nani o nomimasu ka?

ဘာကို သောက်မလဲ။

Wain o nomimasu.

ဝိုင်ကို သောက်သည်။

Aka wain desu ka?

ဝိုင်အနီလား။

Shiro wain desu ka?

ဝိုင်အဖြူလား။

Aka wain o onegaishimasu.

ဝိုင်အနီကို ကျေးဇူးပြု၍ ပေးပါ။

6. Shashin o mimashita ka?

ဓာတ်ပုံကို ကြည့်ခဲ့သလား။

Hai, shashin o mimashita.

ဟုတ်ကဲ့၊ ဓာတ်ပုံကို ကြည့်ခဲ့တယ်။

7. Mado o shimemashita ka?

ပြတင်းပေါက်ကို ပိတ်ခဲ့သလား။

Hai, mado mo kaaten mo shimemashita.

ဟုတ်ကဲ့၊ ပြတင်းပေါက်ကော လိုက်ကာကော ပိတ်ခဲ့တယ်။

8. Uchi o karimashita ka?

အိမ်ကို ငှားခဲ့သလား။

Iie, uchi wa karimasen deshita ga, apaato o karimashita.

ဟင့်အင်း၊ အိမ်ကို မငှားခဲ့ပါသော်လည်း အခန်းကို ငှားခဲ့သည်။

9. Nani o shimasu ka?

ဘာကို လုပ်သလဲ။

Tenisu o shimasu.

တင်းနစ်ကို လုပ်သည်(ကစားသည်။)

10. Nani o shimashita ka?

ဘာကို လုပ်ခဲ့သလဲ။

Sentaku o shimashita.

အဝတ်လျှော်ခြင်းကို လုပ်ခဲ့သည်။

* အထက်ပါစာကြောင်းများကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အငြင်းဝါကျများတွင် "O" ကို မသုံးဘဲ "wa" ကိုသာ သုံးရမည်။ *

(2)	N	ni	V	
	(အချိန် / နေရာ)မှာ		ကြိယာ	N = အချိန်၊ နေရာ ni =

1. Roku ji ni okimasu.

၆ နာရီမှာ အိပ်ရာ ထသည်။

2. Isu ni suwarimasu.

ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်သည်။

3. Kissaten ni hairimasu.

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ဝင်သည်။

4. Tookyoo eki ni tsukimasu.

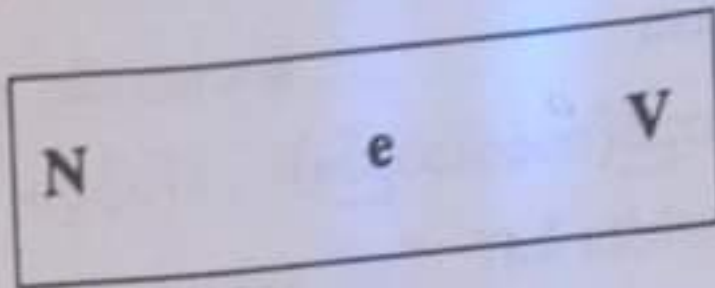
တိုကျိုဘူတာမှာ ဆိုက်ရောက်သည်။

5. Takushii ni norimasu. タクシーにのります。

အငှားယာဉ်ကို စီးသည်။

-e =
=

(3)

e = သို့

いきます。

かいらへ

1. Kaisha e ikimasu.

ကုမ္ပဏီသို့ သွားသည်။

2. Nihon e ikimashita ka?

ဂျပန်ပြည်သို့ သွားခဲ့သလား။

Hai, Nihon e ikimashita.

ဟုတ်ကဲ့၊ ဂျပန်ပြည်သို့ သွားခဲ့ပါသည်။

3. Kankoku e ikimashita ka?

ကိုရီးယားသို့ သွားခဲ့သလား။

Iie, kankoku ewa ikimasen deshita.

ကိုရီးယားသို့တော့ မသွားခဲ့ပါ။

4. Doko e ikimashita ka?

ဘယ်နေရာသို့ သွားခဲ့သလဲ။

Amerika e ikimashita.

အမေရိကန်သို့ သွားခဲ့သည်။

hajimaru

(ဟာဂျီးမားရ)

စတင်သည်

はじまる

ame

(အ-မယ်)

မိုး

あめ

huridasu

(ဖူရိဒါ့စု)

ရွာချသည်

juusho

(ဂျူးရှော့)

လိပ်စာ၊ နေရပ်

kawaru

(ခါဝရ)

ပြောင်းလဲသည်

かわる

hikooki

(ဟီခေါးခိ)

လေယာဉ်ပျံ

ひこうき

basu

(ဘ-စု)

ဘတ်စ်ကား

バス

kisha

(ခိရှ)

မီးရထား

きしゃ

umi

(အုမိ)

ပင်လယ်

うみ

kooen

(ခိုးအဲန်း)

ပန်းခြံ

kekkon

(ခက်ခေါန်း)

လက်ထပ်ခြင်း

X (၅၃ ကို အခြေခံ)

N	ga	V
---	----	---

(4)

1. Yamada san ga kimasu ka?

မစွတာယာမာမဒ လာသလား။

Hai, Yamada san ga kimasu.

ဟုတ်ကဲ့၊ မစွတာယာမာမဒ လာပါတယ်။

2. Tanaka san ga kimasu ka?

မစွတာတာနက လာသလား။

Iie, Tanaka san wa kimasen.

ဟင့်အင်။ မစွတာတာနက မလာပါ။

3. Dare ga kimashita ka?

ဘယ်သူ လာခဲ့သလဲ။

Watashi no tomodachi ga kimashita.

ကျွန်တော်၏သူငယ်ချင်း လာခဲ့တယ်။

4. Mg Mg san ga kimashita ka?

ကိုမောင်မောင် လာခဲ့ပြီလား။

Iie, Mg Mg san wa kimasen deshita.

ဟင့်အင်။ ကိုမောင်မောင် မလာသေးပါ။

5. Gakkoo ga hajimarimasu.

ကျောင်း စတင်ပြီ။

6. Ame ga furimashita.

မိုး ရွာခဲ့ပြီ။

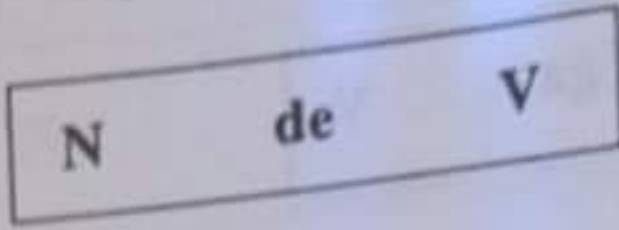
7. Nihongo ga wakarimasu.

ဂျပန်ဘာသာကို နားလည်သည်။

8. Juusho ga kawarimashita.

နေရပ်လိပ်စာ ပြောင်းခဲ့ပြီ။

(5)

de(ဒယ်) = ဖြင့် (ပြုလုပ်သည့် နည်းလမ်းကို ဖော်ပြခြင်း)

1. Hashi de tabemasu. はしで食べます。

တူဖြင့် စားသည်။

2. Hikooki de ikimasu.

လေယာဉ်ပျံဖြင့် သွားသည်။

3. Boorupen de kakimasu.

ဘောပင်ဖြင့် ရေးသည်။

4. Nihongo de hanashimasu.

ဂျပန်ဘာသာဖြင့် စကားပြောသည်။

5. Basu de kimashita.

ဘတ်စ်ကားဖြင့် လာခဲ့သည်။

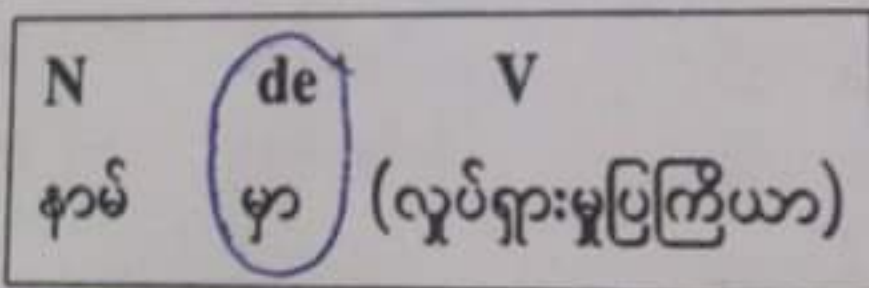
6. Nan de ikimasu ka?

ဘာနဲ့ သွားမလဲ။

Kisha de ikimasu.

မီးရထားဖြင့် သွားသည်။

(6)

de = မှာ

(de + လုပ်ရှားမှုပြုကြိယာ)

"de" ၏ နောက်တွင်ရှိ ကြိယာသည် လုပ်ရှားမှုပြု ကြိယာဖြစ်ရမည်။
မှာ

1. Umi de oyogimasu.
ပင်လယ်မှာ ရေကူးသည်။
2. Kooen de asobimasu.
ပန်းခြံမှာ ကစားသည်။
3. Uchi no naka dewa asobimasen.
အိမ်ထဲမှာ တော့ မကစားပါ။
4. Doko de kekkon shimashita ka?
ဘယ်နေရာမှာ လက်ထပ်ခဲ့သလဲ။
"Tamata" hoteru de kekkon shimashita. ホテル
သမ္မတဟိုတယ်မှာ လက်ထပ်ခဲ့သည်။

***

သင်ခန်းစာ ၁၉ 24.10.2013

ကြိယာဖြင့် နာမ်ကို အထူးပြုခြင်း (OR)
 ကြိယာကို နာမ်ပိသေသနအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း

V (plain form)	+ N
ကြိယာ(ရိုးရိုးပုံစံ)	+ နာမ်

နာမ်ကို အထူးပြုလိုသော ကြိယာသည် plain form (ရိုးရိုးပုံစံ)သာ ဖြစ်ရမည်။

Basu ni noru hito
 Basu o oriru hito
 Insein e iku basu

- Nihon kara kaetta tomudachi
- Mdy kara kita okyakusan
- Osake o nomanai hito
- Mainichi benkyoo suru gakusei
- Tenisu o suru hito
- kyooshitsu no mae ni iru hito

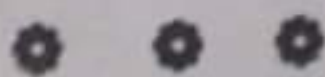
Sule kara kuru basu   ထက်ထက်အောင်စာပေ   - kinō katta hon
 Basu no naka ni iru hito

အစိပွားယပ်		စီးသည်။	のり
(ni) noru	(နော်ရ)	ဆင်းသည်။	おりろ
(o) oriru	(အော်ရိရ)	မှ	から
kara	(ကရာ)	အထဲ	なか
naka	(နကာ)	အတွင်းထောင့်	すみ
sumi	(စုမိ)	ရှိသည်(သက်မဲ့)	ある
aru	(အ-ရ)	ခုတင်	しんたい
shindai	(ရှင်းဒါယီ)	အခန်း	へや
heya	(ဟဲယ)	ဧည့်သည်	おきゃくさん
(o)kyakusan	(ဝယခုစန်)	အရက်	おさけ
osake	(စခဲ)	စာကျက်သည်။	べんきと
benkyoo	(ဘဲန်းခရော)	ကျောင်းသား	がくせい
gakusei	(ဂခုဆဲး)	တင်းနစ်	テニス
tenisu	(တဲနိစု)	စာသင်ခန်း	きょうしつ
kyooshitsu	(ခရောရှီဆု)	အရှေ့	まえ
mae	(မားရယ်)	မနေ့က	きのう
kinoo	(ခိနေား)	နေ့တိုင်း	まいにち
mainichi	(မအိနိချိ)		

ဥပမာ

1. Basu ni noru hito.
ဘတ်စ်ကား စီးသည့်လူ။
2. Basu o oriru hito.
ဘတ်စ်ကားဆင်းသည့်လူ။
3. Insein e iku basu.
အင်းစိန်သို့ သွားသည့် ဘတ်စ်ကား။

4. Sule kara kuru basu.
ဆူးလေမှ လာသည့် ဘတ်စ်ကား။
5. Basu no naka ni iru hito.
ဘတ်စ်ကားထဲမှာ ရှိသည့်လူ။
6. Heya no sumi ni aru shindai.
အခန်း၏ အတွင်းထောင့်မှာ ရှိသည့် ခုတင်။
7. Nihon kara kaetta tomodachi.
ဂျပန်ပြည်မှ ပြန်လာခဲ့သည့် သူငယ်ချင်း။
8. Mandalay kara kita okyakusan.
မန္တလေးမှ လာခဲ့သည့် စည့်သည်။
9. O sake o nomanai hito.
အရက်ကို မသောက်သည့်လူ။
10. Mainichi benkyoo suru gakusei.
နေ့တိုင်း စာကျက်သည့် ကျောင်းသား။
11. Tenisu o suru hito.
တင်းနစ်ကို ကစားသည့်လူ။
12. Kyooshitsu no mae ni iru hito.
စာသင်ခန်း ရှေ့မှာ ရှိသည့်လူ။
13. Kinoo katta hon.
မနေ့က ဝယ်ခဲ့သည့် စာအုပ်။

V → masu ဖုံဖြင့် ဖြစ်ပါသည် → -masu ဖြစ် → N ဖြစ်

N ni verb ဖြစ် တွေ

သင်ခန်းစာ - ၂၀

ကြိယာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ပြခြင်း

1. N (လှုပ်ရှားမှုပြုနာမ်)	} ni (၇၄)	} { iku. kuru. kaeru.	အားသွင်း
2. V (masu form)			လာသွင်း
			ပြန်လာသွင်း

အထက်ပါပုံစံတွင်ရှိ "ni" ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ 'ရန်' ဖြစ်ပါသည်။

အဓိပ္ပာယ်

jisshuu	(ဂျစ်ရှူး)	လက်တွေ့လေ့လာခြင်း
kaimono	(ခါယိမိုနို)	ဈေးဝယ်ခြင်း
sanpo	(စန်းပို)	လမ်းလျှောက်ခြင်း
kankoo	(ခန်းကို)	လည်ပတ်ခြင်း
soodan	(စိုးဒန်း)	ဆွေးနွေးခြင်း
ryokoo	(လျော့ကော)	ခရီးထွက်ခြင်း
eiga	(အဲးင)	ရုပ်ရှင်
eigakan	(အဲးငကန်)	ရုပ်ရှင်ရုံ
kuukoo	(ခုးကို)	လေဆိပ်
mukaeru	(မုကာအဲရ)	ကြိုဆိုသည်
kissaten	(ခစ်စတဲန်း)	လက်ဖက်ရည်ဆိုင်
koohii	(ကောဟီ)	ကော်ဖီ

inoru	(အိနောရ)	ဆုတောင်းသည်
toru	(တိုရ)	ယူသည်
taishikan	(တာယီးရိုကန်)	သံရုံး
kikan	(ခိကန်း)	သက်တမ်း
enchoo	(အဲန်းချော)	ရက်တိုးသည်
narau	(နာရအု)	သင်ယူသည်
kuni	(ခုနိ)	တိုင်းပြည်
au	(အ-အု)	တွေ့ဆုံသည်
azukeru	(အာခုခရ)	အပ်နှံသည်
koojoo	(ကိုကျော)	စက်ရုံ
jidoosha	(ဂျီဒိုးရှ)	မော်တော်ကား
naosu	(နာအောစု)	ပြုပြင်သည်
orosu	(အိုရောစု)	စုဆောင်းငွေကို ထုတ်ယူသည်

(1) N (လှုပ်ရှားမှုပြုနာမ်) ni Verb

kankoo ni iku.	かんこう に いく
လည်ပတ်ရန် သွားသည်။	
Soodan ni iku.	そうだん に いく
ဆွေးနွေးရန် သွားသည်။	
Ryokoo ni iku.	りょこう に いく
ခရီးထွက်ရန် သွားသည်။	
Jisshuu ni iku.	じっしゅう に いく
လက်တွေ့လေ့လာရန် သွားသည်။	
Benkyoo ni iku.	べんきょう に いく
ပညာသင်ရန် သွားသည်။	

kaimono ni iku. かいもの に いく

ဈေးဝယ်ရန် သွားသည်။

Sanpo ni iku.

さんぽ に いく

လမ်းလျှောက်ရန် သွားသည်။

* * *

(2) V (masu form) ni Verb

1. Shwedagon Pagoda e oinori o shi ni ikimasu.
ရွှေတိဂုံဘုရားသို့ ဆုတောင်းရန် သွားသည်။
2. Mingaladon kuukoo e tomodachi o mukae ni ikimasu.
မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်သို့ သူငယ်ချင်းကို ကြိုဆိုရန် သွားသည်။
3. Uchi e okane o tori ni kaerimashita.
အိမ်သို့ ပိုက်ဆံယူရန် ပြန်ခဲ့သည်။
4. Taishikan e pasupooto no kikan o enchoo shi ni ikimasu.
သံရုံးသို့ ပတ်စပို့ သက်တမ်းကို တိုးရန် သွားသည်။
5. Nihon e Nihongo o narai ni kimashita.
ဂျပန်ပြည်သို့ ဂျပန်ဘာသာကို သင်ယူရန် လာခဲ့သည်။
6. Kuni e tomodachi ni ai ni kaerimasu.
တိုင်းပြည်သို့ သူငယ်ချင်းနှင့်တွေ့ဆုံရန် ပြန်သည်။
7. Ginkoo e okane o azuke ni ikimasu.
ဘဏ်သို့ ပိုက်ဆံကို အပ်နှံရန် သွားသည်။
8. Tomodachi no uchi e asobi ni ikimasu.
သူငယ်ချင်း၏အိမ်သို့ လည်ပတ်ရန် သွားသည်။
9. Koojoo e jidoosha o naoshi ni ikimasu.
စက်ရုံသို့ မော်တော်ကားကို ပြင်ရန်သွားသည်။

- 10. Tomodachi to hanashi ni kimasu.
သူငယ်ချင်းနှင့် စကားပြောရန် လာသည်။
- 11. Ie e hon o tori ni kaerimasu.
အိမ်သို့ စာအုပ်ကို ယူရန် ပြန်သည်။
- 12. Ginkoo e okane o oroshi ni ikimasu.
ဘဏ်သို့ ပိုက်ဆံကို ထုတ်ယူရန် သွားသည်။
- 13. Kissaten e koohii o nomi ni ikimasu.
လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ ကော်ဖီကို သောက်ရန် သွားသည်။
- 14. Eigakan e eiga o mi ni ikimasu.
ရုပ်ရှင်ရုံသို့ ရုပ်ရှင်ကို ကြည့်ရန် သွားသည်။

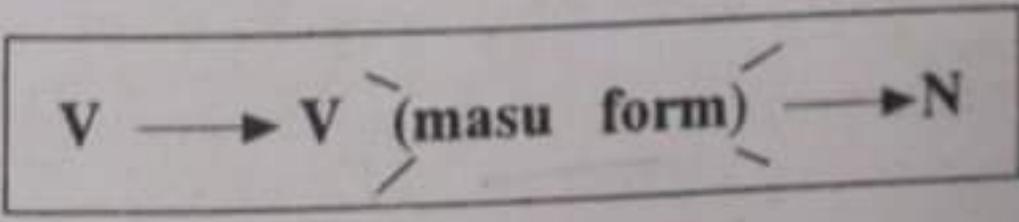
* အထက်ပါပုံစံ (၂)ကို ကြည့်ရှုပါက ကြိယာကို -masuပုံစံသို့ ပြောင်းပြီးနောက် -masuကို ဖြုတ်ကာ ကျန်သောအပိုင်းကို ni verbဖြင့် တွဲ၍သုံးထားခြင်းကို တွေ့နိုင်သည်။ အမှန်မှာ ထိုကျန်ရှိသော အပိုင်းသည် နာမ်သာဖြစ်ပါသည်။

* * *

ကြိယာမှ နာမ်ပြုလုပ်ခြင်း

ဂျပန်ဘာသာတွင် ကြိယာကို နာမ်သို့ ပြုလုပ်လိုပါကကြိယာကို -masu ပုံစံသို့ ပြောင်းပြီး -masuကို ဖြုတ်ပစ်ပါက ကျန်သောအပိုင်းသည် နာမ်ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ

hanasu	→	hanashi (masu)	→	hanashi
morau		morai (masu)		morai
asobu		asobi (masu)		asobi
nomu		nomi (masu)		nomi
taberu		tabe (masu)		tabe

hanashi ni	(စကားပြောရန်)
morai ni	(ရယူရန်)
asobi ni	(လည်ပတ်ရန်)
nomi ni	(သောက်ရန်)
tabe ni	(စားရန်)
narai ni	(သင်ယူရန်)

25.10.2013

• • •

သင်ခန်းစာ ၂၁

လှုပ်ရှားမှုများကို ဆက်တိုက်ဖော်ပြခြင်း

$V_1 (-te F), V_2 (-te F), V_3 (-te F), V_4 (-te F), V_5$

အထက်ပါပုံစံကို ကြည့်ရှုပါက လှုပ်ရှားမှု ငါးခု(သို့) ကြိယာငါးလုံးတို့ ကို စာကြောင်းတစ်ကြောင်းတည်းတွင် ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ ဖော်ပြရာ၌ နောက်ဆုံးလှုပ်ရှားမှု V_5 မှ အပ ရှေ့တွင်ရှိသော လှုပ်ရှားမှု (verb)အားလုံးကို -te ပုံစံသို့ ပြောင်းလဲရပါမည်။

အဓိပ္ပာယ်

ji	(ဂျိ)	နာရီ (O' clock)
okiru	(အော်ခိရု)	အိပ်ရာထသည်
ha	(ဟ)	သွား
migaku	(မိငခု)	တိုက်သည် (brush)
kao	(ခအော)	မျက်နှာ
arau	(အာရအု)	ဆေးသည် (wash)
asa	(အ-စ)	နံနက်
gohan	(ဂေါဟန်)	ထမင်း
deru	(ဒယ်ရု)	ထွက်သည်
eki	(အဲခိ)	ဘူတာရုံ
made	(မဒဲ)	အထိ
aruku	(အာရုခု)	လမ်းလျှောက်သည်

ဥပမာ

Watashi wa ...

ကျွန်ုပ်သည် ...

1. Roku ji ni okiru. (okiru --- okite)
ခြောက်နာရီမှာ ထသည်။
2. Ha o migaku. (migaku -- migaite)
သွားကို တိုက်သည်။
3. Kao o arau. (arau ---aratte)
မျက်နှာကို သစ်သည်။
4. Shichiji ni asagohan o taberu. (taberu -- tabete)
ခုနစ်နာရီမှာ နံနက်ထမင်းကို စားသည်။

- 5. Hachi ji ni uchi o deru. (deru == dete)
ရှစ်နာရီမှာ အိမ်ကို ထွက်ခွာသည်။
- 6. Meguro eki made aruku (aruku ==aruite)
မဲဂုရောဘူတာအထိ လမ်းလျှောက်သည်။
- 7. kuru
လာသည်။

အထက်ပါလှုပ်ရှားမှု ခုနစ်ခု (သို့) ကြိယာ ခုနစ်ခုတို့ကို စာကြောင်း၊ တစ်ကြောင်းတည်းတွင် ဆက်တိုက် ဖော်ပြလိုပါက လှုပ်ရှားမှု ခြောက်ခု(သို့) အမှတ်စဉ် ၁ မှ ၆ အထိ ကြိယာများကို -te ပုံစံသို့ ပြောင်းပြီမှ စာကြောင်းတစ်ကြောင်းတည်းတွင် သုံးစွဲရပါမည်။ ဆက်ထားပြီးသောပုံစံကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

Watashi wa rokuji ni okite, ha o migaite, kao o aratte, shichi ji ni asa gohan o tabete, hachiji ni uchi o dete, meguro-eki made aruite kimasu.

ကျွန်တော်သည် ခြောက်နာရီမှာ ထ၍၊ သွားကို တိုက်၍၊ မျက်နှာကို သစ်၍၊ ခုနစ်နာရီမှာ နံနက်ထမင်းကို စား၍၊ ရှစ်နာရီမှာ အိမ်ကို ထွက်ခွာ၍ မဲဂုရောဘူတာရုံထိ လမ်းလျှောက်၍ လာသည်။

သင်ခန်းစာ - ၂၂

ကြိယာနှစ်ခုကို ပေါင်းခြင်း

ကြိယာနှစ်ခုကို ပေါင်းလိုပါက ပထမကြိယာကို -masu ပုံစံသို့ ပြောင်းပြီး နောက်-masu ကို ဖြုတ်ကာ ကျန်ရှိသော အပိုင်းနှင့် ဒုတိယကြိယာကို ပေါင်းရမည်။

Vi + V2 → V1(masu F) + V2 → V3
noru + kaeru → nori (masu) + kaeru → nori kaeru ပြောင်းစီးသည်။
taberu + owaru → tabe(masu) + owaru → tabeowaru. စားပြီးပြီ။
hataraku + sugiru → hataraki (masu) + sugiru → hatarakisugiru
အလွန်အကျွံ အလုပ်လုပ်သည်။

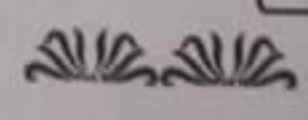
အဓိပ္ပာယ်

kaeru (V2)	(ခါအဲရ)	လဲလှယ်သည်
owaru	(အိုဝါးရ)	ပြီးဆုံးသည်
hataraku	(ဟာတရခု)	အလုပ်လုပ်သည် (ကာယ)
sugiru	(စုငီရ)	ကျော်လွန်သည်
ame	(အ-မယ်)	မိုး
kyuu ni	(ခယူးနီ)	ရုတ်တရက်
furu	(ဖုရ)	မိုးရွာသည်
dasu	(ဒ-စု)	ထုတ်သည်။
akachan	(အာကချမ်)	(မွေးစ)ကလေး (baby)
naku	(နခု)	ငိုသည်
toki	(တိုခီ)	အချိန်၊ အခါ၊ ကာလ
shoosetsu	(ရှော့ဆက်ဆု)	ဝတ္ထု
hajimeru	(ဟာဂျီမဲရ)	စတင်သည်
nen	(နဲနဲး)	နှစ်
oshieru	(အိုရှီအဲရ)	သင်ကြားပို့ချသည်

yamakaji	(ယာမခရို)	တောမီး၊ တောင်ပေါ်မီး
moeru	(မိုအဲရ)	မီးတောက်လောင်သည်
tsuzukeru	(ဆုဇူးကဲရ)	ဆက်လက်လုပ်သည်
juudoo	(ဂျူးဒို)	ဂျူဒို
renshuu	(ရဲန်ရှူး)	လေ့ကျင့်မှု
itsumo	(အိဆုမို)	အမြဲတမ်း
fuku	(ဖုကု)	အဝတ်အစား
surippaa	(စုရစ်ပါး)	ရှေ့ထိုးဖိနပ်
haku	(ဟခု)	ဝတ်သည်။ (ကိုယ်အောက်ပိုင်း)

ဥပမာ

1. Ame ga kyuu ni furidashimashita.(furu+dasu)
မိုးသည် ရုတ်တရက် ရွာချခဲ့သည်။
2. Akachan ga kyuu ni nakidashimashita.(naku +dasu)
မွေးစကလေးသည် ရုတ်တရက် ငိုချခဲ့သည်။
3. Gakusei no toki, shoosetsu o kakahajimemashita.
(kaku+ hajimeru)
ကျောင်းသားအရွယ်မှာ ဝတ္ထုကို စရေးခဲ့သည်။
4. 5 nen mae ni Nihongo o oshiehajimemashita.
(oshieru+ hajimeru)
လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးနှစ်က ဂျပန်ဘာသာကို စတင်သင်ကြား ပို့ချခဲ့သည်။
5. Yamakaji wa kinoo kara moetsuzukete imasu.
(moeru +tsuzukeru)
တောင်ပေါ်မီးသည် မနေ့ကစ၍ ဆက်လက်တောက်လောင်သည်။
6. Juudoo no renshuu o shitsuzukemasu. (suru + tsuzukeru)
ဂျူဒိုလေ့ကျင့်မှုကို ဆက်လက် ပြုလုပ်သည်။
7. Hataraku toki niwa itsumo fuku o kikaemasu. (kuru+ kaeru)
အလုပ်လုပ်ကိုင်သည့်အခါမှာတော့ ဝတ်စုံကို အမြဲတမ်းလဲလှယ်သည်။
8. Kutsu o surippaa ni hakikaemasu. (haku+ kaeru)
ရှူးဖိနပ်ကို ရှေ့ထိုးဖိနပ်နဲ့ လဲဝတ်သည်။

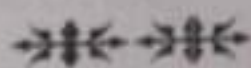

သင်ခန်းစာ - ၂၃

ကြိယာ၏ -te ပုံစံသုံးနည်းအချို့

အဓိပ္ပာယ်

kaze	(ခါဇဲ)	လေ
fuku	(ဖုကု)	အဝတ်အစား
rajio	(ရာဂျီအို)	ရေဒီယို
kiku	(ခိခု)	နားထောင်သည်
yomu	(ယော်မု)	ဖတ်သည်
tegami	(တယ်ငမိ)	စာ
niwa	(နိဝ)	ခြံ
de	(ဒယ်)	မှာ
kisha	(ခိရှ)	မီးရထား
terebi	(တယ်ရယ်ဘိ)	တယ်လီဗီးရှင်း
gohan	(ဂေါဟန်)	ထမင်း
zubon	(ဇုဘွန်)	ဘောင်းဘီ
booshi	(ဘိုးရှိ)	ဦးထုပ်
yubiwa	(ယုဘိဝ)	လက်စွပ်
nekutai	(နဲကုတိုင်ယိ)	နက်တိုင်
megane	(မဲငနယ်)	မျက်မှန်
nekkuresu	(နဲခုရဲစ်)	ဆွဲကြိုး
mafura	(မာဖုရာ)	မာဖရာ
yoofuku	(ယောဖုကု)	အနောက်တိုင်းဝတ်စုံ

(1) ကြိယာ၏လှုပ်ရှားမှုကို ဖော်ပြခြင်း။ (v-ing) ကြိယာ-နေသည်။

v- te+ iru ကြိယာ -နေသည်။
imasu

- Ame ga futte imasu. မိုးရွာနေသည်။
- kaze ga fuite imasu. လေတိုက်နေသည်။
- Rajio o kiite imasu. ရေဒီယိုကို နားထောင်နေသည်။
- Hon o yonde imasu. စာအုပ်ကို ဖတ်နေသည်။
- Tegami o kaite imasu. စာကို ရေးနေသည်။
- Niwa de asonde imasu. ခြံမှာ ကစားနေသည်။
- Kisha ga hashitte imasu. မီးရထားသည် ပြေးနေသည်။
- Koohii o nonde imasu. ကော်ဖီကို သောက်နေသည်။
- Gohan o tabete imasu. ထမင်းကို စားနေသည်။
- Terebi o mite imasu. တယ်လီဗီးရှင်းကို ကြည့်နေသည်။

e+ imasu

(2) လှုပ်ရှားမှု၏အကျိုးသက်ရောက်မှုသည် ဆက်လက်တည်ရှိ နေခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း။

အဆိုပါကြိယာများသည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါပြုလုပ်ထားခြင်းဖြင့် ကြိယာ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုသည် ဆက်လက် တည်ရှိနေခြင်းကို ဖော်ပြပေသည်။ ထိုဂုဏ်သတ္တိရှိကြိယာများမှာ-

kiru	(ခိရု)	ဝတ်သည် (ကိုယ်အပေါ်ပိုင်း)
haku	(ဟခု)	(ဝတ်သည်) (ကိုယ်အောက်ပိုင်း)
kaburu	(ခါဘုရု)	ဆောင်းသည် (ဦးထုပ်)
shimeru	(ရှီမဲရု)	စည်းပတ်သည်
kakeru	(ခါခဲရု)	(မျက်မှန်ကို) တပ်သည်
hameru	(ဟာမဲရု)	(လက်စွပ်)စွပ်သည်။
tsukeru	(ဆုကဲရု)	ဝတ်သည်၊ ဆင်သည်
maku	(မ-ခု)	ရစ်ပတ်သည်။

v- te+ iru

ဥပမာ

1. Zubon o haite iru hito.
ဘောင်းဘီကို ဝတ်ထားသည့်လူ။
2. Booshi o kabutte iru hito.
ဦးထုပ်ကိုဆောင်းထားသည့်လူ။
3. Nekutai o shimete imasu.
နက်တိုင်ကို စည်းထားသည်။
4. Megane o kakete imasu.
မျက်မှန်ကိုတပ်ထားသည်။
5. Yubiwa o hamete imasu.
လက်စွပ်ကို စွပ်ထားသည်။
6. Nekkuresu o tsukete imasu.
ဆွဲကြိုးကို ဝတ်ထားသည်။
7. Mafura o maite imasu.
မာဖရာကို ရစ်ပတ်ထားသည်။
8. Yoofuku o kite iru hito.
အနောက်တိုင်းဝတ်စုံကို ဝတ်ထားသည့်လူ။

သင်ခန်းစာ -၂၄

Tadooshi နှင့် Jidooshi

Transitive Verb and Intransitive Verb

အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင် (1) Transitive Verb (ကံလိုသော ကြိယာ)နှင့် (2) Intransitive Verb (ကံမလိုသောကြိယာ) ဟူ၍ ကြိယာနှစ်မျိုးရှိသကဲ့သို့ ဂျပန်ဘာသာတွင်လည်း tadooshi (transitive), jidooshi (intransitive) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

တစ်စုံတစ်ယောက်၏ လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ဖြစ်ပျက်နေသော ကြိယာကို tadooshi ဟု ခေါ်သည်။ ကံမလိုသောကြိယာ(သို့) အလိုအလျောက်ဖြစ်ပျက်နေသော ကြိယာများကို jidooshi ဟုခေါ်ကြသည်။ အချို့သော ကြိယာများသည် jidooshi(သို့) tadooshi တစ်မျိုးတည်းသာ ရှိသော်လည်း အချို့သော ကြိယာများသည် tadooshi နှင့် jidooshi နှစ်မျိုးလုံးရှိကြပါသည်။

Tadooshi နှင့် jidooshi နှစ်မျိုးလုံးရှိသော ကြိယာအချို့ကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

Tadooshi

- 1. kakeru (ခါခဲရ) ချိတ်သည်
- 2. shimeru (ရှိမဲရ) ပိတ်သည်
- 3. tomeru (တိုမဲရ) ရပ်သည်
- 4. hajimeru (ဟာဂျီမဲရ) စတင်သည်
- 5. kimeru (ခီမဲရ) ဆုံးဖြတ်သည်
- 6. akeru (အာခဲရ) ဖွင့်သည်

jidooshi

- kakaru (ခါခရ) ချိတ်သည်။
- shimaru (ရှိမားရ) ပိတ်သည်။
- tomaru (တိုမားရ) ရပ်တန့်သည်
- hajimaru (ဟာဂျီမားရ) စတင်သည်။
- kimaru (ခီမားရ) ဆုံးဖြတ်သည်။
- aku (အ-ခု) ဖွင့်သည်။

Tadooshi

jidooshi

7. naraberu (နာရာဘဲရ) စီသည်	narabu (နာရဘု) တန်းစီသည်
8. tsuzukeru (ဆုဇူကဲရ) ဆက်လုပ်သည်။	tsuzuku (ဆုဇူကု) ဆက်ရန်ရှိသည်
9. noseru (နော်စဲရ) တင်ဆောင်သည်	noru (နော်ရ) စီးနင်းသည်
10. tateru (ထတဲရ) စိုက်ထူသည်	tatsu (ထဆု) မတ်တတ်ရပ်သည်
11. kowasu (ခိုဝစု) ပျက်ဆီးသည်	kowareru (ခိုဝါရဲရ) ပျက်ဆီးသည်
12. nagasu (နာငစု) ရေစီးအောင်လုပ်သည်	nagareru (နာငရဲရ) ရေစီးဆင်းသည်
13. kesu (ခဲစု) မီးငြိမ်းသည်	kieru (ခီအဲရ) မီးငြိမ်းသည်
14. tsukeru (ဆုကဲရ) မီးပွင့်သည်	tsuku (ဆုကု) မီးပွင့်သည်
15. dasu (ဒါစု) ထုတ်သည်	deru (ဒယ်ရ) ထွက်သည်
16. ireru (အီရဲရ) ထည့်သည်	hairu (ဟာအီရ) ဝင်သည်
17. naosu (နာအောစု) ကုသသည်	naoru (နာအောရ) ပျောက်ကင်းသည်
18. ugokasu (အုဂိုးစာစု) လှုပ်ရှားစေသည်	ugoku (အုဂို့စု) လှုပ်ရှားသည်
19. orosu (အိုရိုစု) အောက်ချသည်	oriru (အော်ရီရ) ဆင်းသည်

မှတ်ရန်။ အထက်ပါကြိုယာတွဲများကို ကြည့်ပါက tadooshiသည် Verb I ဖြစ်က jidooshi သည် Verb II, tadooshiသည် Verb II ဖြစ်က jidooshi သည် Verb Iဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရမည်။

Tadooshi နှင့် jidooshi ဥပမာများ

Tadooshi ရှေ့၌ particle "o" ကိုသုံးပြီး Jidooshi ရှေ့၌ particle "ga" ကို သုံးသည်။

1. Kuru ma o tomemashita.	ကားကို ရပ်ခဲ့သည်။
Kuruma ga tomarimashita.	ကား ရပ်ခဲ့သည်။
2. Doa o shimemashita.	တံခါးကို ပိတ်ခဲ့သည်။
Doa ga shimarimashita.	တံခါးသည် ပိတ်ခဲ့သည်။
3. Jugyoo o hajimemashita	စာသင်ကြားခြင်းကို စတင်ခဲ့သည်။
Jugyoo ga hajimarimashita.	စာသင်ကြားခြင်း စတင်ခဲ့သည်။
4. Denki o keshimashita.	လျှပ်စစ်မီးကို မှိတ်ခဲ့သည်။

Denki ga kiemashita.	လျှပ်စစ်မီးငြိမ်းခဲ့သည်။
5. Kamera o kowashimashita.	ကင်မရာကို ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။
Kamera ga kowaremashita.	ကင်မရာ ဖျက်ခဲ့သည်။
6. Kagi o kakemashita.	သော့ကို ခတ်ခဲ့သည်။
Kagi ga kakarimashita.	သော့ခတ်ထားခဲ့သည်။
7. Mado o akemashita.	ပြတင်းပေါက်ကိုဖွင့်ခဲ့သည်။
Mado ga akimashita.	ပြတင်းပေါက် ဖွင့်ခဲ့သည်။

အဓိပ္ပာယ်

kuruma	(ခုရုမ)	ယာဉ်၊ ကား
jugyoo	(ဂျူဂျော)	စာသင်ကြားခြင်း
denki	(ဒဲနဲးခိ)	လျှပ်စစ်(ဓာတ်အား)
kagi	(ခင်)	သော့
mado	(မဒို)	ပြတင်းပေါက်
ame	(အ-မယ်)	မိုး
furu	(ဖုရု)	မိုးရွာသည်
neru	(နယ်ရု)	အိပ်သည်
ji	(ဂျိ)	စာလုံး
dentoo	(ဒဲနဲးတိုး)	လျှပ်စစ်မီး၊ (လုံး၊ ချောင်း)
ki	(ခိ)	သစ်ပင်
kisha	(ခိရှ)	မီးရထား
kaze	(ခဲ)	လေ
fuku	(ဖုကု)	(လေ)တိုက်သည်
yuki	(ယုခိ)	ဆီးနှင်း
hikaru	(ဟိကရု)	တောက်ပသည်
kawa	(ခ-ဝ)	မြစ်၊ ချောင်း
hashi	(ဟာရှိ)	တံတား

hashi	(ဟာရှီ)	တံတား
michi	(မိချိ)	လမ်း
tooku	(တိုးခု)	အဝေး
saku	(စ-ခု)	(ပန်း)ပွင့်သည်
sumu	(စုမု)	နေထိုင်သည်
ushiro	(အုရှီရော)	အနောက်
kutsu	(ခုဆု)	ရှူးဖိနပ်
migaku	(မိငခု)	ပွတ်တိုက်သည်။
o- sake	(အို-စခဲ)	အရက်
tsukue	(ဆုကုယယ်)	စားပွဲ
kabe	(ခဘဲ)	နံရံ
shashin	(ရှရှင်း)	ဓာတ်ပုံ
haru	(ဟရု)	ကပ်သည်
hikidashi	(ဟီခိဒရှီ)	အံဆွဲ
koppu	(ကော့ပု)	ဖန်ခွက်
teeburu	(တဲးဘုရ)	စားပွဲ
oku	(အောခု)	ထားထားသည်

Jidooshi နှင့် Tadooshi သုံးနည်း

	Jidooshi (v.i)	Tadooshi (v.t)
Continuous လှုပ်ရှားမှုပြု	1. N-ga jidooshi-te F iru	3. N-o tadooshi-te F iru
State of being အခြေအနေပြု	2. N-ga jidooshi-te F iru	4. N-ga tadooshi-te F aru

အထက်ပါဇယားများရှိ ပုံစံများကို လေ့လာပါက Jidooshi နှင့် Tadooshi နှစ်မျိုးလုံးတို့သည် လှုပ်ရှားမှုနှင့်အခြေအနေ နှစ်မျိုးစလုံးတို့ကို ဖော်ပြနိုင်ပေသည်။ Jidooshi တွက် ပုံစံ No. 1 နှင့် 2 တို့သည် ပုံစံတူသော်လည်း ဖော်ပြသော အဓိပ္ပာယ်တို့မှာ မတူညီကြပါ။

Tadooshi တွက် ပုံစံ No. 3 နှင့် 4 တို့သည်မတူညီကြသည်ကို သတိပြုမိပေမည်။ လှုပ်ရှားမှုဖော်ပြလိုပါက N- o Tadooshi- te iru ကို သုံးပြီး၊ အခြေအနေကို ဖော်ပြလိုပါက N- ga Tadooshi- te aru ကို သုံးရလေသည်။

ဥပမာ

- 1. Ame ga futte iru. ပုံစံ (1) လှုပ်ရှားမှုပြ။ huru (ji) မိုးရွာနေသည်။
- 2. A san ga nete iru. ပုံစံ (2) အခြေအနေပြ။ neru (ji) မစ္စတာအေသည် အိပ်နေသည်။
- 3. Ji o kaite iru. ပုံစံ (3) လှုပ်ရှားမှုပြ။ kaku (ta) စာကို ရေးနေသည်။
- 4. Ji ga kaite aru. ပုံစံ (4) အခြေအနေပြ။ စာရေးသားထားသည်။

Jidooshi နှင့် Tadooshi

နှစ်မျိုးစလုံးရှိ ကြိယာများကို တွဲသုံးပြထားခြင်း

- 1. To ga aite imasu. ပုံစံ (2) aku (ji) တံခါးပွင့်နေသည်။
To ga akete arimasu. ပုံစံ (4) akeru (ta) တံခါးဖွင့်ထားသည်။
- 2. Dentoo ga tsuite imasu. ပုံစံ (2) tsuku (ji) လျှပ်စစ်မီး ပွင့်နေသည်။
Dentoo ga tsukete arimasu. ပုံစံ (4) tsukeru (ta) လျှပ်စစ်မီး ဖွင့်ထားသည်။
- 3. Ki ga narande imasu. ပုံစံ (2) narabu (ji) သစ်ပင် စီရီလျက် ရှိသည်။
Ki ga narabete arimasu. ပုံစံ (4) naraberu (ta) သစ်ပင် စီထားသည်။

Jidooshi ၏ လှုပ်ရှားမှုပြု ပုံစံ(1) ဥပမာများ။

1. Mizu ga nagarete imasu.
ရေသည် စီးဆင်းနေသည်။
2. Kisha ga hashitte imasu.
မီးရထားသည် ပြေးလျက်နေသည်။
3. Kaze ga fuite imasu.
လေတိုက်လျက် နေသည်။
4. Ame ga futte imasu.
မိုးရွာနေသည်။

Jidooshi ၏ အခြေအနေပြု ပုံစံ (2) ဥပမာများ။

1. Yuki ga hikatte imasu.
ဆီးနှင်းသည် တောက်ပလျက် ရှိသည်။
2. Kawa niwa hashi ga kakatte imasu.
မြစ်ထဲမှာ တံတားဆောက်ထားသည်။
3. Kawa no soba ni uchi ga tatte imasu.
မြစ်ဘေးမှာ အိမ်ဆောက်ထားသည်။
4. Michi wa tooku made tsuzuite imasu.
လမ်းသည် အဝေးထိ ဆက်လက်တည်ရှိနေသည်။
5. Hana ga saite imasu.
ပန်းပွင့်နေသည်။
6. Watashi wa Yangon ni sunde imasu.
ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်မှာ နေထိုင်လျက်ရှိသည်။
6. Ushiro no mado wa aite imasu ka?
အနောက်ဘက်ရှိ ပြတင်းပေါက်သည် ပွင့်နေသလား။

Tadooshi ၏ လှုပ်ရှားမှုပြု ပုံစံ (3) ဥပမာများ။

1. To o shimete imasu. တံခါးကို ပိတ်နေသည်။
2. Kutsu o migaite imasu. ဖိနပ်ကို ပွတ်တိုက်နေသည်။
3. Osake o nonde imasu. အရက်ကို သောက်နေသည်။
4. E o kaite imasu. ရုပ်ပုံကို ဆွဲနေသည်။
5. Hon o narabete imasu. စာအုပ်ကို စီနေသည်။

Tadooshi ၏ အခြေအနေပြု ပုံစံ (4) ဥပမာများ။

1. Mado no to wa shimete arimasu.
ပြတင်းပေါက်၏ တံခါးသည် ပိတ်ထားသည်။
2. Dentoo wa keshite arimasu.
လျှပ်စစ်မီး မှိတ်ထားသည်။
3. Tsukue no ue ni tokei ga oite arimasu.
စားပွဲပေါ်မှာ နာရီကို ထားထားသည်။
4. Kabe ni shashin ga hatte arimasu.
နံရံမှာ ဓာတ်ပုံကို ကပ်ထားသည်။
5. Okane wa tsukue no hikidashi ni irete arimasu.
ပိုက်ဆံသည် စားပွဲ၏ အံဆွဲမှာ ထည့်ထားသည်။
6. Heya no mado wa akete arimasu.
အခန်း၏ ပြတင်းပေါက်သည် ဖွင့်ထားသည်။
7. Sono koppu ni nani ga irete arimasu ka?
ထိုဖန်ခွက်မှာ ဘာကို ထည့်ထားသလဲ။
8. Teeburu no ue ni hon ga narabete arimasu.
စားပွဲပေါ်မှာ စာအုပ်ကို စီထားသည်။

nasai なさい

သင်ခန်းစာ - ၂၅

အမိန့်ပေးခြင်းပုံစံ meirei suru (Order)

(I) ယဉ်ကျေးသော အမိန့်ပေးခြင်းပုံစံ

O - V - (masu form) - nasai = ကြိုယာ + ပါ။
ကြိုယာကို -masu ပုံစံသို့ ပြောင်းပြီးနောက် -masu ကို ဖြုတ်ပစ်ရမည်။

ဥပမာ

- hairu → o - hairi (masu) - nasai = ဝင်ပါ။
- yomu → o - yomi (masu) - nasai = ဖတ်ပါ။
- hanasu → o - hanashi - nasai = ပြောပါ။
- taberu → o - tabe - nasai = စားပါ။

အထက်ပါပုံစံတို့တွင် O ကိုထည့်ခြင်းဖြင့် ပို၍ ယဉ်ကျေးကြောင်းကို ဖော်ပြပေးသည်။ အောက်ပါဥပမာအချို့တို့ကို ဆက်လက်လေ့လာပါ။

	ရိုးရိုးပုံစံ	ယဉ်ကျေးသောပုံစံ
yomu	yomi nasai	o - yomi nasai
neru	ne nasai	o - yasumi nasai
miru	mi nasai	goran nasai
kuru	ki nasai	oide nasai
suru	shi nasai	nasai

အဓိပ္ပာယ်များ

jibun	(ဂျီဘွန်း)	ကိုယ်၊ မိမိ
maiban	(မိုင်ယိဘန်း)	ညတိုင်း
shokuji	(ရှော့ကုဂျိ)	စားသောက်ခြင်း
te	(တဲ)	လက်

matsu	(မာဆု)	စောင့်သည်
yomu	(ယော့မု)	ဖတ်သည်
kochi	(ခိုချို)	ဒီဖက်
yane	(ယနဲ)	အိမ်ခေါင်မိုး
agaru	(အာဂရ)	အပေါ်တက်သည်
mae	(မားအဲ)	မတိုင်မီ၊ ရှေ့

1. Jibun no koto wa jibun de shinasai.
မိမိကိစ္စကို မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ပါ။
2. Maiban neru mae ni ha o migakinasai.
ညတိုင်း မအိပ်ခင် သွားတိုက်ပါ။
3. Shokuji o suru mae ni te o arai nasai.
စားသောက်ခြင်းကို မပြုလုပ်မီ လက်ကို ဆေးကြောပါ။

II. အခြား အမိန့်ပေးခြင်းပုံစံလည်း ရှိပါသည်။ ထိုပုံစံပြောင်းလဲပုံမှာ-
Verb I. ကွင်းအတွင်းမှ u ကို ဖြုတ်၍ e ပေါင်းထည့်ပေးခြင်း

-(u) + e →

kak (u)	→	kake	ရေးပါ။
mat (u)	→	mate	စောင့်ပါ။
yom (u)	→	yome	ဖတ်ပါ။

Verb II. ကွင်းအတွင်းမှ "ru" ကို ဖြုတ်၍ "yo" ကို ပေါင်းထည့်ခြင်း။

-(ru) + yo →

tabe (ru)	→	tabeyo	စားပါ
mi (ru)	→	miyo	ကြည့်ပါ

Verb III.

kuru	→	koi	လာပါ
suru	→	<u>siro</u>	လုပ်ပါ
ခုပမာ		seyo	

1. Kochi e koi. ဒီဘက်ကို လာပါ။
2. Yane e agare. အိမ်ခေါင်မိုးသို့ တက်ပါ။

* * *

<た=きい
Kudasai

သင်ခန်းစာ ၂၆

ပန်ကြားခြင်း (irai) (request)

(A) Affirmative request

- 1. V - te - F kudasai.   ကျေးဇူးပြု၍ +ကြိယာပါ(ရိုးရိုးပုံစံ)
- 2. O - V (masu F) kudasai.   "   "   (ယဉ်ကျေးပုံစံ)
- 3. V - te - F kudasaimasen ka? " " (ပို၍ယဉ်ကျေးသောပုံစံ)

(B) Negative request

V - nai - de kudasai,   ကျေးဇူးပြု၍ မ-ကြိယာ-ပါနဲ့။

ဥပမာ

Matsu စောင့်သည်။

- 1. Matte -kudasai.   ကျေးဇူးပြု၍ စောင့်ပါ။
- 2. O machi (masu) kudasai   "   " (masu)ကို ဖြုတ်ပစ်ရသည်။
- 3. Matte kudasaimasen ka?   "   "
- 4. Matanaide kudasai.   ကျေးဇူးပြု၍ မစောင့်ပါနဲ့။

မှတ်ရန်

V - te - kudasai ပုံစံသည် ကြိယာအားလုံးနှင့် အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း
O - V (masu) kudasai ပုံစံသည် ကြိယာအားလုံးနှင့် အသုံးမပြု
နိုင်ပါ။

ဥပမာ

iku, kuru, iru, miru, suru စသည့် ကြိယာများသည် O - V (masu) kudasai ပုံစံကို အသုံးမပြုနိုင်ပါ။

အဓိပ္ပာယ်များ

doa	(ဒိုးအ)	တံခါး
tegami	(တယ်မိ)	စာ
eigo	(အဲငို)	အင်္ဂလိပ်စာ
fukushuu	(ဖုကုရှူး)	ပြန်လည်ကျက်မှတ်ခြင်း
yoshuu	(ယော်ရှူး)	ကြိုတင်လေ့လာခြင်း
doru	(ဒေါရ)	ဒေါ်လာ
en	(အဲန်း)	ယန်းငွေ
kaeru(VII)	(ခါအဲရ)	လဲလှယ်သည်
oto	(အိုတို)	အသံ(သက်မဲ့)
koe	(ခိုအဲ)	အသံ(သက်ရှိ)
wasureru	(ဝါစုရဲရ)	မေ့သည်
shizuka	(ရှီဇုကာ)	တိတ်ဆိတ်သော
tasukeru	(ထစုကဲရ)	ကယ်ဆယ်သည်
suu	(စုအု)	ရှုသည်
denwa	(ဒဲန်းဝ)	တယ်လီဖုန်း
mainichi	(မာယိနိချိ)	နေ့တိုင်း

ဥပမာ

1. Doa o akete kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ တံခါးကိုဖွင့်ပါ။
2. Doa o akenaide kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ တံခါးကို မဖွင့်ပါနဲ့။

3. Tegami o kakanaide, denwa shite kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ စာမရေးဘဲ တယ်လီဖုန်းဆက်ပါ။
4. Eigo o hanasanaide, Nihongo o hanashite kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ အင်္ဂလိပ်စကားကို မပြောဘဲ ဂျပန်စကားကို ပြောပါ။
5. Mainichi, fukushuu to yoshuu o shite kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ နေ့တိုင်း ပြန်လည်ကျက်မှတ်ခြင်းနှင့်ကြိုတင်လေ့လာခြင်း တို့ကို လုပ်ပါ။
6. Ginkoo de doru o en ni kaete kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ ဘဏ်မှာ ဒေါ်လာကို ယန်းသို့ လဲလှယ်ပါ။
7. Densha no naka de tabako wa suwanaide kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ လျှပ်စစ်ရထားထဲမှာ ဆေးလိပ်ကို မသောက်ပါနဲ့။
8. Aka enpitsu de tegami wa kakanaide kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ ခဲတံအနီ(ရောင်)နဲ့စာကို မရေးပါနဲ့။
9. Mg Mg San, tabako o katte kite kudasai.
ကိုမောင်မောင်၊ ကျေးဇူးပြု၍ ဆေးလိပ်ကို ဝယ်လာပါ။
10. Rajio no oto o chiisaku shite kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ ရေဒီယိုအသံကို တိုးအောင် လုပ်ပါ။
11. Okane o wasurenaide, motte kite kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ ပိုက်ဆံကို မမေ့ဘဲ ယူလာပါ။
12. Shizuka ni shite kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ တိတ်ဆိတ်စွာ လုပ်ပါ။
13. Shizuka ni shinaide kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ တိတ်ဆိတ်စွာ မလုပ်ပါနဲ့။
14. Tasukete (Kudasai).
ကယ်ကြပါဗျို့။

သင်ခန်းစာ - ၂၇

ကိုးကားဖော်ပြခြင်း (inyooku) (Quotation)

"....." to iu = "....." လို့ပြောသည်။
 လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပြောကြားခဲ့သော စကားကို မူရင်းအတိုင်း ပြောင်း
 လဲခြင်း မပြုဘဲ "....." ၏ကြားတွင် ဖော်ပြရပါမည်။ iu ၏ masu
 ပုံစံသည် iimasu ဖြစ်သည်။

အဓိပ္ပာယ်

inyooku	(အင်းယောခု)	ကိုးကားချက်
iu	(အိယု)	ပြောသည်၊ tell
kitanai	(ခိတနားယိ)	ညစ်ပေသော
ato	(အ-တို)	နောက်

ဥပမာ

1. Sensei wa "Hiragana o kakinasai" to gakusei ni iimashita.
 ဆရာသည် 'ဟိရဂန်ကို ရေးပါ' လို့ ကျောင်းသားအား ပြောခဲ့သည်။
2. "Kono heya o kitanaku shinai de kudasai" to sensei wa
 gakusei ni iimashita.
 'ဒီအခန်းကို ညစ်ပေအောင် မလုပ်ပါနဲ့' လို့ ဆရာက ကျောင်းသားအား
 ပြောခဲ့သည်။
3. Nihonjin wa taberu mae wa 'itadakimasu' to itte, tabeta
 ato wa 'gochisoosama deshita' to iimasu.
 ဂျပန်လူမျိုးသည် မစားခင်မှာ 'အိတဒခိမတ်စ်' လို့ ပြောပြီး စားပြီးသည့်
 နောက်တွင် 'ဂေါ့ချိုစိုး စ-မ-ဒဲ ရှိတ' လို့ ပြောကြသည်။

* * *

သင်ခန်းစာ ၂၈

N1 wa N2 ga Adjective desu.

ဥပမာ

Zoo wa hana ga nagai desu.

ဆင်သည် နှာမောင်းရှည်သည်။

ဤပုံစံသည် ဂျပန်စာ၏ ထူးခြားသောပုံစံဖြစ်သည်။

အဓိပ္ပာယ်

zoo	(ဇို:)	ဆင်
hana	(ဟာန)	နှာခေါင်း
nagai	(နာငယ်)	ရှည်လျားသော
mimi	(မိမိ)	နားရွက်
sei	(စဲ:)	အရပ်
kirin	(ခိရင်း)	သစ်ကုလားအုတ်
kubi	(ခုဘိ)	လည်ပင်း
tenki	(တဲန်းခိ)	ရာသီဥတု
hoshii	(ဟိုရှီယိ)	လိုချင်သော

1. Yamada san wa sei ga takai desu.

မစ္စတာယာမာဒါသည် အရပ်မြင့်သည်။

2. Kirin wa kubi ga nagai desu.

သစ်ကုလားအုတ်သည် လည်ပင်းရှည်သည်။

- 3. Kono gakkoo wa seito ga ooi desu.
ဤကျောင်းသည် ကျောင်းသားများသည်။
- 4. Kyoo wa tenki ga warui desu.
ယနေ့ရာသီဥတုဆိုးသည်။
- 5. Zoo wa mimi ga ookii desu.
ဆင်သည် နားရွက်ကြီးသည်။
- 6. Mg Mg san wa Nihongo ga dekimasu.
ကိုမောင်မောင်သည် ဂျပန်စာတတ်သည်။
- 7. Watashi wa kamera ga hoshii desu.
ကျွန်တော်သည် ကင်မရာကိုလိုချင်သည်။

မှတ်ရန်

အထက်ဖော်ပြပါပုံစံတွင်ရှိ N1 သည် စာကြောင်း၏ အကြောင်းအရာ (topic) ဖြစ်ပြီး wa ဖြင့်ဖော်ပြကာ N2 သည် ကတ္တား (subject) ဖြစ်ပြီး ga ဖြင့်ဖော်ပြသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောရလျှင် wa သည် အကြောင်းအရာ topic ကို အထူးပြုပြီး ga သည် ကတ္တား subject ကို အထူးပြုလေသည်။

ဂုဏ်သတ္တိနှစ်ခုတို့ကို ဖော်ပြခြင်းပုံစံများ

အဓိပ္ပာယ်

karada	(ခါရမ)	ကိုယ်ခန္ဓာ
futoru	(ဖူတောရ)	ဝသည်
sake	(စခဲ)	အရက်
atama	(အာတမ)	ခေါင်း၊ ဉာဏ်
arubaito	(အာရူဗိုက်တို)	အချိန်ပိုင်းအလုပ်
Joobu	(ဂျောဘု)	သန်စွမ်းသော၊ ကြံ့ခိုင်သော၊ ခိုင်ခံ့သော
yaseru	(ယာစဲရ)	ပိန်သည်
nedan	(နယ်ဒါန်း)	ဈေးနှုန်း
naiyoo	(နားယိယော)	အနှစ်သာရ

(I) ဂုဏ်သတ္တိခြင်းတူသော ဝါကျနှစ်ခု (သို့) ဆန့်ကျင်ဘက်ခြင်းတူသော စာကြောင်းနှစ်ကြောင်းတို့ကို ဆက်လိုသောအခါ အောက်ပါပုံစံကိုသုံးရမည်။

_____ mo _____ shi, _____ mo _____ .

- (1) Zoo wa hana ga nagai desu.
ဆင်သည်နှာခေါင်းရှည်သည်။
Zoo wa mimi ga ookii desu.
ဆင်သည်နှာရွက်ကြီးသည်။

အထက်ပါဝါကျနှစ်ခုကိုဆက်လျှင်-

Zoo wa hana mo nagai shi, mimi mo ookii desu.

(2) Anohito wa sei ga takai desu.
ထိုသူသည် အရပ်မြင့်သည်။

Anohito wa karada ga futotte imasu.
ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာဝသည်။

Anohito wa sei mo takai shi, karada mo futotte imasu.
ထိုသူသည် အရပ်လည်းမြင့်ပြီး ကိုယ်ခန္ဓာလည်းဝသည်။

(3) A san wa sake o nomimasu.
မစ္စတာအေသည် အရက်ကိုသောက်သည်။

A san wa tabako o suimasu.
မစ္စတာအေသည် ဆေးလိပ်ကိုသောက်သည်။

A san wa sake mo nomu shi, tabako mo suimasu.
မစ္စတာအေသည် အရက်လည်းသောက်ပြီး ဆေးလိပ်လည်းသောက်သည်။

(4) B san wa okane ga arimasen.
မစ္စတာဘီသည် ပိုက်ဆံမရှိပါ။

B san wa atama ga warui desu.
မစ္စတာဘီသည် ဉာဏ်မကောင်းပါ။

B san wa okane mo nai shi, atama mo warui desu.
မစ္စတာဘီသည် ပိုက်ဆံလည်းမရှိ၊ ဉာဏ်လည်းမကောင်းပါ။

(5) C san wa benkyoo o shimasu.
မစ္စတာစီသည် ပညာသင်သည်။

C san wa arubaito o shimasu.
မစ္စတာစီသည် အချိန်ပိုင်းအလုပ်ကိုလုပ်သည်။

C san wa benkyoo mo suru shi, arubaito mo shimasu.
မစ္စတာစီသည် ပညာလည်းသင်ပြီး အချိန်ပိုင်းအလုပ်လည်းလုပ်သည်။

(6) Hla Hla san wa karada ga Joobu desu.
မလှလှသည် ကိုယ်ခန္ဓာကြံ့ခိုင်သည်။

Hla Hla san wa sei ga takai desu.

မလှလှသည် အရပ်မြင့်သည်။

Hla Hla san wa karada mo Joobu da shi, sei mo takai desu.

မလှလှသည် ကိုယ်ခန္ဓာလည်းကြွိုင်ပြီး အရပ်လည်းမြင့်သည်။

အထက်ပါစာကြောင်းများတွင် 'shi' သည် (and, besides, moreover, as well) စသည့် အဓိပ္ပာယ်ရှိပြီး ကြိယာ (သို့) နာမဝိသေသန တို့၏ ရိုးရိုးပုံစံ (သို့) ယဉ်ကျေးပုံစံ၏နောက်တွင် တည်ရှိပြီး စာကြောင်း နှစ်ကြောင်းကို ဆက်သွယ်ပေးပါသည်။

(II) ဂုဏ်သတ္တိချင်းမတူသော စာကြောင်းနှစ်ကြောင်းကို ဆက်လိုသောအခါ အောက်ပါပုံစံကို သုံးရ၏။

_____ wa _____ ga, _____ wa _____

(1) A san wa sei ga takai desu.

မစ္စတာအေသည် အရပ်မြင့်သည်။

A san wa karada ga yasete imasu.

မစ္စတာအေသည် ကိုယ်ခန္ဓာပိန်သည်။

A san wa sei wa takai ga, karada wa yasete imasu.

မစ္စတာအေသည် အရပ်သည်မြင့်သော်လည်းပဲ ကိုယ်ခန္ဓာသည် ပိန်သည်။

(2) Kono hon wa nedan ga takai desu.

ဤစာအုပ်သည် ဈေးကြီးသည်။

Kono hon wa naiyoo ga yoku nai desu.

ဤစာအုပ်သည် အနှစ်သာရမကောင်းပါ။

Kono hon wa nedan wa takai ga, naiyoo wa yokunai desu.

ဤစာအုပ်သည် ဈေးကြီးသော်လည်းပဲ အနှစ်သာရမကောင်းပါ။

- (3) Zoo wa mimi ga ookii desu.
ဆင်သည် နားရွက်ကြီးသည်။
Zoo wa me ga chiisai desu.
ဆင်သည် မျက်စိသည် သေးသည်။
Zoo wa mimi wa ookii ga, me wa chiisai desu.
ဆင်သည် နားရွက်ကြီးသော်လည်းပဲ မျက်စိသည် သေးသည်။
- (4) Mg Mg san wa karada ga joobu desu.
ကိုမောင်မောင်သည် ကိုယ်ခန္ဓာသန်စွမ်းသည်။
Mg Mg san wa me ga warui desu.
ကိုမောင်မောင်သည် မျက်စိမူန်သည်။
Mg Mg san wa karada wa Joobu da ga, me wa warui
desu.
ကိုမောင်မောင်သည် ကိုယ်ခန္ဓာသန်စွမ်းသော်လည်းပဲ မျက်စိမူန်သည်။

မှတ်ရန်

(___ wa ___ ga, ___ wa) စာကြောင်းများတွင်ရှိ 'ga' သည် 'သော်လည်းပဲ' ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရှိပါသည်။ ga ကို မြန်မာအသံ 'ဂ' ဖြင့် ထွက်ဆိုရပါမည်။

သင်ခန်းစာ ၃၀

မိသားစု (kazoku) အခေါ်အဝေါ်များ

ဂျပန်လူမျိုးတွင် မိသားစုတို့ကို ခေါ်ဆိုရာတွင် မိမိ မိသားစုနှင့် အခြား သူမိသားစုဟူ၍ ခွဲခြားပြီးခေါ်ဆိုကြသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရသော် နိမ့်ချ၍ ခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် အရိုအသေပြု၍ ခေါ်ဆိုခြင်းတို့ဖြစ်ကြပါသည်။

မိသားစု	<u>အခြားမိသားစုတွက်</u>		<u>မိမိ မိသားစုတွက်</u>	
	(အရိုအသေပြု၍ခေါ်ဆိုခြင်း)		(နိမ့်ချ၍ပြောဆိုခြင်း)	
အဖိုး	ojiisan	(အိုဂျီးစံ)	sofu	(စိုဖု)
အဖွား	obaasan	(အိုဘားစံ)	sobo	(စိုဘို)
ဦးလေး	ojisan	(အိုဂျိစံ)	oji	(အိုဂျိ)
အဒေါ်	obasan	(အိုဘာစံ)	oba	(အိုဘ)
မိဘ	go-ryooshin	(ဂေါ်လျောရှင်း)	ryooshin	(လျောရှင်း)
ဖခင်	otoosan	(အိုတိုးစံ)	chichi	(ချိချိ)
မိခင်	okaasan	(အိုကာစံ)	haha	(ဟဟ)
သား	musuko san	(မူစုကိုးစံ)	musuko	(မုစုကို)
သမီး	ojoosan	(အိုဂျောစံ)	musume	(မုစုမဲ)
	musumesan	(မူစုမဲစံ)		
အစ်ကို	oniisan	(အိုနီးစံ)	ani	(အ-နို)
အစ်မ	oneesan	(အိုနဲးစံ)	ane	(အ-နဲ)
ညီ	otootosan	(အိုတိုးတို့စံ)	otooto	(အိုတိုးတို့)
ညီမ	imootosan	(အိုမိုးတို့စံ)	imooto	(အိုမိုးတို့)
ခင်ပွန်း	goshujin	(ဂေါ်ရှုဂျင်)	shujin	(ရှုဂျင်)
ဇနီး	okusan	(အောခုစံ)	kanai	(ခနိုင်း)
			tsuma	(ဆုမ)

ကလေး:	kodomosan (ကိုသို:မို:ခံ)	kodomo (ကိုသို:မို:)
ညီကိုမောင်နှမ	go-kyoodai (ဂေါ်ခယော့ဒိုင်)	kyoodai (ခယော့ဒိုင်)
မြေး:	oinagosan (အိုမ - ငိုခံ)	mago (မ-ငို)

အဓိပ္ပာယ်

-me	(မဲ့)	မြောက်
sanbanme	(စန်း:ဘန်း:မဲ့)	တတိယမြောက်
kotoshi	(ကိုတို:ရှိ)	ယခုနှစ်
hatachi	(ဟတချီ)	အသက် ၂၀
kazoku	(ခနိုကု)	မိသားစု
ryooshin	(လျောရှင်း:)	မိဘနှစ်ပါး
ikutsu	(အိခုဆု)	အသက်ဘယ်လောက်လဲ။
nansai	(နန်းစိုင်း:)	" "
genki	(ဂဲန်းခိ)	ကျန်းမာသော
hitorikko	(ဟိတိုရိကို)	တစ်ဦးတည်းသောသား/သမီး
choo nan	(ချောနန်း:)	သားကြီး
choo jo	(ချောဂျော)	သမီးကြီး
futago	(ဖူတဂေါ)	အမြွှာပူး

N wa N ga _____ nin imasu.

1. Yamada san wa kodomo ga futari imasu.
မစ္စတာယမဒမှာ ကလေးနှစ်ယောက်ရှိသည်။
2. Watashi wa kazoku ga roku nin imasu.
ကျွန်တော့်မှာ မိသားစုခြောက်ယောက်ရှိသည်။
3. Watashi wa kyoodai ga gonin imasu.
ကျွန်တော့်မှာ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ငါးယောက်ရှိသည်။
Watashi wa sanbanme desu.
ကျွန်တော်သည် တတိယမြောက်ဖြစ်သည်။

Ichiban ue wa ani de, nibanme wa ane desu.

အကြီးဆုံးသည် အစ်ကိုဖြစ်၍ ဒုတိယမြောက်သည် အစ်မဖြစ်သည်။

yobanme wa ootoo de, gobanme wa imooto desu.

စတုတ္ထမြောက်သည် ညီဖြစ်၍ ပဉ္စမမြောက်သည် ညီမဖြစ်သည်။

otooto wa kotoshi hatachi de, imooto wa juu hassai desu.

ညီသည် ယခုနှစ်အသက် ၂၀ ဖြစ်၍ ညီမသည် ၁၈ နှစ်ဖြစ်သည်။

4. Anata wa goryooshin ga imasu ka?

သင့်မှာ မိဘနှစ်ပါးရှိသလား။

Hai, imasu.

ဟုတ်ကဲ့၊ ရှိပါသည်။

5. Otoosan wa o - ikutsu desu ka?

ဖခင်သည် အသက်ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။

Chichi wa Kotoshi rokujissai desu.

ဖခင်သည် ယခုနှစ် အသက် ၆၀ ဖြစ်သည်။

6. Okaasan wa 0 - genki desu ka?

(သင်၏) မိခင်သည် နေကောင်းရဲ့လား။

Hai, haha wa genki desu.

ဟုတ်ကဲ့။ (ကျွန်တော်၏) မိခင်သည် နေကောင်းပါသည်။

7. Watashi wa hitorikko desu.

ကျွန်တော်သည် တစ်ဦးတည်းသားဖြစ်သည်။

ရှင်းပြချက်

အခြားသူနှင့် စကားပြောဆိုသောအခါ မိမိ၏ဖခင်ကို chichi ဟု နိမ့်ချ ပြောဆို၍ အခြားသူ၏ ဖခင်ကို ရိုသေမှုဖြင့် otoosan ဟုခေါ်ဆိုမေးမြန်းရမည်။ သို့သော် မိမိ၏အိမ်တွင်မူ ရိုသေမှုဖြင့် မိမိ၏ဖခင်ကို otoosan ဟု ခေါ်ဆိုရမည်။

အသက်ရေတွက်ခြင်း

		အသက်
issai	(အစ်ဆိုင်)	၁ နှစ်
nisai	(နိဆိုင်)	၂ "
sansai	(စန်ဆိုင်)	၃ "
yonsai	(ယောန်ဆိုင်)	၄ "
gosai	(ဂေါဆိုင်)	၅ "
rokusai	(ရောခုဆိုင်)	၆ "
nanasai	(နာနဆိုင်)	၇ "
hassai	(ဟတ်ဆိုင်)	၈ နှစ်
kyuusai	(ခယူးဆိုင်)	၉ "
jissai	(ဂျစ်ဆိုင်)	၁၀ "
juuissai	(ဂျူးအစ်ဆိုင်)	၁၁ "
juu yonsai	(ဂျူးယောန်ဆိုင်)	၁၄ "
juu hassai	(ဂျူးဟတ်ဆိုင်)	၁၈ "
hatachi	(ဟတချိ)	၂၀ "
nijuu issai	(နိဂျူးအစ်ဆိုင်)	၂၁ "
San jissai	(စန်ဂျစ်ဆိုင်)	၃၀ "
Yon jissai	(ယောန်ဂျစ်ဆိုင်)	၄၀ "
hyakusai	(ဟျကုဆိုင်)	၁၀၀ "

နံပါတ်စဉ်ရေတွက်ခြင်း

ichiban	(အိချိဘန်)	ပထမ
ni ban	(နိဘန်)	ဒုတိယ
san ban	(စန်ဘန်)	တတိယ
yo ban	(ယော်ဘန်)	စတုတ္ထ

go ban	(ဂေါ်ဘန်း)	ပဉ္စမ
roku ban	(ရော့ဘန်း)	ဆဋ္ဌမ
nana ban	(နာနဘန်း)	သတ္တမ
hachi ban	(ဟချိဘန်း)	အဋ္ဌမ
kyuu ban	(ခယူးဘန်း)	နဝမ
Juu ban	(ဂျူးဘန်း)	ဒသမ
Juu ichiban	(ဂျူးအိချိဘန်း)	နံပါတ် ၁၁
nijuu ban	(နိဂျူးဘန်း)	နံပါတ် ၂၀
hyaku ban	(ဟျကုဘန်း)	နံပါတ် ၁၀၀
nan ban	(နန်းဘန်း)	ဘယ်နံပါတ်လဲ။
		နံပါတ်ဘယ်လောက်လဲ။
nansai	(နန်းစိုင်း)	(အသက်) ဘယ်နှစ်နှစ်လဲ။
ikutsu	(အိခုဆု)	“ “

မှတ်ရန်

အသက် တစ်နှစ်မှ ၁၀ နှစ်ထိ ရေတွက်ရာတွင် hitotsu, futatsu, mittsu, ... too စသည်တို့ဖြင့်လည်း ရေတွက်နိုင်သေးသည်။ ၎င်းတို့ ကို အရေအတွက်ပြဇယားတွင် ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

17/7/2013

သင်ခန်းစာ ၃၁

ကြိုက်သည်၊ မုန့်သည်တို့ကိုဖော်ပြခြင်း။

N	wa	N	ga	<u>suki</u> desu.
				kirai
N	သည်	N	ကို	ကြိုက်သည်။
				မုန့်:

suki	(စုကို)	ကြိုက်သော၊ နှစ်သက်သော
kirai	(ခိုရိုင်း)	မုန့်သော
yasai	(ယာစိုင်း)	ဟင်းရွက်
niku	(နိခု)	အသား
koohii	(ကော့ဟီး)	ကော်ဖီ
suika	(စုအိက)	ဖရဲသီး
budoo	(ဘုဒို)	စပွတ်သီး
ichigo	(အိချိုငေါ)	စတော်ဘယ်ရီသီး
nashi	(န-ရှိ)	သစ်တော်သီး
eiga	(အဲးင)	ရုပ်ရှင်
ryoori	(လျော့ရိ)	ဟင်း
chuukaryoori	(ချူးကလျော့ရိ)	တရုတ်ဟင်း
seyoo ryoori	(စဲးရောလျော့ရိ)	အနောက်တိုင်းဟင်း
buta niku	(ဘူတနိခု)	ဝက်သား
gyuu niku	(ဂယူးနိခု)	အမဲသား
tori niku	(တိုရိနိခု)	ကြက်သား
kudamono	(ခုဒမိုနို)	သစ်သီး

မှတ်ရန်

Suki နှင့် kirai တို့သည် နာမဝိသေသန (၂) များဖြစ်ကြသည်။

ဥပမာ

1. Watashi wa eiga ga suki desu.
ကျွန်တော်သည် ရုပ်ရှင်ကိုကြိုက်သည်။
2. Watashi no ichiban suki na ryoori wa chuukaryoori desu.
ကျွန်တော်၏ အကြိုက်ဆုံးဟင်းသည် တရုတ်ဟင်းဖြစ်သည်။
3. Watashi no ichiban kirai na niku wa butaniku desu.
ကျွန်တော်၏ အမုန်းဆုံးအသားသည် ဝက်သားဖြစ်သည်။
4. Anata wa nani ga suki desu ka?
သင်သည် ဘာကိုကြိုက်သလဲ။
Watashi wa yasai ga suki desu.
ကျွန်တော်သည် ဟင်းရွက်ကိုကြိုက်သည်။
5. Watashi wa koohii ga suki dewa arimasen.
ကျွန်တော်သည် ကော်ဖီကိုမကြိုက်ပါ။
6. Watashi wa niku ga kirai desu.
ကျွန်တော်သည် အသားကိုမုန်းသည်။
7. Watashi wa kudamono no naka de, suika ga ichiban suki desu.
ကျွန်တော်သည် သစ်သီးထဲမှာ ဖရဲသီးကိုအကြိုက်ဆုံးဖြစ်သည်။

* * *

1.10.20

သင်ခန်းစာ ၃၂

နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း

(A) အကြောင်းအရာနှစ်ခုတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း

- (I) N1 to N2 to dochira ga adj desu ka?
 N1 နှင့် N2 နှင့် ဘယ်ဟာသည် နှာမဝိသေသနဖြစ်သလဲ။
- (1) (N1 yori) N2 no hoo ga adj desu.
 (N1 ထက်) N2 က ပို၍ နှာမဝိသေသနဖြစ်သည်။
- (2) (a) N2 wa N1 yori adj desu.
 N2 သည် N1 ထက်ပို၍ နှာမဝိသေသနဖြစ်သည်။
- (b) N1 yori N2 wa adj desu.
 N1 ထက် N2 သည်ပို၍ နှာမဝိသေသနဖြစ်သည်။
- (II) 1. N1 wa N2 gurai adj desu.
 N1 သည် N2 လောက် နှာမဝိသေသနဖြစ်သည်။
2. N1 wa N2 hodo (wa) adj - nai form desu.
 N1 သည် N2 လောက်တော့ မ - နှာမဝိသေသနပါ။

မှတ်ချက်

dochira (သို့) dochira no hoo ga သည် လူ၊ ပစ္စည်း၊ နေရာ၊ အချိန် စသည်တို့တွက်လည်း သုံးနိုင်သည်။

dochira	(ဒို့ချိရ)	ဘယ်ဟာ၊ ဘယ်ဘက်
dotchi	(ဒို့ချိ)	ဘယ်ဟာ
yori	(ယောရိ)	ထက်
gurai	(ဂရိုင်)	ခန့်၊ လောက်

hodo	(ဟိုဒို)	လောက်
hayai	(ဟာယအိ)	မြန်သော
karai	(ခရအိ)	စပ်သော
amai	(အာမအိ)	ချိုသော
washoku	(ဝရှော့ကု)	ဂျပန်အစားအစာ
yooshoku	(ယောရှော့ကု)	အနောက်တိုင်းအစားအစာ
(to) onaji	(အိုနားဂျိ)	နှင့်တူညီသော
(no) hantai	(ဟန်းတိုင်း)	(၏) ဆန့်ကျင်ဘက်
ichiban	(အိချိဘန်း)	ပထမ
ichiban + Adjective = နာမဝိသေသန + ဆုံး		
fune	(ဖုနဲ)	သင်္ဘော
itsu	(အိဆု)	ဘယ်ချိန်၊ ဘယ်တော့
isogashii	(အိစိုးငရိအိ)	အလုပ်များသော
supootsu	(စုပိုးဆု)	အားကစား
sekai	(စဲကိုင်)	ကမ္ဘာ
kuni	(ခုနိ)	တိုင်းပြည်
hako	(ဟခိုး)	သေတ္တာ

ဥပမာ

1. Kalaw to Mandalay to dochira ga samui desu ka?

ကလောနှင့် မန္တလေး ဘယ်ဟာကပိုအေးသလဲ။

(1) Kalaw no hoo ga samui desu.

ကလောကပိုအေးသည်။

(2) Kalaw wa Mandalay yori samui desu.

ကလောသည် မန္တလေးထက်ပိုအေးသည်။

2. A san to B san to dochira ga joozu desu ka?

မစ္စတာအေနှင့် မစ္စတာဘီ ဘယ်သူက ပိုတော်သလဲ။

(1) A san no hoo ga joozu desu.

မစ္စတာအေက ပိုတော်သည်။

(2) A san wa B san yori joozu desu.

မစ္စတာအေသည် မစ္စတာဘီထက် ပိုတော်သည်။

3. (1) Jidoosha wa densha gurai hayai desu.

မော်တော်ကားသည် လျှပ်စစ်ရထားလောက်မြန်သည်။

(2) Jidoosha wa hikooki hodo wa hayakunai desu.

မော်တော်ကားသည် လေယာဉ်ပျံလောက်မမြန်ပါ။

4. Watashi wa karai mono yori, amai mono no hoo ga suki desu.

ကျွန်တော်သည် စပ်သောအစာထက် ချိုသောအစာကို ပိုကြိုက်သည်။

Ootoo wa watashi no hantai desu.

ညီသည် ကျွန်တော်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။

Imoto wa watashi to onaji desu.

ညီမသည် ကျွန်တော်နဲ့တူသည်။

Ani wa karai mono mo amai mono mo suki desu.

အစ်ကိုသည် စပ်သောအစာကော၊ ချိုသောအစာကော ကြိုက်သည်။

Ani wa dochira mo suki desu.

အစ်ကိုသည် ဘယ်ဟာမဆိုကြိုက်သည်။

Ane wa dochira mo suki dewaarimasen.

အစ်မသည် ဘယ်ဟာမှမကြိုက်ပါ။

(5) A san to B san to dotchi ga yoku benkyoo shimasu ka?

မစ္စတာအေနှင့် မစ္စတာဘီနှင့် ဘယ်သူသည် ကောင်းစွာစာကျက်သလဲ။

A san no hoo ga yoku benkyoo shimasu.

မစ္စတာအေက ပို၍စာကျက်သည်။

(6) Washoku to yooshoku to, dochira no hoo ga suki desu ka?

ka?

ဂျပန်အစားအစာနှင့် အနောက်တိုင်းအစားအစာနှင့် ဘယ်ဟာကိုပိုကြိုက်သလဲ။

Washoku no hoo ga yooshoku yori suki desu.

ဂျပန်အစားအစာကို အနောက်တိုင်းအစားအစာထက် ပို၍ကြိုက်သည်။

(7) Kuruma wa jitensha yori hayai desu ga, hikooki hodo hayaku arimasen.

မော်တော်ယာဉ်သည် စက်ဘီးထက်မြန်သော်လည်းပဲ လေယာဉ်ပျံလောက်တော့ မမြန်ပါ။

(B) အကြောင်းအရာ ၃ ခု (သို့) ၃ ခုထက်ပိုများသော အကြောင်းအရာတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း။

1. N1 to N2 to N3 (no naka) de, N1 ga ichiban Adj. desu. N1 နှင့် N2 နှင့် N3 တို့ (အထဲ)တွင် N1 သည် နာမဝိသေသနဆုံး ဖြစ်သည်။

Yangon to Mandalay to Kalaw (no naka) de, Yangon ga ichiban ookii desu.

ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးနှင့် ကလေးတို့ (အထဲ)တွင် ရန်ကုန်သည် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။

မှတ်ချက်

'no naka de' ကို 'de' ဖြင့် အတိုချုပ်၍ဖော်ပြနိုင်သည်။

II. အမေးအဖြေပုံစံ

(1) အမေး

N1 to N2 to N3 to, $\left\{ \begin{array}{l} \text{dore} \\ \text{doko} \\ \text{dare} \\ \text{itsu} \end{array} \right\}$ ga ichiban Adj. desu ka?

ဥပမာ

1. Fune to hikooki to densha to, dore ga ichiban hayai desu ka?
သင်္ဘောနှင့် လေယာဉ်ပျံနှင့် လျှပ်စစ်ရထားတွင် ဘယ်ဟာသည် အမြန်ဆုံး ဖြစ်သနည်း။
2. Tookyoo to Oosaka to Kyooto to, doko ga ichiban ookii desu ka?
တိုကျိုနှင့် အိုစကာနှင့် ကျိုတိုတွင် ဘယ်နေရာသည် အကြီးဆုံးဖြစ် သနည်း။
3. A san to B san to C san to, dare ga ichiban joozu desu ka?
မစ္စတာအေနှင့် ဘီနှင့် စီတို့တွင် ဘယ်သူသည် အတော်ဆုံးဖြစ်သနည်း။
4. Kinyoobi to doyoobi to nichiyooobi to, itsu ga ichiban isogashii desu ka?
သောကြာနေ့နှင့် စနေနေ့နှင့် တနင်္ဂနွေနေ့တို့တွင် ဘယ်အချိန်သည် အလုပ်အများဆုံးဖြစ်သနည်း။

(2) အဖြေ

N1 ga ichiban Adj. desu. N1 သည် နာမဝိသေသန + ဆုံးဖြစ်သည်။

1. Hikooki ga ichiban hayai desu.
လေယာဉ်ပျံသည် အမြန်ဆုံးဖြစ်သည်။
2. Tookyoo ga ichiban ookii desu.
တိုကျိုသည် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။
3. A san ga ichiban Joozu desu.
မစ္စတာအေသည် အတော်ဆုံးဖြစ်သည်။
4. Kinyoobi ga ichiban isogashii desu.
သောကြာနေ့သည် အလုပ်အများဆုံးဖြစ်သည်။

<p>III. N no naka de, $\left. \begin{array}{c} \text{nani} \\ \text{doko} \\ \text{dare} \\ \text{itsu} \\ \text{dore} \end{array} \right\}$ ga ichiban <u>Adj.</u> desu ka?</p>

Supootsu no naka de, nani ga ichiban suki desu ka?

အားကစားထဲမှာ ဘယ်ဟာကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။

Sekai no kuni no naka de, doko ga ichiban ookii desu

da?

ကမ္ဘာ့တိုင်းပြည်တွေထဲမှာ ဘယ်တိုင်းပြည်သည် အကြီးဆုံးဖြစ်သလဲ။

Kurasu no naka de, dare ga ichiban joozu desu ka?

အတန်းထဲမှာ ဘယ်သူသည်အတော်ဆုံးဖြစ်သလဲ။

Ichinen no naka de, itsu ga ichiban suki desu ka?

တစ်နှစ်ထဲမှာ ဘယ်အချိန်ကိုအကြိုက်ဆုံးလဲ။

Hako no naka no kudamono no naka de, dore ga ichiban

suki desu ka?

သေတ္တာထဲက သစ်သီးတွေထဲမှာ ဘယ်ဟာကိုအကြိုက်ဆုံးလဲ။

သင်ခန်းစာ ၃၃

1st } hoshii
2nd } V-tai

ဆန္ဒ (kiboo) ကို ဖော်ပြခြင်း 3rd - V-tagaru
* hoshigou

ဆန္ဒကိုဖော်ပြရာတွင် လူပုဂ္ဂိုလ် (person) ပေါ်မူတည်၍ ပုံစံများကွဲပြားကြသည်။ ပထမလူ (First Person) နှင့် ဒုတိယလူ (Second Person) တို့၏ ဆန္ဒကိုဖော်ပြရာတွင် hoshii နှင့် V-tai ပုံစံတို့ကို သုံးပြီး၊ တတိယလူ (Third Person) ၏ ဆန္ဒကို ဖော်ပြရာတွင် V-tagaru ပုံစံဖြင့်ဖော်ပြပါသည်။

- I. N1 wa N2 ga hoshii desu. N1 သည် N2 ကိုလိုချင်သည်။
- II. N1 wa N2 ga V-tai desu.
N1 သည် N2 ကို ကြိုယာ+ချင်သည်။
- III. N1 wa N2 o V-tagaru. N1 သည် N2 ကိုကြိုယာ + ချင်သည်။

hoshii	(ဟိုရှိအိ)	လိုချင်သော
V-tai	(ကြိုယာ-တိုင်း)	ကြိုယာ-ချင်သော
V-tagaru	(ကြိုယာ-တာငရ)	ကြိုယာ-ချင်သည်
sutereo	(စုတဲရဲအော)	စတီရီယို ステレオ
jikan	(ဂျိကန်)	အချိန်
shinbun	(ရှင်းဘွန်း)	သတင်းစာ
kasetto teepu	(ခါစက်တိုတဲပု)	ကက်ဆက်တိတ်
koi	(ခိုအိ)	ပျစ်သော၊ ပြင်းသော
narau	(နရအူ)	သင်ယူသည်
tsutomeru	(ဆုတော်မဲရ)	အလုပ်လုပ်သည် (ဉာဏ)
dansu	(ဒန်းစု)	အက
doobutsuen	(ဒိုးဘုဆုအဲန်း)	တိရစ္ဆာန်ရုံ
shokubutsuen	(ရှော်ကုဘုဆုအဲန်း)	ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်

V - tai form (ကြိယာ၏-tai ပုံ) ပြုလုပ်ခြင်း

V (D.F)	→	V. (masu)	+ tai	→	V-tai Form	ကြိယာ+ ချင်သော
iku		iki	(masu)		ikitai	သွားချင်သော
taberu		tabe	(masu)		tabetai	စားချင်သော
suru		shi	(masu)		shitai	လုပ်ချင်သော
shiru		shiri	(masu)		shiritai	သိချင်သော
nomu		nomi	(masu)		nomitai	သောက်ချင်သော
au		ai	(masu)		aitai	တွေ့ချင်သော

၎င်း V - tai ပုံပြုလုပ်ပုံမှာ ကြိယာ၏အဘိဓာန်ပုံ (D.F) ကို V - masu Form သို့ပြောင်းပြီးနောက် masu ကိုဖြုတ်ကာ masu နေရာအစား -tai ကိုထည့်လျှင် V - tai ပုံကိုရရှိနိုင်လေသည်။

hoshii နှင့် V - tai ပုံတို့သည် First Person နှင့် Second Person တို့အတွက်သာ သုံးနိုင်သည်။ V - tai ပုံသည် နာမဝိသေသန (၁) အတိုင်း ပုံပြောင်းသည်။ Third Person အတွက်သုံးလိုလျှင် hoshii ကို hoshigaru သို့လည်းကောင်း၊ V - tai Form ကို V - tagaru ပုံသို့လည်းကောင်းပြောင်းရမည်။

V - tagaru ပုံပြုလုပ်ခြင်း

V →	V (tai)	+ tagaru	→	V - tagaru	ကြိယာ+ချင်သည်။
iku	iki (tai)			ikitagaru	သွားချင်သည်။
taberu	tabe (tai)			tabetagaru	စားချင်သည်။
miru	mi (tai)			mitagaru	ကြည့်ချင်သည်။
suru	shi (tai)			shitagaru	လုပ်ချင်သည်။

မှတ်ရန်

- 1. hoshii ၏ garu ပုံစံမှာ hashigaru ဖြစ်ပါသည်။
- 2. V-tagaru ပုံစံနှင့် hoshigaru တို့သည် third person တတိယလူ အတွက်သုံးပါသည်။
- 3. V-tagaru ပုံစံသည် ကြိယာအုပ်စု ၁ (Verb I) ပုံစံဖြစ်၍ Verb I ၏ ပုံစံပြောင်းအတိုင်း ပုံစံပြောင်းပါသည်။

ဥပမာ

V- tagaru _____ V - tagatte iru.   ကြိယာ+ချင်+နေသည်။
 Tabetagaru   tabetagatte iru   စားချင်နေသည်။

V - tai   ၏ပုံစံပြောင်းများ

ဥပမာ

Kau (ဝယ်သည်)	
ရိုးရိုးပုံစံ (Plain Form)	ယဉ်ကျေးပုံစံ (Polite Form)
Kitai	Kitai desu. ဝယ်ချင်သည်။
Kitakunai	{ Kitakunai desu မဝယ်ချင်ပါ။ { Kitaku arimasen
Kitakatta	Kitakatta desu ဝယ်ချင်ခဲ့သည်။
Kitakunakatta	{ Kitaku nakatta desu မဝယ်ချင်ခဲ့ပါ။ { Kitaku arimasen deshita.

I.   N1 wa   N2 ga hoshii desu.
       N1 သည် N2 ကို လိုချင်သည်။

ဤပုံစံသည် ပထမလူနှင့်ဒုတိယလူတို့အတွက်သာ သုံးရပြီး N2 ၏ နောက်တွင် ga ကိုသာသုံးရမည်။

1. Watashi wa jidoosha ga hoshii desu.

“ “ “ “ hoshikatta desu.

“ “ “ “ { hoshikunai desu.

“ “ “ “ { hoshiku arimasen.

“ “ “ “ { hoshikunakatta desu.

“ “ “ “ { hoshiku arimasen deshita.

ကျွန်တော်သည် မော်တော်ကားကို လိုချင်သည်။

“ “ “ “ လိုချင်ခဲ့သည်။

“ “ “ “ မလိုချင်ပါ။

“ “ “ “ မလိုချင်ခဲ့ပါ။

2. Watashi wa hon o yomu jikan ga hoshii desu.

ကျွန်တော်သည် စာအုပ်ဖတ်ဖို့ အချိန်ကို လိုချင်သည်။

3. Anata wa donna jidoosha ga hoshii desu ka?

သင်သည် ဘယ်လိုကားမျိုးကိုလိုချင်သလဲ။

4. Watashi wa kamera o kau okane ga hoshii desu.

ကျွန်တော်သည် ကင်မရာကို ဝယ်ဖို့ ပိုက်ဆံကို လိုချင်သည်။

5. Kyoo no shinbun ga hoshii desu.

ဒီနေ့သတင်းစာကို လိုချင်သည်။

6. Atarashii kutsu ga hoshii desu.

ဖိနပ်အသစ်ကို လိုချင်သည်။

6. Yasui sutereo ga hoshii desu.

ဈေးချိုသော စတီရီယို(stereo)ကို လိုချင်သည်။

8. Watashi wa piano ga hoshikunai desu.

ကျွန်တော်သည် စန္ဒရားကိုမလိုချင်ပါ။

မှတ်ရန်

hoshii သည် နာမဝိသေသနု	(၁) ၏ပုံစံပြောင်းအတိုင်း ပုံစံပြောင်းသည်။
ရိုးရိုးပုံစံ	ယဉ်ကျေးပုံစံ
hoshii	hoshii desu. လိုချင်သည်။
hoshikunai	{ hoshikunai desu. မလိုချင်ပါ။
	{ hoshiku arimasen.
hoshikatta	hoshikatta desu. လိုချင်ခဲ့ပါသည်။
hoshikunakatta	{ hoshikunakatta desu. မလိုချင်ခဲ့ပါ။
	{ hoshiku arimasen deshita.

N1 wa N2 ga V-tai desu.

1. Watashi wa shinbun ga yomitai desu. yomu
ကျွန်တော်သည် သတင်းစာကိုဖတ်ချင်သည်။
2. Watashi wa kimono ga kitai desu.
ကျွန်တော်သည် ကီမိုနိုကိုဝတ်ချင်သည်။
3. Watashi wa jidooshin ga kaitakunai desu.
ကျွန်တော်သည် မော်တော်ကားကို မဝယ်ချင်ပါ။
4. Atarashii kutsu ga kaitai desu.
ဖိနပ်အသစ်ကို ဝယ်ချင်သည်။
5. Amerika no kasetto teepu wa kikitaku arimasen.
အမေရိကန်ကန်ဆက်တိတ်ကို နားမထောင်ချင်ပါ။
6. Koi koohii ga nomitai desu.
ပျစ်သောကော်ဖီကို သောက်ချင်သည်။
7. Mandalay e ikitai desu.
မန္တလေးသို့ သွားချင်သည်။
8. Tomodachi ni naritai desu.
သူငယ်ချင်းဖြစ်ချင်သည်။
9. Tomodachi ni aitai desu.
သူငယ်ချင်းနဲ့တွေ့ချင်သည်။

- 10. Hayaku Kaeritai desu.
စောစောပြန်ချင်သည်။
- 11. Nihongo o naritai desu.
ဂျပန်စာကို သင်ယူချင်သည်။
- 12. Ano kaisha ni tsutometai desu.
ဟိုကုမ္ပဏီတွင် အမှုထမ်းချင်သည်။
- 13. Kaimono o shitai toki niwa okane ga irimasu.
ပစ္စည်းဝယ်ချင်သောအခါမှာ ငွေလိုသည်။
- 14. Tegami o dashitai toki niwa fuutoo to kitta ga irimasu.
စာပို့ချင်သောအခါမှာ စာအိတ်နှင့်တံဆိပ်ခေါင်းလိုသည်။
- 15. Koohii o nomitai toki niwa doko e ikimasu ka?
ကော်ဖီသောက်ချင်သောအခါမှာ ဘယ်ကိုသွားမလဲ။
- 16. Watashi wa nani mo shiritakunai desu.
ကျွန်တော်သည် ဘာကိုမှမသိချင်ပါ။

III.	N1	wa	N2	O	V-tagaru.
					V-tagatte iru.

- 1. Anohito wa kamera o hoshigatte imasu.
ထိုသူသည် ကင်မရာကိုလိုချင်နေသည်။
- 2. Kare wa rajio o kikitagatte imasu.
သူသည် ရေဒီယိုကိုနားထောင်ချင်နေသည်။
- 3. Kanojo wa dansu o shitagatte imasu.
သူမသည် အကကိုကချင်နေသည်။
- 4. Kodomo wa eiga o mitagatte imasu.
ကလေးသည် ရုပ်ရှင်ကိုကြည့်ချင်နေသည်။
- 5. Anohito wa doobutsuen e ikitagatte imasu.
ထိုသူသည် တိရစ္ဆာန်ရုံသို့ သွားချင်နေသည်။
- 6. Mg Mg san wa kodomo to asobitagatte imasu.
ကိုမောင်မောင်သည် ကလေးနှင့်ကစားချင်နေသည်။

- 7. Kono kodomo wa amai mono o tabetagatte imasu.
ဤကလေးသည် ချိုသောအစာကို စားချင်နေသည်။
- 8. Kodomo wa amai mono o tabetagarimasu.
ကလေးသည် ချိုသောအစာကို စားချင်သည်။

မှတ်ရန်

- (1) V-tagaru နှာ သာမန်ဖြစ်ပျက်ခြင်း (common)ကိုဖော်ပြပြီး V-tagatte iru နှာမူ (Particular) သီးခြားအခြင်းအရာကို ဖော်ပြလေသည်။
- (2) ဤပုံစံသည် တတိယလူအတွက်သာ သုံးရမည်။

V - te miru. ကြီးယာ + ကြည့်သည်။

ဤပုံစံသည် ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုအတွက် တစ်စုံတစ်ခုကို စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်ခြင်းကို ဖော်ပြသည်။

sake	(စခဲ)	အရက်
oishii	(အိုအိုရှိအို)	အရသာရှိသော
sashimi	(စာရှိမိ)	ငါးအစိမ်း
ichido	(အိချိုဒို)	တစ်ကြိမ်
takarakuji	(တကရခုဂျိ)	ထိ
ataru	(အတရ)	ထိပေါက်သည်။ ထိသည်။ မှန်သည်။
mai	(မိုင်း)	ရွက်ရေ

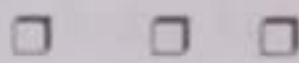
- 1. O-sake o nonde mitai desu.
အရက်ကို သောက်ကြည့်ချင်သည်။
- 2. Oishii ka doo ka sashimi o tabete mimasu.
အရသာ ရှိသလား၊ ဘယ်လိုလဲဆိုကာ ငါးအစိမ်းကို စားကြည့်သည်။
- 3. Ichido kare ni atte mite kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ သူနဲ့တစ်ကြိမ် တွေ့ကြည့်ပါ။

4. Anata wa mata takarakuji o kau no desu ka?

သင်သည် ထိကိုထပ်ဝယ်သလား။

Hai, ataru ka doo ka wakarimasen ga, 100 mai katte mimasu.

ဟုတ်ကဲ့။ ပေါက် မပေါက် မသိရသော်လည်းဘဲ ရွက်ရေ ၁၀၀ ကို ဝယ် ကြည့်သည်။

သင်ခန်းစာ ၃၄

စွမ်းရည် (ability) ကို ဖော်ပြခြင်းနှင့် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းတို့ကိုဖော်ပြခြင်း
Kanoo dooshi ခေါ် (Potential Verb) အကြောင်း

အခြေခံပုံစံများ

- I. N ga dekiru. (နာမ် + နိုင်သည်)
- II. V (D.F) koto ga dekiru. (ကြိယာ + နိုင်သည်)

ပုံစံ I တွင်ရှိ N မှာ လှုပ်ရှားမှု (action) ကို ဖော်ပြသော Noun ဖြစ်သည်။ ပုံစံ II တွင်ရှိ 'V (D.F) koto' မှာ Noun phrase ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းသည် dekimasu ၏ကတ္တား (subject) ကို ဖော်ပြသည်။ "V (D.F) koto ' အဓိပ္ပာယ်မှာ 'ကြိယာ + ခြင်း' ဖြစ်သည်။

အဓိပ္ပာယ်

unten	(အွန်းတဲန်း)	ကားမောင်းခြင်း
shokuji	(ရှော်ကုဂျိ)	အစာစားခြင်း
noboru	(နိုဘိုရု)	အပေါ်တက်သည်
gorufu	(ဂေါရုဖု)	ဂေါက်သီး

utsu	(အုဆု)	ရိုက်သည်
waapuro	(ဝါပုရို) Word processor	(ကွန်ပျူတာဖြင့်စာလုံးစီစက်)
toofu	(တိုးဖု)	ပဲပြား
tokoro	(တိုကိုရို)	နေရာ
namae	(နာမအဲ)	နာမည်
fude	(ဖုဒဲ)	စုတ်တံ
hashi	(ဟရို)	ထမင်းစားတူ
kara	(ကရာ)	သောကြောင့်
uta	(အူတ)	သီချင်း

I. N ga dekiru

ဥပမာ

Watashi wa unten ga dekimasu. ကျွန်တော်သည် ကားမောင်းနိုင်သည်။
 " " tennis " " တင်းနစ်ကစားနိုင်သည်။
 " " Nihongo " " ဂျပန်စာတတ်သည်။
 " " piano " " စန္ဒရားတီးနိုင်သည်။
 " " uta " " သီချင်းဆိုနိုင်သည်။

မှတ်ရန်

dekiru သည် 'လုပ်နိုင်သည်' ဟူသောအဓိပ္ပာယ်အပြင် 'အဆင်သင့်ဖြစ်ခြင်း၊ ပြီးဆုံးခြင်း၊ ပြုလုပ်ပြီးခြင်း' တို့ကိုလည်း ဖော်ပြနိုင်သည်။

ဥပမာ

1. Gohan ga dekimasu.
ထမင်းအဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ။
2. Atarashii michi ga dekimashita.
လမ်းသစ်ဖောက်လုပ်ပြီးပြီ။

II. **V (D.F) koto ga dekiru.** (ကြွယ်ာ + နိုင်သည်)

1. 10 man chatto de jidoosha o kau koto ga dekimasu.
ကျပ်တစ်သိန်းဖြင့် မော်တော်ကားကို ဝယ်နိုင်သည်။
2. Nihongo de tegami o kaku koto ga dekimasu.
ဂျပန်ဘာသာဖြင့် စာရေးနိုင်သည်။
3. Anohito wa hiragana o kaku koto ga dekimasu.
ဟိုလူသည် ဟိရဂန်ကို ရေးနိုင်သည်။
Anohito wa hiragana o kaku koto wa dekimasen.
ဟိုလူသည် ဟိရဂန်ကို မရေးနိုင်ပါ။
4. Tomodachi no tokoro to namae o shitte imasu kara, tegami o dasu koto ga dekimasu.
သူငယ်ချင်း၏ နေရာနှင့်နာမည်ကို သိသောကြောင့် စာပို့နိုင်သည်။
5. Hashi de toofu o taberu koto ga dekimasu.
တူဖြင့် ပဲပြားကို စားနိုင်သည်။
6. Watashi wa Nihongo o hanasu koto ga dekimasu.
ကျွန်တော်သည် ဂျပန်စကားကို ပြောဆိုနိုင်သည်။
7. Watashi wa oyogu koto ga dekimasu.
ကျွန်တော်သည် ရေကူးနိုင်သည်။
8. Koko de shokuji o suru koto ga dekimasu.
ဒီနေရာမှာ စားသောက်နိုင်သည်။
9. 6 Ji ni okiru koto ga dekimasu.
၆ နာရီမှာ အိပ်ရာထနိုင်သည်။
10. Fuji san ni noboru koto ga dekimasu.
ဖူဂျီတောင်ကို တက်နိုင်သည်။
11. Gorufu o suru koto ga dekimasu.
ဂေါက်သီးကို ရိုက်နိုင်သည်။
12. Waapuro o utsu koto ga dekimasu.
Word processor ကို ရိုက်နိုင်သည်။

13. Furansu ryoori o tsukuru koto ga dekimasu.

ပြင်သစ်ဟင်းကို ချက်နိုင်သည်။

14. Fude de tegami o kaku koto ga dekimasu.

စုတ်တံဖြင့် စာရေးနိုင်သည်။

Potential Verb ပုံစံ(လုပ်နိုင်စွမ်းဖော်ပြသောကြိယာပုံစံ)ပြောင်းလဲနည်း။

Verb I. ကြိယာ၏ နောက်ဆုံးစာလုံး u ကို ဖြုတ်ပြီး -eru ကို ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြစ်သည်။

kak(u)	+ eru	→	kakeru	ရေးနိုင်သည်။
hanas(u)			hanaseru	ပြောနိုင်သည်။
yom(u)			yomeru	ဖတ်နိုင်သည်။

Verb II. နောက်ဆုံးရှိ ru ကို ဖြုတ်ပြီး -rareru ကို ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြစ်သည်။

tabe(ru)	+ rareru	→	taberareru	စားနိုင်သည်။
ake (ru)			akerareru	ဖွင့်နိုင်သည်။
oki(ru)			okirareru	အိပ်ရာထနိုင်သည်။

Verb III. VIII ရှိ ကြိယာနှစ်ခုသည် သီးခြားကျက်မှတ်ရမည်။

kuru	→	korareru	လာနိုင်သည်။
suru		dekiru	လုပ်နိုင်သည်။

အဓိပ္ပာယ်စာလုံးများ

mieru	(မိအဲရ)	မြင်နိုင်သည်။
kikoeru	(ခိကိုအဲရ)	ကြားနိုင်သည်။
ongaku	(အောန်းငခု)	တေးဂီတ
nihonshu	(နိဟွန်းရှ)	ဂျပန်အရက်
nomu	(နော်မု)	သောက်သည်။

hiku	(ဟိခု)	တီးသည်၊ ဆွဲသည်။
kazoeru	(ခါခိုအဲရု)	ရေတွက်သည်
denwa o kakeru	(ဒဲန်းဝအိုခါခဲရု)	တယ်လီဖုန်းဆက်သည်။

မှတ်ရန်

- (1) Potential Verb များသည် Verb II အုပ်စုဝင်များဖြစ်ကြပါသည်။
- (2) Potential Verb များ၏ ရှေ့တွင် 'o' အစား 'ga'ကို သာ သုံးသည်။
- (3) miru ၏ Potential ဆောင်သော ပုံစံမှာ mieru (မြင်နိုင်သည်။)
- kiku   "   " မှာ kikoeru (ကြားနိုင်သည်။)

ဥပမာ

Shwedagon pagoda ga miemasu.
ရွှေတိဂုံဘုရားကို မြင်နိုင်သည်။
Ongaku ga kikoemasu.
တေးဂီတကို ကြားနိုင်သည်။

4.   **a. N   O   V (D. F) Koto ga dekiru.**
       b. N   ga V (potential verb)

4(a)နှင့် 4(b)တို့သည် ပုံစံ မတူသော်လည်း အဓိပ္ပာယ်မှာ အတူတူပင် ဖြစ်သည်။

ဥပမာ

- (1) Nihongo o hanasu koto ga dekimasu. } ဂျပန်စကား ပြောနိုင်သည်။
    Nihongo ga hanasemasu.
- (2) Kanji o kaku koto ga dekimasu. } Kanji ရေးနိုင်သည်။
    Kanji ga kakemasu.

Kanoo dooshi (Potential Verb) ၏ ဥပမာများ။

1. Nihonshu ga nomemasu.
ဂျပန်အရက်ကို သောက်နိုင်သည်။
2. Piano ga hikemasu.
စန္ဒရာကို တီးနိုင်သည်။
3. Taipuraitaa ga utemasu.
လက်နှိပ်စက်ကို ရိုက်နိုင်သည်။
4. Sashimi wa taberaremasen.
ငါးအစိမ်းကို မစားနိုင်ပါ။
5. Watashi wa hashi de taberaremasu.
ကျွန်တော်သည် တူဖြင့် စားနိုင်သည်။
6. Watashi wa 100 meeteru made oyogemasu.
ကျွန်တော်သည် မီတာ ၁၀၀ထိ ရေကူးနိုင်သည်။
7. Nohongo no shinbun wa yomemasen.
ဂျပန်သတင်းစာကို မဖတ်နိုင်ပါ။
8. Anata wa ichi kara ichiman made kazoeraremasu ka?
သင်သည် တစ်မှတစ်သောင်းအထိ ရေတွက်နိုင်သလား။
9. Nihongo de tegami wa kakemasen.
ဂျပန်စာဖြင့် စာကို မရေးနိုင်ပါ။
10. Nihongo de denwa wa kakeraremasen.
ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ဖုန်းမဆက်နိုင်ပါ။

သင်ခန်းစာ ၃၅

လှုပ်ရှားမှုတို့၏ ရှေ့နောက်အစီအစဉ်ကို ဖော်ပြခြင်း

1.	V_1 - te kara ,	$V_2 = V_1$	ပြီးနောက် V_2
2.	V_1 - ta ato de,	$V_2 = V_1$	ပြီးနောက် V_2
3.	V_2 (D. F) mae ni	$V_1 =$	မ V_2 ခင် V_1

ဥပမာ

Mizuabi o suru . taberu.

1. Mizuabi o site kara, tabemasu.
ရေချိုးပြီးနောက် စားသည်။
2. Mizuabi o sita ato de, tabemasu.
ရေချိုးပြီးနောက် စားသည်။
3. Taberu mae ni, mizuabi o shimasu.
မစားခင် ရေချိုးသည်။

မှတ်ရန်။

- (၁) အထက်ဖော်ပြပါ စာကြောင်းသုံးခုတို့သည် ဖော်ပြပုံ မတူသော်လည်း ရှေ့နောက် အစီအစဉ်မှာ မပြောင်းလဲပေ။
- (၂) N0.3 ပုံစံ၌ရှိ mae ni ၏ ရှေ့တွင်ရှိ ကြိယာသည် dictionary Form(D. F)ဖြစ်သော်လည်း ၎င်း၏ tense သည် နောက်စာကြောင်း၏ tense အတိုင်း ဖြစ်သည်။

အဓိပ္ပာယ်

ofuro ni hairu	(အိုဖုရော)	ရေချိုးသည်
tsuku	(ဆုကု)	ရောက်သည်
kutsushita	(ခုဆုရှိတ)	ခြေစွပ်၊ ခြေအိတ်
tojimari	(တိုကျိမားရိ)	တံခါးပိတ်ခြင်း
mizuabi o suru	(မီဒုအာဘိ)	ရေချိုးသည်
owaru	(အိုဝါးရ)	ပြီးဆုံးသည်
sentaku	(ဆဲနဲးတခု)	လျှော်ဖွပ်ခြင်း
nyuusu	(ကျူးစု)	သတင်း
asa gohan	(အစဂေါဟန်)	နံနက်ထမင်း
hiru gohan	(ဟိရဂေါဟန်)	နေ့လယ်ထမင်း
ban gohan	(ဘန်ဂေါဟန်)	ညထမင်း
itsumo	(အိဆုမိုး)	အမြဲတမ်း

ဥပမာ

1. Kutsushita o haite kara, kutsu o hakimasu.
ခြေအိပ်ကို ဝတ်ပြီးနောက် ဖိနပ်ကို စီးသည်။
2. Watashi wa itsumo gohan o taberu mae ni, te o araimasu.
ကျွန်တော်သည် အမြဲတမ်း ထမင်းမစားခင် လက်ကိုဆေးသည်။
3. Watashi wa asa, shokuji o shita ato to, yoru neru mae ni ha o migakimasu.
ကျွန်တော်သည်နံနက်စာစားပြီးနောက်နှင့် ညဘက်မအိပ်ခင်သွားတိုက်သည်။
4. Rajio no nyuusu o kiku mae ni, tojimari o shimasu.
ရေဒီယိုသတင်းကို နားမထောင်ခင်၊ တံခါးကို ပိတ်သည်။
5. Asa gohan o tabeta ato de, sentaku o shimasu.
နံနက်ထမင်းကို စားပြီးသည့်နောက်မှာ အဝတ်လျှော်သည်။

6. Asa gohan o taberu mae ni, kao o araimasu.

နံနက်ထမင်းကို မစားခင် မျက်နှာကို သစ်သည်။

7. Benkyoo ga owatte kara, eiga o mimasu.

စာကျက်ပြီးနောက် ရုပ်ရှင်ကို ကြည့်သည်။

8. Kinee hiru gohan o taberu mae ni, Nihongo o benkyoo shimashita.

မနေ့က နေ့လယ် ထမင်းကိုမစားခင် ဂျပန်စာကို ကျက်ခဲ့သည်။

9. Ashita hiru gohan o taberu mae ni, Nijhongo o benkyoo shimasu.

မနက်ဖန် နေ့လယ်ထမင်းကို မစားခင် ဂျပန်စာကို ကျက်မည်။

10. Uchi e kaette kara, ofuro ni hairimasu.

အိမ်သို့ ပြန်ပြီးသည့်နောက် ရေချိုးသည်။

11. Asa gohan o tabete kara, gakkoo e ikimasu.

နံနက်ထမင်းကို စားပြီးသည့်နောက် ကျောင်းသို့သွားသည်။

12. Narita kuukoo ni tsuite kara, denwa o kakemasu.

နာရီစာလေဆိပ်သို့ ရောက်ပြီးသည့်နောက် ဖာယ်လီဖုန်းဆက်သည်။

သင်ခန်းစာ ၃၆

တစ်ခါတစ်ရံပြုလုပ်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း

အခြေခံပုံစံ

V (D. F) koto ga aru. = တစ်ခါတစ်ရံ+ ကြိယာ

ဥပမာ

Ha o migakanaide, neru koto ga arimasu.

သွားမတိုက်ဘဲ တစ်ခါတစ်ရံ အိပ်သည်။

{ amari (အာမရီ) + Aff. = အလွန် + ကြိယာ

{ tamani (တာမနီ) + Aff. = တစ်ခါတစ်ရံ+ ကြိယာ

kotoba	(ခိုတိုးဘ)	ဘာသာစကား
imi	(အိမိ)	အဓိပ္ပာယ်
toki	(တိုခို)	အချိန်၊ အခါ၊ ကာလ
taitei	(တိုင်းတဲ)	များသောအားဖြင့်
tokidoki	(တိုခိုခိုခို)	တစ်ခါတစ်ရံ
ha	(ဟ)	သွား
migaku	(မိငခု)	တိုက်သည်
onaka	(အိုနက)	ဗိုက်
hima	(ဟိမ)	အားလပ်ချိန်
jibiki o hiku	(ဂျိဘိခို)	အဘိဓာန်ရှာသည်။

ဥပမာ

1. Amari takusan taberu to, onaka ga itaku naru koto ga arimasu. အလွန်အမြောက်အမြားစားလျှင် တစ်ခါတစ်ရံ ဗိုက်နာလာသည်။

2. Kotoba no imi ga wakaranai toki niwa doo shimasu ka?
စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ် နားမလည်သောအခါမှာ ဘယ်လိုလုပ်သလဲ။
Taitei jibiki o hikimasu ga, tokidoki, sensei ni kiku koto ga arimasu.

များသောအားဖြင့် အဘိဓာန်ကို ရှာသော်လည်းပဲ တစ်ခါတစ်ရံ ဆရာထံ မေးပါသည်။

3. Hima na toki niwa, donna koto o shimasu ka?

အားတဲ့ အချိန်မှာ ဘယ်လိုကိစ္စကို လုပ်သလဲ။

Eiga o mi ni iku koto mo arimasu shi, tenisu o suru koto mo arimasu.

တစ်ခါတစ်ရံ ရုပ်ရှင်ကြည့်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ တင်းနစ်ကိုကစားပါသည်။

1. tokidoki , 2. tamani, 3. tamanishika + neg. တို့၏ သုံးပုံများ

1. Tokidoki osake o nomu koto ga arimasu.

တစ်ခါတစ်ရံ အရက်ကို သောက်သည်။

2. Osake o nomu koto ga tamani wa arimasu.

တစ်ခါတစ်ရံ အရက်ကိုသောက်သည်။

3. Watashi wa osake o nomu koto ga arimasu ga, tamani shika nomimasen.

ကျွန်တော်သည် အရက်ကိုတစ်ခါတစ်ရံသောက် သော်လည်းပဲ မသောက် သလောက်ပါပဲ။

4. Tamani yoru nemurenai koto ga arimasu.

တစ်ခါတစ်ရံ ညဘက်မှာ မအိပ်နိုင်ပါ။

5. Tokidoki nani mo tabetakunai koto ga arimasu.

တစ်ခါတစ်ရံ ဘာကိုမှ မစားချင်ပါ။

ထိုစကားလုံးသုံးလုံးတို့တွင် tokidoki မှာ ပြုလုပ်ကြိမ်အများဆုံးဖြစ်ပြီး tamani မှာ ပြုလုပ်ကြိမ် အနည်းငယ် လျော့နည်းလာကာ၊ tamanishika + negative မှာမူ ပြုလုပ်ခြင်း မရှိသလောက် နည်းပါးသည်ကို ဖော်ပြသည်။

သင်ခန်းစာ ၃၇

အတွေ့အကြုံ(keiken) experience ကို ဖော်ပြခြင်း

V- (ta form) koto ga aru ကြိယာ+ဖူးသည်

iku	-----	itta	koto ga arimasu	သွားဖူးသည်။
taberu	-----	tabeta	“ “	စားဖူးသည်။
suru	-----	shita	“ “	လုပ်ဖူးသည်။

ကြိယာ -ta form နောက်တွင် (koto ga aru) ထည့်ခြင်းဖြင့် အတွေ့အကြုံကို ဖော်ပြနိုင်သည်။

အဓိပ္ပာယ်

ichido	(အိချိဒို)	တစ်ကြိမ်၊ တစ်ခါ
ichido mo	(အိချိဒိုမိုး)	တစ်ကြိမ်မှ
mada	(မ-ဒ)	မ - သေး
isha	(အိရှ)	ဆရာဝန်
yobu	(ယော်ဘု)	ခေါ်သည်
chikoku	(ချိကို့ကု)	နောက်ကျသည်
-ko	(ကို့)	ကန်
omoi	(အိုမိုအိ)	လေးသော၊ ပြင်းထန်သော
byooki	(ဗျောခိ)	ရောဂါ၊ အဖျား
yotto	(ယောက်တို)	ရွက်လှေ
yuki	(ယုခိ)	ဆီးနှင်း
gaikoku	(ဂိုင်းကို့ကု)	နိုင်ငံခြား

1. Anata wa Nihon e itta koto ga arimasu ka?
 သင်သည် ဂျပန်သို့ သွားဖူးသလား။
 Hai, itta koto ga arimasu.
 ဟုတ်ကဲ့ သွားဖူးသည်။
 Iie, itta koto ga arimasen.
 ဟင့်အင်း မသွားဖူးပါ။
2. Ichido Yamada san to hanashi o shita koto ga arimasu.
 မစ္စတာ ယာမဒနဲ့ တစ်ကြိမ် စကားပြောဆိုဖူးသည်။
3. Ichido mo isha o yonda koto ga arimasen.
 တစ်ခါမှ ဆရာဝန်ကို မခေါ်ဖူးပါ။
4. Mada taipuraitaa o naratta koto ga arimasen.
 လက်နှိပ်စက်ကို မသင်ဖူးသေးပါ။
5. Nihonshu o nonda koto ga arimasen.
 ဂျပန်အရက်ကို မသောက်ဖူးပါ။
6. Gakkoo ni chikoku o shita koto ga arimasu.
 ကျောင်း နောက်ကျဖူးသည်။
7. Inya ko de yotto ni notta koto ga arimasu.
 အင်းလျားကန်မှာ ရွက်လှေစီးဖူးသည်။
8. Anata wa yuki o mita koto ga arimasu ka?
 သင်သည် ဆီးနှင်းကို မြင်ဖူးသလား။
 Hai, yuki o mita koto ga arimasu.
 ဟုတ်ကဲ့၊ ဆီးနှင်းကို မြင်ဖူးသည်။
 Iie, mada yuki o mita koto ga arimasen.
 ဟင့်အင်း၊ ဆီးနှင်းကို မမြင်ဖူးသေးပါ။
9. Nihon no kimono o kita koto ga arimasu.
 ဂျပန်ကီမိုနိုကို ဝတ်ဖူးသည်။
10. Watashi wa Amerika e itta koto ga arimasu.
 ကျွန်တော်သည် အမေရိကန်သို့ သွားဖူးသည်။
11. Omoi byooki o shita koto ga arimasu.
 ပြင်းထန်သော ရောဂါကို ဖြစ်ဖူးသည်။
12. Gaikoku e itta koto ga arimasu.
 နိုင်ငံခြားသို့ သွားဖူးသည်။

သင်ခန်းစာ ၃၈
 -toki ၏ အသုံးပြုပုံများ

N - no
 A II - na
 A I (Plain Present Form)
 V (Plain Form) } toki, ...

"toki" = အချိန်အခါ၊ ကာလ

'toki'သည် စာကြောင်း နှစ်ကြောင်းကို ဆက်သွယ်ပေးပြီး ၎င်းကိုယ်တိုင် နာမ် ဖြစ်ပါသည်။

အဓိပ္ပာယ်

isogashii	(အိစိုးငရိအိ)	အလုပ်များသော
tetsudau	(တဲဆုဒအု)	ကူညီသည်
chuui	(ချူးအိ)	သတိ
kasa	(ခ-စ)	ထီး

ဥပမာ

- (N) Kodomo no toki, Bogalay ni sunde imashita.
 ကလေးအရွယ်က ဘိုကလေးမှာ နေထိုင်ခဲ့သည်။
- (AII) Hima na toki, asobi ni kite kudasai.
 အားလပ်သောအခါမှာ ကျေးဇူးပြု၍ အလည်လာပါ။
- (AI) Isogashii toki, tetsudatte kudasai.
 အလုပ်များသောအခါမှာ ကျေးဇူးပြု၍ ကူညီပါ။

သင်ခန်းစာ ၃၉

particle "o" နှင့်သာ တွဲ၍ သုံးရသော ကြိယာများ
(သို့မဟုတ်) ရွေ့လျားမှုပြကြိယာများ

ဤအုပ်စုတွင်ရှိ ကြိယာများသည် ဒေသသို့မဟုတ် နေရာတစ်ခုကို ဖြတ်သန်း၍ ပြုလုပ်ရားခြင်းကို ဖော်ပြကြသည်။ ဤအုပ်စုတွင်ရှိ ကြိယာ အချို့မှာ aruku, wataru, sanpo-suru, hashiru, tooru, tobu .....သည်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဤပုံစံတွင်ရှိ "o"၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ 'မှာ' ဖြစ်ပြီး လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်ပေါ်ဖြတ် သန်းခဲ့သည့် နေရာကို ဖော်ပြလေသည်။

အခြေခံပုံစံ

N	O	V	{ hashiru. aruku. tooru. etc...
(နေရာ)	မှာ	(ရွေ့ရှားမှုပြကြိယာ) ဥပမာ	

hashi	(ဟာရို)	တံတား
wataru	(ဝါတရ)	ကျော်ဖြတ်သည်
sanpo	(စန်းပို)	အေးအေးဆေးဆေးလမ်းလျှောက်ခြင်း
tobu	(တိုဘု)	ပျံသန်းသည်
tooru	(ထိုးရ)	ဖြတ်သန်းသည်
sora	(စိုးရ)	မိုးကောင်းကင်
fune	(ဖုနဲ)	သင်္ဘော
umi	(အုမိ)	ပင်လယ်
hodoo	(ဟိုဒိုး)	လူသွားလမ်း
shadoo	(ရှာဒိုး)	ကားလမ်း
aida	(အာအိဒ)	အကြား

kado	(ခဒို)	(အပြင်) ထောင့်၊ လမ်းထောင့်
magaru	(မာငရ)	ကွေ့သည်
chikatetsu	(ချိကတက်ဆု)	မြေအောက်ရထား
chi	(ချိ)	မြေကြီး

ဥပမာ

1. Myanmaa dewa hito wa michi no hidarigawa o aruite, kuruma wa migigawa o hashirimasu.
မြန်မာပြည်မှာ လူတွေဟာ လမ်း၏ ဘယ်ဘက်မှာ လမ်းလျှောက်ပြီးမော်တော်ယာဉ်တွေဟာ လမ်း၏ညာဘက်မှာ ပြေးဆွဲသည်။
2. Kono densha wa byooiin no mae o toorimasu ga, byooiin no mae niwa tomarimasen.
ဤလျှပ်စစ်ရထားသည် ဆေးရုံ၏အရှေ့ကို ဖြတ်သန်းသော်လည်းပဲ၊ ဆေးရုံ၏ရှေ့မှာတော့ မရပ်ပါ။
3. "Chikatetsu" wa chi no shita o hashiru densha desu.
မြေအောက်ရထားသည် မြေကြီး၏အောက်မှာပြေးဆွဲသည့် လျှပ်စစ်ရထားဖြစ်သည်။
4. Hito wa hodoo o arukimasu.
လူတို့သည် လူသွားလမ်းမှာ လမ်းလျှောက်သည်။
5. Jidoosha wa shadoo o hashirimasu.
မော်တော်ကားသည် ကားလမ်းမှာ ပြေးသည်။
6. 8 ban no basu wa sule to Insein no aida o hashitte imasu.
နံပါတ်၈ဘတ်စ်ကားသည် ဆူးလေနှင့် အင်းစိန်အကြားမှာ ပြေးဆွဲနေသည်။
7. Hashi o watarimasu.
တံတားကို ဖြတ်ကျော်သည်။
8. Kooen o sanpo shimasu.
ပန်းခြံမှာ လမ်းလျှောက်သည်။
9. Hikooki wa sora o tobimasu.
လေယာဉ်ပျံသည် မိုးကောင်းကင်မှာ ပျံသန်းသည်။
10. Fune wa umi o hashirimasu.
သင်္ဘောသည် ပင်လယ်မှာ ပြေးဆွဲသည်။
11. Kado o migi e magarimasu.
လမ်းထောင့်ကို ညာဘက်သို့ ကွေ့သည်။

ဆင်တူဖြစ်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း(yoo)

အခြေခံပုံစံများ

1. Yoo	desu.
2. Yoo na	noun.
3. Yoo ni	<u>verb</u> <u>adjective</u>

- "Yoo" သည် ပုံပေါက်သည်။ သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ဆင်တူသည် စသည့် အဓိပ္ပာယ်တို့ကို ဖော်ပြလေသည်။ (look like, seem to be, look as if, ...စသော အင်္ဂလိပ်စာလုံးတို့နှင့် အဓိပ္ပာယ်တူလေသည်။)
- "Yoo" သည် နာမဝိသေသန (၂)ကဲ့သို့ပုံစံပြောင်းသည်။
- ဂျပန်ဘာသာတွင် ဆင်တူဖြစ်ခြင်းကို ဖော်ပြသော အခြားသော စကားလုံးများ (ဥပမာ- rashii, soo..)တို့ကို ဤစာအုပ်၏ နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

Shan jin	(ရှမ်းဂျင်း)	ရှမ်းလူမျိုး
marui	(မာရအိ)	ပိုင်းသော
kawaii	(ခါဝအိအိ)	ချစ်စရာကောင်းသော
koe	(ခိုအဲ)	အသံ(သက်ရှိ)
oto	(အိုတို)	အသံ(သက်မဲ့)
ryokoo	(လျော်ကိုး)	ခရီးသွားခြင်း
ningyoo	(နင်းငြော)	အရုပ်၊ လူရုပ်
fuyu	(ဖုယု)	ဆောင်းရာသီ
jibiki	(ဂျိဘိခိ)	အဘိဓာန်
hareru	(ဟာရဲရ)	နေသာသည်

kagi	(ခင်)	သော့
jiko	(ဂျိကို)	ထိခိုက်မှု
kamera	(ခမဲရာ)	ကင်မရာ
otosu	(အိုတိုစု)	ကျသည်
sumidagawa	(စုမိဒါဂါဝါ)	စုမိဒါမြစ်
hanabi	(ဟာနာဘိ)	မီးရှူးမီးပန်း
totemo	(တိုတဲမိုး)	အလွန်
sumu	(စုမု)	နေထိုင်သည်
ashi	(အာရှိ)	ခြေထောက်
koori	(ခိုးရိ)	ရေခဲ
tsumetai	(ဆုမဲတိုင်း)	အေးသော(ရေ၊ ကော်ဖီ)
akachan	(အာကချန်)	နို့စို့ကလေး
hoo	(ဟိုး)	ပါး
kogu	(ခိုဂု)	လှော်ခတ်သည်
utau	(အူတအူ)	သီချင်းဆိုသည်။

အခြေခံပုံစံများ

1.	N no	} + yoo desu. ပုံပေါက်သည်၊ သကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ဆင်တူသည်။
	A II na	
	V, A I (Plain form)	

Ame ga futte iru yoo desu.

မိုးရွာနေပုံပေါက်သည်။

Anohito wa shanjin no yoo desu.

ဟိုလူသည် ရှမ်းလူမျိုးနဲ့ တူသည်။

Kono kamera wa joobu na yoo desu.

ဤကင်မရာသည် ခိုင်ခံ့ပုံပေါက်သည်။

2. N_1 no yoo na N = N_1 ကဲ့သို့သောနာမ်

Ringo no yoo na kao.
ပန်းသီးနှင့်တူသော မျက်နှာ။
Tsugi no yoo na hanashi.
အောက်ပါကဲ့သို့ သောစကား။

3. N_1 no yoo ni $\frac{\text{Verb}}{\text{adjective}}$ = N_1 ကဲ့သို့ $\frac{\text{ကြိယာ}}{\text{နာမဝိသေသန}}$

Anohito no kao wa ringo no yoo ni akakute, marui desu.
ဟိုလူ၏ မျက်နှာသည် ပန်းသီးကဲ့သို့ နီပြီး ဝိုင်းသည်။
Anohito wa Nihonjin no yooni Nihongo o hanashimasu.
ဟိုလူသည် ဂျပန်လူမျိုးကဲ့သို့ ဂျပန်စကားကို ပြောသည်။

ဥပမာများ

1. Kawaii koe ga kikoemasu. kodomo ga iru yoo desu.
ချစ်စရာကောင်းသော အသံကြားရသည်။ ကလေးရှိပုံပေါက်သည်။
2. Jidoosha ga takusan tomatte imasu. Jiko ga atta yoo desu.
မော်တော်ကားတွေ အမြောက်အမြား ရပ်တန့်နေသည်။ ထိခိုက်မှု ရှိခဲ့ပုံ ပေါက်သည်။
3. Soto wa samui yoo desu.
အပြင်မှာ အေးသည့်ပုံပေါက်သည်။
4. Kare wa kanji ga yomenai yoo desu.
သူသည် ခန်းဂျီးကို မဖတ်နိုင်တဲ့ပုံပေါက်သည်။

5. Kare wa ryokoo ni ikitakunai yoo desu.
သူသည် ခရီးသွားချင်ပုံ မပေါက်ပါ။
6. Ningyoo no yoo na kawaii kodomo.
အရုပ်နှင့် ဆင်တူသည့် ချစ်ရာကောင်းသော ကလေး။
7. Kyoo wa samukute fuyu no yoo desu.
ယနေ့သည် အေးပြီး ဆောင်းရာသီနှင့်တူသည်။
8. Untenshite iru hito wa onna no hito no yoo desu.
ကားမောင်းနေသည့်လူသည် အမျိုးသမီး (ပုဂ္ဂိုလ်)ဖြစ်ပုံရသည်။
9. Asoko ni basu o matte iru hito wa Yamada san no yoo desu.
ဟိုးနေရာမှာ ဘတ်စ်ကားကို စောင့်နေသည့်လူသည် မစ္စတာ ယာမဒါဖြစ်ပုံ
ရသည်။
10. Kono jibiki wa amari yoku nai yoo desu.
ဒီအဘိဓာန်သည် သိပ်ပြီး မကောင်းတဲ့ပုံ ပေါက်သည်။
11. Anohito wa eigo ga hanasenai yoo desu.
ဟိုလူသည် အင်္ဂလိပ်စကား မပြောနိုင်တဲ့ပုံပေါက်သည်။
12. Kare wa yuube osake o nonda yoo desu.
သူသည် မနေ့ညက အရက် သောက်ထားခဲ့ပုံပေါက်သည်။
13. Ashita no tenki wa doo desu ka? Hareru yoo desu.
မနက်ဖြန်၏ ရာသီဥတု ဘယ်လိုလဲ။ နေသာမည့်ပုံပေါက်သည်။
14. Yin Yin san wa mada Kyooshitsu ni imasu ka?
မရင်ရင်သည် စာသင်ခန်းမှာ ရှိသေးသလား။
lie, moo kaetta yoo desu.
ဟင့်အင်း၊ ပြန်သွားခဲ့ပုံ ပေါက်သည်။
15. Kuruma no kagi o otoshita yoo desu.
ကားသော့ ကျခဲ့ပုံပေါက်သည်။

- 16. Sumidagawa no hanabi wa totemo yuumei na yoo desu.
စုမိဒမြစ်၏ မီးရှူးမီးပန်းဟာ အလွန်ကျော်ကြားတဲ့ပုံ ပေါက်သည်။
- 17. Ningyoo no yoona kao o shite imasu.
(ဂျပန်)လူရုပ်ကဲ့သို့သော မျက်နှာပေါက်ရှိသည်။
- 18. Donna tokoro ni sumitai desu ka?
ဘယ်လိုနေရာမျိုးမှာ နေထိုင်ချင်သလဲ။
Maymyo no yoona tokoro ni sumitai desu.
မေမြို့ကဲ့သို့သော နေရာမျိုးမှာ နေထိုင်ချင်တယ်။
- 19. Te mo ashi mo koori no yooni tsumetai desu.
လက်ကောခြေထောက်ကော ရေခဲကဲ့သို့ အေးနေသည်။
- 20. Akachan no hoo wa ringo no yoo ni akai desu.
နို့စို့ကလေး၏ပါးသည် ပန်းသီးကဲ့သို့ နီရဲနေသည်။
- 21. "Intaajin" no yooni ashi de kogemasu ka?
'အင်းသားလူမျိုး'ကဲ့သို့ ခြေထောက်ဖြင့် လှော်ခတ်နိုင်သလား။
- 22. "May sweet" san no yooni utaemasu ka?
မေဆွီကဲ့သို့ သီချင်းဆိုနိုင်သလား။

သင်ခန်းစာ ၄၁

Tsukau နှင့် Tsukuru တို့၏အကြောင်း

Tsukau (အသုံးပြုသည်)

၎င်းစာလုံးကို "ni" ဖြင့် တွဲဖော်ပြပြီး ရည်ရွယ်ချက် (purpose) ကို ဖော်ပြသည်။

Tsukau ၏အသုံးပြုပုံစံများ

1.	N ni tsukau.	=	N မှာ အသုံးပြုသည်။
2.	V no ni tsukau	=	ကြိယာ + ရန် + အသုံးပြုသည်။

အဓိပ္ပာယ်

tsukau	(ဆုကအု)	သုံးသည်၊ အသုံးပြုသည်။
shooyu	(ရှေးယု)	ပဲင်ပြာရည်
ryoori	(လျောရီ)	ဟင်း
keshigomu	(ခဲရှိဂေါမု)	ခဲဖျက်
kesu	(ခဲစု)	ဖျက်သည်
imi	(အိမိ)	အဓိပ္ပာယ်
shiru	(ရှိရ)	သိသည်။
Jikan	(ဂျိကန်)	အချိန်
kami	(ခါမိ)	စက္ကူ
hasami	(ဟာစမိ)	ကတ်ကြေး

naifu	(နိုင်းဖု)	မာ:
hashi	(ဟရှိ)	(ထမင်းစား)တူ
tsukuru	(ဆုကုရု)	ပြုလုပ်သည်
mame	(မာမဲ)	ဲ
shio	(ရှိုအော)	ဆား
gomu	(ဂေါမူ)	ရာဘာ
satoo	(စတိုး)	သကြား
satoo kibi	(စတိုးခိဘိ)	ကြံ
supuun	(စုပွန်း)	ဇွန်း
gin	(ဂင်)	ငွေ
tetsu	(တဲဆု)	သံ
purasuchikku	(ပုရစုချိုခု)	ပလတ်စတစ်
kutsu	(ခုဆု)	ဖိနပ်
kawa	(ခဝ)	သားရေ
keisanki	(ခဲးစန်းခိ)	ဂဏန်းတွက်စက်
okashi	(အိုကရှိ)	မုန့်
zooge	(ဇိုးငယ်)	ဆင်စွယ်

ဥပမာ

1. Shooyu wa ryoori ni tsukaimasu.
ပဲငံပြာရည်ကို ဟင်းထဲမှာ သုံးသည်။
2. Keshigomu wa ji o kesu no ni tsukaimasu.
ခဲဖျက်သည် စာလုံးကိုဖျက်ရန် အသုံးပြုသည်။
3. Jibiki wa kotoba no imi o shiru no ni tsukaimasu.
အဘိဓာန်သည် စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိရှိရန် အသုံးပြုသည်။

- 4. Tokei wa nani ni tsukaimasu ka?
နာရီကို ဘယ်မှာ သုံးသလဲ။
Tokei wa jikan o shiru no ni tsukaimasu.
နာရီသည် အချိန်ကို သိရှိရန် သုံးသည်။
- 5. Enpitsu ya boorupen wa kami ni ji o kaku no ni tsukaimasu.
ခဲတံတို့ ဘောပင်တို့ဟာ စက္ကူမှာ စာရေးရန် သုံးသည်။
- 6. Hasami ya naifu wa mono o kiru no ni tsukaimasu.
ကတ်ကြေးတို့ ဓားတို့ဟာ ပစ္စည်းကို ဖြတ်ရန် သုံးသည်။
- 7. Hashi wa ryoori o taberu no ni tsukaimasu.
တူသည် ဟင်းစားရန်အတွက် အသုံးပြုသည်။

Tsukuru (ပြုလုပ်သည်)

ဤစာလုံးကို "kara"နှင့် "de" တို့ဖြင့် တွဲ၍ သုံးသည်။ ဤဝိဘတ် (particle)တို့သည် ပစ္စည်းကို ပြုလုပ်သည့်ကုန်ကြမ်းကို ဖော်ပြသည်။

kara နှင့် de တို့၏ ခြားနားမှု

1. N kara tsukuru	= made from N
	= N မှ ပြုလုပ်သည်။

မူလကုန်ကြမ်းပစ္စည်းသည် အခြေအနေပြောင်းလဲသွားခြင်းကို ဖော်ပြသည်။

ဥပမာ

Shooyu wa mame to shio kara tsukurimasu.
ပဲငံပြာရည်သည် ပဲနှင့်ဆားတို့မှ ပြုလုပ်ပါသည်။

2. N de tsukuru	= made of N
	= N ဖြင့် ပြုလုပ်သည်။

မူလကုန်ကြမ်းပစ္စည်းသည် အခြေအနေ မပြောင်းလဲပေ။

ဥပမာ

Keshigomu wa gomu de tsukurimasu.

ခဲဖျက်သည် ရာဘာဖြင့် ပြုလုပ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ နေ့စဉ် ပြောဆိုသုံးစွဲသောအခါ kara နှင့် de တို့ကို နှစ်သက်သလို သုံးနိုင်ပါသည်။

ဥပမာများ

1. Satoo wa satookibi kara tsukurimasu.
သကြားသည် ကြံမှ ပြုလုပ်သည်။
2. Supuun wa gin ya tetsu ya purasuchikku de tsukurimasu.
ဇွန်သည် ငွေ၊ သံ၊ ပလတ်စတစ်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ပါသည်။
3. kutsu wa kawa de tsukurimasu.
ဖိနပ်သည် သားရေဖြင့် ပြုလုပ်ပါသည်။
4. Wastashi wa tsukatte iru keisanki wa Nihon de tsukutta no desu.
ကျွန်တော်အသုံးပြုနေသည့် ဂဏန်းတွက်စက်သည် ဂျပန်ပြည်မှာပြုလုပ် ထားတာဖြစ်သည်။
5. Nihon de tsukutta okashi.
ဂျပန်ပြည်မှာ လုပ်ခဲ့သည့် မုန့်။
6. Mya Mya san ga tsukatte iru kasa wa Tai de tsukutta no desu.
မမြမြသုံးနေသည့် ထီးသည် ထိုင်းမှာ ပြုလုပ်ထားတာဖြစ်သည်။
7. Zooge de tsukutta hashi.
ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့်တူ။

သင်ခန်းစာ ၄၂

" _____ " to iu ဖော်ပြပါ။

- (i) " _____ " de nan to iimasu ka?
 " _____ " ဖြင့် ဘယ်လိုပြောဆိုပါသလဲ။

iu	(အိအု → ယူ)	ပြောဆိုသည်
inu	(အိန)	ခွေး
eigo	(အဲငို)	အင်္ဂလိပ်စကား
uchiwa	(အုချိဝ)	ယပ်တောင်
hana	(ဟာန)	ပန်း
toki	(တိုခိ)	အချိန်၊ အခါ၊ ကာလ
shitsureishimasu	(ရှိဆုရဲရှိမတ်စ်)	ခွင့်ပြုပါ။
kujaku	(ခုဂျခု)	ဥဒေါင်း(ငှက်)
sakura	(စ-ကု-ရ)	ချယ်ရီပန်း
neru	(နယ်ရ)	အိပ်သည်
uchi	(အုချိ)	အိမ်
eki	(အဲခိ)	ဘူတာ

သင်ခန်းစာ ၄၂

" _____ " to iu ဖော်ပြပါ။

- (i) " _____ " de nan to iimasu ka?
 " _____ " ဖြင့် ဘယ်လိုပြောဆိုပါသလဲ။

iu	(အိအု → ယူ)	ပြောဆိုသည်
inu	(အိန)	ခွေး
eigo	(အဲငို)	အင်္ဂလိပ်စကား
uchiwa	(အုချိဝ)	ယပ်တောင်
hana	(ဟာန)	ပန်း
toki	(တိုခိ)	အချိန်၊ အခါ၊ ကာလ
shitsureishimasu	(ရှိဆုရဲရှိမတ်စ်)	ခွင့်ပြုပါ။
kujaku	(ခုဂျခု)	ဥဒေါင်း(ငှက်)
sakura	(စ-ကု-ရ)	ချယ်ရီပန်း
neru	(နယ်ရ)	အိပ်သည်
uchi	(အုချိ)	အိမ်
eki	(အဲခိ)	ဘူတာ

ဥပမာ

1. (ဥဒေါင်း)wa Nihongo de nan to iu ka shitte imasu ka?
(ဥဒေါင်း)ကို ဂျပန်စကားဖြင့် ဘယ်လိုပြောဆိုတယ်ဆိုတာ သိသလား။
Hai, shitte imasu. (kujaku) to iimasu.
ဟုတ်ကဲ့ သိပါသည်။ (ခုဂျခု)လို့ ခေါ်ပါသည်။
2. "Ohayoo" wa eigo de "good morning" to iimasu.
'အိုဟယိုး'ကို အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် "good morning"လို့ ပြောဆိုပါသည်။
3. "Arigatoo" wa Myanmaago de nan to iimasu ka?
'အာရိငတိုး'ကို မြန်မာစကားဖြင့် ဘယ်လိုပြောဆိုပါသလဲ။
"Arigatoo" wa Myanmaago de 'ကျေးဇူးတင်ပါတယ်' to iimasu.
'အာရိငတိုး'ကို မြန်မာစကားဖြင့် 'ကျေးဇူးတင်ပါတယ်'လို့ ပြောဆိုပါသည်။
4. "Inu" wa eigo de "dog" to iimasu.
'အိနု'ကို အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် "dog" လို့ ပြောဆိုပါသည်။
5. "Uchiwa" wa eigo de "fan" to iimasu.
'အူချိဝ'ကို အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် "fan" လို့ ပြောဆိုပါသည်။
6. "Sakura" wa eigo de "cherry" to iimasu.
'စာကုရ'ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားဖြင့် "cherry"လို့ ပြောဆိုပါသည်။

(ii). " _____ " to iimasu. " _____ "လို့ ပြောဆိုပါသည်။

1. "Shitsurei shimasu" to itte, heya ni hairimashita.
'ရှိဆုရဲရှိမတ်စ်' လို့ပြောပြီး အခန်းထဲသို့ ဝင်ခဲ့သည်။
2. "Shitsurei shimasu" to itte, heya o demashita.
'ရှိဆုရဲရှိမတ်စ်' လို့ပြောပြီး အခန်းထဲမှ ထွက်သွားခဲ့သည်။
3. Asa okita toki ni "ohayoo gozaimasu" to iimasu.
နံနက်အိပ်ရာထသည့်အခါမှာ 'အိုဟိုင်းယိုး ဂိုဇားအိမတ်စ်'လို့ ပြောပါသည်။
4. Yoru neru toki ni "Oyasumi nasai" to iimasu.
ညဖက်အိပ်သည့်အခါမှာ 'အိုယာစုမိနာစိုက်'လို့ ပြောဆိုပါသည်။

- 5. Uchi o deru toki ni, "itte kimasu" to iimasu.
အိမ်ကထွက်သည့်အခါမှာ 'အိတ်တဲနိမတ်စ်'လို့ ပြောဆိုပါသည်။
- 6. Uchi ni kaetta toki ni " tadaima" to iimasu.
အိမ်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါမှာ 'တာဒါးအိမ'လို့ ပြောဆိုပါသည်။
- 7. Gohan o taberu mae ni " itadakimasu" to iimasu.
ထမင်းကို မစားခင်မှာ 'အိတာဒါးနိမတ်စ်'လို့ ပြောဆိုပါသည်။
- 8. Gohan o tabeta ato wa "gochisoo sama" to iimasu.
ထမင်းစားပြီးသည့်အခါ 'ဂေါ့ချီစိုးစမ' လို့ ပြောဆိုပါသည်။

(iii) " _____ " to iu Noun = " _____ " ဆိုတဲ့ နာမ်

- 1. Kore wa " chuurippu" to iu hana desu.
ဤဟာသည် 'ချူးရစ်ပု'ဆိုတဲ့ ပန်းဖြစ်သည်။
- 2. Are wa "fujisan" to iu yama desu.
ဟိုဟာသည် 'ဖူဂျီစန်'ဆိုတဲ့ တောင်ဖြစ်သည်။
- 3. Koko wa " Pazundaung" to iu eki desu.
ဤနေရာသည် 'ပုဇွန်တောင်'ဆိုတဲ့ ဘူတာဖြစ်သည်။
- 4. Anohito wa "Min Min san" to iu hito desu.
ဟိုလူသည် 'မင်းမင်းစံ'ဆိုတဲ့ လူဖြစ်သည်။
- 5. Kono kuruma wa "Nissan" to iu kuruma desu.
ဤကားသည် 'နစ်ဆန်း'ဆိုတဲ့ ကားဖြစ်သည်။
- 6. Kore wa " Myawaddy" to iu zasshi desu.
ဤဟာသည် 'မြဝတီ'ဆိုတဲ့ မဂ္ဂဇင်းဖြစ်သည်။

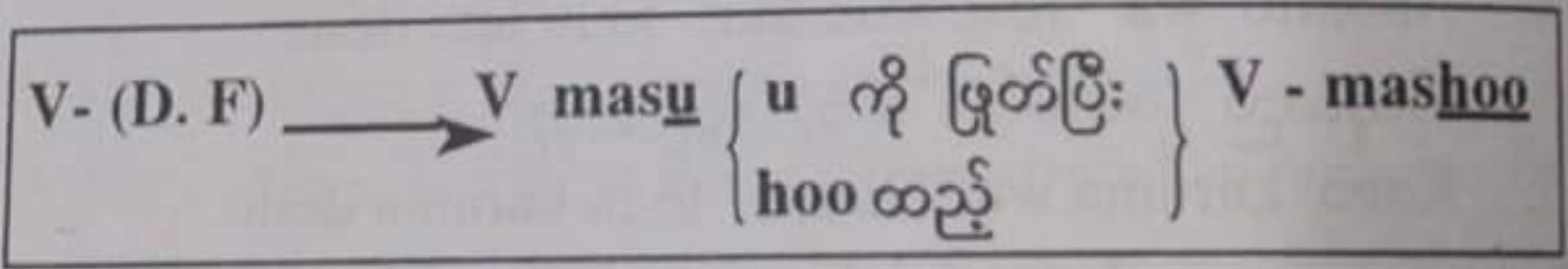
သင်ခန်းစာ ၄၃

ဖိတ်ခေါ်ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း(V- mashoo)

1. V- mashoo ပုံစံကို သုံးခြင်း

- V- mashoo ကို (1) V- masu ၏ ယဉ်ကျေးသောပုံစံအဖြစ် သုံးခြင်း။
- (2) 'ကြိယာ-ကြစို့.' ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးခြင်း။

ပြုလုပ်ပုံ

အဓိပ္ပာယ်

densha	(ဒဲန်းရှ)	လျှပ်စစ်ရထား
de	(ဒယ်)	ဖြင့်
isho(ni)	(အစ်ရှို)	အတူတကွ
sanpo suru	(စန်းပို)	အေးအေးဆေးဆေး လမ်းလျှောက်သည်
rekoodo	(ရယ်ကောဒို)	ဓာတ်ပြား
takushii	(တာကုရှို)	တက္ကစီကား
yobu	(ယော်ဘု)	ခေါ်သည်။

ဥပမာများ

1. Basu de ikimashoo ka, densha de ikimashoo ka?
ဘတ်စ်ကားဖြင့် သွားမလား၊ လျှပ်စစ်ရထားဖြင့် သွားမလား။
Densha de ikimasyoo.
လျှပ်စစ်ရထားဖြင့် သွားကြစို့။
2. Kyoo wa issho ni Nihongo o benkyoo shimashoo ka?
သည်နေ့အတူတကွ ဂျပန်စာကို လေ့လာကြစို့လား။
3. Ashita wa issho ni sanpo shimashoo ka?
မနက်ဖြန် အတူတကွ အေးအေးဆေးဆေး လမ်းလျှောက်ကြစို့လား။
4. Issho ni rekoodo o kikumashoo.
အတူတကွ ဓာတ်ပြားကို နားထောင်ကြစို့။
5. Takushii o yobimashoo ka?
တက္ကစီကားကို ခေါ်ရမလား။

2. **V- masen ka?**

ကြိယာ၏ -masen ပုံစံ(မဟုတ်ဝါကျပုံစံ)ကို သုံးထားသော်လည်းပဲ၊ မဟုတ်ဝါကျသဘောကို မဆောင်ဘဲ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းသဘောကို ဆောင်သည်။

ဥပမာ

Issho ni ikimasen ka?

‘အတူတကွ မသွားဘူးလား’ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ထက် ‘အတူတကွ သွားမလား’ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်သည်။

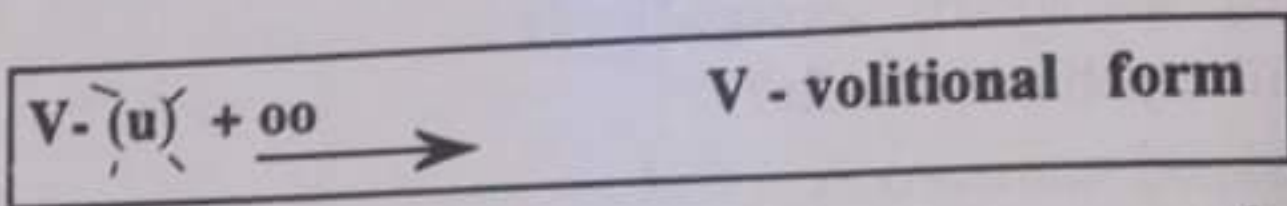
* * *

သင်ခန်းစာ ၄၄

‘စိတ်ကူး၊ ရည်ရွယ်ချက်’ (ishi) (volition) တို့ကို ဖော်ပြခြင်း၊

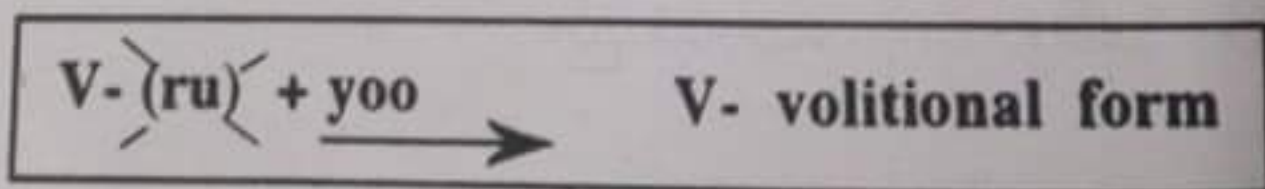
Volitional form ပြုလုပ်ခြင်း

Verb I. နောက်ဆုံးစာလုံး u ကိုဖြုတ်၍ - oo ကို ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြစ်သည်။

Kak(u)	kakoo	ရေးမယ်လို့
nomu	nomoo	သောက် ။
matu	matoo	စောင့် ။
kau	kaoo	ဝယ် ။
hanasu	hanasoo	ပြော ။
asobu	asoboo	ကစား ။

Verb II. နောက်ဆုံးစာလုံး -ru ကိုဖြုတ်၍ - yoo ကို ပေါင်းထည့်ခြင်း ဖြစ်သည်။

mi(ru)	miyoo	ကြည့်မယ်လို့
tabe(ru)	tabeyoo	စား ။
kime(ru)	kimeyoo	ဆုံးဖြတ် ။
ne(ru)	neyoo	အိပ် ။

Verb III.

Kuru	→	koyoo	လာမယ်လို့
suru		shiyoo	လုပ် ။

အဓိပ္ပာယ်များ

kekkon	(ခက်ခေါ်နံး)	လက်ထပ်ခြင်း
kenbutsu	(ကဲနံးဘုဆု)	လည်ပတ်ကြည့်ရှုခြင်း
omou	(အိုမိုအု)	ထင်သည်၊ စိတ်ကူးသည်
kangaeru	(ခန်းငအဲရ)	စဉ်းစားသည်
tsumori	(ဆုမောရီ)	ရည်ရွယ်ခြင်း
iru	(အိရ)	ရှိသည်၊ နေထိုင်သည်
migaku	(မိငခု)	(ဖိနပ်)တိုက်သည်
shoosetsu	(ရှောဆက်ဆု)	ဝတ္ထု
chuukaryoori	(ချူးကလျောရီ)	တရုတ်ဟင်း
narubeku	(နာရဘဲခု)	တတ်နိုင်သမျှ
hayai	(ဟာယအိ)	စောသော
kimeru	(ခီမဲရ)	ဆုံးဖြတ်သည်
kaisha	(ခိုင်းရှ)	ကုမ္ပဏီ
tsutomeru	(ဆုတော်မဲရ)	အမှုထမ်းသည်
kaigi	(ခိုင်းငိ)	အစည်းအဝေး
rekishi	(ရယ်ခီရီ)	သမိုင်း
ootobai	(အောတိုဘိုင်း)	မော်တော်ဆိုင်ကယ်
noseru	(နော်ဆဲရ)	တင်ဆောင်သည်

Volitional ပုံစံကို သုံးခြင်း

I. V- (Volitional form)+ ka?

1. စိတ်ဆေါ်ခြင်း။ သဘောတူခြင်းကို ဖော်ပြရာ၌ သုံးခြင်း။

Sanpo ni ikoo ka?

အေးဆေးစွာ လမ်းလျှောက်ရအောင်လား။

-Ii ne, soo shiyoo.

ကောင်းသားပဲ၊ ထိုအတိုင်း လုပ်ကြစို့။

2. ပြောဆိုသူက တစ်ခုခု လုပ်ချင်၍ တစ်ဖက်သူ၏ ဆန္ဒကို မေးမြန်းရာ၌ သုံးခြင်း

Mado o akeyoo ka?

ပြတင်းပေါက်ကို ဖွင့်ရမလား။

Hai, akete kudasai.

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျေးဇူးပြု၍ ဖွင့်ပါ။

3. တစ်ဦးတည်းပြောဆိုခြင်း (ပြောဆိုသူ၏ဆန္ဒကို ဖော်ဆိုခြင်း)

Moo 12 Ji da. neyoo. ၁၂ နာရီတောင် ထိုးပြီ။ အိပ်တော့မယ်။

II. V- (Volitional form) + to + omou.

(1.) ဤပုံစံသည် ပြောဆိုသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ပြသောကြောင့် ပထမလူ 1 st person တွက်သာ အသုံးပြုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် မေးခွန်းကိုမေးမြန်းရာ၌ 2 nd person ကို သုံးနိုင်သည်။

Watashi (Watashitachi) wa konpyuutaa o naraoo to omoimasu. ကျွန်တော်(ကျွန်တော်တို့)သည် ကွန်ပျူတာကိုသင်ယူမယ်လို့စိတ်ကူးသည်။

(2) V (Plain form) to omou နှင့် V-(Volitional form) + to + omou တို့ခြားနားချက်

V (Plain form) to omou သည် ပြောဆိုသူ၏ ထင်မြင်ချက်ကို မဖော်ပြပေ။

Tanaka san wa rainen kekkon suru to omoimasu.

Mr. Tanaka သည် နောက်နှစ်မှာ လက်ထပ်မယ်လို့ ထင်သည်။

Watashi wa rainen kekkon shiyoo to omoimasu.

ကျွန်တော်သည် နောက်နှစ်မှာ လက်ထပ်မယ်လို့ စိတ်ကူးသည်။

(3) V (Volitional form) to omou နှင့် V-(Volitional form) to + omotte iru တို့ခြားနားချက်

"__ to omou" သည် စကားကို ပြောဆိုစဉ် ပြောဆိုသူ၏ စိတ်ဆန္ဒကို ဖော်ပြပြီး၊

"_____ to omotte iru" သည် စကားမပြောဆိုခင်၊ ရှေးယခင် အချိန်ကတည်းကရှိသော စိတ်ဆန္ဒကို ဖော်ပြသည်။

"_____ to omotte iru" သည် 3 rd person ကို ကတ္တားအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။

ဥပမာ

Watashi wa Pagan o kenbutsu shiyoo to omotte imasu.

ကျွန်တော်သည် ပုဂံကို လည်ပတ်ကြည့်ရှုမယ်လို့ စိတ်ကူးထားသည်။

Su Su san wa moichido Nihon e koyoo to omotte imasu.

မစုစုသည် နောက်တစ်ကြိမ် ဂျပန်ပြည်သို့လာမယ်လို့ စိတ်ကူးနေသည်။

ရည်ရွယ်ချက် (intention) ကို ဖော်ပြသည့် ပုံစံများ

- 1. V- (Volitional form) to omotte imasu.
ကြိယာ+ မယ်လို့ စိတ်ကူး ထားသည်။
- 2. V- (Volitional form) to kangaete imasu.
ကြိယာ+ မယ်လို့ စဉ်းစားထားသည်။
- 3. V- (Plain form) tsumori desu.
ကြိယာ+ ဖို့ ရည်ရွယ်သည်။

ဥပမာ

- 1. Watashi wa Nihon e ikoo to omotte imasu. ကျွန်တော်သည် ဂျပန် ပြည်ကို သွားမယ်လို့ စိတ်ကူးထားသည်။
- 2. " ikoo to kangaete imasu. ကျွန်တော်သည် ဂျပန် ပြည်ကို သွားမယ်လို့ စဉ်းစားထားသည်။
- 3. " iku tsumori desu . ကျွန်တော်သည် ဂျပန်ပြည် ကို သွားဖို့ ရည်ရွယ်သည်။

အထက်ပါစာကြောင်းသုံးကြောင်းတွင် "tsumori desu " ပုံစံသည် ပို၍ တိကျမှုကို ဖော်ပြပြီး ဖြစ်နိုင်ရန် အကောင်အထည်ပေါ်ရန် အနီးစပ်ဆုံး အခြေအနေကို ဖော်ပြသည်။ omotte imasu သည် အကောင်အထည် ပေါ်ရန် အဝေးဆုံးဖြစ်သည်။

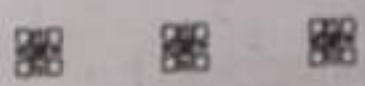
Volitional form ၏ ဥပမာများ

- 1. Moo sukoshi mato'o to omoimasu.
နောက်ထပ် အနည်းငယ် စောင့်မယ်လို့ စိတ်ကူးသည်။
- 2. Uchi ni iyoo to omoimasu.
အိမ်မှာ နေမယ်လို့ စိတ်ကူးသည်။
- 3. Kutsu o migakoo to omoimasu.
ဖိနပ်ကို တိုက်မယ်လို့ စိတ်ကူးသည်။

- 4. Tomodachi ni tegami o kakoo to omoimasu.
သူငယ်ချင်းထံ စာရေးမယ်လို့ စိတ်ကူးသည်။
- 5. Shoosetsu o yomoo to omoimasu.
ဝတ္ထုဖတ်မယ်လို့စိတ်ကူးသည်။
- 6. Chuukaryoori o tabeyoo to omoimasu.
တရုတ်ဟင်းကို စားမယ်လို့ စိတ်ကူးသည်။
- 7. Nihon de Nihongo o narao to omotte imasu.
ဂျပန်ပြည်မှာ ဂျပန်စာကို သင်ယူမယ်လို့ စိတ်ကူးထားသည်။

Tsumori ၏ ဥပမာများ

- 1. Doyoobi desu kara, konban wa bankyoo shinai tsumori desu.
စနေနေ့ဖြစ်သောကြောင့် ဒီညမှာ စာမကျက်ဖို့ ရည်ရွယ်ပါသည်။
- 2. Watashi wa Tanaka san to eiga o mi ni iku tsumori desu.
ကျွန်တော်သည် မစ္စတာတနကနဲ့ ရုပ်ရှင်ကြည့်ရန် သွားဖို့ ရည်ရွယ်ပါသည်။
- 3. Mooichido kangaete miru tsumori desu.
နောက်တစ်ကြိမ်စဉ်းစားကြည့်ဖို့ ရည်ရွယ်ပါသည်။
- 4. Narubeku hayaku kimeru tsumori desu.
စောနိုင်သမျှစောစောဆုံးဖြတ်ဖို့ ရည်ရွယ်ပါသည်။
- 5. Nihon no kaisha ni tsutomeru tsumori desu.
ဂျပန်ကုမ္ပဏီမှာအမှုထမ်းဖို့ ရည်ရွယ်ပါသည်။
- 6. Kyoo no kaigi ewa ikanai tsumori desu.
ယနေ့ အစည်းအဝေးသို့ မသွားဖို့ ရည်ရွယ်ပါသည်။
- 7. Daigaku de Nihon no rekishi o benkyoo suru tsumori desu.
တက္ကသိုလ်မှာ ဂျပန်သမိုင်းကို လေ့လာဖို့ ရည်ရွယ်ပါသည်။
- 8. Ootobai ni kodomo wa nosenai tsumori desu.
မော်တော်ဆိုင်ကယ်မှာ ကလေးကို မတင်ဆောင်ဖို့ ရည်ရွယ်ပါသည်။

သင်ခန်းစာ ၄၅

“ပုံပေါက်သော” (rashii) ကိုဖော်ပြခြင်း
 (look like, appear, Seem to be.)

အခြေခံပုံစံ

V	}	plain form	} rashii desu. = It seems that ... ပုံပေါက်သည်။
A I			
A II	}	-	
N		dewa nai	
		datta	
		dewa nakatta	

အဓိပ္ပာယ်

tenkiyohoo (တနံးခိယောဟိုး) မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်

... ni yoru to	(... နိယောဟိုတို)	... အရ
gogo	(ဂေါဂေါ)	ညနေ (p.m)
moo	(မိုး)	--- နှင့်ပြီ
neru	(နယ်ရ)	အိပ်သည်
uwasa	(အဝစ)	ကောလာဟလ
rainen	(ရိုင်းနဲနဲ)	နောင်နှစ်
Burajiru-jin	(ဘူရာဂျိရဂျင်း)	ဘရာဇီးလူမျိုး
doroboo	(ဒိုရိုဘို)	သူခိုး
shusseki	(ရွတ်စဲခိ)	ကျောင်းတက်ရောက်ခြင်း
bareebooru	(ဘရဲဘောရ)	ဘော်လီဘော

kaidan	(ခိုင်းဒန်း)	လှေကားထစ်
ochiru	(အိုချိုရ)	ကျသည်
utsu	(အုဆု)	ရိုက်သည်
kara	(ကရာ)	သောကြောင့်
yuube	(ယူးဘဲ)	မနေ့ည
amari	(အမ်းမရီ)	သိပ်ပြီး မ _____ ပါ။
koshi	(ခိုရီ)	ခါး

rashii သည် နာမဝိသေသန (၁) ၏ ပုံစံပြောင်း (conjugation) အတိုင်း ပြောင်းလဲသည်။

rashii desu. ၏ အသုံးပြုပုံများ

1. **Hearsay (တစ်ဆင့်ကြား)** ကို ဖော်ပြရာ၌ သုံး၏။ ဤနေရာ၌ - soo desu နဲ့ ဆင်တူသော်လည်း သဘောတရားကွာခြားသည်။ - soo desu သည် ကြားရသည့်အတိုင်းကို ပြန်လည်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သော်လည်းပဲ -rasii desu မှာမူ ပြောဆိုသူ၏ ခန့်မှန်းချက် (conjecture) နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် (judgement) တို့ ပါဝင်လေသည်။

Tenkiyohoo ni yoru to, gogo kara ame ga furu rashii desu.
မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်အရ ညနေပိုင်းမှစ၍ မိုးရွာမည်ပုံရသည်။

Shinbun ni yoru to, kotoshi no natsu wa amari atsukunai rashii desu.

သတင်းစာအရ ဒီနှစ်နွေရာသီသည် သိပ်ပူမည်ပုံမပေါက်ပါ။

2. **သာမန်ခန့်မှန်းချက် (general conjecture)**

သဘာဝဖြစ်ရပ်များ၊ အခြေအနေများကိုလေ့လာပြီး သဘာဝရုပ်ဝတ္ထု အခြေအနေပေါ်အခြေခံ၍ ခန့်မှန်းချက်ကို ဖော်ပြရာ၌သုံး၏။ (ပြောဆိုသူ၏ တာဝန်မပါချေ။)

Kodomo wa moo neta rashii desu. Shizuka ni narimashita kara.

ကလေးများအိပ်သွားခဲ့ပုံပေါက်သည်။ တိတ်ဆိတ်သွားခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

Uwasa ni yoru to, Min Min San wa rainen kekkon suru rashii desu.

ကောလာဟလအရ မမင်းမင်းသည် နောင်နှစ်မှာ လက်ထပ်မည့်ပုံ ပေါက်သည်။

rashii - ၏ဥပမာများ

1. Anohito wa Burajiru-jin rashii desu.

ဟိုလူသည် ဘရာဇီးလူမျိုးဖြစ်ပုံရသည်။

2. Suzuki San wa byooki rashii desu.

မစ္စတာစူဇုခိသည် ဖျားနေပုံရသည်။

3. Yuube doroboo ga haitta rashii desu.

မနေ့ညက သူခိုးဝင်ခဲ့ပုံရသည်။

4. Amari shusseki shinakatta rashii desu.

ကျောင်းသိပ်မတက်ပုံရသည်။

5. Tanaka San wa Nagoya no hito rashii desu.

မစ္စတာ တာနကသည် နာဂိုယကလူ ဖြစ်ပုံရသည်။

6. Tonari no heya ni dareka ga iru rashii desu.

အနီးအနားကအခန်းမှာ တစ်ယောက်ယောက်ရှိပုံရသည်။

7. Tanaka San wa Bareebooru ga totemo Joozu rashii desu.

မစ္စတာ တာနကသည် ဘော်လီဘောအလွန်တော်ပုံရသည်။

8. Anohito wa o-sake wa amari sukidewanai rashii desu.

ဟိုလူသည် အရက်သိပ်ကြိုက်ပုံမပေါက်ပါ။

9. Kaidan kara ochita toki, dokoka uchimashita ka?

လှေကားထစ်မှကျသည့်အခါ တစ်နေရာရာရိုက်မိခဲ့သလား။

Koshi o tsuyoku utta rashii desu.

ခါးကိုပြင်းထန်စွာ ရိုက်မိခဲ့ပုံရသည်။

သင်ခန်းစာ ၄၆

“ခွင့်ပြုခြင်း” နှင့် “တာဝန်ပြုခြင်း” တို့ကိုဖော်ပြခြင်း

(Kyoka to kinshi)

(I) Kyoka (Permission) ခွင့်ပြုခြင်းပုံစံ

1. V-te	mo	<u>ii desu</u>	= may + verb
		<u>kamaimasen</u>	
			= ကြိုယာ + နိုင်သည်။
2. V-nakute	mo	<u>ii desu</u>	= need + not + verb
		<u>kamaimasen</u>	
			= မ-ကြိုယာ-လည်းပဲရပါသည်။

အဓိပ္ပာယ်

to	(တို)	တံခါး
akeru	(အာခဲရ)	ဖွင့်သည်
suu	(စုအု)	ရှူသောက်သည်
kyooshitsu	(ခယောရှိဆု)	စာသင်ခန်း
shashin	(ရှရှင်း)	ဓာတ်ပုံ
toru	(တိုရ)	ယူသည်၊ (ဓာတ်ပုံ)ရိုက်သည်
suwaru	(စူဝရ)	ထိုင်သည်
kusuri	(ခုစုရို)	ဆေး
bijutsukan	(ဘိဂျူဆုကန်)	အနုပညာပြတိုက်

shiken	(ရှိကဲန်)	စာမေးပွဲ
toshoshitsu	(တိုရှေားရှိဆု)	စာကြည့်ခန်း
pen	(ပဲန်း)	ကလောင်တံ၊ မင်တံ

ဥပမာ

1. To o akete mo ii desu. V-te mo ii desu.
 တံခါးကိုဖွင့်နိုင်သည်။ may + Verb
 To o akenakute mo ii desu. ကြိယာ + နိုင်သည်
 တံခါးကိုမဖွင့်လည်းဘဲရပါသည်။
2. Itte mo ii desu.
 သွားနိုင်သည်။
 Ikanakute mo ii desu.
 မသွားလည်းဘဲရပါသည်။
3. Boorupen de kaite mo ii desu.
 ဘောပင်ဖြင့်ရေးနိုင်သည်။
4. Tabako o sutte mo ii desu.
 ဆေးလိပ်သောက်နိုင်သည်။
5. Kyooshitsu no naka de shashin o totte mo ii desu.
 စာသင်ခန်းထဲမှာ ဓာတ်ပုံရိုက်လို့ရပါသည်။
6. Joozu ni kakanakute mo ii desu.
 ကျွမ်းကျင်စွာမရေးလည်းဘဲရပါသည်။
7. Anata no boorupen o tsukatte mo ii desu ka?
 သင်၏ဘောပင်ကို သုံးလည်းပဲရသလား (သုံးနိုင်သလား)။
8. Koko ni suwatte mo ii desu ka?
 ဒီနေရာမှာထိုင်နိုင်သလား။
9. Kusuri o nomanakute mo ii desu.
 ဆေးကိုမသောက်လည်းဘဲရပါသည်။

(II) Kinshi (Prohibition) တားမြစ်ခြင်းပုံစံ

V-te wa ikemasen = must not + verb. မ-ကြိယာရ။

V-nakute wa ikemasen = မ-ကြိယာ-လျှင်မရပါ။

ဥပမာများ

1. Kyooshitsu no naka de tabako o sutte wa ikemasen.
စာသင်ခန်းထဲမှာ ဆေးလိပ်မသောက်ရ။
2. Bijutsukan no naka de shashin o totte wa ikemasen.
အနုပညာပြတိုက်ထဲမှာ ဓာတ်ပုံမရိုက်ရ။
3. Shiken no toki, akai pen o tsukatte wa ikemasen.
စာမေးပွဲအခါ၌ အနီရောင်ကလောင်တံကိုမသုံးရ။
4. Toshoshitsu no naka de tabete wa ikemasen.
စာကြည့်ခန်းထဲမှာ မစားရ။
5. Shiken no toki, hon o mite wa ikemasen.
စာမေးပွဲအခါ၌ စာအုပ်ကိုမကြည့်ရ။
6. Pen de kakanakute wa ikemasen.
ကလောင်တံဖြင့် မရေးလျှင်မရပါ။
7. Asoko e ikanakute wa ikemasen.
ဟိုနေရာကို မသွားလျှင်မရပါ။

သင်ခန်းစာ ၄၇

အလုပ်နှစ်ခုကို ပြိုင်တူပြုလုပ်ခြင်း (nagara ပုံစံ)

အခြေခံပုံစံ

$$V1 - nagara - V2 = \text{ကြိယာ (၁)} - \text{ရင်း} - \text{ကြိယာ (၂)}$$

ပြုလုပ်ပုံ $V1 \rightarrow V1(\text{masu}) - nagara - V2$

ပထမကြိယာကို -masu ပုံစံသို့ပြောင်းပြီးနောက် - masu ကိုဖြုတ်၍ nagara နှင့်တွဲသုံးရမည်။

အဓိပ္ပာယ်

rajio	(ရာဂျိအို)	ရေဒီယို
koohii	(ကောဟီး)	ကော်ဖီ
biiru	(ဘီးရူ)	ဘီယာ
naku	(နခု)	ငိုသည်
poppukon	(ပေါ့ပုကောန်း)	(popcorn)ပြောင်းဖူးပေါက်ပေါက်

1. Rajio o kiku, benkyoo o suru.
Rajio o kiki (masu) nagara, benkyoo o shimasu.
ရေဒီယိုကိုနားထောင်ရင်း စာကျက်သည်။
2. Koohii o nomi nagara, shinbun o yonde imasu.
ကော်ဖီကိုသောက်ရင်း သတင်းစာကိုဖတ်နေသည်။
3. Tabako o sui nagara, hanashimasu.
ဆေးလိပ်ကိုသောက်ရင်း စကားပြောသည်။

4. Unten o shi nagara, rajio o kiite imasu.
ကားမောင်းရင်း ရေဒီယိုကိုနားထောင်နေသည်။
5. Terebi o mi nagara, biiru o nonde imasu.
တယ်လီဗီးရှင်းကိုကြည့်ရင်း ဘီယာကိုသောက်နေသည်။
6. Naki nagara, hanashimasu.
ငိုရင်းစကားပြောသည်။
7. Tomodachi to hanashinagara, basu o matte imasu.
သူငယ်ချင်းနှင့်စကားပြောရင်း ဘတ်စ်ကားကိုစောင့်နေသည်။
8. Eiga o minagara, poppukon o tabete imasu.
ရုပ်ရှင်ကြည့်ရင်း ပြောင်းဖူးပေါက်ပေါက်ကိုစားနေသည်။
9. Unten o shinagara, hanashite wa ikemasen.
ကားမောင်းရင်း စကားမပြောရ။
10. Aruki nagara, tabako o sutte wa ikemasen.
လမ်းလျှောက်ရင်း ဆေးလိပ်မသောက်ရ။

အဓိပ္ပာယ်

jugyoo	(ဂျပူငြော)	စာသင်ကြားခြင်း
ooi	(အေားအိ)	များပြားသော
zannen	(ဇန်နဲနဲ)	ဝမ်းနည်းသော
kai	(ကားအိ)	အစည်းအဝေးပွဲ
somatsu	(စိုမာ့ဆု)	ကြမ်းတမ်းသော၊ အရည်အသွေးညံ့သော
sashiageru	(စရှိအာငရ)	ပေးသည်

မှတ်ရန်

(1) nagara ကို “အလုပ်နှစ်ခုကို ပြိုင်တူပြုလုပ်ခြင်း” တွင်သာ အသုံးပြုသည်သာမက/ရှေ့တွင်ဖော်ပြထားသော အကြောင်းအရာနှင့် နောက်တွင် ဖော်ပြထားသော အကြောင်းအရာတို့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေခြင်းကိုလည်း ဖော်ပြနိုင်သည်။

ဥပမာ

1. Gakkoo made kite inagara, Jugyoo ni demasen.
ကျောင်းအထိလာခဲ့သော်လည်းပဲ စာသင်ကြားခြင်းတွင် မတက်ရောက်ပါ။
2. Nihon wa chiisai kuni de ari nagara, Jinkoo ga ooi desu.
ဂျပန်ပြည်သည် သေးငယ်သော တိုင်းပြည်ဖြစ်သော်လည်းပဲ လူဦးရေများပြားသည်။
3. Anohito wa nandemo shitte inagara shiranai kao o shite imasu.
ဟိုလူသည် ဘာမဆိုသိနေသော်လည်းပဲ မသိသောမျက်နှာထားကို လုပ်ထားသည်။

(2) nagara ကို အကြောင်းအရာတစ်ခုကို မဖော်ပြခင် ကြိုတင်အသိပေး စကားပလ္လင်ခံခြင်းတွင်လည်း အသုံးပြုသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် နာမ်နှင့် Adj II တို့၏နောက်တွင် nagara ကိုတွဲ၍သုံးလေ့ရှိသည်။

1. Zannen nagara, kyoo no kai ni shusseki dekimasen.
ဝမ်းနည်းပါတယ်။ ဒီနေ့အစည်းအဝေးပွဲသို့ မတက်ရောက်နိုင်ပါ။
2. O somatsu nagara, sashiagemashoo.
တန်ဖိုးကြီးတဲ့ပစ္စည်းတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ လက်ခံပါ။ (ခင်ဗျားကိုပေးပါတယ်)

zannen = ဝမ်းနည်းသော
 shusseki = တက်ရောက်သည် * * *
 nagara = ယင်း၊ လျှောက်နှင့်
 dekiru = တတ်စွမ်းသည်
 somatsu = ကုန်စုံအမျိုးမျိုး
 sashiageru = ပေးကမ်းသည်

သင်ခန်းစာ ၄၈

တာဝန် (duty) ကိုဖော်ပြခြင်း (gimu)

အခြေခံပုံစံ

I V- nakereba narimasen = have to + verb = ကြိယာ+ရမည်။
ikemasen = must + verb

တည်ဆောက်ပုံ
 V (D.F) → V - na (i) + kereba → V - nakereba + narimasen
ikemasen

kau	_____	kawa ₁ nakereba	narimasen	ဝယ်ရမည်။
iku	_____	ika ₁ nakereba	။	သွား။
taberu	_____	tabe ₁ nakereba	။	စား။
suru	_____	shi ₁ nakereba	။	လုပ်။

မှတ်ချက်

* စကားပြောဆိုရာ၌ -nakereba အစား nakerya (သို့) nakya ကို သုံးကြ၏။

ဥပမာ

iku	→	ikanakereba	→	ikanakerya	→	ikanakya.
suru	→	shinakereba	→	shinakerya	→	shinakya.
taberu	→	tabenakereba	→	tabenakerya	→	tabenakya.

မှတ်ချက်

* အဓိပ္ပာယ်နားလည်သော အခါမျိုး၌ -nakya၏ နောက်တွင်ရှိ အပိုင်းကို ဖြုတ်ပစ်နိုင်သည်။

eg. kusuri o tomanakya. ဆေးကိုသောက်ရမည်။

အဓိပ္ပာယ်များ

juusho	(ဂျူးရှော့)	နေရပ်လိပ်စာ
sangurasu	(စန်းဂုရုစု)	နေကာမျက်မှန်
seifuku	(စဲးဖုကု)	ဝတ်စုံ
haru	(ဟာရု)	ကပ်သည်
nokku	(နေ့ခု)	(တံခါး)ခေါက်သည်
hooritsu	(ဟိုးရိဆု)	ဥပဒေ
mamoru	(မာမိုးရု)	စောင့်ထိန်းသည်၊ လိုက်နာသည်
arau	(အာရအု)	ဆေးကြောသည်
migaku	(မိငခု)	ပွတ်တိုက်သည်
oboeru	(အိုဘိုအဲရု)	မှတ်မိသည်
kamikuzu	(ခါမိခုခု)	စက္ကူစုတ်
kuzukago	(ခုခုခို)	အမှိုက်တောင်း
suteru	(စုတဲရု)	လွှင့်ပစ်သည်
keisanki	(ခဲစန်းခိ)	ဂဏန်းပေါင်းစက်

ဥပမာ

1. Juusho o kakanakereba narimasen.
လိပ်စာကိုရေးရမည်။
2. Sangurasu o kawanakereba narimasen.
နေကာမျက်မှန်ကို ဝယ်ရမည်။
3. Seifuku o kinakereba narimasen.
ဝတ်စုံကိုဝတ်ရမည်။
4. Keisanki o taukanakereba narimasen.
ဂဏန်းပေါင်းစက်ကို သုံးရမည်။
5. Tegami o dasu toki niwa kitta o haranakereba narimasen.

စာကိုပို့သည့်အခါ တံဆိပ်ခေါင်းကိုကပ်ရမည်။

6. Hoka no hito no heya ni hairu toki niwa nokku o shinakereba narimasen.

အခြားသောသူ၏ အခန်းထဲဝင်သည့်အခါမှာ (တံခါး) ခေါက်ရမည်။

7. Hooritsu o mamoranakereba narimasen.

ဥပဒေကိုလိုက်နာရမည်။

8. Taberu mae ni te o arawanakereba narimasen.

မစားခင် လက်ကိုဆေးရမည်။

9. Neru mae ni ha o migakanakereba narimasen.

မအိပ်ခင် သွားတိုက်ရမည်။

II. - yooni shinakereba narimasen.
= - - - စေရန်လုပ်ရမည်။

1. Gakkoo ni okurenai yooni shinakereba narimasen.

ကျောင်း နောက်မကျစေရန်လုပ်ရမည်။

2. Naratta Nihongo wa wasurenai yooni shinakereba narimasen.

သင်ယူခဲ့သည့်ဂျပန်စာ မမေ့ရန်လုပ်ရမည်။

3. Naratta Nihongo wa oboeru yooni, shinakereba narimasen.

သင်ယူခဲ့သည့်ဂျပန်စာကို မှတ်မိစေရန်လုပ်ရမည်။

4. Kamikuzu wa kuzukago ni suteru yooni shinakereba narimasen.

စက္ကူစုတ်ကို အမှိုက်တောင်းထဲသို့ လွှင့်ပစ်လာစေရန် လုပ်ရမည်။

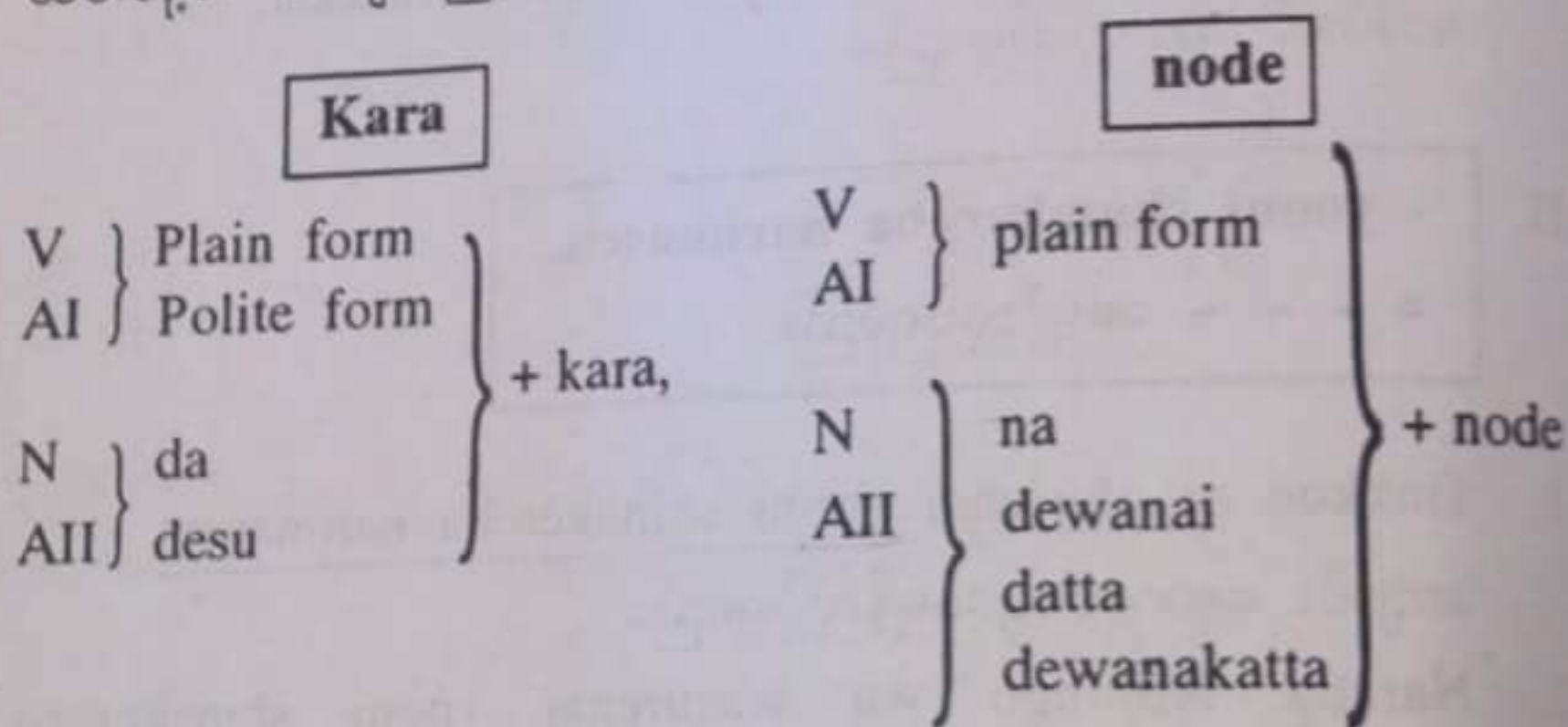
* * *

သင်ခန်းစာ ၄၉

အကြောင်းရင်း (cause) ကိုဖော်ပြခြင်း (gen'in)

အကြောင်းရင်းကို ဖော်ပြရာတွင် 'kara' နှင့် 'Node' နှစ်ခုရှိသည်။
ယင်းတို့၏ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံနှင့် အသုံးပြုပုံတို့သည် မတူကြပေ။

အဓိပ္ပာယ်

karada	(ခါရဒ)	ကိုယ်ခန္ဓာ
hoshi	(ဟိုရှိ)	ကြယ်
hima	(ဟိမ)	အားလပ်ချိန်
ryokoo	(ရော့ကော)	ခရီး(သွားခြင်း)
tsukareru	(ဆုကာရယ်းရ)	မောပန်းသည်
mado	(မာဒို)	ပြတင်းပေါက်
kisoku	(ခိစိုကု)	စည်းကမ်း
yofukashi	(ယော်ဖုကရှိ)	ညနက်သည်အထိ မအိပ်ဘဲနေခြင်း

asaneboo	(အစနယ်ဘိုး)	အိပ်ရာထနောက်ကျခြင်း
dooshite	(ဒိုးရှိတ်)	ဘာကြောင့်
gyuu nyuu	(ဂျူးကျူး)	နွားနို့
oritatami	(အိုရိတာတားမိ)	ခေါက်ချိုးခြင်း
yasai	(ယာစအိ)	ဟင်းရွက်
V-te shimau	(ရှိမအု)	ကြိယာ + ပြီးဆုံးသည်
atama	(အာတမ)	ခေါင်း
roojin	(ရောဂျင်း)	သက်ကြီးရွယ်အို
heta	(ဟယ်တ)	ညံ့ဖျင်းသော
hazukashii	(ဟာဇုကရှိအိ)	ရှက်သော
mukaeru	(မူကာအဲရ)	ကြိုဆိုသည်
shibai	(ရှိဘိုင်း)	ပြဇာတ်
yasumi	(ယာစမိ)	အားလပ်ရက်
ukagau	(အူကငအု)	မေးမြန်းသည်၊ အလည်သွားသည်
chittomo	(ချစ်တိုမိုး)	နည်းနည်းလေးမှ + မ __ ပါ
zonjiru	(ဇောင်းဂျိရ)	သိရှိသည်
shitsureishimasu	(ရှိဆုရဲရှိမတ်စ်)	ခွင့်ပြုပါ
onaka	(အိုနက)	ဝမ်းဗိုက်၊ ဗိုက်
itai	(အိတိုင်း)	နာကျင်သော
yoyaku	(ယောယခု)	ကြိုတင်မှာခြင်း
chikoku	(ချိကို့ကု)	နောက်ကျခြင်း
seito	(စဲးတို)	ကျောင်းသား၊ တပည့်
naze	(နာ့ဇယ်)	ဘာကြောင့်
netsu	(နယ်ဆု)	အဖျား၊ အပူဓာတ်
kagi	(ခင်)	သော့
hidoi	(ဟိဒေါအိ)	ပြင်းထန်သော
hokori	(ဟိုမိုးရိ)	ဖုန်
tatsu	(ထပ်ဆု)	ထသည်

benri	(ဘဲန်းရီ)	အဆင်ပြေသော
rei	(ရယ်း)	ဥပမာ
fukushuu	(ဖူကုရှူး)	ပြန်လည်ကျက်မှတ်ခြင်း
yaseru	(ယာစဲရ)	ပိန်သည်
kuuki	(ခုးခိ)	လေ
kenkoo	(ကဲန်းကိုး)	ကျန်းမာရေး

kara နှင့် **node** တို့၏ ခြားနားချက်

(1) Kara

၎င်းသည် subjective ခေါ် စိတ်တွင်းမှဖြစ်ပေါ်မှုကို အခြေခံသော စာကြောင်းများတွင် အသုံးပြုသည်။ ဥပမာ-ပြောဆိုသူ၏ စိတ်ဆန္ဒ၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ ခန့်မှန်းချက်၊ အမိန့်ပေးချက်၊ ခွင့်ပြုခြင်း၊ တားမြစ်ခြင်း၊ မေတ္တာရပ်ခံခြင်း၊ ဖိတ်ခေါ်ခြင်း၊ မေးမြန်းခြင်း တို့ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စာကြောင်းတွင် (1) V - mashoo (2) V - tai, hoshii (3) V - yoo, tsumori (4) V - te kudasai (5) V - nasai (6) V - te mo ii desu (7) V - te wa ikemasen (8) V - nakereba narimasen စသည်တို့ပါရှိပါက **kara** ကိုသာသုံးရမည်။

ဥပမာ

1. Hoshi ga dete iru kara, ashita mo ii tenki deshoo.
ကြယ်ထွက်နေသောကြောင့် မနက်ဖြန်လည်းပဲ ကောင်းသောရာသီဥတု ဖြစ်မည်။
2. Hima ga aru kara, ryokooshitai desu.
အားလပ်ချိန်ရှိသောကြောင့် ခရီးသွားချင်သည်။
3. Tsukarete ita kara, konban wa hayaku neyoo to omoimasu.
မောပန်းခဲ့သောကြောင့် ဒီညမှာ စောစောအိပ်မယ်လို့ စိတ်ကူးသည်။
4. Atsui kara, mado no to o akete kudasai.
အိုက်သောကြောင့် ပြတင်းပေါက်တံခါးကို ကျေးဇူးပြု၍ဖွင့်ပါ။

5. Tabako wa karada ni warui kara, yamenasai.
ဆေးလိပ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာအတွက် (မကောင်း) ဆိုးစေသောကြောင့် ရုပ်လိုက်ပါ။
6. Ashita wa nichiyooobi desu kara, hayaku okinakute mo ii desu.
မနက်ဖြန်သည် တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်သောကြောင့် စောစောအိပ်ရာမထလည်းဘဲ ရပါသည်။
7. Kodomo da kara, osake o nonde wa ikemasen.
ကလေးဖြစ်သောကြောင့် အရက်မသောက်ရ။
8. Gakusei desu kara, gakkoo no kisoku o mamoranakereba narimasen.
ကျောင်းသားဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းစည်းကမ်းကိုလိုက်နာရမည်။

(2) node

node သည် objective ခေါ် သဘာဝရုပ်ဝတ္ထုလောကတွင် ဖြစ်ပေါ်သော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ ဖော်ပြသောအခါ၌ အသုံးပြု၏။

ဥပမာ

1. Yuube yofukashi o shita node, asa neboo o shite shimaimashita.
မနေ့ညက ညဉ့်နက်သည်အထိ မအိပ်ဘဲနေခဲ့သောကြောင့် နံနက်အိပ်ရာထနောက်ကျခဲ့သည်။
2. Atsui node, neraremasen.
အိုက်သောကြောင့် မအိပ်နိုင်ပါ။
3. Roojin na node, sugu tsukaremasu.
သက်ကြီးရွယ်အိုဖြစ်သောကြောင့် ချက်ချင်းမောပန်းသည်။
4. Kanji ga heta na node, totemo hazukashii desu.
ခန်းဂျိုးညံ့ဖျင်းသောကြောင့် အလွန်ရှက်ရပါသည်။
5. Tomodachi ga kuru node, mukae ni ikimashita.
သူငယ်ချင်းလာသောကြောင့် ကြိုဆိုရန်သွားခဲ့သည်။

- 6. Shibai ga suki na node, mainichi mi ni ikimasu.
ပြဇာတ်ကိုကြိုက်သောကြောင့် နေ့တိုင်းကြည့်ရန်သွားသည်။
- 7. Tsukareta node, hayaku nemashita.
မောပန်းခဲ့သောကြောင့် စောစောအိပ်ခဲ့သည်။
- 8. Kono rajio wa takai node, kaimasen.
ဤ ရေဒီယိုသည် ဈေးကြီးသောကြောင့် မဝယ်ပါ။
- 9. Ashita wa yasumi na node, kaimono ni ikimasu.
မနက်ဖြန်သည် အားလပ်ရက်ဖြစ်သောကြောင့် ဈေးဝယ်ရန်သွားသည်။

(3) “node”သည် “kara”ထက်ပို၍ ယဉ်ကျေးပြီး သိမ်မွေ့ခြင်းကိုဖော်ပြ၏။ ထို့ကြောင့် ပြောဆိုသူ၏ စိတ်ပိုင်းမှဖြစ်ပေါ်သော တောင်းဆိုမှုကို ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ဖော်ပြလိုသောအခါ၌ node ကိုသုံးနိုင်၏။

- 1. Jikan ga osoku narimashita node, ukagaimasen deshita.
အချိန်နောက်ကျလာခဲ့ပြီဖြစ်သောကြောင့် အလည်မသွားဖြစ်ပါ။
- 2. Chitto mo zonzimasen node, shitsurei itashimashita.
နည်းနည်းလေးမှ နားမလည်သောကြောင့် ခွင့်လွှတ်စေချင်ပါသည်။

(4) karaကို desuနှင့်တွဲ၍ သုံးနိုင်သော်လည်း nodeသည် desuနှင့်တွဲ၍ မသုံးနိုင်ပါ။

မေး။ Dooshite tabemasen ka? ဘာကြောင့်မစားသလဲ။
 အဖြေ။ (မှန်) onaka ga itai kara desu. ဗိုက်နာသောကြောင့်ဖြစ်သည်။
 (မှား) onaka ga itai node desu.   ။   ။

“Kara” ၏ဥပမာများ

- 1. Raishuu, Mandalay e iku kara, kisha no yoyaku o shimasu.
လာမည့်အပတ်မှာ မန္တလေးသို့သွားမည်ဖြစ်သောကြောင့် မီးရထားတွက် ကြိုတင်မှာရပါသည်။
- 2. Chiisai koe de hanashita kara, yoku kikoemasen deshita.
တိုးသောအသံဖြင့် ပြောသောကြောင့် ကောင်းစွာမကြားနိုင်ခဲ့ပါ။

3. Kinoo, osake o takusan nonda kara, atama ga itai desu.
မနေ့က အရက်ကိုများစွာ သောက်ခဲ့သောကြောင့် ခေါင်းကိုက်နေသည်။
4. Basu ga okureta kara, gakkoo ni chikoku shimashita.
ဘတ်စ်ကားသည် နောက်ကျခဲ့သောကြောင့် ကျောင်းနောက်ကျခဲ့သည်။
5. Byooki datta kara, gakkoo o yasumimashita.
ဖျားခဲ့သောကြောင့် ကျောင်းကိုခွင့်ယူခဲ့သည်။
6. Kyoo wa sensei mo seito mo gakkoo e ikimasen.
ယနေ့ ဆရာရော၊ ကျောင်းသားရော ကျောင်းသို့မသွားပါ။
Naze desu ka?
ဘာကြောင့်ဖြစ်ပါသလဲ။
Nichiyoobi da kara desu.
တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

“node” ၏ ဥပမာများ

1. Netsu ga aru node, gakkoo o yasumimasu.
အဖျားရှိသောကြောင့် ကျောင်းကိုခွင့်ယူသည်။
2. Kagi ga nai node, heya ni hairemasen.
သော့မရှိသောကြောင့် အခန်းထဲမဝင်နိုင်ပါ။
3. Nihon no kaisha ni hairitai node, Nihongo o benkyoo shite irun desu. (irun = iru no)
ဂျပန်ကုမ္ပဏီကို ဝင်ချင်သောကြောင့် ဂျပန်စာကိုသင်ယူနေပါသည်။
4. Ame ga hidoku futta node, hokori wa tachimasen.
မိုးပြင်းထန်စွာရွာခဲ့သောကြောင့် ဖုန်မထပါ။
5. Basu no hoo ga benri na node, basu de ikimashita.
ဘတ်စ်ကားက ပိုအဆင်ပြေသောကြောင့် ဘတ်စ်ကားဖြင့်သွားခဲ့သည်။
6. Kono jibiki niwa rei ga takusan kaite aru node, totemo benri desu.
ဒီအဘိဓာန်တွင် ဥပမာများစွာ ရေးသားထားသောကြောင့် အလွန်အဆင်ပြေသည်။

7. Watashi wa jikan ga nai node, fukushuu ga dekimasen.
ကျွန်တော်သည် အချိန်မရှိသောကြောင့် ပြန်လည်ကျက်မှတ်ခြင်းကို မပြုနိုင်ပါ။
8. Watashi wa konogoro amari tabenai node, yasete kimashita.
ကျွန်တော်သည် ခုတလောသိပ်မစားသောကြောင့် ပိန်လာခဲ့သည်။
9. Yama no kuuki wa kirei na node, kenkoo ni ii desu.
တောင်ပေါ်ကလေသည် လတ်ဆတ်သောကြောင့် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းပါသည်။

• • •

သင်ခန်းစာ ၅၀

အကြံပေးခြင်း (suggestion) ကိုဖော်ပြခြင်း

V - ta hoo ga ii desu = ကြိယာ + လျှင်ကောင်းမည်။
 V - nai " " " = မကြိယာ + လျှင်ကောင်းမည်။

1. Mainichi gyuunyuu o nonda hoo ga ii desu.
နေ့တိုင်းခွားနို့သောက်လျှင် ကောင်းမည်။
2. Osake o nomanai hoo ga ii desu.
အရက်ကိုမသောက်လျှင် ကောင်းမည်။
3. Furui gyuu nyuu wa nomanai hoo ga ii desu.
မလတ်ဆတ်သောခွားနို့ကို မသောက်လျှင်ကောင်းမည်။
4. Oritatami no kasa o motte itta hoo ga ii desu.
ခေါက်ထီးကိုယူသွားလျှင် ကောင်းမည်။
5. Yasai o takusan tabeta hoo ga ii desu.
ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကို များများစားလျှင်ကောင်းမည်။

- 6. Mainichi yoshuu to fukushuu o shita hoo ga ii desu.
နေ့တိုင်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်ကျက်မှတ်ခြင်းကိုလုပ်လျှင်
ကောင်းမည်။
- 7. Tokidoki sanpo ya undoo o shita hoo ga ii desu.
တစ်ခါတစ်ရံ အေးအေးဆေးဆေးလမ်းလျှောက်ခြင်းနှင့် အားကစားကို
လုပ်လျှင် ကောင်းမည်။

* * *

သင်ခန်းစာ ၅၁

bakari အကြောင်း

- 1. V - te bakari (ကြိယာ + ချည်း)
- 2. V - ta bakari (ကြိယာ + ပြီးခါစ)
- 3. အရေအတွက် + bakari (အရေအတွက် + ခန့်)
- 4. (နာမ်၊ နာမဝိသေသန၊ ကြိယာ) + bakari = (နာမ်၊ နာမဝိသေသန၊
ကြိယာ) + သာ။ (အကြောင်းအရာတစ်ခုတွင်သာ ကန့်သတ်ထား
ခြင်းကို ဖော်ပြသည်။)

အဓိပ္ပာယ်

itsumo	(အိဆုမိုး)	အမြဲတမ်း
kotoshi	(ခိုတိုးရှိ)	ဒီနှစ်
sotsugyoo suru	(စိုဆုငြောစုရ)	ဘွဲ့ရသည်၊ အောင်မြင်သည်
kiro	(ကိရို)	ကီလိုမီတာ
hantoshi	(ဟန်းတိုရှိ)	နှစ်ဝက်
kasu	(ခစု)	ချေး(ပေး)သည်
seisho	(စဲရှော့)	အချောကူးရေးသည်
manga	(မန်းင)	ကာတွန်း

tsuyoi (ဆုယောအိ) အားကောင်းသော
noo (နော့) အစွမ်းအစ၊ ဦးနှောက်ဉာဏ်

(1) V - te bakari (ကြိယာ + ချည်း)

1. Akachan wa itsumo naite bakari imasu.
နို့စို့ကလေးသည် အမြဲတမ်းငိုချည်းနေသည်။
2. Kyoo wa asa kara tabete bakari imasu.
ဒီနေ့မနက်ကတည်းက စားချည်းနေသည်။
3. Ame ga futte bakari imasu.
မိုးသည် ရွာချည်းနေသည်။
4. Shiken ga chikazukimashita kara, asonde bakari ite wa ikemasen.
စာမေးပွဲနီးကပ်လာခဲ့ပြီဖြစ်သောကြောင့် ကစားချည်းနေလို့ မရပါ။

(2) V - ta bakari (ကြိယာ + ပြီးခါစ)

1. Karera wa kyoo kekkon shita bakari desu.
သူတို့သည် ယနေ့လက်ထပ်ပြီးခါစဖြစ်သည်။
2. Ame ga futta bakari desu.
မိုးသည် ရွာချပြီးခါစဖြစ်သည်။
3. Kotoshi no sangatsu ni daigaku o sotsugyoo shita bakari desu.
ဒီနှစ်မတ်လမှာ တက္ကသိုလ်ကို အောင်မြင်ခဲ့ပြီးခါစဖြစ်သည်။
4. Ima Yangon ni tsuita bakari desu.
ယခုရန်ကုန်ကို ရောက်ပြီးခါစဖြစ်သည်။
5. Ima uchi e kaetta bakari desu.
ယခု အိမ်ပြန်ရောက်ခါစဖြစ်သည်။

(3) အရေအတွက် + bakari (အရေအတွက် + ခန့်)

1. Sen chatto bakari kashite kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ ကျပ်တစ်ထောင်ခန့်ချေးပါ။

2. Kyoo wa 20 kiro bakari arukimashita.
ယနေ့ ကီလို ၂၀ ခန့် လမ်းလျှောက်ခဲ့သည်။
3. Ichinen bakari Nihongo o naraimashita.
တစ်နှစ်ခန့် ဂျပန်စာကိုသင်ယူခဲ့သည်။
4. Isshuukan bakari ryokoo ni ikimashita.
သီတင်းတစ်ပတ်ခန့် ခရီးထွက်ခဲ့သည်။
5. Hantoshi bakari matte kudasai.
ကျေးဇူးပြု၍ နှစ်ဝက်ခန့်စောင့်ပါ။

(4) (နာမ်၊ နာမဝိသေသန၊ ကြိယာ) + bakari
(နာမ်၊ နာမဝိသေသန၊ ကြိယာ) + သာ

1. Taberu koto bakari kangaete imasu.
စားသောက်ခြင်းကိုသာ စဉ်းစားနေသည်။
2. Ato wa seisho suru bakari desu.
နောက်ပိုင်းဟာ အချောကူးရေးရန်သာဖြစ်သည်။
3. Manga no hon bakari yonde, benkyoo shiyoo to shimasen.
ကာတွန်းစာအုပ်သာဖတ်ပြီး စာကျက်မယ်လို့တော့ မလုပ်ပါ။
4. Tsuyoi bakari ga noo dewa arimasen.
အားသာကောင်းပြီး ဦးနှောက်(အစွမ်း) မရှိပါ။
5. Taberu bakari de nan no noo mo arimasen.
စားသောက်ရုံသာဖြစ်ပြီး ဘာမှအစွမ်းအစ မရှိပါ။

* * *

သင်ခန်းစာ ၅၂
V - te shimau အကြောင်း

zenbu	(ခန်းဘု)	အားလုံး
nakusu	(နခုခု)	ပျောက်ဆုံးသည်
kowareru	(နိဝါရဲရ)	ပျက်စီးသည်
kaji	(ခါ့)	မီးလောင်မှု
3 tai 2	(ခန်းတိုင်းနိ)	သုံးပွဲ နှစ်ပွဲ
makeru	(မာခဲရ)	ရှုံးသည်
kesa	(ခဲစ)	သည်နေ့မနက်
yakeru	(ယာခဲရ)	မီးလောင်ကျွမ်းသည်
shiai	(ရှီအိုင်း)	ပြိုင်ပွဲ

1. လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု လုံးဝပြီးဆုံးခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း

Shimau ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ပြီးဆုံးခြင်းဖြစ်သည်။ 'te' ပုံစံရှိသော ကြိယာနှင့် တွဲသုံးလေ့ရှိသည်။ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခြင်းကို ဖော်ပြသည်။

Watashi wa kono hon o zenbu yonde shimaimashita.

ကျွန်တော်သည် ဒီစာအုပ်ကို အားလုံးဖတ်ပြီးပြီ။

Moo gohan o tabemashita ka?

ထမင်းကို စားခဲ့ပြီးပြီလား။

Hai, moo tabete shimaimashita.

ဟုတ်ကဲ့၊ စားခဲ့ပြီးပါပြီ။

lie, mada tabete imasen.

ဟင့်အင်း၊ မစားရသေးပါ။

2. to express feeling of regret.
စိတ်မကောင်းဖြစ်ခဲ့ခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း

Pasupooto o nakushite shimaimashita.

ပတ်စပို့ကိုပျောက်ဆုံးခဲ့ပြီ။

Tokei ga kowarete shimaimashita.

နာရီသည် ပျက်စီးခဲ့သည်။

Kaji de uchi ga yakete shimaimashita.

မီးလောင်မှုကြောင့် အိမ်လောင်ခဲ့ပြီ။

Kyoo no bareebooru no shiai wa doo desu ka?

သည်နေ့ ဘော်လီဘောပြိုင်ပွဲဘယ်လိုလဲ။

3 tai 2 de makete shimaimashita.

၃ ပွဲ ၂ ပွဲဖြင့်ရှုံးခဲ့တယ်။

Kesa asa neboo o shite shimatta node, gakkoo ni okuremashita.

သည်နေ့မနက် အိပ်ရာထနောက်ကျခဲ့သောကြောင့် ကျောင်းနောက်ကျခဲ့သည်။

Isoide itta node, hon o wasurete shimaimashita.

အလျင်အမြန်သွားခဲ့သောကြောင့် စာအုပ်ကိုမေ့ကျန်ခဲ့သည်။

စကားပြောဆိုရာ၌ “te shimau” အစား “chau” “jau” ကိုသုံးကြသည်။

ဥပမာ

tabete shimau ..... tabechau.

tabete shimatta ..... tabechatta.

yonde shimau ..... yonjau.

yonde shimatta ..... yonjatta.

• • •

သင်ခန်းစာ ၅၃

အကြောင်းပြချက် (riyuu) reason ကိုဖော်ပြခြင်း

-te (သို့) -de ပုံစံဖြင့်ဖော်ပြနိုင်၏။

$$\left. \begin{array}{l} V \\ AI \end{array} \right\} \rightarrow \text{-te form}$$

$$\left. \begin{array}{l} N \\ All \end{array} \right\} + \text{de}$$

$$= \text{---} \text{၍} \text{---}$$

အဓိပ္ပာယ်များ

riyuu	(ရိယူး)	အကြောင်းပြချက်
kurai	(ခုရအိ)	မှောင်သော
kimochi	(ခိမိုးချို)	ခံစားချက်
sugiru	(စုငိရ)	ကျော်လွန်သည်
kariru	(ခါရိရ)	ငှားယူသည်
ureshii	(အုရဲရှိအိ)	ဝမ်းသာသော
jiko	(ဂျိကို)	ထိခိုက်မှု
jisshuu	(ဂျစ်ရှူး)	လက်တွေ့
bikkuri (suru)	(ဘစ်ခုရိ)	အံ့ဩသည်
jishin	(ဂျိရှင်း)	မြေငလျင်
taoreru	(တအော်ရဲရ)	ပြိုလဲသည်၊ လဲကျသည်

(AI) kurakute miemasen.

မှောင်၍ မမြင်နိုင်ပါ။

(AII) kirei de kimochi ga ii desu.

လှပ၍ ခံစားချက်ကောင်းသည်။

(N) Byooki de yasumimashita.

ဖျား၍ အနားယူခဲ့သည်။

(V) Tabesugite onaka o kowashimashita.

အစားလွန်၍ ဝမ်းပျက်ခဲ့သည်။

Okane ga nakute komarimashita kara, tomodachi ni okane o karimashita.

ပိုက်ဆံမရှိ၍ ဒုက္ခရောက်ခဲ့သောကြောင့် သူငယ်ချင်းထံမှ ငွေကိုချေးခဲ့သည်။

Anata ni au koto ga dekite, taihen ureshii desu.

သင်နှင့်တွေ့နိုင်၍ အလွန်ဝမ်းသာရသည်။

Takushii ga konakute, osoku narimashita.

တက္ကစီကားမလာ၍ နောက်ကျခဲ့သည်။

Yuube wa samukute, neraremasen deshita.

မနေ့ညက အေးခဲ့၍မအိပ်နိုင်ခဲ့ပါ။

Basu wa osokute, komarimasu.

ဘတ်စ်ကားနောက်ကျ၍ ဒုက္ခရောက်ရသည်။

Atama ga itakute, okiraremasen.

ခေါင်းကိုက်၍ အိပ်ရာမထနိုင်ပါ။

Sono hanashi o kiite, bikkuri shimashita.

ထိုပြောစကားကိုကြားရ၍ အံ့သြခဲ့သည်။

Shizuka de yoku nemuremasu.

တိတ်ဆိတ်၍ ကောင်းစွာအိပ်နိုင်သည်။

N - de

ဤပုံစံတွင်ရှိ N သည်

- (1) သဘာဝအခြေအနေ (Natural Phenomena)
- (2) ဘေးအန္တရာယ် (disasters) တို့ကို ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။

1. သဘာဝအခြေအနေ

ဥပမာ - ame (မိုး)၊ kaze (လေ)၊ yuki (ဆီနှင်း)

eg. kaze de ki ga taoremashita.

လေကြောင့် သစ်ပင်လဲကျခဲ့သည်။

2. ဘေးအန္တရာယ်

ဥပမာ - jishin (မြေငလျင်)၊ kaji (မီးလောင်မှု)၊ jiko (ထိခိုက်မှု)

eg. Jishin de, uchi ga kowaremashita.

မြေငလျင်ကြောင့် အိမ်ပျက်စီးခဲ့သည်။

- suru နှင့် ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်သော နာမ်တို့ကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

ဥပမာ - benkyoo, jisshuu . . . . .

eg. Jisshuu de, taihen tsukaremashita.

လက်တွေ့ကြောင့် အလွန်ပင်ပန်းခဲ့သည်။

* * *

သင်ခန်းစာ ၅၄

noni (သော်လည်းပဲ) အကြောင်း

V	}	(plain form)	}	+ noni = ... သော်လည်းပဲ
AI				
N	}	na		
AII		dewa nai		
		datta		
		dewa nakatta		

အဓိပ္ပာယ်များ

junbi

(ရွှန်းဘိ)

ပြင်ဆင်ခြင်း

morau

(မိုရာအု)

ရရှိသည်

henji	(ဟဲန်းဂျိ)	ပြန်ကြားခြင်း
noboru	(နိုဘိုးရ)	တက်သည်
yasashii	(ယာစရှိအိ)	လွယ်ကူသော
machigaeru	(မာချိငအဲရ)	မှားသည်
zenzen	(ဇဲန်းဇဲန်း)	လုံးလုံး၊ လုံးဝ
(o) tera	(တဲရ)	ဘုန်းကြီးကျောင်း
oozei	(အော့ဇဲ)	လူအမြောက်အမြား
kudamono	(ခုဒမိုနို)	သစ်သီး

1. Netsu ga aru noni, gakkoo e ikimasu.
အဖျားရှိသော်လည်းပဲ ကျောင်းသို့သွားသည်။
2. Ashita kara ryokoo o suru noni mada junbi o shite imasen.
မနက်ဖြန်မှစပြီး ခရီးထွက်မည်ဖြစ်သော်လည်းပဲ မပြင်ဆင်ရသေးပါ။
3. Tegami o moratta noni, mada henji o kaite imasen.
စာကိုရရှိခဲ့သော်လည်းပဲ ပြန်စာကိုမရေးရသေးပါ။
4. Tenki ga warukatta noni, yama ni noborimashita.
ရာသီဥတုဆိုးဝါးခဲ့သော်လည်းပဲ တောင်တက်ခဲ့သည်။
5. Yasashii shiken datta noni, takusan machigaemashita.
လွယ်ကူသော စာမေးပွဲဖြစ်ခဲ့သော်လည်းပဲ အမြောက်အမြားမှားခဲ့သည်။
6. Ashita shiken ga aru noni, zenzen benkyoo shite imasen.
မနက်ဖြန် စာမေးပွဲရှိသော်လည်းပဲ လုံးဝစာမကျက်ပါ။

‘node’ နှင့် ‘noni’ တို့ကို တွဲ၍သုံးပြုထားခြင်း။

1. Kono otera wa yuumei na node hito ga oozei mi ni kimasu.
ဤ ဘုန်းကြီးကျောင်းသည် ကျော်ကြားသောကြောင့် လူအမြောက်အမြား
သည် ကြည့်ရန်လာသည်။
Kono otera wa yuumei na noni, amari hito ga imasen.
ဤ ဘုန်းကြီးကျောင်းသည် ကျော်ကြားသော်လည်းပဲ လူသိပ်မရှိကြပါ။

2. Kaze o hiita node, kusuri o nomimasu.
 အအေးမိခဲ့သောကြောင့် ဆေးကိုသောက်သည်။
 Kaze o hiita noni, kusuri o nomimasen.
 အအေးမိခဲ့သော်လည်းပဲ ဆေးကိုမသောက်ပါ။
3. Hokori ga hairu node, atsui noni heya no to o shimete
 imasu.
 ဖုန်ဝင်သောကြောင့် အိုက်သော်လည်းပဲ အခန်း၏ တံခါးကို ပိတ်ထားသည်။
4. Watashi wa onaka ga itai node, kudamono ga suki na noni,
 kyoo wa tabemasen.
 ကျွန်တော်သည် မိုက်နာသောကြောင့် သစ်သီးကိုကြိုက်သော်လည်းပဲ
 ယနေ့မစားပါ။

• • •

သင်ခန်းစာ ၅၅

- kamoshiremasen (ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်) အကြောင်း
 ပုံစံ

<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="padding-right: 10px;">V } (plain form)</td> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; padding: 0 10px;">}</td> <td rowspan="2" style="vertical-align: middle;">+ - kamoshiremasen. ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;">AI }</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;">N } -</td> <td rowspan="4" style="font-size: 3em; padding: 0 10px;">}</td> <td rowspan="4"></td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;">AII } dewanai</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">datta</td> </tr> <tr> <td style="padding-right: 10px;"></td> <td style="padding-right: 10px;">dewa nakatta</td> </tr> </table>	V } (plain form)	}	+ - kamoshiremasen. ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။	AI }	N } -	}		AII } dewanai		datta		dewa nakatta
V } (plain form)	}			+ - kamoshiremasen. ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။								
AI }												
N } -	}											
AII } dewanai												
			datta									
			dewa nakatta									

N နှင့် AII တို့ကို အဟုတ်ဝါကျအဖြစ်သုံးပါက kamoshiremasen နဲ့ တိုက်ရိုက်သုံးနိုင်သည်။

အဓိပ္ပာယ်များ

saifu	(စိုင်းဖု)	ပိုက်ဆံအိတ်
shuumatsu	(ရှူးမတ်ဆု)	သီတင်းပတ်အကုန်
kyookai	(ခယောကိုင်)	(ခရစ်ယန်)ဘုရားရှိခိုးကျောင်း
atsumeru	(အဆုမဲရ)	စုဝေးသည်
demo	(ဒဲမိုး)	ဒါပေမယ့်
tsumoru	(ဆုမောရ)	စုပုံသည်

1. Mandalay no kata kamoshiremasen.

မန္တလေးကပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။

2. Ame ga furu kamoshiremasen.

မိုးရွာကောင်းရွာမည်။

3. Doko ni saifu o wasureta ka wakarimasu ka?

ဘယ်နေရာမှာ ပိုက်ဆံအိတ်ကိုမေ့ခဲ့တယ်ဆိုတာ သိသလား။

Takushii no naka ni wasureta kamoshiremasen.

တက္ကစီကားထဲမှာ မေ့ကျန်ခဲ့တာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။

4. Kondo no shuumatsu wa hima dewanai kamoshiremasen.

သည်သီတင်းပတ်အကုန်သည် အား(လပ်)ချင်မှ အား(လပ်)မည်။

5. Nichiyooobi no kuji ni, kyookai ni atsumete kudasai.

ကျေးဇူးပြု၍ တနင်္ဂနွေနေ့ ၉ နာရီမှာ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းမှာ စုဝေးကြပါ။

Hai, wakarimashita. Demo watashi wa sukoshi okureru kamoshiremasen.

ဟုတ်ကဲ့။ နားလည်ပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်သည် အနည်းငယ် နောက်ကျကောင်းနောက်ကျမည်။

6. Ano yuki no tsumotta takai yama wa Fujisan kamoshiremasen.

ဟိုးက ဆီးနှင်းစုပုံနေသည့် မြင့်သောတောင်သည် ဖူဂျီတောင်ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်မည်။

7. Anohito wa eigo wa amari joozu janai kamoshiremasen.

ဟိုလူသည် အင်္ဂလိပ်စာတော်ချင်မှတော်မည်။

8. Ano mise dewa gaikoku no tabako wa utte inai kamoshiremasen.

ဟိုဆိုင်မှာ နိုင်ငံခြားဆေးလိပ်ကို ရောင်းချင်မှရောင်းမည်။

9. Anohito wa kanji ga wakaranai kamoshiremasen kara, hiragana de kakimashoo.

ဟိုလူသည် kanji နားလည်ချင်မှ နားလည်မည်ဖြစ်သောကြောင့် 'hiragana' ဖြင့်ရေးရအောင်။

...

သင်ခန်းစာ ၅၆

'soo' အကြောင်း

'soo'သည် Adj II အတိုင်း ပုံစံပြောင်းသည်။ 'soo' တွင် အုပ်စုနှစ်မျိုးရှိပြီး တစ်မျိုးမှာ (A) yootai (ခေါ်) အခြေအနေကို ဖော်ပြပြီး ကျန်တစ်မျိုးမှာ (B) denbunခေါ် တစ်ဆင့်ကြား (hearsay) တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအုပ်စုနှစ်မျိုး တို့မှာ ပုံစံရော အဓိပ္ပာယ်ရော လုံးဝ မတူကြပေ။

(A) Yootai အခြေအနေ
စာကြောင်းပုံစံ

V - (masu)	} soo desu = ...	ဖြစ်ပုံရသည်။ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ = It looks like..
AI { (i) kunai → kunasa		
AII { dewanai → dewanasa		

ချွင်းချက်။ yoi → yosa soo ကောင်းပုံပေါက်သည်။
 nai → nasa soo မရှိပုံပေါက်သည်။

ကြိယာကို -masu ပုံစံသို့ ပြောင်းပြီးနောက် -masu ကို ဖြုတ်ကာ ကျန်
 သော အပိုင်းနဲ့ soo တို့ကို တွဲ၍ သုံးရမည်။ Adj I ရှိ i ကို ဖြုတ်ပြီး
 soo နဲ့ သုံးရမည်။ Adj II မှာမူ soo နဲ့ တိုက်ရိုက်သုံးနိုင်သည်။

အဓိပ္ပာယ်များ

imanimo	(အိမ်နီးမိုး)	အချိန်မရွေး
roosoku	(ရော့စိုကု)	ဖယောင်းတိုင်
hi	(ဟိ)	မီး
kieru	(ခီအဲရ)	မီးငြိမ်းသည်
shuukan	(ရှူးကန်)	သီတင်းပတ်
tatsu	(ထဆု)	(အိမ်)တည်ဆောက်သည်။
dansu	(ဒန်စု)	အက (dance)
oishii	(အိုအိုရှိအိ)	အရသာရှိသော
ureshii	(အူရဲရှိအိ)	ဝမ်းသာသော
kanashii	(ခါနရှိအိ)	ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသော
sabishii	(စာဘိရှိအိ)	ပျင်းစရာကောင်းသော
sei	(စဲး)	အရပ်
hareru	(ဟာရဲရ)	နေသာသည်၊ ရာသီဥတုသာယာသည်
himo	(ဟိမို)	ကြိုး
kireru	(ခီရဲရ)	ပြတ်သည်
sumoo	(ဆုမိုး)	ဂျပန်နပန်းသတ်ပွဲ
hajimete	(ဟာဂျိမဲတဲ)	ပထမအကြိမ်၊ ဦးဆုံး
omoshiroi	(အိုမိုရှိရောအိ)	စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော
hitomae	(ဟိတိုမားအဲ)	လူအများရှေ့

kantan	(ခဲန်းတမ်း)	လွယ်ကူသော
seiseki	(စဲးစဲခိ)	စာမေးပွဲအောင်ချက်၊ အောင်စာရင်း
majime	(မာဂျိမဲ)	တည်ကြည်သော
yawarakai	(ယာဝရကအိ)	နူးညံ့သော၊ ပျော့ပျောင်းသော
ryoo	(လျေား)	အဆောင်
gita	(ဂိတား)	ဂီတာ
nyuusu	(နျူးစု)	သတင်း (news)
kootsuu jiko	(ခိုးဆူးဂျိကို)	ယာဉ်တိုက်မှု
fueru	(ဖူအဲရ)	တိုးပွားသည်၊ များပြားလာသည်။
ketsuatsu	(ခဲဆုအဆု)	သွေးအား၊ (သွေးပေါင်)
futoru	(ဖူတိုးရ)	ဝသည်
isogashii	(အိစိုးငရိအိ)	အလုပ်များသော
gyuuniku	(ဂယူးနိခု)	အမဲသား၊ နွားသား
mai toshi	(မာအိတိုရှိ)	နှစ်တိုင်

I. ကြိယာနှင့် တွဲ၍သုံးပါက

1. An imminent situation (ကျရောက်အံ့ဆဲဆဲဖြစ်သော အခြေအနေ)ကို ဖော်ပြခြင်း။

အခြေအနေတစ်ခုမှ နောက်ထပ်အခြေအနေသစ်တစ်ခုသို့ အလျင်အမြန် အလွန်တိုတောင်းသောအချိန်အတွင်း၌ ပြောင်းလဲမည့် အခြေအနေကို ဖော်ပြသည်။ imanimo-(အချိန်မရွေး) ဟူသော စကားလုံးကို မကြာခဏ သုံးလေ့ရှိသည်။

Imanimo ame ga furisoo desu.

အချိန်မရွေး မိုးရွာမည့်ပုံရသည်။

Imanimo roosoku no hi ga kiesoo desu.

ဖယောင်းတိုင်မီးသည် အချိန်မရွေး ငြိမ်းမည့်ပုံပေါက်သည်။

2. Movement toward a new situation.

(အခြေအနေသစ်တစ်ခုဆီသို့ ဦးတည်နေသော လှုပ်ရှားမှုကို ဖော်ပြခြင်း)

I. (1) လောက် ပြောင်းလဲမှုသည် မမြန်သော်လည်း တဖြည်းဖြည်း အခြေအနေသစ်သို့ ပြောင်းလဲမှုကို ဖော်ပြသည်။

Ato 2-3 shuukan de uchi ga tachisoo desu.

နောက် ၂၊ ၃ပတ်မှာ အိမ်ဆောက်ပြီးမည့်ပုံပေါက်သည်။

Gogo kara atsuku nari soo desu.

ညနေပိုင်းမှစပြီး အိုက်လာမည့်ပုံပေါက်သည်။

3. Features by the outward appearance.

ပြင်ပအသွင်အပြင်လက္ခဏာအရ တည်ရှိနိုင်သော အရည်အချင်း၊ ဝိသေသဂုဏ်များကို ဖော်ပြခြင်း

Kare wa dansu ga deki soo desu.

သူသည် ကတတ်သည့်ပုံပေါက်သည်။

Anohito wa okane ga ari soo desu.

ဟိုလူသည် ပိုက်ဆံရှိမည့်ပုံရသည်။

4. V-(masu) soo desu -- ၏ မဟုတ်ဝါကျပုံစံ

V-(-masu) soo desu	→	V-(-masu) soo		mo		arimasen.
				dewa		

Anohito wa konban kiso mo arimasen.

ဟိုလူသည် ဒီညလာမည့်ပုံ မရပါ။

Ari soo desu ၏ မဟုတ်ဝါကျပုံစံ(negative form)မှာ nasasoo desu ဖြစ်သည်။

II. နာမဝိသေသနနှင့် တွဲသုံးပါက

1. soo desuကို Adj Iနှင့် Adj IIတို့နဲ့ တွဲ၍ သုံးသောအခါ အထက်ပါ I(3)တွင် ဖော်ပြသကဲ့သို့ appearanceခေါ် 'ပြင်ပ အသွင်အပြင်ရှိသည်' ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြသည်။

Kono ryoori wa oishi soo desu.
 ဤဟင်းသည် အရသာရှိပုံရသည်။
 Kanojo wa genki dewa nasasoo desu.
 သူမသည် မကျန်းမာသည့်ပုံရသည်။

2. "soo desu" ကိုခံစားမှုကို ဖော်ပြသော နာမဝိသေသနနှင့်လည်း တွဲ၍ သုံးသည်။ အခြားသူတစ်ဦး၏ခံစားမှုကို ထိုသူ၏ ပြင်ပ လက္ခဏာဖြင့် ခန့်မှန်း၍ ပြောဆိုရာ၌ သုံးသည်။

Yamada san wa ureshi soo desu.
 မစ္စတာ ယာမဒါသည် ဝမ်းသာပုံရသည်။
 Tanaka san wa kanashi soo desu.
 မစ္စတာ တနကာသည် ဝမ်းနည်းပုံရသည်။
 Min Min San wa sabishi soo desu.
 ကိုမင်းမင်းသည် ပျင်းနေပုံရသည်။

(B) Denbun (hear say)
 စာကြောင်းပုံစံ

V AI	} (plain form)	} soo desu = I heard that ... .တဲ့။ = ... (တစ်ဆင့်) ကြားရသည်။
N AII		
	da dewa nai datta dewa nakatta	

ဤပုံစံကို ပြောဆိုသူက သူကြားခဲ့သည်ကို နားထောင်သူအား ထပ်ဆင့် ပြောဆိုရာ၌ အသုံးပြုသည်။ ထို့ကြောင့် ဘယ်ကနေ ကြားသိခဲ့ရသည်ဆိုသည့် အချက်ကို စာကြောင်း၏အစပိုင်းတွင် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။

ပုံစံအားဖြင့်

ni yoru to = ... အရ ၊

= according to -----.

ထို့ကြောင့်

- shinbun ni yoru to = သတင်းစာအရ
- rajio " " = ရေဒီယိုအရ
- uwasa " " = ကောလာဟလအရ
- A san no hanashi ni yoru to - Mr A ၏ပြောစကားအရ
- terebi " " = တယ်လီဗွီးရှင်းအရ
- zasshi " " = မဂ္ဂဇင်းအရ

ဥပမာ

1. Aye San no hanashi ni yoru to, Myanmaa wa kotoshi taihen atsui soo desu.
ကိုအေး၏ပြောစကားအရ မြန်မာပြည်သည် ယခုနှစ် အလွန်အိုက်တယ်တဲ့။
2. Shinbun ni yoru to kinoo Oosaka de ooki na jishin ga atta soo desu.
သတင်းစာအရ မနေ့က အိုဆာကာမှာ ကြီးမားသော မြေငလျင်ဖြစ်ခဲ့တယ်တဲ့။
3. Aung San no hanashi ni yoru to, Min Min San no Okusan wa
ကိုအောင်၏ ပြောစကားအရ ကိုမင်းမင်း၏ ဇနီးသည်
  - (i) (N) **Kashu** da soo desu. အဆိုတော်ဖြစ်တယ်တဲ့။
  - (ii) (AII) **Kirei** da soo desu. လှပတယ်တဲ့။
  - (iii) (v) Nihongo ga **dekiru** soo desu. ဂျပန်စာတတ်တယ်တဲ့။
  - (iv) (AI) Sei ga **takai** soo desu. အရပ်သည် မြင့်တယ်တဲ့။

yootai ၏ ဥပမာများ

1. Ano kaisha ni isoo desu.
ထိုကုမ္ပဏီ၌ ရှိမည့်ပုံရသည်။
2. Ashita wa hayaku okirare soo desu.
မနက်ဖြန်စောစောထနိုင်မည့် ပုံပေါက်သည်။
3. Ashita wa hare soo desu.
မနက်ဖြန် နေသာမည့်ပုံပေါက်သည်။
4. Ashita wa hare soo mo arimasen.
မနက်ဖြန် နေသာမည့်ပုံမပေါက်ပါ။
5. Tomodachi ga ki soo desu.
သူငယ်ချင်းလာမည့်ပုံရသည်။
6. Kodomo ga naki soo desu.
ကလေးသည် ငိုနေပုံရသည်။
7. Kutsu no himo ga furukunatte ite, kire soo desu.
ဖိနပ်ကြိုးသည် ဟောင်းနေ၍ ပြတ်မည့်ပုံရသည်။
8. Kono uchi wa imanimo taore soo desu.
ဤအိမ်သည် အချိန်မရွေးလဲကျမည့်ပုံရသည်။
9. Sumoo o miru no ga hajimete desu ga, omoshiro soo desu.
နပန်းသတ်ပွဲကို ကြည့်ခြင်းသည် ဦးဆုံးအကြိမ်ဖြစ်သော်လည်းပဲ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းပုံရသည်။
10. Hoshi ga yoku mieru kara, ashita wa tenki ga yosa soo desu.
ကြယ်ကို ကောင်းစွာ မြင်နိုင်သောကြောင့် မနက်ဖြန်မှာ ရာသီဥတုကောင်းပုံရသည်။
11. Aye San wa hima soo desu.
ကိုအေးသည် အားနေပုံရသည်။
12. Hitomae de hanasu no wa, omotta yori kantan dewa nasa soo desu.
လူအများရှေ့မှာ စကားပြောခြင်းသည် ထင်ထားတာထက် လွယ်ကူမည့်ပုံ မပေါက်ပါ။
13. Kondo no siken no seiseki wa amari yokunasa soo desu.
ဒီတစ်ခေါက်စာမေးပွဲ၏ အောင်ချက်သည် သိပ်ကောင်းမည့်ပုံမပေါက်ပါ။

- 14. Ureshi soo na kao. ဝမ်းသာပုံပေါက်သော မျက်နှာ။
- 15. Kanashi soo na kao. ဝမ်းနည်းပုံ "။
- 16. Majime soo na kao. ခပ်တည်တည် "။
- 17. Naki soo na kao. ငိုမည့် "။
- 18. Yawaraka soo na te. ပျော့ပျောင်းမည့်ပုံပေါက်သောလက်
- 19. Omoshiro soo ni mite imasu. စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်နေပုံရသည်။
- 20. Oishi soo ni tabete imasu. အရသာရှိစွာ စားနေပုံရသည်။
- 21. Akachan wa genki soo desu. ကလေးငယ်သည် ကျန်းမာပုံရသည်။
- 22. Sensei wa hima dewa nasasoo desu. ဆရာသည် မအားလပ်တဲ့ပုံရသည်။
- 23. Kyoo wa tenki ga yokuna sa soo desu. ယနေ့ရာသီဥတုသည် မကောင်းသည့်ပုံရသည်။

Denbun ၏ ဥပမာများ

- 1. A san wa yoku eiga o miru soo desu.
မစ္စတာအေသည် တော်တော်လေးကို ရုပ်ရှင်ကြည့်တယ်တဲ့။
- 2. Mya San wa raigetsu kekkon suru soo desu.
မမြသည် နောက်လမှာ မင်္ဂလာဆောင်မယ်လို့ကြားရသည်။
- 3. Tanaka san wa kaisha mo ryoo ni sunde iru soo desu.
မစ္စတာတာနုကသည် ကုမ္ပဏီအဆောင်မှာ နေထိုင်တယ်လို့ ကြားရသည်။
- 4. Yamada san wa piano mo gitaa mo dekinai soo desu.
မစ္စတာယာမဒါသည် စန္ဒရားရော ဂီတာရော မတတ်ဘူးလို့ကြားရသည်။
- 5. Mya san no uchi wa eki kara tooi soo desu.
မမြ၏ အိမ်သည် ဘူတာမှ ဝေးတယ်လို့ ကြားရသည်။
- 6. Tenki yohoo ni yoru to, kyoo wa gogo kara hareru soo desu.
မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်အရ ယနေ့ညနေပိုင်းမှ စ၍ နေသာမယ်လို့ကြားရတယ်။
- 7. Terebi no nyuusu ni yoru to, kootsuujiko ga maitoshi fueteiru soo desu.

ရုပ်မြင်သံကြားသတင်းအရ ယာဉ်တိုက်မှုသည် နှစ်တိုင်းတိုးပွားနေတယ်
လို့ ကြားရသည်။

8. Oisha san no hanashi ni yoru to, ketsuatsu ga takai soo desu.
ဆရာဝန်၏ ပြောစကားအရ သွေးပေါင်တက်တယ်တဲ့(လို့ကြားရသည်)။

9. Yan san no tegami ni yoru to, daigaku no shiken wa yasashi-
kunai soo desu.

မစ္စတာယန်း၏ စာအရတက္ကသိုလ်၏ စာမေးပွဲသည် မလွယ်ကူဘူးလို့ ကြား
ရသည်။

Noun နှင့် A II ၏ပုံစံများ

10. Anohito wa sensei da soo desu.

ထိုသူသည် ဆရာဖြစ်တယ်တဲ့။

11. Anohito wa ninen mae sensei datta soo desu.

ထိုသူသည် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်က ဆရာဖြစ်ခဲ့တယ်တဲ့ (လို့ကြားရသည်။)

12. Anokata wa Nihongo ga joozu janai soo desu.

ထိုသူသည် ဂျပန်စာ မကျွမ်းကျင်ဘူးတဲ့(လို့ ကြားရသည်။)

Verb (Aff+ neg) ပုံစံများ

13. Yamada san wa jidoosha ga unten dekiru soo desu.

မစ္စတာ ယာမဒါသည် မော်တော်ကားကို မောင်းနှင်နိုင်တယ်တဲ့(လို့ကြား
ရသည်)။

14. Mya san wa tsugi no nichiyooobi ni Pagan e asobi ni iku soo
desu.

မမြသည် နောက်တနင်္ဂနွေနေ့မှာ ပုဂံသို့ အလည်သွားမယ်တဲ့(လို့ကြား
ရသည်)။

15. Tookyoo dewa sakura no hana wa sangatsu niwa mada
sakanai soo desu.

တိုကျိုမှာ ချယ်ရီပန်းသည် မတ်လမှာ မပွင့်သေးဘူးလို့ ကြားရသည်။

16. Yan san wa konogoro futotte kita soo desu.

မစ္စတာယန်းသည် ခုတစ်လော ဝလာခဲ့တယ်တဲ့(လို့ ကြားရသည်။)

- 17. Anohito wa mae wa kanji ga chittomo wakaranakatta soo desu.
 ထိုသူသည် ယခင်က kanjiသည် နည်းနည်းလေးမှ မသိခဲ့ဖူးတဲ့(လို့
 ကြားရသည်။)
- 18. Isha wa isogashii soo desu.
 ဆရာဝန်သည် အလုပ်များတယ်လို့ ကြားရသည်။
- 19. Nihon dewa gyuuniku wa takai soo desu.
 ဂျပန်မှာ အမဲသားသည် ဈေးကြီးတယ်လို့ ကြားရသည်။
- 20. Kono hon wa amari yokunai soo desu.
 ဤစာအုပ်သည် သိပ်မကောင်းဘူးလို့ ကြားရသည်။
- 21. Furansugo wa amari muzukashikuwanai soo desu.
 ပြင်သစ်စာသည် သိပ်မခက်ခဲဖူးလို့ ကြားရသည်။
- 22. Kono kawa wa mae wa mizu ga imahodo ookuwa nakatta soo
 desu.
 ဤမြစ်ရှိရေသည် ယခင်က အခုလောက်မများခဲ့ဖူးလို့ ကြားရသည်။

* * *

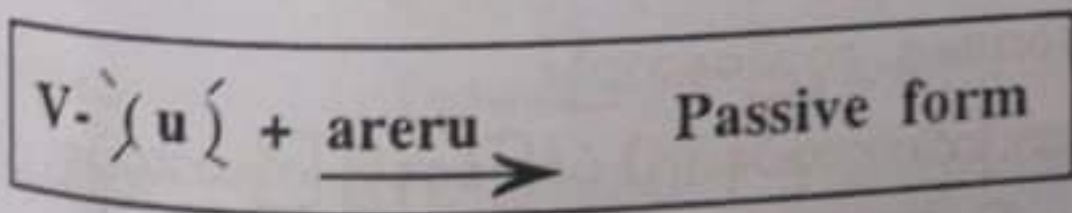
သင်ခန်းစာ ၅၇

Passive Voice (Ukemi, Judootai) အကြောင်း

(ကြိယာ + ခံရသည်)

Ukemi no katachi (Passive form)

Verb I ကြိယာ၏ နောက်ဆုံးအက္ခရာ u ကို ဖြုတ်ပြီး "areru" ကို ပေါင်း
ရမည်။

Kak(u)	→	Kakareru	ရေးခံရသည်။
hanas (u)	→	hanasareru.	ပြောခံရသည်။
nusum(u)	→	nusumareru	ခိုးခံရသည်။

Verb II ကြိယာ၏ နောက်ဆုံးအက္ခရာ "ru" ကို ဖြုတ်ပြီး "rareru" ကို ပေါင်းရမည်။

V - (ru) + rareru → Passive form

tabe (ru)	→	taberareru	စားခံရသည်။
home (ru)	→	homerareru	ချီးကျူးခံရသည်။
mi (ru)	→	mirareru	ကြည့်ခံရသည်။

Verb III

kuru	→	korareru	လာခံရသည်။
suru	→	sareru	လုပ်ခံရသည်။

မှတ်ရန်။

1. ကြိယာအုပ်စု (၁) မှ (vowel + u) ဖြင့် ဆုံးသော ကြိယာကိုပြောင်းရာတွင် "wareru" ကိုပေါင်းပေးရမည်။

ဥပမာ

wara (u)	→	warawareru	ရယ်ခံရသည်။
i(u)	→	iwareru	ပြောခံရသည်။

2. အုပ်စု 2 မှ ကြိယာများနှင့် အုပ်စု 3 မှ kuru တို့၏ passive form သည် potential form နှင့် တူညီနေသည်။
3. Passive form သည် ကြိယာအုပ်စု (၂) ပုံစံဖြစ်နေ၍ ကြိယာအုပ်စု(၂) ပုံစံပြောင်းအတိုင်း ပြောင်းလဲရသည်။

အဓိပ္ပာယ်များ

ukemi	(အုခဲမိ)	(ပြုလုပ်ခံရခြင်း)(Passive Voice)
katachi	(ခါတချို့)	ပုံသဏ္ဍာန်၊ ပုံစံ
nusumu	(နုစုမှု)	နိုးသည် (nusumareru)
homeru	(ဟိုမဲရ)	မျိုးကျူးသည်
warau	(ဝါရအု)	ရယ်သည် (warawareru)
ashi	(အာရှိ)	ခြေထောက်
fumu	(ဖုမု)	နင်းသည် (fumareru)
nemuru	(နယ်မုရ)	အိပ်ပျော်သည်
tateru	(တာတဲရ)	တည်ဆောက်သည် (taterareru)
yushutsu(suru)	(ယုရှုဆု)	နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့ခြင်း
umu	(အုမု)	မွေးသည်၊ ဥဥသည်
tokoro	(တိုကိုရို)	နေရာ
yobu	(ယော်ဘု)	ခေါ်သည်
shiru	(ရှိရ)	သိသည်
neko	(နဲကို)	ကြောင်
kyaku	(ခယကု)	ဧည့်သည်၊ ဈေးသည်
torakku	(တိုရပ်ခု)	ထရပ်ကား
hiku	(ဟိခု)	ကြိတ်သည် (hikareru)
toofu	(တိုးဖု)	တို့ဟူး၊ ပဲဖြား
daizu	(ဒိုင်ဇု)	ပဲပိစပ်
sararii man	(စာရရီးမန်း)	လခစားသမား
hataraku	(ဟာတရခု)	အလုပ်လုပ်သည်(ကာယအလုပ်)
uta	(အုတ)	သီချင်း
nikki	(နစ်ခိ)	နေ့စဉ်မှတ်တမ်း
nezumi	(နယ်ဇုမိ)	ကြွက်
shukudai	(ရှုကုဒိုင်)	အိမ်စာ
shikaru	(ရှိကရ)	ဆူသည် (shikarareru)
namae	(နာမအဲယ်)	နာမည်
sakubun	(စာကုဘွန်း)	စာစီစာကုံး
dekakeru	(ဒယ်ခါခဲရ)	ထွက်ခွာသည်

Passive Voice ၏ စာကြောင်းပုံစံများ
 (A) Transitive Verb (v.t) 'ကံလိုသောကြိယာ' ၏ Passive ဝါကျများ

1. "Subject- Object- (v.t) " ပုံစံ၏ Passive ဝါကျများ

{ Active sentence } Sensei wa watashi o homemashita.
 subject object v.t
 ဆရာသည် ကျွန်တော့်ကို ချီးကျူးခဲ့သည်။

အထက်ပါစာကြောင်းကို passive စာကြောင်းသို့ ပြောင်းပါက အောက်ပါ အတိုင်းရရှိသည်။

{ Passive sentence } watashi wa sensei ni homeraremashita.
 ကျွန်တော်သည် ဆရာ၏ ချီးကျူးခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

Active sentence တွင်ရှိ object (watashi) သည် passive sentence တွင် subject ဖြစ်လာပြီး v.t သည် passive form သို့ ပြောင်းလဲ လာသည်။ particle ni သည် 'ပြုလုပ်သူ' ၏နောက်တွင် တွဲလျက် တည်ရှိပြီး 'ပြုလုပ်သူ' ကို ဖော်ပြသည်။

wa သည် 'ပြုလုပ်ခံရသူ' ကို ဖော်ပြသည်။ အကယ်၍ object သည် သက်မဲ့ ဖြစ်နေပါက passive ဝါကျပြုလုပ်ရန် ခက်ခဲလေသည်။

ဥပမာ

A san wa ringo o tabemashita' ကဲ့သို့သော ဝါကျမျိုး။
 မစ္စတာအေသည် ပန်းသီးကို စားခဲ့သည်။

2. "Subject- Object (ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်း (သို့) ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း) -v.t " ပုံစံ၏ Passive ဝါကျများ

(a) ကိုယ်ခန္ဓာ၏အစိတ်အပိုင်း (Parts of the human body)

{ Active sentence } Kare wa watashi no ashi o fumimashita.
 subject object v.t
 သူသည် ကျွန်တော့် ခြေထောက်ကို နင်းခဲ့သည်။

{ Passive sentence } watashi wa kare ni ashi o fumare mashita.
ကျွန်တော်သည် သူ့ရဲ့ ခြေထောက်နင်းခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

ဤစာကြောင်းမျိုးတွင် passive ဝါကျ၏ subject သည် watashi no ashii မဟုတ်ဘဲ watashi သာ ဖြစ်ကြောင်း သတိထားရပါမည်။ ဤသဘောတရားကို ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများတွင်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

(b) ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ (Personal possessions)

{ Active sentence } Kodomo wa watashi no tokei o kowashimashita.
subject object v.t

ကလေးသည် ကျွန်တော်၏ နာရီကို ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

{ Passive sentence } watashi wa kodomo ni tokei o kowasare mashita.
ကျွန်တော်သည် ကလေးရဲ့ နာရီဖျက်ဆီးခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

အထက်ပါပုံစံ (2) ၏ passive ဝါကျများတွင် subject သည် ဒုက္ခရောက်ခြင်း ခံစားရခြင်းတို့ကို ဖော်ပြလေသည်။

(B) Intransitive verbs (v.i)

‘ကံမလိုသောကြိယာ’၏ Passive ဝါကျများ။

ဂျပန်ဘာသာ၏ ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ intransitive verbs များကို passive ပုံစံသို့ပြောင်း၍ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤပုံစံမျိုးတွင် အနှောင့်အယှက်ပြုခံရခြင်း၊ ဒုက္ခရောက်ခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခံရခြင်း စသည့် မကောင်းသော အခြေအနေတို့ကို ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။

ဥပမာ

1. Kinoo ame ni furarete, kaze o hikimashita.
မနေ့က မိုးရွာချခံခဲ့ရ၍ အအေးမိခဲ့သည်။
2. Yuube kodomo ni nakarete, nemuremasen deshita.
မနေ့ညက ကလေးငိုခြင်းကို ခံခဲ့ရ၍ မအိပ်နိုင်ခဲ့ပါ။
(မနေ့ညက ကလေးငိုတဲ့အတွက် မအိပ်နိုင်ခဲ့ပါ။)

3. Okyakusan ni korarete, benkyoo ga dekimasen deshita.
ဧည့်သည်လာခြင်းကို ခံခဲ့ရ၍ စာမကျက်နိုင်ခဲ့ပါ။

(ဧည့်သည်လာတဲ့အတွက် စာမကျက်နိုင်ခဲ့ပါ။)

4. Kodomo no toki chichi ni shinaremashita.
ကလေးအရွယ်မှာ ဖခင်၏သေဆုံးခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

(ကလေးအရွယ်မှာ ဖခင်သေဆုံးခဲ့သည်။)

အထက်ပါစာကြောင်းနှစ်ကြောင်း၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အတူတူပင် ဖြစ်ကြသည်။

(C) ပြုလုပ်သူသည် အရေးမကြီးသောအခါမဖော်ပြလိုသောအခါ၌ passive ဝါကျကို သုံးခြင်း။ ထိုအခါမျိုးတွင် သက်မဲ့တို့ကို subject အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်လေသည်။

1. Ano hoteru wa 5 nen mae ni tateraremashita.

ဟို ဟိုတယ်သည် လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးနှစ်က တည်ဆောက်ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

2. Nihon no kuruma wa gaikoku e yushutsusarete imasu.

ဂျပန်ကားသည် နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့ခြင်း ခံနေရသည်။

3. Watashi no umareta tokoro.

ကျွန်တော်၏ မွေးဖွားခံခဲ့ရသောနေရာ(မွေးရပ်မြေ)။

4. "May Myo" wa "Pyin Oo Lwin" to mo yobarete imasu.

မေမြို့သည် ပြင်ဦးလွင်လို့လည်းပဲ ခေါ်ခံရသည်။

5. Kono otera wa hyaku nen mae ni tateraremashita.

ဤဘုန်းကြီးကျောင်းသည် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တရာက တည်ဆောက်ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

6. "Fujisan" wa yoku shirarete imasu.

ဖူဂျီတောင်သည် ကောင်းစွာ သိရှိခံနေရသည်။

Passive ဝါကျပုံစံ၏ ဥပမာများ

1. Neko ga torakku ni hikaremashita.
ကြောင်သည် ထရပ်ကား၏ ကြိတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။
2. Toofu wa daizu kara tsukuraremasu.
ပဲပြားသည် ပဲပိစပ်မှ ပြုလုပ်ခြင်းခံရသည်။
3. Nihon no sararii man wa yoku hatarakimasu kara, hataraki-sugida to mo iwarete imasu.
ဂျပန်လခစားသမားများသည် အလွန်အလုပ်လုပ်သောကြောင့်၊ အလွန်အကျွံ အလုပ်လုပ်တယ်လို့လည်းပဲ ပြောခံရသည်။
4. Kono uta wa, oozei no hito ni utawarete imasu.
ဤသီချင်းသည် လူအမြောက်အမြား၏ သီဆိုခြင်းကို ခံနေရသည်။
5. Ani ni nikki o yomaremashita.
နေ့စဉ်မှတ်တမ်းသည် အစ်ကိုရဲ့ဖတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။
6. Nezumi wa neko ni taberaremasu.
ကြွက်သည် ကြောင်၏စားခြင်းကို ခံရသည်။
7. Watashi wa shukudai o wasurete kita node, sensei ni shikararemashita.
ကျွန်တော်သည် အိမ်စာကို မေ့ခဲ့သောကြောင့် ဆရာရဲ့ဆူခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။
8. Seito wa sensei ni namae o yobaremashita.
ကျောင်းသားသည် ဆရာရဲ့ နာမည်ခေါ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။
9. Seito wa sensei ni sakubun o homeraremashita.
ကျောင်းသားသည် ဆရာရဲ့စာစီစာကုံး ချီးကျူးခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။
10. Dekakeru tsumori deshita ga, ame ni furareta node, dekakeru koto ga dekimasen deshita.
ထွက်ခွာဖို့ရည်ရွယ်ခဲ့သော်လည်းပဲ မိုးရွာချခံခဲ့ရသောကြောင့် မထွက်ခွာ နိုင်ခဲ့ပါ။
11. Anohito wa watashi no kaban o akete, naka o mimashita.
ထိုလူသည် ကျွန်တော်၏ လက်ကိုင်အိတ်ကို ဖွင့်ပြီး အထဲကို ကြည့်ခဲ့သည်။
watashi wa anohito ni kaban o akerarete, naka o mirare-mashita.
ကျွန်တော်သည် ထိုလူရဲ့လက်ကိုင်အိတ်ဖွင့်ခြင်းကိုခံရပြီး အထဲကို ကြည့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

သင်ခန်းစာ ၅၈

Causative (shieki) အကြောင်း (ကြိယာ+ခိုင်းသည်)

shieki no katachi. (Causative form)

Verb I ကြိယာ၏ နောက်ဆုံး အက္ခရာ u ကို ဖြုတ်ပြီး "aseru" ကို ပေါင်းရမည်။

$$V-(u) + \underline{aseru} \rightarrow \text{shieki ပုံစံ}$$

Kak (u)	→	Kakaseru	ရေးခိုင်းသည်
nom (u)		nomaseru	သောက်ခိုင်းသည်
yorokob(u)		yorokobaseru	ဝမ်းသာစေသည်

Verb II ကြိယာ၏ နောက်ဆုံး အက္ခရာ ru ကို ဖြုတ်ပြီး "saseru" ကို ပေါင်းရမည်။

$$V-(ru) + \underline{saseru} \rightarrow \text{Shieki ပုံစံ}$$

tabe (ru)	tabesaseru	စားခိုင်းသည်
mi(ru)	misaseru	ကြည့်ခိုင်းသည်

Verb III

kuru	kosaseru	လာခိုင်းသည်
suru	saseru	လုပ်ခိုင်းသည်

မှတ်ရန်။

1. ကြိယာအုပ်စု(၁)မှ (vowel+u) ဖြင့်ဆုံးသော ကြိယာကို ပြောင်းရာတွင် "-waseru" ကို ပေါင်းပေးရမည်။

ဥပမာ။

wara(u) → warawaseru

i (u) iwaseru

2. Causativeပုံစံသည် Verb II ပုံစံဖြစ်၍ Verb IIအတိုင်း ပုံစံပြောင်းသည်။

အဓိပ္ပာယ်

shieki	(ရှိအဲခိ)	ခိုင်းစေခြင်း
yorokobu	(ယော်ရော့ခိုဘု)	ဝမ်းသာသည်
imooto	(အိမိုးတို့)	ညီမ
shatsu	(ရှတ်ဆု)	ရှပ်အင်္ကျီ
arau	(အာရအု)	ဆေးကြောသည်၊ လျှော်ဖွပ်သည်
yasumu	(ယာစုမု)	အနားယူသည်
hakobu	(ဟာခိုဘု)	သယ်ဆောင်သည်
shachoo	(ရှချော)	ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌ
kooen	(ခိုးအဲန်း)	ပန်းခြံ
byoonin	(ဗျောနင်း)	လူနာ၊ ဝေဒနာရှင်
omocha	(အိုမိုချ)	ကစားစရာ
katazukeru	(ခါတဇူကဲရ)	စနစ်တကျဖြစ်အောင်လုပ်သည်။ သိမ်းဆည်းသည်။
e	(အဲ)	ရုပ်ပုံ
imi	(အိမိ)	အဓိပ္ပာယ်
nimotsu	(နိမော့ဆု)	အထုပ်အပိုး၊ ဝန်ထုပ်
sentaku (suru)	(စဲန်းတခု)	လျှော်ဖွပ်သည်
sooji	(စိုးဂျိ)	တံမြက်စည်းလှည်းသည်
musume	(မူစုမဲ)	သမီး

shigoto	(ရှိငိုတို)	အလုပ်
tetsudau	(တယ်ဆုဒအု)	ကူညီသည်။
o-tetsudaisan	(အိုတယ်ဆုဒအိစန်)	အကူ၊ အစေခံ
kangofu	(ခန်းငို.ဖု)	သူနာပြုဆရာမ
wataru	(ဝါတရု)	ဖြတ်ကူးသည်
tobu	(တိုဘု)	ပျံသန်းသည်
shuppatsu suru	(ရွတ်ပတ်ဆု)	ထွက်ခွာသည်

Use of Causative (Causative ကို သုံးခြင်း)

1. လူတစ်ယောက်က လူတစ်ယောက်အား တစ်ခုခုကို လုပ်ခိုင်းခြင်း။

Watashi wa imoto ni shatsu o arawasemashita.
ကျွန်တော်သည် ညီမအား ရှပ်အင်္ကျီကို လျှော်ခိုင်းခဲ့သည်။

2. A သည် B အား တစ်ခုခုလုပ်ဖို့ ခွင့်ပြုခြင်း

(Watashi wa) Watashi no heya de kare o yasumasemashita.
(ကျွန်တော်သည်) ကျွန်တော်၏ အခန်း၌ သူ့အား အနားယူစေသည်။

မှတ်ရန်

Causative စာကြောင်းသည် ပြုလုပ်ခိုင်းခြင်းသဘောကို ဆောင်သော ကြောင့် အထက်လူကြီးက မိမိနဲ့ ရွယ်တူ သို့မဟုတ် ငယ်ရွယ်သူ အားခိုင်းစေရာတွင် အသုံးပြုလေသည်။

ဥပမာ

- (a) Watashi wa kodomo ni nimotsu o hakobasemashita.

အထက်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အောက်ပုဂ္ဂိုလ်

ကျွန်တော်သည် ကလေးအား အထုပ်ကို သယ်ခိုင်းသည်။

- (b) Watashi wa shachoo ni nimotsu o hakobasemashita.

အောက်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အထက်ပုဂ္ဂိုလ်

ကျွန်တော်သည် ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌအား အထုပ်ကို သယ်ခိုင်းသည်။

အထက်ပါစာကြောင်း နှစ်ကြောင်းတွင် (a) စာကြောင်းသည် သုံးနှုန်းပုံ မှန်ကန်၍ (b) စာကြောင်းကို မသုံးနှုန်းရပါ။

Causative ဝါကျများ

အသုံးပြုသော ကြိယာ အမျိုးအစားပေါ်မူတည်၍ "ni-causative" နှင့် "o-causative" ဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲထားသည်။

1. ni-Causative sentence (transitive verb (v-t) ကို သုံးခြင်း)

Watashi wa ootoo ni hon o yomasemashita.
ကျွန်တော်သည် ညီအား စာအုပ်ကို ဖတ်ခိုင်းသည်။

2. o - Causative sentence (intransitive verb (v-i) ကို သုံးခြင်း)

(a) "o" နှင့် တွဲမသုံးသော v.i များအတွက် အဓိကသုံးသည်။
Watashi wa kodomo o ichiba e ikasemashita.
ကျွန်တော်သည် ကလေးကို ဈေးသို့ သွားခိုင်းသည်။

(b) "o" နှင့်သာ တွဲ၍ သုံးရသော v.i များအတွက်မူ-

ဥပမာ

(i) Sensei wa kodomotachi o arukasemashita.
ဆရာသည် ကလေးများကို လမ်းလျှောက်ခိုင်းသည်။

(ii) Sensei wa kodomotachi ni kooen o arukasemashita.
ဆရာသည် ကလေးများအား ပန်းခြံမှာ လမ်းလျှောက်ခိုင်းသည်။

ဤ (ii) စာကြောင်းအရ kodomotachi ၏ နောက်တွင် o ကို နှစ်ခါထပ်၍မသုံးမိစေရန် ni ကို သုံးထား၍ "ni causative sentence" ပုံစံဖြစ် သွားသည်။

"o" နှင့် တွဲ၍ သုံးရသော ကြိယာအချို့တို့မှာ aruku, hashiru, wataru, tobu, sanpo suru, shuppatsu suru တို့ဖြစ်ကြသည်။

"Shieki no ukemi no katachi"
 (causative နှင့် passive တို့ ပေါင်းစပ်ထားသောပုံစံ)

ဥပမာ	shieki	ukemi
matsu → စောင့်သည်	mataseru → စောင့်ခိုင်းသည်	mataserareru စောင့်ခိုင်းခံရသည်။
suru → လုပ်သည်	saseru → လုပ်ခိုင်းသည်	saserareru လုပ်ခိုင်းခံရသည်။

ဥပမာ

Sensei wa gakusei ni hon o yomasemashita.
 ဆရာသည် ကျောင်းသားအား စာအုပ်ကို ဖတ်ခိုင်းခဲ့သည်။
 Gakusei wa sensei ni hon o yomaseraremashita.
 ကျောင်းသားသည် ဆရာရဲ့ စာအုပ်ဖတ်ခိုင်းခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။
 kodomo no toki, mainichi benkyoo saseraremashita.
 ကလေးအရွယ်တွင် နေ့တိုင်း စာကျက်ခိုင်းခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

Causative ၏ ဥပမာများ

- Okaasan wa kodomo o kooen de arukasemasu.
မိခင်သည် ကလေးအား ပန်းခြံမှာ လမ်းလျှောက်ခိုင်းသည်။
- Oya wa kodomo ni hon o yomasemasu.
မိဘသည် ကလေးအား စာအုပ်ကို ဖတ်ခိုင်းသည်။
- Isha wa byoonin ni kusuri o nomasemasu.
ဆရာဝန်သည် လူနာအား ဆေးကို သောက်ခိုင်းသည်။
- Oya wa kodomo ni omocha o katazukesasemasu.
မိဘသည် ကလေးအား ကစားစရာကို သိမ်းဆည်းစေသည်။
- Sensei wa gakusei ni Nihongo de hanasasemasu.
ဆရာသည် ကျောင်းသားအား ဂျပန်စကားဖြင့် ပြောစေသည်။
- Watashi wa ootoo ni watashi no kutsu o migakasemashita.
ကျွန်တော်သည် ညီအစ်ကိုအား ကျွန်တော်၏ ဖိနပ်ကို တိုက်ခိုင်းသည်။

7. Sensei wa iroiro na shinamono ya e o misete, kotoba no imi o wakaraseyasu.

ဆရာသည် အမျိုးမျိုးသောပစ္စည်းများ၊ ရုပ်ပုံတို့ကို ပြသပြီး စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်စေပါသည်။

8. Sensei wa shukudai o wasurete kita seito o kyooshitsu no ushiro ni tatasemashita.

ဆရာသည် အိမ်စာမေ့လာခဲ့သည့် ကျောင်းသားကို စာသင်ခန်း၏ နောက်တွင် မတ်တတ်ရပ်ခိုင်းခဲ့သည်။

9. Hito ni mataserareru no wa suki desu ka?

သူတစ်ဦး၏ စောင့်ခိုင်းခံရခြင်းကို ကြိုက်သလား။

10. Kodomo wa okaasan ni hayaku ie e kaerareremasu.

ကလေးသည် မိခင်၏ အိမ်သို့ စောစောပြန်ခိုင်းခြင်းကို ခံရသည်။

11. Watashi wa tomodachi ni eki de nagai jikan mataseraremashita.

ကျွန်တော်သည် ဘူတာမှာ သူငယ်ချင်းရဲ့ အချိန်ကြာမြင့်စွာ စောင့်ခိုင်းခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

12. Byoonin wa isha ni kusuri o takusan nomaseraremasu.

လူနာသည် ဆရာဝန်ရဲ့ ဆေးအမြောက်အမြားသောက်ခိုင်းခြင်းကို ခံရသည်။

13. O-tetsudai san wa okusan ni mainichi sentaku saseraremasu.

အစေခံသည် နေ့တိုင်းဇနီးသည်ရဲ့ အဝတ်လျှော်ဖွပ်ခိုင်းခြင်းကို ခံရသည်။

14. Watashi wa ane ni, heya no sooji o saseraremashita.

ကျွန်တော်သည်အစ်မရဲ့ အခန်းတံမြက်စည်းလှည်းခိုင်းခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

15. Tabemono no suki- kirai wa arimasu ka?

အစားအသောက် ကြိုက်တာ မကြိုက်တာရှိသလား။

lie, arimasen. Chiisai toki, haha ni kirai na mono mo zenbu tabesaseraremashita kara.

မရှိပါ။ ငယ်ရွယ်စဉ်က မိခင်ရဲ့ မကြိုက်သောအစားအစာတွေကို အားလုံး စားခိုင်းခြင်းကို ခံခဲ့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

16. Sensei wa gakusei ni Nihongo de sakubun o kakasemashita.

ဆရာသည် ကျောင်းသားအား ဂျပန်ဘာသာဖြင့် စာစီစာကုံးကို ရေးခိုင်းခဲ့သည်။

17. Haha oya wa musume ni uchi no naka no shigoto o tetsuda-wasemashita.

မိခင်သည် သမီးအား အိမ်တွင်းအလုပ်ကိစ္စကို ကူညီခိုင်းသည်။

18. Oisha san wa kangofu san ni kusuri o motte kosasemashita.

ဆရာဝန်သည် သူနာပြုဆရာမအား ဆေးကို သယ်လာခိုင်းခဲ့သည်။

***

သင်ခန်းစာ ၅၉

- tari, - tari အကြောင်း

စာကြောင်းတည်ဆောက်ပုံ

V { - ta - nakatta	} +ri,	V { - ta - nakatta	} +ri, + { shimasu. desu.
AI { - katta - kunakatta		AI { - katta - kunakatta	
AII { - datta N { - dewanakatta		AII { - datta N { - dewanakatta	

အဓိပ္ပာယ်။ ----- လိုက် ----- လိုက် { ပြုသည်။
{ ဖြစ်သည်။

အဓိပ္ပာယ်များ

Kenbutsu	(ကဲန်းဘုဆု)	လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုသည်
ranpu	(ရမ်းပု)	မီးအိမ်
nedan	(နယ်ဒန်း)	ဈေးနှုန်း
kaigi	(ခိုင်းငါ့)	အစည်းအဝေး
taitei	(တိုင်းတဲ)	များသောအားဖြင့်

chooshoku	(ချော့ရှော်ကု)	နံနက်စာ
pan	(ပမ်း)	ပေါင်မုန့်
teiryuujo	(တဲလျူးကျော့)	ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်
robii	(ရောဘီ)	ခန်းမကြီး
pinpon	(ပင်းပေါင်)	ပင်ပေါင်
inemuri	(အိနဲမုရိ)	အိပ်ငိုက်ခြင်း
kissaten	(ခစ်စ- တဲနဲး)	လက်ဖက်ရည်ဆိုင်
yuuhan	(ယူးဟန်း)	ညစာထမင်း
-ni yoru	(-နီယောရ)	မူတည်သည်၊ အကြောင်းပြုသည်
komu	(ခိုမု)	လူကျပ်သည်
suku	(စုကု)	လူချောင်သည်
nigiyaka	(နီ ငီယက)	စည်ကားသော

အသုံးပြုခြင်းပုံစံများ

1. လှုပ်ရှားမှု (သို့မဟုတ်)အခြေအနေ တစ်ခု(သို့) နှစ်ခု (သို့) သုံးခုသည် ယှဉ်၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ဖော်ပြသည်။

လှုပ်ရှားမှု (၁) ခု

Yasumi no hi wa doo shimasu ka?

အားတဲ့ရက်မှာ ဘာလုပ်သလဲ။

Eiga o mitari shimasu.

ရုပ်ရှင်သို့မဟုတ် တစ်ခုခုကိုကြည့်သည်။

လှုပ်ရှားမှု (၂) ခု

Nichiyoobi wa soojishitari, sentaku shitari shimasu.

တနင်္ဂနွေနေ့မှာ သန့်ရှင်းရေးလုပ်လိုက်၊ အဝတ်လျှော်လိုက်ပြုလုပ်သည်။

လှုပ်ရှားမှု (၃) ခု

Mandalay dewa kenbutsu shitari, kaimono shitari, tomodachi ni attari shimasu.

မန္တလေးမှာ လှည့်လည်ကြည့်ရှုလိုက်၊ ပစ္စည်းဝယ်လိုက်၊ သူငယ်ချင်းနဲ့ တွေ့လိုက်တို့ကို လုပ်သည်။

2. အဓိပ္ပာယ် ဆန့်ကျင်သော စကားလုံး နှစ်လုံးတို့ကို သုံးပါက လှုပ်ရှားမှု (သို့) အခြေအနေတို့သည် ထပ်ခါတလဲလဲဖြစ်ခြင်း၊ မတည်မြဲခြင်းတို့ကို ဖော်ပြသည်။ ဤအခါမျိုး၌ -tari, - tari desu ကို သုံးသည်။

ဥပမာ

1. Ranpu ga tsuitari, kietari shite imasu.
မီးအိမ်သည် လင်းလိုက်ငြိမ်းလိုက်ဖြစ်သည်။
2. Yasai no nedan wa takakattari, yasukattari desu.
ဟင်းရွက်၏ဈေးနှုန်းသည် ဈေးကြီးလိုက်၊ ဈေးပေါလိုက်ဖြစ်သည်။
3. Doyoobi wa isogashikattari, hima dattari desu.
စနေနေ့မှာ အလုပ်များလိုက်၊ အားလိုက်ဖြစ်သည်။
4. Kaigi wa gozen dattari, gogo dattari desu.
အစည်းအဝေးသည် မနက်ပိုင်းဖြစ်လိုက်၊ ညနေပိုင်းဖြစ်လိုက် ဖြစ်သည်။

-tari, -tari ၏ ဥပမာများ

1. Natsuyasumi ni umi e ittari, yama e ittari shimasu.
နွေရာသီ ပိတ်ရက်မှာ ပင်လယ်သို့သွားလိုက်၊ တောင်သို့သွားလိုက် လုပ်သည်။
2. Nichiyooobi niwa taitei sanpo o shitari, hon o yondari shimasu.
တနင်္ဂနွေနေ့မှာ များသောအားဖြင့် အေးအေးဆေးဆေး လမ်းလျှောက် လိုက်၊ စာအုပ်ဖတ်လိုက်လုပ်သည်။
3. Kuruma ga ittari, kitari shite imasu.
မော်တော်ယာဉ်သည် သွားလိုက်လာလိုက်လုပ်လျက်ရှိသည်။
4. Nihonjin no choosyoku wa nan desu ka?
Pan dattari, gohan dattari desu.
ဂျပန်လူမျိုး၏ နံနက်စာသည် ဘာဖြစ်သလဲ။
ပေါင်မုန့်ဖြစ်လိုက်၊ ထမင်း ဖြစ်လိုက်ဖြစ်သည်။
5. Basu no teiryuujo dewa takusan no hito ga nottari, oritari shite imasu.
ဘတ်စကားမှတ်တိုင်မှာ လူအမြောက်အမြားသည် စီးလိုက်ဆင်းလိုက် လုပ်လျက် ရှိသည်။

6. Robii dewa takusan no seito ga terebi o mitari, pinpon o shitari, hanashi o shitari shite imasu.

ခန်းမကြီးမှာ ကျောင်းသားအမြောက်အမြားတို့သည် ရုပ်မြင်သံကြားကို ကြည့်လိုက်၊ ပင်ပေါင်ကို ကစားလိုက်၊ စကားပြောဆိုလိုက် လုပ်လျက် ရှိသည်။

7. Densha no naka dewa takusan no hito ga shinbun o yondari, hanashi o shitari, inemuri o shitari shite imasu.

လျှပ်စစ်ရထားထဲမှာ လူအမြောက်အမြားတို့သည် သတင်းစာကို ဖတ်လိုက်၊ စကားပြောဆိုလိုက်၊ အိပ်ငိုက်လိုက်လုပ်လျက် ရှိသည်။

8. Kissaten dewa wakai hitotachi ga nondari, tabetari shite imasu.

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ငယ်ရွယ်သူများသည် သောက်လိုက်စားလိုက် လုပ်လျက် ရှိသည်။

9. Watashi wa yuuhan no ato de, yoshuu o shitari, fukushuu o shitari shimasu.

ကျွန်တော်သည် ညစာ နောက်ပိုင်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းကို လုပ်လိုက်၊ ပြန်လည်လေ့ကျင့်ခြင်းကို လုပ်လိုက် ပြုလုပ်သည်။

10. Asondari benkyoo shitari shimasu.

ကစားလိုက်၊ စာကျက်လိုက်လုပ်သည်။

11. Yondari, kaitari shimasu.

ဖတ်လိုက်၊ ရေးလိုက်လုပ်သည်။

12. Jikan ni yotte, basu ga kondari suitari desu.

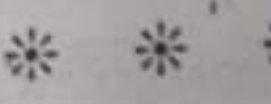
အချိန်ကို လိုက်၍ ဘတ်စ်ကားသည် ကျပ်လိုက်၊ ချောင်လိုက်ဖြစ်သည်။

13. Hi ni yotte, heya o sooji shitari, shinakattari shimasu.

နေ့ကိုလိုက်၍ အခန်းကို သန့်ရှင်းရေး လုပ်လိုက်၊ မလုပ်လိုက်ပြုသည်။

14. Ekimae wa jikan ni yotte, nigiyaka dattari, shizuka dattari desu.

ဘူတာရှေ့သည် အချိန်ကိုလိုက်၍ စည်ကားလိုက်၊ တိတ်ဆိတ်လိုက် ဖြစ်သည်။

‘ပေးခြင်း’ နှင့် ‘ရရှိခြင်း’ အကြောင်း (Giving and receiving)

ပေးသည်

လူ၊ ပုဂ္ဂိုလ် (person) တို့အပေါ် မူတည်ပြီး ‘ပေးသည်’ နှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးပြုသော ကြိယာသည်လည်း ပြောင်းလဲလေသည်။ ဘယ်လူက ဘယ်လူကို ပေးသည် ဟူသောအချက်ပေါ် မူတည်ပြီး အောက်ပါ အတိုင်းအုပ်စု (A) နှင့် အုပ်စု (B) ဟူ၍ အုပ်စု နှစ်ခု ခွဲထားပါသည်။

အုပ်စု A

ပထမလူ → ဒုတိယလူ၊ တတိယလူ	} Yaru (ကိုယ့်ထက်ငယ်သောသူအားပေးသည်)
ဒုတိယလူ → တတိယလူ	
တတိယလူ → တတိယလူ	
	} ageru (သာမန်(သို့)ရွယ်တူအားပေးသည်)
	} sashiageru (ကိုယ့်ထက်ကြီးသောသူအားပေးသည်)

အုပ်စု (B)

တတိယလူ၊ ဒုတိယလူ → ပထမလူ	} kureru (သာမန်(သို့) ရွယ်တူက ပေးသည်)
တတိယလူ → ဒုတိယလူ	
	} kudasaru (ကိုယ့်ထက်ကြီးသောသူကပေးသည်)

ရှင်းပြချက်။

အုပ်စု (A) ရှိ 1.yaru 2.ageru 3. sashiageru နှင့် အုပ်စု (B) ရှိ 1. kureru , 2. kudasaru တို့၏ အဓိပ္ပာယ်တို့သည် အားလုံး အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ ‘ပေးသည်’ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ မည်သည့်ကြိယာကို သုံးရမည်ဆိုသည်မှာ အောက်ပါအချက်နှစ်ချက်တို့ပေါ်တွင် မူတည်နေသည်။

1. လူပုဂ္ဂိုလ် (person) ဥပမာ (ပထမလူ၊ ဒုတိယလူ၊ တတိယလူ) (first person, second person, third person)
2. တစ်ဖက်တွင်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဥပမာ(မိမိထက်ငယ်ရွယ်သောသူ၊ မိမိနဲ့ရွယ်တူ၊ မိမိ၏ မိတ်ဆွေ၊ မိမိထက်ကြီးသောသူစသည်တို့ဖြစ်သည်။)

အုပ်စု (A) ရှိ **youtu, ageru. sashiageru** တို့ကို သုံးခြင်း

- (i) ပထမလူက မိမိထက် ငယ်ရွယ်သော ဒုတိယလူသို့မဟုတ် တတိယလူ အားပေးသောအခါ (သို့မဟုတ်)
- (ii) ဒုတိယလူက မိမိထက် ငယ်ရွယ်သော တတိယလူအား ပေးသောအခါ (သို့မဟုတ်)
- (iii) တတိယလူက မိမိထက် ငယ်ရွယ်သော တတိယလူအား ပေးသောအခါ၌ **youtu** ကို သုံးသည်။
 အကယ်၍ မိမိ၏ မိတ်ဆွေ၊ မိမိနဲ့ရွယ်တူသို့မဟုတ် မိမိထက်ကြီးသော်လည်းပဲ သာမန် သဘောမျိုးနဲ့ သုံးမည်ဆိုပါက **ageru** ကို သုံးသည်။
 မိမိထက်အသက်အရွယ်၊ ရာထူးကြီးသောသူ(သို့မဟုတ်) ရွယ်တူဖြစ်သော်လည်းပဲ အရိုအသေပေးသော သဘောမျိုးနဲ့ သုံးမည်ဆိုပါက **sashiageru** ကို သုံးသည်။

အုပ်စု (B) ရှိ **kureru** နှင့် **kudasaru** တို့ကို သုံးခြင်း။

- (i) မိမိနဲ့ ရွယ်တူသို့မဟုတ် မိမိထက်ကြီးသော်လည်းပဲ သာမန်သဘောမျိုးဖြင့် တတိယလူသို့မဟုတ် ဒုတိယလူက ပထမလူကို ပေးသောအခါ (သို့မဟုတ်) တတိယလူက ဒုတိယလူကို ပေးသောအခါ၌ **kureru** ကို သုံးရသည်။
- (ii) အကယ်၍ မိမိထက်ကြီးသောသူ(သို့မဟုတ်) ရွယ်တူဖြစ်သော်လည်းပဲ အရိုအသေပေးသော သဘောမျိုးနဲ့ သုံးမည်ဆိုပါက **kudasaru** ကို သုံးသည်။

အဓိပ္ပာယ်များ

youtu	(ယာရ)	ပေးသည်
ageru	(အာငဲရ)	ပေးသည်
sashiageru	(စာရိုအာငဲရ)	ပေးသည်
kureru	(ခုရယ်းရ)	ပေးသည်
Kudasaru	(ခုဒါစရ)	ပေးသည်

morau	(မိုရအု)	ရရှိသည်
itadaku	(အိတာဒုဒခု)	ရရှိသည်
kurisumasu	(ခုရိစုမစု)	ခရစ္စမတ် (christmas)
purezento	(ပူရယ်: ဇဲန်းတို)	လက်ဆောင် (present)
mezamashidokei	(မယ်ဇေမရှိဒိုခဲး)	နှိုးစက်ပါသောနာရီ
jisho	(ဂျိရှော့)	အဘိဓာန်
ningyoo	(နင်းဂြော့)	အရုပ်
bara	(ဘာရ)	နှင်းဆီပန်း
kippu	(ခစ်ပု)	လက်မှတ်

ဥပမာ

1. A san wa B san ni hon o agemashita.
မစ္စတာအေသည် မစ္စတာဘီအား စာအုပ်ကို ပေးခဲ့သည်။
2. Sensei wa watashi ni hon o kudasaimashita.
ဆရာသည် ကျွန်တော့်အား စာအုပ်ကိုပေးခဲ့သည်။
3. Tomodachi wa watashi ni hon o kuremashita.
သူငယ်ချင်းသည် ကျွန်တော့်အား စာအုပ်ကိုပေးခဲ့သည်။
4. Watashi wa ootoo ni hon o yarimashita.
ကျွန်တော်သည် ညီအား စာအုပ်ကို ပေးခဲ့သည်။
5. Watashi wa sensei ni hon o sashiagemashita.
ကျွန်တော်သည် ဆရာအား စာအုပ်ကိုပေးခဲ့သည်။

ရရှိသည်။

ယင်းတွင် စကားလုံး နှစ်လုံးရှိသည်။

1. morau (သာမန်(သို့) ရွယ်တူထံမှ ရရှိသည့်အခါ၌ သုံးသည်)
2. itadaku (ကိုယ့်ထက်ကြီးသောသူထံမှ ရရှိသောအခါ၌ သုံးသည်။)
ဤစာကြောင်းတွင် ပေးသောသူကို ni (သို့မဟုတ်) kara ဖြင့် ဖော်ပြသည်။
'ရရှိသည်' (morau, itadaku) တို့ကို သုံးရာတွင် လူ၊ ပုဂ္ဂိုလ် (person) တို့ပေါ်တွင် မူမတည်ပေ။ တစ်ဖက်တွင်ရှိ ပစ္စည်းပေးသောသူ(မိမိထက် ငယ်ရွယ်သောသူ၊ မိမိနဲ့ရွယ်တူ၊ မိတ်ဆွေ၊ မိမိထက်ကြီးသောသူ စသည်တို့)ပေါ်တွင်သာ မူတည်နေသည်။

ဥပမာ

Watashi wa sensei ni hon o itadakimashita.

ကျွန်တော်သည် ဆရာထံမှ စာအုပ်ကို ရရှိခဲ့သည်။

Watashi wa tomodachi ni / kara , hon o moraimashita.

ကျွန်တော်သည် သူငယ်ချင်းထံမှ စာအုပ်ကို ရရှိခဲ့သည်။

ageru, kureru, morau ဥပမာများ

1. Watashi wa Yan san ni kurisumasu Purezento o agemashita.

ကျွန်တော်သည်မစ္စတာယမ်းအား ခရစ္စမတ်လက်ဆောင်ကို ပေးခဲ့သည်။

2. Khin Khin san wa Mya Mya san ni mezamashidokei o agemashita.

မခင်ခင်သည် မမြမြအား နှိုးစက်ပါသောနာရီကို ပေးခဲ့သည်။

3. Haha wa ootoo ni chairo no kutsu o agemashita.

အမေသည် ညီအား အညိုရောင် ဖိနပ်ကို ပေးခဲ့သည်။

4. Watashi wa imooto ni atarashii jisho o agemasu.

ကျွန်တော်သည် ညီမအား အဘိဓာန်အသစ်ကို ပေးသည်။

5. Watashi wa Zaw Zaw san ni boorupen o moraimashita.

ကျွန်တော်သည် ကိုဇော်ဇော်ထံမှ ဘောပင်ကို ရရှိခဲ့သည်။

6. Watashi wa Yamada san ni, Nihon no ningyoo o moraimashita.

ကျွန်တော်သည် မစ္စတာ ယာမဒါထံမှ ဂျပန်အရုပ်ကို ရရှိခဲ့သည်။

7. Zaw Zaw san wa Tun Tun san ni jisho o moraimashita.

ကိုဇော်ဇော်သည် ကိုထွန်းထွန်းထံမှ အဘိဓာန်ကို ရရှိခဲ့သည်။

8. Zaw Zaw san wa watashi ni purezento o kuremashita.

ကိုဇော်ဇော်သည် ကျွန်တော့်အား လက်ဆောင်ကိုပေးခဲ့သည်။

9. Tanaka san wa ootoo ni, Nihon no kisse o kuremashita.

မစ္စတာတနကသည် ညီအား ဂျပန်တံဆိပ်ခေါင်းကိုပေးခဲ့သည်။

10. အောက်ပါစာကြောင်းတို့ကို ဖတ်ပြီး အမေးအဖြေတို့ကို လေ့လာပါ။

1. A san wa B san ni kamera o agemashita.

မစ္စတာအေသည် မစ္စတာဘီအား ကင်မရာကို ပေးခဲ့သည်။

- (i) Nani o agemashita ka?
ဘာကို ပေးခဲ့သလဲ။
Kamera o agemashita.
ကင်မရာကို ပေးခဲ့သည်။
- (ii) Dare ni agemashita ka?
ဘယ်သူ့အား ပေးခဲ့သလဲ။
B san ni agemashita.
မစ္စတာဘီအား ပေးခဲ့သည်။
- (iii) Dare ga agemashita ka?
ဘယ်သူက ပေးခဲ့တာလဲ။
A san ga agemashita.
မစ္စတာအေက ပေးခဲ့သည်။
- (II) B san wa A san ni, kamera o moraimashita.
မစ္စတာဘီသည် မစ္စတာအေထံမှ ကင်မရာကို ရရှိခဲ့သည်။
- (i) Nani o moraimashita ka?
ဘာကို ရရှိခဲ့သလဲ။
Kamera o moraimashita.
ကင်မရာကို ရရှိခဲ့သည်။
- (ii) Dare ni moraimashita ka?
ဘယ်သူ့ထံမှ ရရှိခဲ့သလဲ။
A san ni moraimashita.
မစ္စတာအေထံမှ ရရှိခဲ့သည်။
- (iii) Dare ga kuremashita ka?
ဘယ်သူက ပေးခဲ့တာလဲ။
A san ga kuremashita.
မစ္စတာအေက ပေးခဲ့တာ။
- (iv) Dare ga moraimashita ka?
ဘယ်သူက ရရှိခဲ့သလဲ။
B san ga moraimashita.
မစ္စတာဘီက ရရှိခဲ့သည်။

11. Watashi wa sensei ni bara no hana o sashiagemashita.
ကျွန်တော်သည် ဆရာအား နင်းဆီပန်းကို ပေးခဲ့သည်။
12. Watashi wa sensei ni eiga no kippu o itadakimashita.
ကျွန်တော်သည် ဆရာထံမှ ရုပ်ရှင်လက်မှတ်ကို ရရှိခဲ့သည်။

V- te	}	ageru kureru morau
-------	---	--------------------------

၎င်း၏ သုံးပုံသည် ကြိယာ တစ်လုံးချင်း သုံးပုံနှင့်အတူတူပင် ဖြစ်သည်။
v- te agemasu, v- te kuremasu တို့သည် 'ပေးသည်' ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို
မဆောင်ဘဲ၊ လူတစ်ဦးဦးအား တစ်စုံတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်ဆိုသည့်
အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်သည်။

ထို့အတူ V- te moraimasu သည် ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ရရှိသည်ဟူသော
အဓိပ္ပာယ်ကို မဆောင်ဘဲ လူတစ်ယောက်ယောက်ထံမှ တစ်စုံတစ်ခု ပြုလုပ်ပေး
ခြင်းကို ရရှိသည်ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်သည်။

အဓိပ္ပာယ်များ

buchoo	(ဘုချော)	ဌာနမှူး
taipu suru	(တိုက်ပု)	လက်နှိပ်စက်ရိုက်သည်
nooto	(နိုးတို)	မှတ်စုစာအုပ်
okuru	(အိုခုရ)	ပို့သည်
seetaa	(စဲးတား)	ဆွယ်တာ
oshieru	(အိုရှိအဲရ)	သင်ကြားသည်

1. Watashi wa tomodachi ni hon o katte agemashita.
ကျွန်တော်သည် သူငယ်ချင်းအား စာအုပ်ကို ဝယ်ပေးခဲ့သည်။
2. Tomodachi wa watashi ni hon o katte kuremashita.
သူငယ်ချင်းသည် ကျွန်တော့်အား စာအုပ်ကို ဝယ်ပေးခဲ့သည်။

3. Watashi wa tomodachi ni hon o katte moraimashita.
kara

ကျွန်တော်သည် သူငယ်ချင်းထံမှ စာအုပ်ကို ဝယ်ယူ ရရှိခဲ့သည်။
ဝယ်ပေးခြင်းကို

မှတ်ရန်

ပြောဆိုသူ၏ မိသားစု (သို့မဟုတ်) မိသားစုဝင်များကို စဉ်းစားရာတွင် ပြောဆိုသူ ကဲ့သို့ သဘောထားရမည်။

ဥပမာ

1. Anata wa shujin ni nani o kudasaimashita ka?

သင်သည် ကျွန်မ၏ ခင်ပွန်းအား ဘာကို ပေးခဲ့သလဲ။

2. Shujin wa anata ni nani o agemashita ka?

ကျွန်မခင်ပွန်းသည် သင့်အား ဘာကို ပေးခဲ့သလဲ။

ပေးခြင်း၊ ရရှိခြင်း ဖော်ပြပုံများ

(1) V-te yarimasu ကိုယ့်ထက်ငယ်သောသူ သို့မဟုတ် သစ်ပင် (သို့) တိရစ္ဆာန်အား လုပ်ဆောင် ပေးသည်။

V- te agemasu ရွယ်တူသို့မဟုတ် ကိုယ့်ထက်ကြီးသောသူအား လုပ်ဆောင်ပေးသည်။

Watashi wa buchoo ni hon o kashite agemashita.

ကျွန်တော်သည် ဌာနမှူးအား စာအုပ်ကို ချေးပေးခဲ့သည်။

Watashi wa ootoo ni hon o kashite yarimashita.

ကျွန်တော်သည် ညီအား စာအုပ်ကို ချေးပေးခဲ့သည်။

* ကိုယ့်ထက်ရာထူးအလွန်မြင့်သောသူအတွက် V-te sashiagemasu ကို သုံးနိုင်သည်။

(2) V- te kuremasu ကိုယ့်ထက်နိမ့်သူ(သို့)ရွယ်တူက ကိုယ့်ကို လုပ် ဆောင်ပေးသည်။

V-tekudasaimasu ကိုယ့်ထက်ကြီးသောသူက ကိုယ့်ကိုလုပ်ဆောင်ပေးသည်။

- (3) V- te moraimasu ကိုယ့်ထက်နိမ့်သူ (သို့) ရွယ်တူထံမှ လုပ်ဆောင်ခြင်းကို ရရှိသည်။
V-te itadakimasu ကိုယ့်ထက်မြင့်သောသူထံမှ လုပ်ဆောင်ခြင်းကို ရရှိသည်။

* ကျွန်တော်သည် မိခင်အား နာရီကို ပေးခဲ့သည်ဟူသော စာကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုရာ၌၊ အကယ်၍-

- (1) နားထောင်သူသည် မိသားစုဝင် မဟုတ်ပါက-
Watashi wa haha ni tokei o yarimashita.
ကျွန်တော်သည် မိခင်အား နာရီကိုပေးခဲ့သည်။
- (2) နားထောင်သူသည် မိသားစုဝင် တစ်ဦးဦးဖြစ်ပါက-
Watashi wa okaasan ni tokei o agemashita.
ကျွန်တော်သည် မိခင်အား နာရီကိုပေးခဲ့သည်။

* မေတ္တာရပ်ခံရာ၌ (Affirmative) အဟုတ်ဝါကျအစား (Negative) မဟုတ်ဝါကျကို သုံးလျှင် ပို၍ယဉ်ကျေးကြောင်း ဖော်ပြလေသည်။

ဥပမာ။

Shashin o okutte kuremasen ka?
ဓာတ်ပုံကို ပို့ပေးမလား။
Kono tegami o taipu shite moraemasen ka?
ဤစာကို လက်နှိပ်စက်ရိုက်ပေးနိုင်မလား။

V- te ageru , V- te kureru, V-te morau ၏ ဥပမာများ

1. Tun Tun san wa Zaw Zaw san ni nooto o kashite agemashita.
ကိုထွန်းထွန်းသည် ကိုဇော်ဇော်အား မှတ်စုစာအုပ်ကို ချေးပေးခဲ့သည်။
2. Zaw Zaw san wa Tun Tun san ni, nooto o kashite moraimashita.
ကိုဇော်ဇော်သည် ကိုထွန်းထွန်းထံမှ မှတ်စုစာအုပ်ကို ချေးယူရရှိခဲ့သည်။
3. Tun Tun san wa watashi ni, nooto o kashite kuremashita.
ကိုထွန်းထွန်းသည် ကျွန်တော့်အား မှတ်စုစာအုပ်ကို ချေးပေးခဲ့သည်။
4. Chichi wa ootoo o eki made okutte yarimashita.

ဖခင်သည် ညီကို ဘူတာအထိ ပို့ပေးခဲ့သည်။

- 5. Ootoo wa chichi ni eki made okutte moraimashita.
ညီသည် ဖခင်၏ဘူတာအထိ ပို့ဆောင်ခြင်းကို ရရှိခဲ့သည်။
- 6. Aye san wa sensei ni, pen o kashite itadakimashita.
ကိုအေးသည် ဆရာထံမှ ကလောင်တံကို ချေးယူရရှိခဲ့သည်။
- 7. Sensei ga watashi ni, pen o kashite kudasaimashita.
ဆရာသည် ကျွန်တော်အား ကလောင်တံကို ချေးပေးခဲ့သည်။
- 8. Yan san wa sensei ni, seetaa o kashite sashiagemashita.
မစ္စတာယန်းသည် ဆရာအား ဆွယ်တာကို ချေးပေးခဲ့သည်။
- 9. Watashi wa anata ni Nihongo o oshiete agemasu.(1→ 2)
ကျွန်တော်သည် ခင်ဗျားအား ဂျပန်စာကို သင်ကြားပေးမည်။
- 10. Watashi wa A san ni Nihongo o oshiete agemasu.(1→ 3)
ကျွန်တော်သည် မစ္စတာအေအား ဂျပန်စာကို သင်ကြားပေးသည်။
- 11. Anata wa A san ni Nihongo o oshiete -agemasu.(2→ 3)
ခင်ဗျားသည် မစ္စတာအေအား ဂျပန်စာကို သင်ကြားပေးသည်။
- 12. A san wa B san ni Nihongo o oshiete agemasu. (3→ 3)
မစ္စတာအေသည် မစ္စတာဘီအား ဂျပန်စာကို သင်ကြားပေးသည်။
- 13. Watashi wa anata ni Nihongo o oshiete moraimasu.
ကျွန်တော်သည် ခင်ဗျားထံမှ ဂျပန်စာကို သင်ယူရရှိသည်။
- 14. Watashi wa A san ni Nihongo o oshiete moraimasu.
ကျွန်တော်သည် မစ္စတာအေထံမှ ဂျပန်စာကို သင်ယူရရှိသည်။
- 15. Anata wa A san ni Nihongo o oshiete moraimasu.
ခင်ဗျားသည် မစ္စတာအေထံမှ ဂျပန်စာကို သင်ယူရရှိသည်။
- 16. A san wa B san ni Nihongo o oshiete moraimasu.
မစ္စတာအေသည် မစ္စတာဘီထံမှ ဂျပန်စာကို သင်ယူရရှိသည်။
- 17. Anata wa watashi ni Nihongo o oshiete kuremasu.
ခင်ဗျားသည် ကျွန်တော့်အား ဂျပန်စာကို သင်ကြားပေးသည်။
- 18. A san wa watashi ni Nihongo o oshiete kuremasu.
မစ္စတာအေသည် ကျွန်တော့်အား ဂျပန်စာကို သင်ကြားပေးသည်။

အခြေအနေပြပုံစံ (-လျှင်)
(katei no katachi) (conditional form)

အခြေအနေ (Condition) တစ်ခုဖြစ်ပေါ်လျှင် နောက်ဆက်တွဲ ဘာဖြစ်မည်၊ ဘာကို လုပ်မည်ကို ခန့်မှန်းပြောဆိုရာတွင် ဤပုံစံကို သုံးရမည်။ အခြေအနေဟု ဆိုရာတွင် မဖြစ်ရသေးသော အခြေအနေနှင့် အတိတ်ကာလတွင် မဖြစ်ခဲ့သော အခြေအနေတို့ ပါဝင်လေသည်။ အနာဂတ်တွင် မိမိလိုချင်သော၊ ဖြစ်ချင်သော အခြေအနေများ အကယ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင်ဟု ကြိုတင်မှန်းဆ၍ ခန့်မှန်း ပြောဆိုရာတွင်လည်းကောင်း၊ အတိတ်ကာလတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အခြေအနေနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အခြေအနေသာ အကယ်၍ ဖြစ်ပျက်ခဲ့မည်ဆိုလျှင် ဘယ်လိုလုပ်မည်ဟု တွေးတောပြောဆိုရာတွင်၎င်း ဤအခြေအနေပြပုံစံ (Conditional form) ကို သုံးသည်။

အဖြစ်မှန်တစ်ခု၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၊ သို့မဟုတ် အသေအချာ မသိသော အချက်တို့ကို အကယ်၍ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လျှင်ဟု ခန့်မှန်းပြီး ပြောဆိုသည့်ပုံစံဖြစ်ပါသည်။

စာကြောင်း၏ ရှေ့ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသော အကြောင်းအရာအခြေအနေနှင့် ဆက်စပ်၍ စာကြောင်း၏ နောက်ပိုင်းတွင် ပြောဆိုသူ၏ ဆန္ဒ၊ သဘောထား၊ ခန့်မှန်းချက်၊ အမိန့်စသည်တို့ကို ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ စာကြောင်း၏ ရှေ့တွင် (moshi, manichi) စသည့် စကားလုံးများမှနှင့်လည်း တွဲ၍ ပါလာတတ်သည်။ (moshi (မိုးရှိ)၊ manichi (မန်းအိချို) = အကယ်၍)

အခြေအနေပြပုံစံတွင် ပုံစံ (၄) မျိုးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ (1) -eba, (2) -tara, (3) nara, (4) -to တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းပုံစံ ၄ မျိုးတို့သည် (-လျှင်) (if) ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ဆောင်သော်လည်းပဲ ပုံစံတစ်ခုနှင့် တစ်ခုတို့သည် ခြားနားမှု အနည်းငယ်ရှိပါသည်။

အောက်တွင် ထိုပုံစံ ၄မျိုးတို့၏ ပုံစံပြောင်းများကို ဖော်ပြထားသည်။

(1) -eba ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

(A) အဟုတ်ဝါကျပုံစံတွက်

Verb

ကြိယာ၏ အဘိဓာန်ပုံစံမှ နောက်ဆုံးစာလုံး (u) ကိုဖြုတ်ပြီး - eba ကို ပေါင်းထည့်ခြင်း ဖြစ်သည်။

v (u) + eba → V- eba ပုံစံ။

kak (u) kakeba ရေးလျှင်

taber (u) tabereba စားလျှင်

kur(u) kureba လာလျှင်

sur(u) sureba လုပ်လျှင်

Adjective I နာမဝိသေသ(၁) အုပ်စုများမှ နောက်ဆုံးစာလုံး (i) ကို ဖြုတ်၍ -kereba ကို ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြစ်သည်။

A (i) +kereba → A- eba ပုံစံ။

samu (i) samukereba အေးလျှင်

yo(i) Yokereba ကောင်းလျှင်

atsu (i) atsukereba အိုက်လျှင်

(B) မဟုတ်ဝါကျ

ကြိယာ၊ နာမ်၊ နာမဝိသေသတို့၏ အငြင်းပုံစံမှ နောက်ဆုံးစာလုံး (i) ကို ဖြုတ်၍ -kereba ကို ပေါင်းထည့်ရမည်။

na (i) + kereba → nakereba မရှိလျှင်

Verb. kākana(i) → kakanakereba မရေးလျှင်

Adj I. samukuna(i) → samukunakereba မအေးလျှင်

Adj II. shizukadewana(i) → shizukadewanakereba

မတိတ်ဆိတ်လျှင်

N. Nihon jin dewana(i) → Nihonjindewanakereba

ဂျပန်လူမျိုး မဟုတ်လျှင်

(2) - tara ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

ပြုလုပ်ပုံ

ရိုးရိုးအတိတ်ပုံစံတွင် ra ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြစ်သည်။

Plain Pastform +ra → tara ပုံစံ။

Verb	{ V- ta V-nakatta	} ra, --- လျှင်၊ ---။
AI.	{ AI - katta AI - kunakatta	
AII	{ A II - datta A II - dewanakatta	
N	{ N- datta N- dewa nakatta	

(3) -nara ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

V, AI- (plain form)	} + nara---
N, AII	

(4) -to ပုံစံပြောင်းလဲနည်း

V, -AI - (plain form)	} + to, ---
N, AII+ da	

အဓိပ္ပာယ်များ

shigoto	(ရှိငိုတို)	အလုပ်
itsumo	(အိဆုမိုး)	အမြဲတမ်း
natsu	(နာဆု)	နေရာသီ
dekakeru	(ဒယ်ခါခဲရ)	ထွက်ခွာသည်

shiraseru	(ရှိရာခဲရ)	အကြောင်းကြားသည်၊ အသိပေးသည်။
kuni	(ခုနိ)	တိုင်းပြည်
denki	(ဒဲနဲးခိ)	လျှပ်စစ်(ဓာတ်အား)
hataraku	(ဟာတရခု)	အလုပ်လုပ်သည်
kakeru	(ခါခဲရ)	ဖုန်းဆက်သည်
hima	(ဟိမ)	အားလပ်ချိန်
haru	(ဟရ)	နေ့ဦးရာသီ
saku	(စခု)	ပန်းပွင့်သည်
komaru	(ခိုမရ)	ဒုက္ခရောက်သည်၊ အခက်အခဲတွေ့သည်။
iken	(အိကဲနိ)	ထင်မြင်ချက်၊ အကြံဉာဏ်
seikaku	(စဲးခကု)	မှန်ကန်သော
kotoba	(ခိုတိုးဘ)	စကား၊ ဘာသာစကား
itai	(အိတိုင်း)	နာကျင်သော
hakkiri	(ဟတ်ကိရိ)	ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြတ်ပြတ်သားသား
toshi	(တိုရှိ)	မြို့
hattatsu(suru)	(ဟတ်တတ်ဆု)	တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသည်၊ ထွန်းကားသည်
mondai	(မွန်းခိုင်)	ပြဿနာ၊ မေးခွန်း
okoru	(အိုခိုရ)	စိတ်ဆိုးသည်၊ ဖြစ်ပေါ်သည်
tsumetai	(ဆုမဲတိုင်း)	အေးသော
jinkoo	(ဂျင်းခိုး)	လူဦးရေ
juutaku	(ဂျူးတခု)	လူနေအိမ်
tariru	(ထာရိရ)	လုံလောက်သည်
hanami	(ဟာနမိ)	ချယ်ရီပန်းကြည့်ပွဲ တော်
fuyu	(ဖုယု)	ဆောင်းရာသီ
sukii	(စုကီး)	(ski) နှင်းလျှောစီးခြင်း
sukeeto	(စုကဲတို)	(skate) စက်ိတ်စီးခြင်း
suzushii	(စုဇူးရှိအိ)	အေးမြသော
nemuru	(နယ်မုရ)	အိပ်ပျော်သည်
sotsugyoo	(စိုဆုဂယော)	ဘွဲ့ရခြင်း၊ အောင်မြင်ခြင်း

taihen	(တိုင်းဟဲန်း)	ပင်ပန်းသော၊ ခက်ခဲသော
nureru	(နှုရယ်းရ)	စွတ်စိုသည်
kaze o hiku	(ခါဇဲ အိုဟိခု)	အအေးမိသည်
homeru	(ဟိုမဲရ)	ချီးကျူးသည်
keisan	(ခဲးစန်း)	တွက်ချက်ခြင်း
nigate	(နီငတဲ)	ညံ့ဖျင်းသော
mawari	(မာဝရိ)	ပတ်ဝန်းကျင်
renshuu	(ရဲန်းရှူး)	လေ့ကျင့်မှု
kurai	(ခုရိုင်း)	မှောင်သော
akai	(အာကိုင်း)	နီသော
moshi	(မိုးရှိ)	အကယ်၍
yokujitsu	(ယော်ခုဂျိဆု)	နောက်တစ်နေ့
urikire	(အူရိခိရဲ)	ရောင်းကုန်ခြင်း
kootsuu	(ခိုးဆူး)	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး
benri	(ဗဲန်းရိ)	အဆင်ပြေသော
fuben	(ဖုဗဲန်း)	အဆင်မပြေသော
beru	(ဘဲရ)	ခေါင်းလောင်း
hayai	(ဟာယအိ)	မြန်သော၊ စောသော
tsugoo	(ဆုဂေါး)	အဆင်ပြေမှု
naoru	(နာအောရ)	ပျောက်ကင်းသည်
kiku	(ခိခု)	မေးမြန်းသည်
nakanaka	(နာကနက)	တော်တော်(နဲ့)
oyogu	(အိုဂောဂ)	ရေကူးသည်
megane	(မဲငနယ်)	မျက်မှန်
kontakuto renzu	(ကွန်တခုတိုရဲန်းဇု)	မျက်ကပ်မှန်
shinamono	(ရှိနမိုနို)	ပစ္စည်း
nedan	(နယ်ဒါန်း)	ဈေးနှုန်း
genki(ni naru)	(ဂဲန်းခိ)	ကျန်းမာသော

yasumu	(ယာစုမှ)	အနားယူသည်
insutanto raamen	(အိစုတန်းတိုရားမိန်)	အသင့်စားသုံးနိုင်သောခေါက်ဆွဲ
oyu	(အိုယု)	ရေခွေး
sosogu	(ဆိုဆိုဂု)	ရေသွန်းလောင်းသည်
ooke	(အိုကေ)	အိုကေ(o.k)
atatakai	(အာတတကအိ)	နွေးသော
seihin	(စဲဟင်း)	ထွက်ကုန်၊ ကုန်ချော
hontoo	(ဟွန်တိုး)	အမှန်တကယ်
setsumeisho	(စဲဆုမဲရှော)	အညွှန်း၊ ရှင်းပြချက်
juusu	(ဂျူးစု)	သစ်သီးဖျော်ရည် (juice)
kimi	(ခိမိ)	နင်၊ ခင်ဗျား
boku	(ဘိုခု)	ကျွန်တော်၊ ငါ
saki (ni)	(ဆဲခိ)	အရင်
basho	(ဘရှော)	နေရာ
maemotte	(မာအယ်မော့တဲ)	ကြိုတင်၍
renraku	(ရဲန်းရခု)	ဆက်သွယ် (သည်)
nodo	(နိုဒို)	လည်ချောင်း
kawaku	(ခါဝခု)	ရေငတ်သည်၊ ခြောက်သွေ့သည်
suku	(စုခု)	မိုက်ဆာသည်
unagi	(အူနဂီ)	ငါးရှည်
0-sushi	(အိုစုရှိ)	ငါးအစိမ်း၊ ရေဖျော်၊ ရှာလကာရည်
		တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသောထမင်းလုံး
poketto	(ပေါ်ကက်တို)	အိတ်၊ အင်္ကျီအိတ် pocket
keredomo	(ခဲရယ်ဒိုမိုး)	သို့ပေမယ့်
manzoku	(မန်းဆိုကု)	ကျေနပ်ခြင်း၊ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်း
hinshitsu	(ဟင်းရှိဆု)	အရည်အသွေး
joobu	(ဂျော့ဘု)	ခိုင်ခံ့သော
kekko	(ခက်ကိုး)	လုံလောက်ခြင်း၊ တော်လောက်ခြင်း

အခြေအနေပြ ပုံစံလေးမျိုးတို့၏ ခြားနားချက်မှာ

(1) **to**

ဤပုံစံသည် သဘာဝအဖြစ်အပျက်၊ အလေ့အထ၊ အပြန်အလှန်ဖြစ်ရပ်များ၊ အချိန်အခါမရွေး အမြဲမှန်ကန်လျက်ရှိသော အမှန်တရား စသည့် သဘာဝအခြေအနေတို့ကို ဖော်ပြရာတွင် သုံးသည်။ ပြောဆိုသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ခွင့်ပြုချက်၊ အကြံအစည်၊ အမိန့်ပေးခြင်း၊ မေတ္တာရပ်ခံချက် စသည်တို့ပါရှိသော စာကြောင်းများကို နောက်ပိုင်း စာကြောင်းတွင် မသုံးရပါ။

ဥပမာ

1. Shigoto ga owaru to, kare wa itsumo nomi ni ikimasu.
အလုပ်ပြီးလျှင် သူသည် အမြဲတမ်း သောက်ရန် သွားသည်။
2. Natsu ni naru to, takusan no hito ga umi ya yama e dekakemasu.
နွေရာသီရောက်လျှင် မြောက်မြားစွာသော လူတို့သည် ပင်လယ်နှင့်တောင်များသို့ ထွက်ခွာကြသည်။
3. Ashita ame ga furu to, watashi wa ikitakunai desu.
မနက်ဖြန် မိုးရွာလျှင် ကျွန်တော်သည် မသွားချင်ပါ။
4. Yamada san ni au to, shirasete kudasai.
မစွတာယာမဒနှင့်တွေ့လျှင် ကျေးဇူးပြု၍ အကြောင်းကြားပါ။
အထက်ပါ စာကြောင်း လေးကြောင်းတွင် အမှတ်စဉ် ၁၊ ၂ တို့မှာမှန်ကန်ပြီး အမှတ်စဉ် ၃ နှင့် ၄ တို့မှာ မှားနေပါသည်။

(2) **tara**

အခြေအနေကို ဖော်ပြသည့် လှုပ်ရှားမှု (သို့မဟုတ်)အဖြစ်အပျက်သည် နောက်ဆက်တွဲ၌ပါရှိသော လှုပ်ရှားမှု (သို့) အဖြစ်အပျက်ထက်စော၍ ပြီးရပါမည်။ ဤပုံစံသည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှသော ဖြစ်ပျက်မှုတို့ကို ဖော်ပြရန်အတွက် အသုံးများသည်။ ပြောဆိုသူ၏ ဆန္ဒ၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ ဆုံးဖြတ်ချက် စသည်တို့ကို ထည့်သွင်းသုံးနိုင်သည်။

1. Kuni e kaettara, denki no kaisha de hatarakimasu.
တိုင်းပြည်သို့ပြန်ခဲ့လျှင်၊ လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လုပ်မည်။

2. Eki ni tsuitara, denwa o kakete kudasai.
ဘူတာရုံကို ရောက်ခဲ့လျှင် ကျေးဇူးပြု၍ ဖုန်းဆက်ပါ။
3. Hima ni nattara, tomodachi to ryokoo shitai desu.
အားခဲ့လျှင် သူငယ်ချင်းနှင့် ခရီးသွားချင်သည်။
4. Kinoo kaimono ni ittara tomodachi ni aimashita.
မနေ့က ဈေးဝယ်ရန်သွားခဲ့စဉ်က သူငယ်ချင်းနဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။

(3) ba

အခြေအနေသည် ထပ်ခါတလဲလဲ ဖြစ်ပျက်ခြင်း၊ သာမန်ဖြစ်ပျက်ခြင်း တို့ကို ဖော်ပြရာ၌ သုံး၏။ သဘာဝအမှန်တရားများ၊ အလေ့အထတို့ကို ဖော်ပြရာတွင်လည်း အသုံးပြု၏။ ပြောဆိုသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ ဆန္ဒ စသည်တို့ကို စာကြောင်း၏ နောက်ပိုင်းတွင် သုံးစွဲနိုင်သည်။

1. Haru ni nareba, hana ga sakimasu.
နွေဦးရာသီရောက်လျှင် ပန်းပွင့်သည်။
2. Komatta toki wa okaasan ni hanaseba ii desu.
အခက်အခဲတွေ့သည့်အခါမှာ မိခင်အား ပြောပြလျှင် ကောင်းမည်။
3. 2-3 nen sumeba, sono kuni ni tsuite yoku wakarimasu.
၂ နှစ်၊ ၃ နှစ် နေထိုင်လျှင် ထိုတိုင်းပြည်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကောင်းစွာ နားလည်မည်။
4. Iken ga areba, A san ni itte kudasai.
ထင်မြင်ချက်ရှိလျှင် မစ္စတာအေထံ ကျေးဇူးပြု၍ ပြောပါ။

မှတ်ရန်

(1) နာမ်နှင့် နာမဝိသေသန II ကိုသုံးသောအခါ "de areba" ပုံစံကို သုံးသည်။

ဥပမာ

1. Sono hi ga yasumi de areba watashi mo ikemasu.
ထိုနေ့သည် အားလပ်ရက်ဖြစ်လျှင် ကျွန်တော်လည်းပဲ သွားနိုင်သည်။
2. Tokei wa seikaku de areba, kaimasu.
နာရီသည် အချိန်မှန်မည်ဆိုလျှင် ဝယ်မည်။

(2). တဖန် ထိုအခြေအနေကိုသာ အလိုရှိကြောင်းဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြလိုသည့်အခါတွင် "sae_ba" ပုံစံကို သုံးသည်။ saeသည် 'သာ' 'တောင်မှ' ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။

"Noun+ sae" ပုံစံဖြင့်လည်းကောင်း၊ "Noun + de + sae" ပုံစံဖြင့်လည်းကောင်း သုံးနိုင်သည်။

1. Anata no kao sae mite ireba, manzoku shite imasu.
သင်၏ မျက်နှာသာ ကြည့်နေရမည်ဆိုလျှင် ကျေနပ်နေပါမည်။
2. Yasuku sae areba hinshitsu wa mondai dewaarimasen.
ဈေးချိုတာသာရှိလျှင် အရည်အသွေးက ပြဿနာမဖြစ်ပါဘူး။
3. Asoko e iki sae sureba, nandemo kaemasu.
ဟိုးနေရာကိုသာ သွားမည်ဆိုလျှင် ဘာမဆို ဝယ်လို့ရနိုင်ပါသည်။
4. Shinamono wa joobu de sae areba, kekkoo desu.
ပစ္စည်းသာခိုင်ခံ့မည်ဆိုလျှင် တော်လောက်ပါပြီ။

4. nara (သို့) naraba

ဤပုံစံတွင် N နှင့် A II တို့အတွက် အဓိကထားသုံးသည်။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြောဆိုချက်၊ အထင်အမြင်၊ စိတ်ကူးများနှင့် ပတ်သက်၍အတည်ပြုချက် ရရှိပြီးသော အခြေအနေမျိုးတွင် Adj I နှင့် Verb တို့၏ plain form တို့နှင့်လည်း သုံးနိုင်သည်။

N { Moshi, ashita yoi tenki naraba dekakemashoo.
အကယ်၍ မနက်ဖြန် ကောင်းသော ရာသီဥတုဖြစ်လျှင် ထွက်ခွာကြစို့။

AIK { Ashita hima nara uchi e kite kudasai.
မနက်ဖြန်အားလျှင် ကျေးဇူးပြု၍ အိမ်သို့လာပါ။

N { Hoka no kotoba wa wakarimasen ga, eigo nara, yoku wakari-
masu.
အခြားသောဘာသာစကားသည် နားမလည်သော်လည်းပဲ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဆိုလျှင် ကောင်းစွာ နားလည်သည်။

V { Aye san ga iku nara, watashi mo ikimasu.
ကိုအေးသွားလျှင် ကျွန်တော်လည်းပဲ သွားမည်။

AI { Itai nara, itai to hakkiri itte kudasai.
နာကျင်လျှင် နာကျင်တယ်လို့ ပြတ်ပြတ်သားသားပြောပါ။

မှတ်ချက်။

"Supootsu nara nandemo yarimasu"ကဲ့သို့ 'အကြောင်းအရာတစ်ခုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဆိုရမည်ဆိုလျှင် 'ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် naraကို သုံးသည့်အခါမျိုးလည်းပဲ ရှိပါသည်။

မှတ်ရန်

1. -baနှင့် -tara တို့သည် အခြေအနေတစ်ခု ဖြစ်ပျက်ပြီးမှသာ နောက်ပိုင်းအဖြစ်အပျက်ကို ဖော်ပြနိုင်သည်။
2. -naraမှာမူအခြေအနေတစ်ခု မဖြစ်ပျက်မီအချိန်ကိုမူတည်ပြီး ပြောဆိုနိုင်သည်။

(- to) ၏ ဥပမာစာကြောင်းများ

1. Jinkoo ga ooku naru to, juutaku ga tarinaku naru.
လူဦးရေများလာလျှင် လူနေအိမ်သည် မလုံမလောက်ဖြစ်လာသည်။
2. Sakura no hana ga saku to, Nihonjin wa hanami ni dekakemasu.
ချယ်ရီပန်းပွင့်လျှင် ဂျပန်လူမျိုးသည် ပန်းအလှကြည့်ရန် ထွက်ခွာကြသည်။
3. Fuyu ni naru to, hitobito wa suki ya sukeeto o shimasu.
ဆောင်းရာသီရောက်လျှင် လူများသည် နှင်းလျှောစီးခြင်း၊ စကိတ်စီးခြင်းကို လုပ်ကြသည်။
4. Yoru ni naru to, suzushiku narimasu.
ညရောက်လာလျှင် အေးမြလာသည်။
5. Neru mae ni koohii o nomu to, nemurenakunarimasu.
မအိပ်ခင်ကော်ဖီကို သောက်လျှင် မအိပ်နိုင်ဖြစ်လာသည်။
6. Seiseki ga warui to, sotsugyoo dekimasen.
စာမေးပွဲအမှတ်စာရင်းညံ့လျှင် မအောင်နိုင်ပါ။
7. Heya ga hiroi to, sooji suru no ga taihen desu.
အခန်းကျယ်လျှင် သန့်ရှင်းရေးလုပ်ရတာ ပင်ပန်းပါသည်။
8. Ame ni nureta mama de iru to, kaze o hikimasu.
မိုးရေ စိုလျက်သားနေလျှင် အအေးမိမည်။
9. Seiseki ga ii to, sensei ni homeraremasu.
စာမေးပွဲအမှတ်စာရင်းကောင်းလျှင် ဆရာ၏ချီးကျူးခြင်းကို ခံရမည်။

- 10. Keisan ga nigate da to, komarimasu.
တွက်ချက်မှုသည် ဖျင်းလျှင် အခက်အခဲတွေ့မည်။
- 11. Mawari ga shizukajanai to, yoku benkyoo dekimasen.
ပတ်ဝန်းကျင်သည် မတိတ်ဆိတ်လျှင် ကောင်းစွာ စာမကျက်နိုင်ပါ။
- 12. Renshuu suru to, joozu ni narimasu.
လေ့ကျင့်လျှင် တော်လာမည်။
- 13. Toshi ga hattatsu suru to, iroiro na mondai ga okorimasu.
မြို့သည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလျှင် အမျိုးမျိုးသောပြဿနာများဖြစ်ပေါ်လာသည်။
- 14. Tsumetai mono o takusan taberu to, onaka o kowasu koto ga arimasu.
အေးသောအစာကို မြောက်မြားစွာစားလျှင် တစ်ခါတစ်ရံ ဝမ်းပျက် စေသည်။

- tara ၏ ဥပမာစာကြောင်းများ

- 1. 6 ji ni nattara, kuraku narimasu.
၆ နာရီထိုးလျှင် မှောင်လာသည်။
- 2. Biiru o nondara, kao ga akaku narimasu.
ဘီယာကို သောက်လျှင် မျက်နှာနီလာမည်။
- 3. Okane ga attara. uchi o tateta desyoo.
ပိုက်ဆံရှိလျှင် အိမ်ကို တည်ဆောက်မည်။
- 4. Watashi ga anata datta ra, Nihon e ikanakatta deshoo.
ကျွန်တော်သာ ခင်ဗျားဖြစ်လျှင် ဂျပန်ပြည်ကို မသွားခဲ့ပါ။
- 5. Moshi doyoobi ga ame dattara, yokujitsu ikoo to omoimasu.
အကယ်၍ စနေနေ့ မိုးရွာလျှင် နောက်တစ်နေ့မှာ သွားမယ်လို့ စိတ်ကူးထားသည်။
- 6. Kippu ga urikire dattara doo shimasu ka?
လက်မှတ်ရောင်းကုန်လျှင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။
- 7. Kootsuu ga fuben dattara, doo shimasu ka?
လမ်းပန်းအဆင်မပြေလျှင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။
- 8. Aruku no ga suki dattara, issho ni yarimashoo.
လမ်းလျှောက်တာကို သဘောကျလျှင် အတူလုပ်ကြစို့။

9. Kippu ga nakattara, doo shimasu ka?
လက်မှတ်မရှိလျှင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။
10. Jikan ga hayakattara, asobi ni ikimasu.
အချိန်စောနေလျှင် လည်ပတ်ရန်သွားမည်။
11. Gohan ga oishikattara, takusan tabete kudasai.
ထမင်းအရသာရှိလျှင် ကျေးဇူးပြု၍ များများစားပါ။
12. Kaze o hiitara, taihen desu ne.
အအေးမိလျှင် ပင်ပန်းတယ်နော်။
13. Ame ga futtara, suzushii desu ne.
မိုးရွာလျှင် အေးမြတယ်နော်။
14. Watashi wa daigaku o sotsugyoo shitara kaisha de hatarakitai to omotte imasu.
ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်ကို အောင်မြင်ခဲ့လျှင် ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လုပ်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားသည်။
15. Beru ga nattara, sugu kyooshitsu ni hairinasai.
ခေါင်းလောင်းမြည်လျှင် ချက်ချင်း စာသင်ခန်းထဲဝင်ပါ။
16. Kyoo wa yooji ga aru node, gakkoo ga owattara, sugu uchi ni kaeranakereba narimasen.
သည်နေ့ အလုပ်ကိစ္စရှိသောကြောင့် ကျောင်းဆင်းလျှင် ချက်ချင်း အိမ်ပြန်ရမည်။
17. Moshi ohima dattara, uchi e asobi ni kite kudasai.
အကယ်၍အားလျှင် ကျေးဇူးပြု၍ အိမ်သို့ အလည်လာပါ။
18. Basu no hoo ga benri dattara, basu de ikimashoo.
ဘတ်စ်ကားက ပို၍ အဆင်ပြေလျှင် ဘတ်စ်ကားဖြင့် သွားကြစို့။
19. Moshi kore ga suki dattara, kore o katte agemasu.
အကယ်၍ သည်ဟာကို နှစ်သက်လျှင် သည်ဟာကို ဝယ်ပေးမည်။
20. Isogashikattara, heya no sooji wa shinakute mo ii desu.
အလုပ်များလျှင် အခန်းသန့်ရှင်းရေးကို မလုပ်လည်း ရပါတယ်။
21. Yasukattara kaimasu ga, takakattara kaimasen.
ဈေးချိုလျှင် ဝယ်မည်ဖြစ်သော်လည်းပဲ၊ ဈေးကြီးလျှင် မဝယ်ပါ။
22. Tsugoo ga warukattara, ashita ni shimashoo.
အဆင်မပြေလျှင် မနက်ဖြန်လုပ်ကြစို့။

23. Moshi byooki ga naoranakattara, doo sureba ii deshoo ka?
အကယ်၍ အများမပျောက်လျှင် ဘယ်လိုလုပ်လျှင် ကောင်းမည်လဲ။
24. A san ga shiranakattara, B san ka C san ni kiite kudasai.
မစ္စတာအေ မသိလျှင်၊ မစ္စတာ အီ (သို့) စီအား မေးပါ။
25. Moshi Watashi no hanashi ga wakaranakattara, sugu watashi ni itte kudasai.
အကယ်၍ ကျွန်တော်၏ ပြောစကားကို နားမလည်လျှင် ကျွန်တော်အား မေးပါ။
26. Mainichi Nihongo o hanasanakattara, Nihongo ga nakanaka joozu ni naranai deshoo.
နေ့တိုင်း ဂျပန်စကားမပြောလျှင် ဂျပန်စာသည် တော်တော်နှင့် ကျွမ်းကျင် မလာပါ။
27. Moshi ashita ame ga furanakattara, issho ni tenisu o shimashyoo ka?
အကယ်၍ မနက်ဖြန် မိုးမရွာခဲ့လျှင် အတူတကွ တင်းနစ်ကို ကစားကြ မလား။
28. Yoru nemurenakattara kono kusuri o nonde kudasai.
ညဘက် မအိပ်နိုင်လျှင် ဒီဆေးကို ကျေးဇူးပြု၍ သောက်ပါ။
29. Moshi ashita ii tenki janakattara, uchi de benkyoo suru tsumori desu.
အကယ်၍ မနက်ဖြန်ရာသီဥတု မကောင်းလျှင် အိမ်မှာ စာကျက်ဖို့ရည်ရွယ် သည်။
30. shizuka na tokoro janakattara benkyoo dekimasen.
တိတ်ဆိတ်သော နေရာမဟုတ်လျှင် စာမကျက်နိုင်ပါ။
31. Moshi kawa no mizu ga kireijanakattara, oyoganai hoo ga ii desu.
အကယ်၍ ချောင်းရေသည် မကြည်လင်လျှင် ရေမကူးလျှင် ကောင်းမည်။
32. Hikooki ni noritakunakattara, densha de itte mo ii to omoimasu.
လေယာဉ်ပျံ မစီးချင်လျှင်၊ လျှပ်စစ်ရထားဖြင့် သွားလည်းပဲ ကောင်းမည် လို့ ထင်ပါသည်။
33. Moshi megane o kaketakunakattara, kontakutorenzu ni suru hoo ga ii desu.
အကယ်၍မျက်မှန်ကိုမတပ်ချင်လျှင် မျက်ကပ်မှန်ကို တပ်လျှင် ကောင်းမည်။

- 34. Moshi shigoto ga isogashikunakattara, hayaku kaette kimasu.
အကယ်၍ အလုပ်မများလျှင် စောစောပြန်လာမည်။
- 35. Moshi pan ga hoshikunakattara, koo hii dake nonde kudasai.
အကယ်၍ ပေါင်မုန့်ကို မလိုချင်လျှင် ကျေးဇူးပြု၍ ကော်ဖီချည်းသောက်ပါ။

-eba ၏ ပုံစံများ

- 1. Hon o mireba, wakarimasu.
စာအုပ်ကိုကြည့်လျှင် နားလည်မည်။
- 2. Nihongo ga dekireba, komarimasen.
ဂျပန်စာတတ်လျှင် အခက်အခဲမရှိပါ။
- 3. Nihongo o benkyoo sureba, joozu ni narimasu.
ဂျပန်စာကို ကျက်မှတ်လျှင် တော်လာမည်။
- 4. Nihonjin to hanaseba, Nihongo ga joozu ni narimasu.
ဂျပန်လူမျိုးနှင့် ပြောဆိုလျှင် ဂျပန်စာတော်လာမည်။
- 5. Ato 30 pun mateba, sensei ni aemasu.
နောက်ထပ် မိနစ် ၃၀ စောင့်လျှင် ဆရာနဲ့ တွေ့နိုင်မည်။
- 6. Nihongo o naraeba, Nihonjin to hanasu koto ga dekiru yoo ni narimasu.
ဂျပန်စာကို သင်ယူလျှင် ဂျပန်လူမျိုးနှင့် ပြောဆိုနိုင်လာမည်။
- 7. Osake o nomeba, kao ga akaku narimasu.
အရက်ကို သောက်လျှင် မျက်နှာသည် နီလာသည်။
- 8. Hon o yomeba, wakarimasu.
စာအုပ်ကို ဖတ်လျှင် နားလည်မည်။
- 9. Shinamono ga yokereba, nedan mo takaku narimasu.
ပစ္စည်းကောင်းလျှင် ဈေးနှုန်းလည်း ကြီးလာမည်။
- 10. Amari takakereba, hito ga kaimasen.
အလွန်ဈေးကြီးလျှင် လူတွေ မဝယ်ပါ။
- 11. Hon ga yomitakereba, kashite agemasu.
စာအုပ်ကို ဖတ်ချင်လျှင် ငှားပေးမည်။
- 12. Eiga ga mitakereba, eigakan ni itte kudasai.
ရုပ်ရှင်ကြည့်ချင်လျှင် ကျေးဇူးပြု၍ ရုပ်ရှင်ရုံသို့ သွားပါ။

- 13. Uchi ni inakereba, gakkoo ni iru kamoshiremasen.
အိမ်မှာ မရှိလျှင် ကျောင်းမှာ ရှိကောင်းရှိမည်။
- 14. Hon ga yomitakunakereba, yomanakute mo ii desu.
စာအုပ်ကိုမဖတ်ချင်လျှင် မဖတ်လည်းပဲ ရပါသည်။
- 15. Yasumeba, sugu genki ni narimasu.
အနားယူလျှင် ချက်ချင်း ကျန်းမာလာမည်။
- 16. Insutanto raamen wa oyu o sosogeba, 3 pun de ookee desu.
အသင့် စားနိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားသော ခေါက်ဆွဲသည် ရေခွေးလောင်း ထည့်လျှင် ၃ မိနစ်နဲ့ စားနိုင်(o.k)သည်။
- 17. Nihon wa 3 gatsu ni nareba, atatakaku narimasu.
ဂျပန်ပြည်သည် မတ်လရောက်လာလျှင် နွေးလာသည်။
- 18. Akihabara ni ikeba, denkiseihin ga yasuku kaemasu.
'အာခိဟာဗရ'သို့သွားလျှင် လျှပ်စစ်ထွက်ကုန်ကို ဈေးပေါ့စွာ ဝယ်နိုင်မည်။
- 19. Me o mireba, hontoo no koto o itte iru ka doo ka wakarimasu.
မျက်လုံးကို ကြည့်လျှင် အမှန်တကယ်ကို ပြောတာလား၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတာ သိမည်။
- 20. Tsukaikata ga wakaranakereba, setsumeisho o yoku yonde kudasai.
သုံးပုံသုံးနည်း နားမလည်လျှင် အညွှန်းကိုကောင်းစွာ ဖတ်ပါ။
- 21. Kaze o hiitara, doo sureba ii desu ka?
အအေးမိလျှင် ဘယ်လိုလုပ်လျှင် ကောင်းမလဲ။
Kusuri o nomeba, ii desu.
ဆေးသောက်လျှင်ကောင်းမည်။
- 22. Me ga nakereba, miru koto ga dekimasen.
မျက်စိမရှိလျှင် မကြည့်နိုင်ပါ။
- 23. Okane ga areba, iroiro na mono ga kaemasu.
ပိုက်ဆံရှိလျှင် အမျိုးမျိုးသောပစ္စည်းကို ဝယ်နိုင်မည်။
- 24. Okane ga nakereba, nani mo kaemasen.
ပိုက်ဆံ မရှိလျှင် ဘာကိုမှ မဝယ်နိုင်ပါ။
- 25. Shinbun o yomeba, iroiro na koto ga wakarimasu.
သတင်းစာကိုဖတ်လျှင် အမျိုးမျိုးသောအကြောင်းအရာကို နားလည် လာမည်။

- 26. Kurai tokoro de hon o yomeba, me ga waruku narimasu.
မှောင်သောနေရာမှာ စာအုပ်ကိုဖတ်လျှင် မျက်စိသည် ပျက်စီးလာမည်။
- 27. Watashi wa anohito ga ikanakereba ikimasen.
ကျွန်တော်သည် ဟိုလူမသွားလျှင် မသွားပါ။
- 28. Watashi wa megane o kakenakereba ji ga yomemasen.
ကျွန်တော်သည် မျက်မှန်ကို မတတ်လျှင် စာလုံးကို မမြင်နိုင်ပါ။

-nara ၏ဥပမာစာကြောင်းများ

- 1. Asatte nara, tsugoo ga ii desu.
သန်ဘက်ခါဆိုလျှင် အဆင်ပြေမည်။
- 2. Osake ga kirai nara, juusu demo nonde kudasai.
အရက်ကို မုန်းလျှင် ကျေးဇူးပြု၍ သစ်သီးဖျော်ရည်ဖြစ်ဖြစ် သောက်ပါ။
- 3. Sugu owari soo nara, owaru made machimashoo.
ချက်ချင်းပြီးမည့်ပုံပေါက်လျှင် ပြီးသည်အထိ စောင့်ရအောင်။
- 4. Kamera ga hoshii nara, katte agemasu.
ကင်မရာကို လိုချင်လျှင် ဝယ်ပေးမည်။
- 5. kimi ga suru nara, boku mo shimasu.
ခင်ဗျားလုပ်လျှင် ကျွန်တော်လည်းပဲ လုပ်မည်။
- 6. Yooji ga aru nara, saki ni kaette mo ii desu.
အလုပ်ကိစ္စရှိလျှင် အရင်ပြန်လို့ရပါသည်။
- 7. Basho o kaeru nara, maemotte renraku shite kudasai.
နေရာကိုပြောင်းလျှင် ကြိုတင်၍ ဆက်သွယ်ပြုပါ။
- 8. Benkyoo o suru nara, terebi o keshita hoo ga ii desu yo.
စာကျက်မည်ဆိုလျှင် တယ်လီဗီးရှင်းကို ပိတ်ထားလျှင်ကောင်းမည်။
- 9. Wakaranai nara, sensei ni kiita hoo ga ii desu yo.
နားမလည်လျှင် ဆရာထံမေးလျှင် ကောင်းမည်။
- 10. Tsukareta nara sukoshi yasunda hoo ga ii desu yo.
ပင်ပန်းလျှင် အနည်းငယ်နားလျှင် ကောင်းမည်။
- 11. Nodo ga kawaita nara , nanika nonda hoo ga ii desu yo.
လည်ချောင်းခြောက်သွေ့လျှင် တစ်ခုခု သောက်လျှင် ကောင်းမည်။

12. Onaka ga suita nara nanika tabeta hoo ga ii desu yo.
ဗိုက်ဆာလျှင် တစ်ခုခုစားလျှင် ကောင်းမည်။

13. Kyoo wa isogashii nara, ashita ni shimashoo.
ဒီနေ့ အလုပ်များလျှင် မနက်ဖြန်မှာ လုပ်ကြစို့။

14. Unagi mo osushi mo taberaremasu ka?
ငါးရှဉ့်ရော၊ ဖုရှီရော စားနိုင်သလား။
Iie, unagi wa taberaremasen ga, o sushi nara taberaremasu.
ဟင့်အင်း၊ ငါး ရှဉ့်ကို မစားနိုင်သော်လည်းပဲ ဖုရှီ ဆိုလျှင် စားနိုင်သည်။

15. Eiga o mimasu ka?
ရုပ်ရှင်ကို ကြည့်မလား။
Iie, eiga wa mimasen ga, terebi nara mimasu.
ဟင့်အင်း၊ ရုပ်ရှင် မကြည့်သော်လည်းပဲ၊ တယ်လီဗီးရှင်းဆိုလျှင် ကြည့်မည်။

16. Chiisai jibiki nara poketto no naka e ireru koto ga dekimasu keredomo, ookii no wa dekimasen.
သေးငယ်သော အဘိဓာန်ဆိုလျှင် အင်္ကျီအိတ်ထဲထည့် နိုင်ပေမည်ကြီးတာ ဆိုလျှင် မထည့်နိုင်ပါ။

သင်ခန်းစာ ၆၂

(Concessive form) အလျှော့ပေးခြင်း။ ခွင့်ပြုခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း။

- temo
- demo

အခြေခံပုံစံများ

- te + mo, = သော်လည်းပဲ။
even if .....

$$V \left\{ \begin{array}{l} V - te \\ \\ V - nakute \end{array} \right\} mo, \dots\dots = \dots \text{သော်လည်းပဲ}$$

AI	$\left\{ \begin{array}{l} \text{A I- kute} \\ \text{AI- kunakute} \\ \text{N de} \\ \text{N denakute} \\ \text{A II de} \\ \text{A II denakute} \end{array} \right\}$	mo, .. = ... သော်လည်းပဲ
N		
AI AII		

"te mo" ပုံစံကို conditional tense ကို ဖော်ပြသော -eba. - tara, - nara. - to တို့၏ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ဖော်ပြရာ၌ အသုံးပြုလေ၏။

kurai	(ခုရအိ)	မှောင်သော
neko	(နဲကို)	ကြောင်
tojiru	(တိုဂျိရု)	ပိတ်သည်၊ မှိတ်သည်။

ဥပမာ

furu

1. Ame ga futtemo ikimasu. あめがふつてもいきます。
မိုးရွာသော်လည်းပဲ သွားမည်။
2. Ame ga furanakute mo ikimasen.
မိုးမရွာလည်းပဲ မသွားပါ။
3. Yasukutemo kaimasen.
ဈေးချိုသော်လည်းပဲ မဝယ်ပါ။
4. Yasu kunakute mo kaimasu.
ဈေးမချိုသော်လည်းပဲ ဝယ်မည်။
5. Nichiyooobi demo hatarakimasu.
တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်လည်းပဲ အလုပ်လုပ်သည်။
6. Nichiyooobi denakutemo hatarakimasen.
တနင်္ဂနွေနေ့မဟုတ်လည်းပဲ အလုပ်မလုပ်ပါ။
7. Shizuka demo yoku neru koto ga dekimasen.
တိတ်ဆိတ်သော်လည်းပဲ ကောင်းစွာ မအိပ်နိုင်ပါ။
8. Shizuka dewanakute mo, yoku neru koto ga dekimasu.
မတိတ်ဆိတ်သော်လည်းပဲ ကောင်းစွာ အိပ်နိုင်သည်။
9. Ikura yondemo, kare wa kimasen.
ဘယ်လောက်ခေါ်ခေါ် သူမလာပါ။

10. Nigatsu ni nareba sakura no hana ga sakimasu ka?
ဖေဖော်ဝါရီလရောက်လျှင် ချယ်ရီပန်း ပွင့်သလား။
Iie, nigatsu ni natte mo sakura no hana ga sakimasen.
ဟင့်အင်း ဖေဖော်ဝါရီလရောက်သော်လည်းပဲ ချယ်ရီပန်း မပွင့်ပါ။
11. Eigo ga dekireba, Nihonjin to hanasu koto ga dekimasu ka?
အင်္ဂလိပ်စာတတ်လျှင် ဂျပန်လူမျိုးနှင့် ပြောနိုင်သလား။
Iie, eigo ga dekitemo, Nihonjin to hanasu koto ga dekimasen.
ဟင့်အင်း၊ အင်္ဂလိပ်စာတတ်လည်းပဲ ဂျပန်လူမျိုးနှင့် မပြောနိုင်ပါ။
12. Neko wa kurakereba miemasen ka?
ကြောင်သည် မှောင်လျှင် မမြင်နိုင်ဘူးလား။
Iie, neko wa kurakutemo miemasu.
ဟင့်အင်း ကြောင်သည် မှောင်လည်းပဲ မြင်နိုင်သည်။
13. Osokereba takushii de ikimasu ka?
နောက်ကျလျှင် တက္ကစီကားဖြင့် သွားမလား။
Iie osokutemo takushii de ikimasen.
ဟင့်အင်း၊ နောက်ကျလည်းပဲ တက္ကစီကားဖြင့် မသွားပါ။
14. Neko wa yoru ni nattemo mono ga miemasu ka?
ကြောင်သည် ညဘက်ရောက်လည်းပဲ ပစ္စည်းကို မြင်နိုင်သလား။
Hai, neko wa yoru ni natte mo mono ga miemasu.
ဟုတ်ကဲ့၊ ကြောင်သည် ညဘက်ရောက်လည်းပဲ ပစ္စည်းကို မြင်နိုင်သည်။
15. Me ga atte mo sore o tojireba nani mo miemasen.
မျက်စိရှိသော်လည်းပဲ၊ ၎င်းကို ပိတ်လျှင် ဘာမှ မမြင်နိုင်ပါ။
16. Mainichi gakkoo e kitemo benkyoo shinakereba Nihongo ga joozu ni narimasen.
နေ့တိုင်း ကျောင်းသို့ လာသော်လည်းပဲ၊ စာ မကျက်လျှင် ဂျပန်စာတော် မလာပါ။
17. Nihon no kaisha ni tsutometa kute mo Nihongo ga dekina-
kereba tsutomeru koto ga dekimasen.
ဂျပန်ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ် လုပ်ချင်သော်လည်းပဲ ဂျပန်စာ မတတ်လျှင် အလုပ် မလုပ်နိုင်ပါ။
18. Oishikunakute mo, karada ni yokereba tabemasu.
အရသာမရှိသော်လည်းပဲ ကိုယ်ခန္ဓာတွက် ကောင်းလျှင် စားမည်။

နောက်ဆက်တွဲ
(က) နာမဝိသေသန၏ ပုံစံပြောင်းများ (၁)

Dictionary F	- nai F	- te F	-ta F	အဓိပ္ပာယ်
Adjective I	<i>kunai</i>	<i>kute</i>	<i>katta</i>	
atarashii	atarashikunai	atarashikute	atarashikatta	သစ်သော
ataakai	atacakunai	atacakute	atacakatta	နွေးသော
atsui	atsukunai	atsukute	atsukatta	ပူ/ အိုက်/ ထူသော
chiisai	chiisakunai	chiisakute	chiisakatta	ငယ်/ သေးသော
hikui	hikukunai	hikukute	hikukatta	နိမ့်/ ပူသော
hiro	hirokunai	hirokute	hirokatta	ကျယ်သော
hosoi	hosokunai	hosokute	hosokatta	ပိန်/ သေးသွယ်သော
furui	furukunai	furukute	furukatta	ဟောင်းနွမ်းသော
futoi	futokunai	futokute	futokatta	ဝ/ တုတ်သော
ii(yoi)	yokunai	yokute	yokatta	ကောင်းသော
isogashii	isogashikunai	isogashikute	isogashikatta	အလုပ်များသော
kitanai	kitanakunai	kitanakute	kitanakatta	ညစ်ပေသော
mijikai	mijikakunai	mijikakute	mijikakatta	တိုသော

တက္ကသိုလ်

၂၀၂
B.Sc., D. T. (Japanese Language)

၂၀၂၀

တစ်စုံတစ်ရာ

Dictionary F	-nai F	-te F	-ta F	အဓိပ္ပာယ်
muzukashii	muzukashikunai	muzukashikute	muzukashikatta	ခက်ခဲသော
nagai	nagakunai	nagakute	nagakatta	ရှည်သော
oishii	oishikunai	oishikute	oishikatta	အရသာရှိသော
ookii	ookikunai	ookikute	ookikatta	ကြီးသော
samui	samukunai	samukute	samukatta	အေးသော
semai	semakunai	semakute	semakatta	ကျဉ်းသော
suzushii	suzushikunai	suzushikute	suzushikatta	အေးမြသော
takai	takakunai	takakute	takakatta	မြင့်/ဈေးကြီးသော
warui	warukunai	warukute	warukatta	ဆိုးသော
yasashii	yasashikunai	yasashikute	yasashikatta	လွယ်ကူသော၊ သဘောကောင်းသော
yasui	yasukunai	yasukute	yasukatta	ဈေးပါး/လွယ်ကူသော

ကျမ်းဂန် နှစ်စဉ် ရေးသားခဲ့ပါသည်။

† † †

၁၀၈

Dictionary F	-nai F	-te F	- ta F	အင်္ဂလိပ်
Adjective II				
genki	genkidewanai	genkide	genkidatta	ကျန်းမာသော genkidewanaka
heta	hetadewanai	hetade	hetadatta	ညံ့သော
kirei	kireidewanai	kireide	kireidatta	လှပသော
kirai	kiraidewanai	kiraide	kiraidatta	မုန်းသော
nigiyaka	nigiyakadewanai	nigiyakade	nigiyakadatta	စည်ကားသော
shizuka	shizukadewanai	shizukade	shizukadatta	တိတ်ဆိတ်/ငြိမ်သက်သော
suki	sukidewanai	sukide	sukidatta	ကြိုက်/နှစ်သက်သော
yuumei	yuumeidewanai	yuumeide	yuumeidatta	ကျော်ကြားသော
joobu	joobudewanai	joobude	joobudatta	သန်စွမ်း/ခိုင်ခန့်သော
joozu	joozudewanai	joozude	joozudatta	တော်/ကျွမ်းကျင်သော

(ခ) ကြိယာ၏ပုံစံပြောင်းလျား (၁)

Dictionary F	-masu F	-nai F	-te F	အဓိပ္ပာယ်
Verb I.				
aruku	aruk <u>imasu</u>	aruk <u>anai</u>	aru <u>ite</u>	လမ်းလျှောက်သည်
haku	hak <u>imasu</u>	hak <u>anai</u>	ha <u>ite</u>	ဝတ်သည်
hataraku	hatarak <u>imasu</u>	hatarak <u>anai</u>	hatarai <u>te</u>	အလုပ်လုပ်သည်
hiku	hik <u>imasu</u>	hik <u>anai</u>	hi <u>ite</u>	ဆွဲသည်(အအေး)မိသည်
huku	huk <u>imasu</u>	huk <u>anai</u>	hu <u>ite</u>	(လေ)တိုက်သည်
iku	ik <u>imasu</u>	ik <u>anai</u>	*it <u>te</u>	သွားသည်
kaku	kak <u>imasu</u>	kak <u>anai</u>	ka <u>ite</u>	ရေးသည်
kiku	kik <u>imasu</u>	kik <u>anai</u>	ki <u>ite</u>	နားထောင်သည်
migaku	migak <u>imasu</u>	migak <u>anai</u>	miga <u>ite</u>	ပွတ်(တိုက်သည်)
nugu	nug <u>imasu</u>	nug <u>anai</u>	nu <u>ide</u>	ဈှတ်သည်
oyogu	oyog <u>imasu</u>	oyog <u>anai</u>	oyo <u>ide</u>	ရေကူးသည်
hanasu	hanas <u>imasu</u>	hanas <u>anai</u>	hanas <u>ite</u>	ပြောသည်
kesu	kes <u>imasu</u>	kes <u>anai</u>	kes <u>ite</u>	မီးငြိမ်းသည်၊ ဖျက်သည်

Dictionary F	-masu F	-nai F	-te F	အဓိပ္ပာယ်
kowasu	Kowasimasu	kowasanai	kowasite	ဖျက်ဆီးသည်
asobu	asobimasu	asobanai	asonde	ကစားသည်
narabu	narabimasu	narabanai	narande	ဇီဝိသည်
tobu	tobimasu	tobanai	tonde	ပွဲသန်းသည်
yobu	yobimasu	yobanai	yonde	ခေါ်သည်
nomu	nomimasu	nomanai	nonde	သောက်သည်
susumu	susumimasu	susumanai	susunde	မြန်သည်
yasumu	yasumimasu	yasumanai	yasunde	အနားယူသည်
yomu	yomimasu	yomanai	yonde	ဖတ်သည်
sinu	sinimasu	sinanai	sinde	သေသည်
matu	matimasu	matanai	matte	စောင့်သည်
motu	motimasu	motanai	motte	ပိုင်ဆိုင်သည်
aru	arimasu	*nai	atte	ရှိသည်

Dictionary F	- masu F	-nai F	-te F	အဓိပ္ပာယ်
ganbaru	ganbarimasu	ganbaranai	ganbatte	အားထုတ်သည်
hazimaru	hazimarimasu	hazimaranai	hazimatte	စတင်သည်
haru	harimasu	haranai	hatte	ကပ်သည်
hasiru	hasirimasu	hasiranai	hasitte	ပြေးသည်
huru	hurimasu	huranai	hutte	(မိုး)ရွာသည်
kaburu	kaburimasu	kaburanai	kabutte	ဆောင်းသည်
kaeru	kaerimasu	kaeranai	kaette	ပြန်သည်
komaru	komarimasu	komaranai	komatte	အခက်အခဲတွေ့သည်
naru	narimasu	nananai	natte	ခြစ်လာသည်
noru	norimasu	noranai	notte	စီးသည်
okuru	okurimasu	okuranai	okutte	ပို့သည်
owaru	owarimasu	owaranai	owatte	ပြီးဆုံးသည်
simaru	simarimasu	simaranai	simatte	ပိတ်သည်
tomaru	tomarimasu	tomaranai	tomatte	ရပ်သည်

Dictionary F	-masu F	-nai F	-te F	အဓိပ္ပာယ်
toru	torimasu	toranai	totte	ယူသည်
tooru	toorimasu	tooranai	tootte	ဖြတ်သန်းသည်
wakaru	wakarimasu	wakaranai	wakatte	နားလည်သည်
arau	araimasu	arawanai	aratte	ဆေးကြောသည်
au	aimasu	awanai	atte	တွေ့ဆုံသည်
iu	iimasu	iwanai	itte	ပြောသည်
kau	kaimasu	kawanai	katte	ဝယ်သည်
morau	moraimasu	morawanai	moratte	ရရှိသည်
narau	naraimasu	narawanai	naratte	သင်ယူသည်
omou	omoimasu	omowanai	omotte	ထင်သည်
sasou	sasoimasu	sasowanai	sasotte	ဖိတ်ခေါ်သည်
suu	suimasu	suwanai	sutte	ရှုသည်
tigau	tigaimasu	tigawanai	tigatte	ခြားနားသည်
tukau	tukaimasu	tukawanai	tukatte	အသုံးပြုသည်

Dictionary F	-masu F	-nai F	-te F	အဓိပ္ပာယ်
utau	utaimasu	utawanai	utatte	သိဆိုသည်
siru	sirimasu	siranai	sitte	သိသည်
tukuru	tukurimasu	tukuranai	tukutte	ပြုလုပ်သည်
Verb II	-iru, eru			
ageru	agemasu	agenai	agete	ပေးသည်
akeru	akemasu	akenai	akete	ဖွင့်သည်
dekiru	dekimasu	dekinai	dekite	တတ်နိုင်သည်
deru	demasu	denai	dete	ထွက်သည်
iru	imasu	inai	ite	ရှိသည်
ireru	iremasu	irenai	irete	ထည့်သည်
kakeru	kakemasu	kakenai	kakete	ဆောက်သည် (ဖုန်း)ဆက်သည်
kangaeru	kangaemasu	kangaenai	kangaete	စဉ်းစားသည်
kiru	kimasu	kinai	kite	ဝတ်သည်
kureru	kuremasu	kurenai	kurete	ပေးသည်

Dictionary F	- masu F	-nai F	-te F	အဓိပ္ပာယ်
miru	mimasu	minai	mite	ကြည့်သည်
mukaeru	mukaemasu	mukaenai	mukaete	ကြိုဆိုသည်
naraberu	narabemasu	narabenai	narabete	စီသည်
neru	nemasu	nenai	nete	အိပ်သည်
okiru	okimasu	okinai	okite	အိပ်ရာထသည်
okureru	okuremasu	okurenai	okurete	နောက်ကျသည်
oriru	orimasu	orinai	orite	ဆင်းသည်
osieru	osiemasu	osienai	osiete	သင်ကြားသည်
simeru	simemasu	simenai	simete	ပိတ်သည်
taberu	tabemasu	tabenai	tabete	စားသည်
tukareru	tukaremasu	tukarenai	tukarete	ဖော့ပန်းသည်
tutomeru	tutomemasu	tutomenai	tutomete	အလုပ်လုပ်သည်
wasureru	wasuremasu	wasurenai	wasurete	မေ့သည်
VERB III				
kuru	kimasu	konai	kite	လာသည်
suru	simasu	sinai	site	လုပ်သည်

(၇) *Keiyooshi no katsuyookei (Conjugation of Adjectives)* နာမ်ဝိသေသန၏ပုံစံပြောင်းလဲပုံ (၂)

Dictionary F	nai F	Adverbial F	-te F	-ta F	<u>Vol.F</u> (oo F)	<u>ba F</u> nara F
Adj I.						
ookii	ookikunai	ookiku	ookikute	ookikatta	ookikaroo	ookikereba
nai	-	naku	nakute	nakatta	nakaroo	nakereba
V-nai	-	V- naku	V - nakute	V-nakatta	V-nakaroo	V-nakereba
V-tai	V- takunai	V-taku	V- takute	V-takatta	V-takaroo	V- takereba
Adj II						
shizuka	shizuka dewanai	shizuku ni	shizuka de	shizuka datta	shizuka daroo	shizuka nara
kirei	kirei dewa nai	kirei ni	kirei de	kirei datta	kirei daroo	kirei nara
joozu	joozu dewa nai	joozu ni	joozu de	joozu datta	joozu daroo	joozu nara

တစ်ကောင်တစ်ကောင်

ဂျပန်ဘာသာစကားစာအုပ်တိုက်

(உ) dooshi no katsuyookei (Conjugation of Verbs) ကြီးယာအိပုံစံပြောင်းလဲမှု (၂)

	Dictionary F	-te form	ta form	-masu form	- nai F	pot. F
VERBI	ka(ku)	kaite	kaita	kakimasu	kakanai	kakeru
	oyo(gu)	oyoide	oyoida	oyogimasu	oyoganai	oyogeru
	hana(su)	hanasite	hanasita	hanasimasu	hanasanai	hanaseru
	aso(bu)	asonde	asonda	asobimasu	asobanai	asoberu
	no (mu)	nonde	nonda	nomimasu	nomanai	nomeru
	si(nu)	sinde	sinda	sinimasu	sinanai	sineru
VERBII	ma(tu)	matte	matta	matimasu	matanai	materu
	no (ru)	notte	notta	norimasu	noranai	noreru
	ka(u)	katte	katta	kaimasu	kawanai	kaeru
VERBIII	mi (ru)	mite	mita	mimasu	minai	mirareru
	tabe(ru)	tabete	tabeta	tabemasu	tabenai	taberareru
VERBIII	kuru suru	kite site	kita sita	kimasu simasu	konai sinai	korareru dekiru

	vol . F	passive	causative	ba	imperative F
VERB I	kakoo oyogoo hanasoo asoboo nomoo sinoo matoo noroo kaoo	kakareru oyogareru hanasareru asobareru nomareru sinareru matareru norareru kawareru	kakaseru oyogaseru hanasaseru asobaseru nomaseru sinaseru mataseru noraseru kawaseru	kakeba oyogeba hanaseba asobeba nomeba sineba mateba noreba kaeba	kake oyoge hanase asobe nome sine mate nore kae
VERB II	miyoo tabeyoo	mirareru taberareru	misaseru tabesaseru	mireba tabereba	miro tabero
VERB III	koyoo siyoo	korareru sareru	kosaseru saseru	kureba sureba	koi siro

မှတ်ချက်။ ။ အထက်ပါဇယားတွင် ပုံစံပြောင်းကို စနစ်တကျပြောင်းနိုင်စေရန်အတွက် kunrei စနစ်ဖြင့် စာလုံးပေါင်းထားပါသည်။
သို့ပါ၍အသံထွက်ဆိုရာတွင် si(shi), tu (tsu), ti (chi),ဟူ၍ ဖလှယ်ပြီး ထွက်ဆိုနိုင်ပါသည်။

ကျမ်းစာများ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ဖြန့်ဖြူးရေးဦးစီးဌာန

(င) အသုံးများသော စကားအသုံးအနှုန်းများ

Ohayoo gozaimasu	မင်္ဂလာရှိသော နံနက်ပါခင်ဗျာ
konnichiwa	မင်္ဂလာရှိသောနေ့ပါခင်ဗျာ
konbanwa	မင်္ဂလာရှိသောညနေ(ည)ပါခင်ဗျာ
oyasuminasai	မင်္ဂလာရှိသောညပါ
sayoonara	သွားပါတော့မည်၊ ပြန်ပါဦးမည်
doomo arigatoo gozaimasu	ကျေးဇူးတင်ပါသည်
dooitashimashite	ကိစ္စမရှိပါ
sumimasen	ခွင့်လွှတ်ပါ၊ ခွင့်ပြုပါ sorry, excuse me
shitsureishimasu	ခွင့်လွှတ်ပါ၊ ခွင့်ပြုပါ
chuui shite kudasai	(ကျေးဇူးပြု၍) သတိထားပါ
ki o tsukete	ဂရုစိုက်ပါ
itte irasshai	ကြွပါတော့၊ သွားပါတော့
itte mairimasu	သွားပါတော့မယ်
tadaima	ငါပြန်လာပြီ (ပြင်ပမှ ပြန်ရောက်လာ သူပြောသောစကား)
o kaerinasai	နင်ပြန်လာပြီ၊ (အိမ်၌ ရှိသူက ပြန်၍ ပြောသောစကား)
itadakimasu	စားပါတော့မယ်၊ (မစားခင် သုံးသော စကား)
gochisoo sama deshita	(စားပြီးစဉ် သုံးသောစကား)
go kuroosama deshita	ဒုက္ခပေးမိသည့်အတွက် ဝမ်းနည်းပါတယ်
otsukaresama deshita	ပြုလုပ်ခိုင်းမိသည့်အတွက် ဝမ်းနည်း ပါတယ်
go enryo naku	အားမနာပါနဲ့
o raku ni	သက်တောင့်သက်သာနေပါ
go shinpai naku	စိတ်မပူပါနဲ့
shinpai shinaide kudasai	စိတ်မပူပါနဲ့
anshin shite kudasai	(ကျေးဇူးပြု၍) စိတ်ချပါ

omataseshimashita	စောင့်ခိုင်းမိသည့်အတွက်ဝမ်းနည်း ပါတယ်
kamaimasen	ကိစ္စမရှိပါဘူး
daijoobu	ကိစ္စမရှိပါဘူး
osaki ni	အရင်ပြန်ပါမည်
o genki desu ka	ကျန်းမာရဲ့လား
(okagesamade) genki desu	(ပို့သတဲ့မေတ္တာကြောင့်) ကျန်းမာပါတယ်
hajimemashite	ကျန်းမာရဲ့လား(မသိတဲ့လူတစ်ယောက်နဲ့ ပထမဆုံးစတွေ့စဉ်သုံးသောစကား)
<u>Name</u> desu	<u>နာမည်</u> ဖြစ်ပါတယ်
doozo yoroshiku onegaishimasu	တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်
sumimasen, tasukete kudasai	တဆိတ်လောက် ကူညီပါ၊ ကယ်ပါ
doo shimashita ka	ဘယ်လိုဖြစ်ခဲ့တာလဲ
(doo shita'n desu ka)	
hisashiburi desu ne	မတွေ့ရတာကြာပြီနော်
irasshaimase	ကြွပါ၊ ကြိုဆိုပါသည်
mata aimashoo	တစ်ဖန်တွေ့ကြစို့
{ (shinnen, gosotsugyoo,	{ (နှစ်သစ်၊ ဘွဲ့ရရှိခြင်း၊
{ gokekkon)	{ မင်္ဂလာဆောင်၊ လက်ထပ်ခြင်း)
{ omedetoo gozaimasu	{ မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံပါစေ
chotto matte kudasai	ကျေးဇူးပြု၍ ခေတ္တစောင့်ပါ
{ sumimasen,	{ တဆိတ်လောက်
{ moo ichido itte kudasai	{ ကျေးဇူးပြု၍ နောက်ထပ်တစ်ကြိမ်ပြောပါ။
doo desu ka	ဘယ်လိုလဲ
ikaga desu ka	ဘယ်လိုလဲ၊(ပို၍ ယဉ်ကျေးသော အသုံးနံ့)
onegaishimasu	(ဆောင်ရွက်ပေးဖို့) မေတ္တာရပ်ခံပါသည်
Hai, kashikomarimashita	ဟုတ်ကဲ့၊ ဆောင်ရွက်ပါမည်၊ ကောင်းပါပြီ
mooshiwake gozaimasen	တောင်းပန်ပါသည်
gomen nasai	sorry, ခွင့်လွှတ်ပါ

gomen kudasai (ဝင်ခွင့်) ခွင့်ပြုပါခင်ဗျာ
 go kigen yoo (တစ်ဖက်လူ၏ ကျန်းမာရေးကို ဆုတောင်းပေးခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်မှ) ခွဲခွာစဉ် အသုံးပြုသော နှုတ်ဆက်စကား၊ ကျန်းမာပါစေ

(၈) Specialized Academic Fields အထူးပြုဘာသာရပ်များ

seibutsu gaku	(biology)	ဇီဝဗေဒ
butsurigaku	(physics)	ရူပဗေဒ
Kagaku	(chemistry)	ဓာတုဗေဒ
chirigaku	(geography)	ပထဝီ
daisuugaku	(algebra)	အက္ခရာသင်္ချာ
kikagaku	(geometry)	ဂျီဩမေတြီ
denkikoogaku	(electrical engineering)	လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာ
denshikoogaku	(electronics)	အီလက်ထရောနစ်အင်ဂျင်နီယာ
seijigaku	(Political science)	နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ
hoogaku	(law)	ဥပဒေပညာ
keizaigaku	(economics)	ဘောဂဗေဒ
shakaigaku	(sociology)	မိတ္တဗေဒ
kyooikugaku	(pedagogy)	စာပေသင်ကြားပို့ချသည့်အတတ်ပညာ
shinrigaku	(Psychology)	စိတ္တဗေဒ
shigaku	(history)	သမိုင်း
tetsugaku	(Philosophy)	ဒဿနိကဗေဒ
bungaku	(Literature)	စာပေ
gengogaku	(Linguistics)	ဘာသာဗေဒ
Tookeigaku	(Statics)	စာရင်းအင်းဗေဒ
Tenmongaku	(Astronomy)	နက္ခတ္တဗေဒ
kookogaku	(archaeology)	ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ

igaku	(medical science)	ဆေးပညာ
yakugaku	(Pharmacology)	ဆေးဝါးဗေဒ
shigaku	(dentistry)	သွားဘက်ဆိုင်ရာပညာရပ်
kookuu koogaku	(aviation engineering)	လေကြောင်းအင်ဂျင်နီယာ
doboku koogaku	(civil engineering)	မြို့ပြအင်ဂျင်နီယာ
doobutsugaku	(Zoology)	သတ္တဗေဒ
shokubutsugaku	(Botany)	ရုက္ခဗေဒ
Juui gaku	(veterinary science)	တိရစ္ဆာန်ဆေးကုပညာရပ်
noogaku	(agriculture)	စိုက်ပျိုးရေးပညာရပ်

(ဆ) ပေါင်းစပ်စကားလုံး

awasetango (hukugoogo) Compound word

နှစ်ခု (သို့) နှစ်ခုထက်များသော စကားလုံးများကိုပေါင်းစပ်ပြီး ပြုလုပ်ထားသည့်စကားလုံးကို awasetango (hukugoogo) လို့ခေါ်သည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရာတွင် ပေါင်းစပ်စကားလုံး၏ နောက်ပိုင်းရှိ အစဦးဆုံးသောအသံသည် ပြောင်းလဲသွားသည့်အခါမျိုးလည်း ရှိပါသည်။ ထိုသို့အသံပြောင်းလဲသွားခြင်းကို Rendaku လို့ ခေါ်ပါသည်။ အကယ်၍ ပေါင်းစပ်စကားလုံး၏ အရှေ့ပိုင်း၏ နောက်ဆုံးအသံသည် ပြောင်းလဲသွားလျှင် ၎င်းကို ten' on လို့ ခေါ်သည်။

ဥပမာ

1. Awasetango

- (ပေါင်းစပ်စကားလုံး) (i) kami + kuzu → kamikuzu
 စက္ကူ အစုတ်၊ အမှိုက် စက္ကူစုတ်
- (ii) keshi + gomu → keshigomu
 ဖျက်ခြင်း ရာဘာ ရာဘာခဲဖျက်

2. Rendaku

- (i) yama + tera → yamadera
 တောင် ဘုန်းကြီးကျောင်း တောင်ပေါ်ရှိ
 ဘုန်းကြီးကျောင်း

(ii) Ude + tokei → udedokei

လက်မောင်း နာရီ   လက်ပတ်နာရီ

3. Ten' on

(i) sakeu + taru → sakadaru

အရက် စည်ပိုင်း   အရက်စည်ပိုင်း

(ii) ki + sue → kozue

သစ်ပင် အဆုံး   သစ်ပင်ထိပ်ဖျား

awasetango (ပေါင်းစပ်စကားလုံး) ၏ အမျိုးအစားများ။

သာမန်အားဖြင့် ပြောရလျှင် ပေါင်းစပ်စကားလုံး၏ ရှေ့ဘက်အပိုင်းသည် နောက်ဘက်အပိုင်းကို ရှင်းလင်းဖော်ပြပါသည်။ ပေါင်းစပ်စကားလုံးများကို အောက်ပါအတိုင်း အမျိုးအစား ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။

- I. Compound noun (ပေါင်းစပ်နာမ်)
- II. Compound verb (ပေါင်းစပ်ကြိယာ)
- III. Compound adjective (ပေါင်းစပ်နာမဝိသေသန)

I. Compound noun (ပေါင်းစပ်နာမ်)

(ယင်းတွင် အုပ်စု (၆) ခုရှိသည်။)

1. နာမ် + နာမ် (N + N → N)

(i) hai + sara → haizara

ဟြာ   ပန်းကန်ဟြား   ဟြာခွက်

(ii) gomu + zoori → gomuzoori

ရာဘာ   ခြေညှပ်ဖိနပ်   ရာဘာခြေညှပ်ဖိနပ်

(iii) gasu + chuudoku → gasuchuudoku

ဓာတ်ငွေ့   အဆိပ်သင့်ခြင်း   ဓာတ်ငွေ့အဆိပ်သင့်ခြင်း

2. ကြိယာ + နာမ် (V. + N → N)

ဤပုံစံတွင် ကြိယာကို -masu ပုံစံသို့ပြောင်းပြီးနောက် -masuကို ဖြုတ်ကာ ကျန်သောအပိုင်းနှင့် နာမ်တို့ကို ပေါင်းရသည်။

ဥပမာ

- (i) yaku + meshi → yakimeshi
ကင်၊ဖုတ်သည် ထမင်း ထမင်းကြော်
- (ii) nemuru + kusuri → nemurigusuri
အိပ်ပျော်သည် ဆေး အိပ်ဆေး

3. နာမဝိသေသန + နာမ် (A + N → N)

နာမ်နှင့် ပေါင်းစပ်သော နာမဝိသေသနသည် အဆုံးသတ်နေရာ၌ -i နှင့် -na တို့ကို ဖြုတ်ထားသောပုံစံဖြစ်ရမည်။

ဥပမာ

- (i) hosono (i) + michi → hosomichi
သေးသွယ်သော လမ်း လမ်းကျဉ်း
- (ii) shoojiki(na) + mono → shoojikimono
ရိုးသားဖြောင့်မတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူ

4. ကြိယာဝိသေသန + နာမ် (Adv + N → N)

ဥပမာ

- (i) minmin + semi → minminzemi
(Adverb) (Noun) (Noun)
မြည်သံတစ်မျိုး ပုဇွန်ရင်ကွဲ နွေရာသီတွင် အဖိုကောင်များက 'မင်းမင်း' လို့အော်မြည်သည့်ကိုယ်ခန္ဓာ အမည်းရောင်ရှိသည့်ပုဇွန်ရင်ကွဲကောင်။

5. နာမ် + ကြိယာ (N + V → N)

ဥပမာ

- (i) Yama + kuzureru → yamakuzure
(Noun) (Verb) (Noun)
တောင် ပြိုကျသည် တောင်ပြိုခြင်း

မှတ်ချက်။ ကြိယာသည် -masu ကို ဖြတ်ထားသောပုံစံဖြစ်ရမည်။

(6) ကြိယာဝိသေသနု + ကြိယာ (Adv + V → N)

- (i) muda + tukau → mudazukai
 (Adv) (V) (Noun)
 အလဟဿ အသုံးပြုသည် အလဟဿသုံးခြင်း
- (ii) gyuugyuu + tsumeru → gyuugyuuzume
 မြည်သံ(တစ်မျိုး) သိပ်ထည့်သည် ဖြတ်သိပ်ထည့်ခြင်း

II. Compound Verb (ပေါင်းစပ်ကြိယာ)

ယင်းတွင် အုပ်စု သုံးခုရှိသည်။

1. နာမ် + ကြိယာ (N + V → V)

ဥပမာ

- (i) Yubi + sasu → yubisasu
 (Noun) (Verb) (Verb)
 လက်ချောင်း ထိုးသည် လက်ညှိုးထိုးသည်။
 ဤအုပ်စုထဲတွင် လှုပ်ရှားမှုကိုဖော်ပြသော နာမ်တို့၏ နောက်တွင် -suru ထည့်ခြင်းဖြင့် ရရှိသော ကြိယာများလည်း ပါဝင်ပါသည်။

ဥပမာ

benkyoo + suru → benkyoosuru
 (Noun) (Verb) (Verb)
 စာကျက်သည်။

2. ကြိယာ + ကြိယာ (V + V → V)

ဤအုပ်စုတွင် ပထမကြိယာကို -masu ပုံစံသို့ပြောင်းပြီး ၎င်း -masu ကို ဖြတ်ကာ ကျန်သောအပိုင်းနှင့် ဒုတိယကြိယာတို့ကို ပေါင်းရပါသည်။

ဥပမာ

- (i) $\text{tobu} + \text{oriru} \rightarrow \text{tobioriru}$
 (V) (V) (V)
 ခုန်သည် ဆင်းသည် ခုန်ဆင်းသည်
- (ii) $\text{kaku} + \text{owaru} \rightarrow \text{kakiowaru}$
 ရေးသည် ပြီးဆုံးသည် ရေးပြီးသည်။

3. ကြိယာဝိသေသန + ကြိယာ (Adv + V $\rightarrow$ V)

ကြိယာဝိသေသနတွင် -suru ကြိယာကို ထည့်ခြင်းဖြင့် ကြိယာများကို ပြုလုပ် နိုင်လေသည်။

ဥပမာ

- (i) $\text{nikoniko} + \text{suru} \rightarrow \text{nikonikosuru}$
 (Adv) (V) (V)
 ပြုံးစိစိ ပြုံးသည်။
- (ii) $\text{Pikapika} + \text{suru} \rightarrow \text{pikapika suru}$
 တလက်လက် တလက်လက်ဖြစ်သည်။

III. Compound Adjective (ပေါင်းစပ်နာမဝိသေသန)

ယင်းတွင် အုပ်စု သုံးခုရှိသည်။

1. နာမ် + နာမဝိသေသန (N + A $\rightarrow$ A)

ဥပမာ

- (i) $\text{na} + \text{takai} \rightarrow \text{nadakai}$
 (N) (A) (A)
 နာမည် မြင့်သော နာမည်ကြီးသော
- (ii) $\text{te} + \text{hayai} \rightarrow \text{tebayai}$
 လက် မြန်သော လက်မြန်သော

2. ကြိယာ + နာမဝိသေသန (V + A → A)

ကြိယာကို -masu ပုံစံသို့ ပြောင်းပြီး၊ ၎င်း -masu ကိုဖြုတ်ကာ ကျန်
သောအပိုင်းနှင့် နာမဝိသေသနတို့ပေါင်းစပ်၍ ရရှိသော နာမဝိသေသနဖြစ်သည်။
ဤပုံစံတွင် အသုံးပြုသော နာမဝိသေသနများမှာ nikui, yasui, yoi စသော
နာမဝိသေသနအချို့မျှသာဖြစ်ကြပါသည်။

ဥပမာ

(i)	yomu	+	nikui	→	yominikui
	V		A		A
	ဖတ်သည်		ခက်ခဲသော		ဖတ်ရခက်ခဲသော
(iii)	kaku	+	yoi	→	kakiyoi
	ရေးသည်		ကောင်းသော		ရေးကောင်းသော
(iii)	aruku	+	yasui	→	arukiyasui
	လမ်းလျှောက်သည်		လွယ်ကူသော		လမ်းလျှောက်ရလွယ်ကူသော

3. ကြိယာဝိသေသန + နာမဝိသေသန (Adv + Adj → Adj)

ကြိယာဝိသေသနသည် -stem (စာလုံးတစ်လုံး၏ ပုံစံမပြောင်းသောအပိုင်း)
ပုံစံကိုသာ အသုံးပြုသည်။

ဥပမာ

	Adj		Adv		Stem ပုံစံ
(i)	hosoi	→	hosoku	→	hosoku
	သေးသွယ်သော				
(ii)	usui	→	usoku	→	usoku
	ဖျော့သော				

ဥပမာ

(i)	Adv	+	Adj	→	Adj
	hosoku		nagai		hosonagai
	သေးသွယ်		ရှည်လျားသော		သေးသွယ်ရှည်လျားသော
(ii)	usoku	+	akai	→	usukai
	ဖျော့		နီသော		အနီဖျော့ဖြစ်သော